BÖĞÜRTLEN ŞARABI

Joanne Harris

'Çikolata'nın Yazarı'

ALTIN KİTAPLAR

ALTIN KİTAPLAR
YAYINEVİ

KİTABIN ORİJİNAL ADI BLACKBERRY WINE

BASKI 1. BASIM / MART 2002
AKDENİZ YAYINCILIK A.Ş.
Matbaacılar Sitesi No: 83
Bağcılar - İSTANBUL

ISBN 975 - 21 - 0232 - 8

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Celâl Ferdi Gökçay
Cağaloğlu - İstanbul
Tel: (0212) 513 63 65 - 526 80 12
520 62 46 - 513 65 18
Faks: (0212) 526 80 11
www. altinkitaplar. com.tr
info @altinkitaplar. com.tr

JOANNE HARRIS

BÖĞÜRTLEN ŞARABI

TÜRKÇESİ

MERAL GASPIRALI

Yazarın Yayınevimizden Çıkan Kitabı:

ÇİKOLATA

Bahçıvan, şarap yapımcısı ve ruhen şair
büyükbabam Edwin Short'a...

Teşekkür

Aşağıda adı geçenlere teşekkür ediyorum: Bana katlandıkları için evin ve Anouchka'ya, G. J. Paul ve Priory Old Boy Kulübü'ne, ilham aynağı düzeltileri için Francesca Liversidge'e, Jennifer Luithlen'e, ba- a ipin ucunu gösterip fakat kendimi asmaya yetecek kadarını verme- en olağanüstü temsilcim Serafina Clarke'a ve Londra'daki Adamımız hristopher Fowler'e, Leeds Orta Okulu'ndaki bütün meslektaşlarımla ğrencilerime hoşça kalın ve bol şanslar. Sizleri özleyeceğim.

1

Şarap konuşur. Bunu bilmeyen yok. Etrafınıza şöyle bir bakın. Sokak köşesindeki kâhine; düğün şölenine davetsiz gelen konuğa; kutsal soytarıya sorun. Konuşur. Vantrilok gibi sesini duyurur. Bir milyon sesi vardır. Dili çözer, açıklamak niyetinde olmadığınız, hatta belki bilmediğiniz sırları dışarı sızdırır. Bağırır, atıp tutar, fısıldar. Büyük şeylerden, müthiş planlardan, trajik aşklardan ve korkunç ihanetlerden söz eder. Kendi kendine yavaşça kıkırdar. Haykıra haykıra güler. Kendi yansımasının karşısında ağlar. Çoktan tarih olmuş yazları ve unutulmaları yeğlenen anıları geri getirir. Her şişe başka zamanlardan, başka yerlerden bir nefestir. En sıradan Liebfraumilch'den zorba Veuve Clicquot 1945'e varıncaya kadar hepsi iddiasız bir mucizedir. Joe buna alışılageldik günlük mucize derdi. Temel bir maddenin düşlerin konusuna dönüşmesi. Amatörün simyası.

Örneğin beni ele alın. Fleurie, 1962. On iki şişelik bir kasadan son kalan. Jay'in doğduğu yıl şişelenmiş ve depolanmış. "Küstah ve geveze bir şarap. Keyifli ve biraz arsız, keskin siyah frenküzümü kokulu," diyor etiketi. Aslında saklanması amaçlanan bir şarap değil, ama saklandı. Nostaljinin hatırına. Özel bir neden için. Bir doğum günü ya da belki bir düğün için. Ama doğum günleri kutlamasız geçti: Arjantin kırmızısı içerek ve

eski Western'leri seyrederek. Beş yıl önce beni gümüş şamdanlarla bezeli bir sofraya koymuştu, ama sonuçta bir şey olmadı. Onunla kız buna rağmen birlikte kaldılar. Kızla birlikte bir şişeler ordusu geldi: Dom Pérignon, Stolichnaya votkası, Parfait Amour ve Mouton-Cadet, uzun boyunlu şişelerde Belçika biraları, Noilly Prat vermutu, Fraise des Bois. Onlar da konuşuyor, ama onlarınkisi çoğunlukla saçma sapan şeylerden, bir partide birbirine karışan konukların madensel sedalı gevezeliklerine benzer. Onlarla bir ilişiğimizin olmasını istemedik. Sona kalan üçümüz mahzenin arkasına, bu yeni gelenlerin ışıl ışıl sıralarının arkasına itildik ve orada beş yıl unutulmuş olarak kaldık. Château-Chalon '58, Sancerre'71 ve ben. Bu sürgüne içerleyen Château-Chalon sağırmış gibi davranıyor ve çoklukla konuşmayı reddediyor. Ender coşkulu anlarında da, "Büyük vakarı ve ünü olan yıllanmış bir şarap," diye alıntı yapıyor. Bize kıdemliliğini, sarı Jura şaraplarının uzun ömürlülüğünü anımsatmaktan hoşlanıyor. Buna ve bal kokulu parfümüyle eşsiz soyuna büyük önem veriyor. Çoktandır sirkeleşmiş olan Sancerre daha da az konuşuyor, yalnız arada sırada yitip giden gençliğini anımsamış gibi hafiften içini çekiyor.

Sonra, bu öykünün başlamasından altı hafta önce ötekiler geldiler. Yabancılar. Özeller. Her şeyi başlatan çağrısız konuklar. Oysa onlar da parlak yeni şişelerin arkasında unutulmuş görünüyorlardı. Elle yazılmış küçük etiketleri olan balmumuyla mühürlenmiş altı tane. Her birinin boynunda düğümlenmiş ayrı renkte bir ipi vardı: ahududu kırmızısı, mürver yeşili, böğürtlen mavisi, kuşburnu sarısı, mürdümeriği siyahı. Kahverengi bir iple bağlı sonuncu şişe daha önce adını duyduğum bir şarap değildi. Yazısı solarak çay rengini almış etiketinde "Özeller, 1975" deniliyordu. Ama içerisi bir gizemler kovanıydı. Onlardan, fısıltılarından, alaylı ıslıklarından, gülüşlerinden kaçmak ne mümkün. Soytarılıklarına sözde kayıtsız kalıyorduk. Şu amatörlere bakın. Hiçbirinin içinde üzümün nefesi bile yok. Bizim aşağımızdılar ve aramızdaki yerlerini onlara çok görüyorduk. Öyleyken bu altı haydudun çekici bir yüzsüzlükleri, daha ciddi ürünlerin ayağını kaydıran çılgınca bir tat ve görüntü çatışmaları vardı. Onlarla konuşmak tabii ki vakarımıza uygun düşmezdi. Ama bunu ne kadar da özlüyordum. Bizi çeken belki de gizliden gizliye var olan o bayağı kara frenküzümü tadıydı.

Mahzenden evde bütün olan bitenleri duyabiliyordunuz. Olayları, daha çok rağbet gören meslektaşlarımızın gidiş gelişleriyle ölçüyorduk: cuma gecesi bir düzine bira ve koridorda gülüşler; bir gece önce tanen kokusu hâlâ burnunuza çarpacak kadar genç tek bir şişe Kaliforniya kırmızısı; bir hafta önce -onun doğum gününde- o en yalnız ve çok şey anlatan boyutlarda bir matmazel, yarım şişe Moët ve yukardan yansıyan top ateşinin uzak, nostaljik sesiyle atların nal şakırtıları... Jay Mackintosh otuz yedi yaşındaydı. Mor gözükecek kadar siyah olan gözleri dışında çarpıcı bir yanı yoktu. Yolunu şaşırmış bir adamın beceriksiz ve sersemce görünüşü vardı onda. Beş yıl önce Kerry onun bu yanını çekici bulmuştu. Ama şimdilerde bu beğeniden eser kalmamıştı. Jay'in tepkisizliğinde ve bunun gizlediği inatçı özde insanın fazlasıyla zıddına giden bir taraf vardı. Jay tam on dört yıl önce *Pata Joe'yla Üç Yaz* adında bir roman yazmıştı. Onu mutlaka biliyorsunuzdur. Fransa'da Goncourt Ödülü'nü kazandı ve yirmi dile çevrildi. Yayımlanması üç kasa yüksek kaliteli Veuve Clicquot'la kutlanmıştı; hoş, bu '76 rekoltesi hakkı verilemeyecek kadar taze içilmişti ya. Ama Jay hep böyleydi işte, içinde saklı olan cevher sonsuza dek sürecekmiş gibi hayata koşuyor, sonu gelmeyen bir kutlamayla başarı başarıyı izliyordu.

O günlerde şarap mahzeni yoktu. Yazı makinesinin yukarısındaki şömine rafında duruyorduk. Şans için, diyordu. Kitabı tamamlayınca '62'li arkadaşlarımın sonuncusunu açarak çok ağır içmeye başladı. Bitirince bardağı ellerinin arasında evirip çevirdi. Sonra şömine rafına yaklaştı. Bir an orada durdu. Sonra sırıttı ve hafifçe sallanarak sandalyesine döndü.

"Bir dahaki sefere, sevgilim," diye söz verdi. "Bir dahaki sefere kadar ara vereceğiz." Anlıyorsunuz ya, benimle konuşuyor. Tıpkı bir gün benim onunla konuşacağım gibi. Onun en eski arkadaşıyım. Birbirimizi anlıyoruz. Yazgılarımız iç içe girmiş durumda.

Tabii ki bir başka sefer olmadı. Televizyon röportajları, gazete yazılarıyla yorumları sessizliğe yerini bırakana dek birbirini izledi. Hollywood, Corey Feldman'la Amerika'nın Ortabatısı'nda geçen bir sinema uyarlaması yaptı. Jay *Yiğit Cortez* başlıklı eserin bir kısmını yazdı ve *Playboy*'a sekiz öykü sattı. Bunlar sonra Penguen Kitapları tarafından bir antoloji

olarak basıldılar. Edebiyat dünyası Jay Mackintosh'un yeni romanını bekliyordu. Önce heyecanlı, sonra huzursuz ve meraklı, sonunda da kaçınılmaz bir kayıtsız bekleyişle.

Tabii ki hâlâ yazıyordu. Şimdiye kadar *G-sus Geni* veya *Mars'ın Psi-Kuşları* veya *Ö'lümle Randevu* gibi başlıkları olan yedi roman. Bunların hepsini Jonathan Winesap takma adıyla yazmıştı, ama hepsi iyi para getirdiler ve onu on dört yıl süresince belirli bir şekilde rahat içinde yaşattılar. Bir bilgisayar satın aldı. Bu Toshiba laptop'unu, Kerry'nin geç saatlere kadar çalıştığı giderek sıklaşan gecelerde kendine hazırladığı TV yemekleri gibi dizlerinin üstünde dengeye getiriyordu. Eleştiriler, yazılar, makaleler ve köşe yazıları yazdı. Yazar gruplarına konferanslar verdi, üniversitede yazarlık konulu seminerler düzenledi. Onu meşgul edecek çok fazla şey olduğu için istediklerini yazmaya hemen hiç vakti kalmadığını söylüyordu. Hiç yazmayan yazar bu arada inanmayarak gülüyordu kendi kendine. Bunu söylediğinde Kerry dudaklarını sıkarak ona bakıyordu. Katherine Marsden olarak doğan Kerry O'Neill'le tanışın. Yirmi sekiz yaşlarında, kısacık kesilmiş sarı saçlı ve renkli lens olduğu Jay'in aklından bile geçmeyen çarpıcı yeşil gözlü bir kadın. *Forum!*'un başarıya ulaştırdığı bir televizyon muhabiri. Gece geç vakit yayınlanan bu talk show'da popüler yazarlar ve B listesi ünlüleri bir avangard caz dekorunun önünde güncel sosyal sorunları tartışıyorlardı. Kerry beş yıl önce onun sözlerine belki de gülerdi. Ama beş yıl önce *Forum!* yoktu, Kerry de *Independent* için seyahat yazıları yazıyor ve *Çikolata-Bir Feministin Görüşü* adlı bir kitap üzerinde çalışıyordu. Dünya olanaklarla doluydu. Kitap iki yıl sonra piyasaya çıktı ve medyada büyük ilgi uyandırdı. Kerry fotojenikti, pazarlanabilir ve sıradandı. Sonuç olarak bir dizi önemsiz chat show'da görüldü. *Marie Claire, Tatler* ve *Me!* için fotoğrafları çekildi, ama bütün bunların onu ne oldum delisi yapmadığını çabuk kavradı. Chelsea semtinde bir evi, New York'a gittiği zamanlar başını sokacağı küçük bir dairesi vardı ve bacaklarındaki yağları liposuction yöntemiyle aldırmayı düşünüyordu. Büyümüş ve ilerlemişti.

Ama Jay için ilerleyen hiçbir şey yoktu. Beş yıl önce değişken mizaçlı bir sanatçının ta kendisi gibi gözüküyordu. Günde yarım şişe Smirnoff içen, yıpranmış ve mahvolmaya mahkûm bir romans karakteri.

Kerry'nin annelik içgüdülerini harekete geçirmişti. Kerry onu kurtaracak, onu esinleyecek, o da karşılığında hayatları ışığa boğacak ve tamamen Kerry'ye borçlu olacağı olağanüstü bir kitap yazacaktı.

Ama bunların hiçbiri olmadı. Beş para etmez bilimkurgular ürkütücü kapaklı ucuz cep romanları kirayı karşılıyordu. O ilk eserin olgunluğuna, yaramaz bilgeliğine bir daha erişilmedi, hatta o yönde bir deneme bile yapılmadı. Üstelik Jay'in, o somurtkan sessizliklerine karşın söz etmeye değecek coşkulu bir mizacı da yoktu. Bir dürtüsüne hiç kapılmamıştı. Hiçbir zaman öfke göstermiyor, kontrolünü kaybetmiyordu.

Konuşması ne göz kamaştıracak derecede akıllıca ne de merak uyandıracak kadar ters ve haşindi. İçmesi -kalan tek abartılı yanı- bile şimdi gülünç gözüküyor, gençliğinin modası geçmiş giysilerini giymekte ısrar eden bir adam izlenimi veriyordu. Vaktini bilgisayar oyunları oynamak, eski '48'likleri dinlemek, videoda eski filmleri seyretmekle geçiriyordu. Bir plağın yivine takılmış bir gramofon iğnesi gibi ilk gençliğine saplanmış kalmıştı. Kerry belki de yanıldığını düşündü. O belki de büyümek istemiyordu. Kurtarılmayı da istemiyordu.

Boş şişeler başka bir öykü anlatıyordu. Jay, ikinci sınıf bilimkurgular yazışıyla aynı sebepten içtiğini düşünüyordu. Unutmak için değil, *anımsamak*, geçmişi örten sisleri yırtıp acı bir meyvenin çekirdeği gibi kendini yine orada bulmak için. Her şişeyi açışında onu eski haline döndürecek sihirli iksirin *burada* olduğunu için için düşünerek yeni bir öyküye başlıyordu. Fakat sihir de tıpkı şarap gibi etki etmek için doğru koşulları gereksinir. Joe bunu ona söyleyebilirdi. Aksi halde kimya kendini göstermez. Şarabın kokusu bozulur.

Etkinin başlamasını beklemiştim galiba. Bunda şiirsellik olurdu. Onunla benim aramda bir bağ var ne de olsa.

Ama bu öykü başka bir rekolteyle başlıyor. Benim için bir sakıncası yok bunun. Sonuncusu olmak ilki olmaktan yeğdir. Bu öykünün yıldızı bile değilim, ama Özeller gelmeden de oradaydım ve onların hepsi içilip tüketildikten sonra da orada olacağım. Bekleyecek vaktim var benim. Ayrıca, yıllanmış Fleurie edinilmiş bir tattır ve aceleye getirilmeye gelmez. Onun damak tadının da o sıralarda hazır olacağını sanmıyorum.

2

Londra, 1999 İlkbaharı

Aylardan marttı. Hava mahzen için bile ılıman. Jay yukarda çalışmaktaydı; dirseğinin dibinde bir şişeyle ve televizyonun sesini kısarak kendine göre çalışıyordu. Kerry bir partideydi -yirmi beş yaşın altındaki kadın yazarlar için yeni bir ödülün tanıtımına gitmişti- ev de sessizdi. Jay 'gerçek' çalışma olarak düşündüğü işler için yazı makinesini, bilimkurguları için ise laptop'u kullanıyor, böylece ne yazdığını çıkan sesten anlayabiliyordunuz. Aşağı indiği sırada saat onu bulmuştu. Radyoda nostaljik parçalar çalan bir istasyonu açtı; mutfakta gidip geldiğini, tuğla karolar üstündeki ayak seslerini duyabiliyordunuz. Buzdolabının bitişiğinde bir içki dolabı vardı. Onu açtı, durakladı, tekrar kapadı. Buzdolabının kapısı açıldı. Kerry'nin zevki her yerde olduğu gibi burada da egemendi. Tahıl ezmeleri, kuskus salatası, körpe ıspanak yaprakları, yoğurtlar. Jay, gerçekte ketçap ve soğanla çeşnilendirilmiş dev bir jambon, lop yumurtalı sandviçle koca bir fincan koyu demli çayın özlemini çektiğini düşündü. Bu özleminin Joe'yla ve Pog Tepesi Yolu'yla ilgisinin olduğunu biliyordu. Yazmaya çalıştığı zamanlarda sık sık kendini gösteren bir çağrışımdı bu. Ama bütün bunlar bitmişti. Geçmişten bir hayalet. Gerçekte karnının aç olmadığını biliyordu. Bir sigara yaktı: Kerry'nin evde olmadığı zamanlara özgü yasak bir lüks; dumanı derin derin içine çekti. Rad-

yonun gıcırtılı hoparlöründen Steve Harley'nin sesi duyuldu. "Gülümset Beni"yi, o uzaklarda kalmış, unutulmaz '75 yazından yansıyan şarkılardan birini söylüyordu. Jay de bir an sesini yükselterek onunla birlikte söyledi. "Gel ve gör beni, gü-lüm-set beni." Sesi yankılı mutfakta umutsuzca çınladı.

Karanlık mahzende yabancılar arkamızda huzursuzdular. Belki bu müziğin etkisiydi ya da ılık ilkbahar akşamının havası bazı olasılıklarla yüklüydü, öyle ki birden neşeyle hareketlendiler, şişelerinin içinde fokurdamaya, birbirlerine çarpıp takırdamaya, gölgelere doğru atılmaya başladılar. Konuşmaya, açılmaya, esanslarını havaya salmaya can atıyorlardı. Jay belki de bunun için kaba ve cilasız basamaklara ağır ağır basarak aşağı indi. Mahzeni seviyordu o; serin ve gizemliydi mahzen. O her zaman aşağı geliyordu. En azından şişelere dokunmak, toz tabakasıyla örtülü duvarların üstünde parmaklarını gezdirmek için geliyordu. Mahzene inmesinden her zaman hoşlanıyordum. Yakınımda olduğu zaman duygularının ısısını tıpkı bir barometre gibi hissedebiliyorum. Bir yere kadar düşüncelerini bile okuyabiliyorum. Dediğim gibi, aramızda kimyasal bir bağ var.

Mahzen karanlıktı, tek ışık tavandan sarkan ölgün bir ampulden geliyordu. Duvardaki raflarda Kerry tarafından seçilmiş, çoğu önemsenmeye değmez sıra sıra şişeler vardı. Diğerleriyse taşların üstündeki kasalardaydı. Jay geçerken şişelere hafifçe dokundu, o hapsedilmiş yazların kokusunu yakalamak ister gibi yüzünü onlara değercesine yaklaştırdı. İki veya üç kere bir şişeyi çekerek ellerinin arasında evirip çevirdi, sonra tekrar raftaki yerine yerleştirdi. Hedefsiz, herhangi bir yön tutturmadan dolaşıyor, mahzenin neminden ve sessizliğinden hoşlanıyordu. Sanki Londra trafiğinin gürültüsü bile burada susmuştu. Jay'in pürüzsüz, serin taşların üstüne uzanıp belki de sonsuza dek uyumak bir an içinden geldi. Kimse gelip onu burada aramazdı. Ama sessizlik beynindeki sisleri dağıtmış gibi birden kendini çok uyanık ve tetikte hissetti. Tüm bu sessizliğe rağmen atmosferde bir gerginlik vardı, sanki bir şey olmayı bekler gibi.

Yeni şişeler mahzenin arkasındaki bir kutunun içindeydiler. Üstüne kırık bir merdiven uzatılmıştı. Bunu kenara itti ve kutuyu pollayarak taş-

ların üstünden öne çekti. Rasgele bir şişe seçerek etiketinin üstündeki yazıyı okumak için ışığa tuttu. Şişenin içindekiler mürekkepsi bir kırmızı gibi gözüküyor, dibinde kalın bir tortu tabakası göze çarpıyordu. Jay bir an için şişenin içinde başka bir şey gördüğünü düşündü; bir şekil, ama sadece tortuydu. Yukardaki mutfakta nostalji istasyonu hâlâ 1975'e odaklaşmıştı: Noel'di. "Bohemya Rapsodisi" zeminin ötesinden hafif de olsa kulağa geliyordu. Jay ürperdi.

Mutfağa dönünce şişeyi merakla inceledi, altı hafta önce getirdiğinden beri ona hemen hemen bakmamıştı bile. Boynundaki balmumu damgaya, kahverengi sicimine, elle "Özel 1975" diye yazılmış etiketine ve Joe'nun kök mahzeninin tozuna bulanmış camına baktı. Onu ne diye yıkıntıdan alıp getirdiğini merak etti. Belki de nostaljinin etkisiyle. Hoş, Joe'ya karşı duyguları henüz bu lükse göre fazlasıyla karışıktı. Öfke, şaşkınlık, özlem sıcak ve soğuk dalgalar halinde onu pençesine aldı. *Burada olmanı isterdim, ihtiyar.*

Şişenin içinde bir şey hoplayıp zıpladı. Mahzendeki şişeler yanıtlar gibi takırdadılar ve dans ettiler.

Bazen bir şey rastlantı sonucu olur. Gezegenlerin doğru dizilişini, rastlantısal bir karşılaşmayı, âni bir esini yıllarca bekledikten sonra uygun koşullar zaman zaman kendiliklerinden, sinsice, gürültüsüz patırtısız, uyarısız oluşurlar.

Jay bunun kader, alın yazısı olduğunu düşünür. Joe buna sihir derdi. Ama bazen hepsi basit bir kimyasal etkileşimdir, havadaki bir şeydir, uzun zaman hareketsiz kalmış bir şeyi ani ve kaçınılmaz değişikliğe sürükleyen bir tek olaydır.

Joe buna amatörün simyası derdi. Gündelik şeylerin sihri. Jay Mackintosh damgayı kesmek için bir bıçak almaya hazırlandı.

3

Yıllara karşı koymuştu. Jay'in bıçağı tarafından yarılınca altındaki mantar sapsağlam ortaya çıktı. Kokusu aniden öylesine keskin geldi ki, koku üzerinde etkisini gösterirken, Jay dişlerini sıkıp katlanmaktan başka bir şey yapamadı. Yaz ortasında kanal gibi kaba, topraksı ve biraz ekşi kokuyordu. Keskinliği, sebze bıçağıyla topraktan yeni çıkarılmış patateslerin şen kokusunu anımsattı ona. Aldatıcı duygu o kadar güçlüydü ki, bir an boyunca sanki o yok olan yerdeydi; Joe bahçıvan beline yaslanmış, ağaçta iki dalın çatal yerine sıkıştırılmış radyoda "Soytarıları Yollayın" ya da "Sevdalı Değilim"i çalıyordu. Karşı koyamadığı bir heyecan birden onu pençesine aldı, telaşı arasında sıvıyı dökmemeye özen göstererek bir bardağa şaraptan bir miktar doldurdu. Rengi papaya suyu gibi oldukça koyu bir pembeydi ve çılgınca bir beklentiyle bardağın kenarlarından yukarı tırmanıyormuş gibi gözüküyordu. İçinde sanki canlı olan bir şey vardı ve bu, Jay'in teni üstünde büyülü etkisini göstermek ister gibiydi. Jay ona güvensizlikle özlemin birbirine karıştığı bir ruh haliyle baktı. Bir yanı onu içmek istiyordu -yıllardır bu anı beklemişti- ama aynı zamanda duraksıyordu. Bardağın içindeki sıvı bulanıktı ve pasa benzer kahverengi bir maddenin zerrecikleriyle beneklenmişti. Birden içtiğini, tıkanır gibi olduğunu ve taşların üstünde ıstırap içinde kıvrandığını görür gibi oldu. Bardak ağzına ulaşacakken yarı yolda kalakaldı.

Sıvıya tekrar baktı. Gördüğünü sandığı hareket durmuştu. Tatlımsı koku bir ilacı, bir öksürük şurubunu anımsatıyordu. Şişeyi niçin beraberinde getirdiğini bir kez daha merak etti. Sihir diye bir şey yoktu. Joe'nun onu inandırdığı şeylerden, yaşlı sahtekârın numaralarından biriydi bu. Ama içinde bir ses bardakta bir şey olduğunda ısrar ediyordu. Çok özel bir şeydi bu.

Bardağın üstünde öylesine yoğunlaşmıştı ki, Kerry'nin arkasından yaklaştığını duymadı.

"Ya, demek çalışmıyorsun." Genç kadının sesi netti ve ayrıcalıklı bir çevreden gelmekle suçlanmasını önleyecek kadar hafif bir İrlandalı şivesi onu ele veriyordu. "Çakırkeyif olmaya niyetleniyorsan en azından benimle partiye gelebilirdin. İnsanlarla tanışmak için olağanüstü bir fırsat olurdu senin için."

Olağanüstü kelimesini özellikle vurgulamış, kelimenin ilk yarısını normal uzunluğunun üç katı kadar uzatmıştı. Jay hâlâ şarap bardağı elindeyken ona baktı. Sesi alaycı çıktı.

"Bilirsin işte, ben daima olağanüstü insanlarla tanışıyorum. Edebiyat dünyasının parçası olan bütün insanlar olağanüstüdür. Benim asıl hoşlandığım, o olağanüstü partilerin birinde senin şu parlak gençlerinden birinin yanıma yaklaşıp, 'Siz şu olağanüstü kitabı yazarı Jay falan değil miydiniz?' demesi."

Kerry iskarpinlerinin topuklarını taşların üstünde takırdatarak odanın diğer yanına yürüdü ve kendine bir bardağa Stolichnaya votkası doldurdu.

"İşte şimdi antisosyal olduğun kadar çocuksu da oldun. Yeteneğini deli saçmalıklarına harcayacak yerde arada bir ciddi bir şey yazmaya çalışsan..."

"*Harika.*" Jay sırıtıp şarap bardağını ona doğru eğdi. Mahzende kalan şişeler bir şey beklermiş gibi, neşeyle takırdadılar. Kerry durup kulak kabarttı.

"Bir şey duydun mu?"

Jay hâlâ sırıtarak hayır dercesine başını salladı. Kerry daha yakına geldi, Jay'in elindeki bardağa ve hâlâ masanın üstünde duran şişeye baktı.

"Bu da nesi?" Sesi, kalem topukları kadar keskin ve netti. "Bir tür kokteyl mi? İğrenç kokuyor."

"Joe'nun şarabı. Altı şişeden biri." Etiketine bakmak için şişeyi çevirdi. "Jackapple 1975. Nefis bir rekolte."

Yanımızda ve etrafımızda şişeler keyifli bir telaş içindeydiler. Fısıldaştıklarını, şarkı söylediklerini. seslendiklerini, hopladıklarını duyabiliyorduk. Gülüşleri bulaşıcı, pervasız, harekete geçmeye bir tür çağrıydı. Château-Chalon onaylamadığını homurdandı, ama bu şen karnaval atmosferinde sesindeki kıskançlık fark ediliyordu. Ben de neşeye katılarak kasamın içinde adi bir süt şişesi gibi takırdamaya koyuldum. Bir şeylerin olacağını sezinlediğimden bir beklenti sarhoşluğunun pençesindeydim.

"Püf! İçme sakın. Herhalde bozulmuştur." Kerry zoraki güldü. "Ayrıca, tiksindirici de. Nekrofili[1] gibi bir şey. Onu bu koşullar altında ne diye buraya getirmek istediğini anlamadım gitti."

Jay, "Onu içmeye niyetleniyordum, sevgilim, piç etmek değil." diye homurdandı.

"Ne dedin?"

"Hiç."

"Lütfen sevgilim. Dök onu. İçinde herhalde bin çeşit iğrenç bakteri üremiştir. Daha da beteri olabilir. İçinde antifriz falan bile vardır belki. İhtiyarın nasıl biri olduğunu biliyorsun." Genç kadının sesi kandırıcıydı. "Sana onun yerine bir bardak Stolly vereyim. Tamam mı?"

"Kerry, annem gibi konuşmaktan vazgeç."

"O zaman sen de çocuk gibi davranmaktan vazgeç. Tanrı aşkına, sen niçin büyüyemiyorsun sanki?" Hiç sonu gelmeyen bir tekerlemeydi bu

Jay inat etti. "O şarap Joe'nundu. Senin anlamanı beklemiyorum."

Genç kadın içini çekti ve sinirli bir tavırla vazgeçti.

"Öf, ne yaparsan yap. Zaten daima aklına eseni yaparsın. Onca yıldır o yaşlı serseriye marazi düşkünlüğünü gören, küçük erkek çocuklarına meraklı biri değil de, baban ya da onun gibi bir şey olduğunu sanır. Haydi, olgun bir erişkin ol ve kendini zehirle. Ölürsen anına *Pata Joe*'nun yeni bir basımını yapabilirler, ben de öykümü TLS'e satarım belki."

---

[1] Ölülere karşı duyulan şehvet.

Ancak Jay dinlemiyordu. Bardağı yüzüne yaklaştırdı. Koku yine burnuna çarptı: Joe'nun evinin belirli belirsiz elma şarabı, yanan günlük ve mutfağın penceresinde olgunlaşan domateslerin kokusu. Bir an bir şey duyduğunu sandı, belki de kurulmuş bir sofranın üstüne kristal bir avizenin düşüşü gibi karmakarışık bir cam şakırtısı. Sıvıdan bir yudum aldı.

"Şerefe."

Tadı çocukken olduğu kadar berbat geldi Jay'e. Bu içkide üzümün eseri yoktu, sadece çöplerden yayılan bir esinti gibi tatlımsı bir tat karışımıydı. Kanalın yazlık hali ve terk edilmiş tren hatları gibi kokuyordu. Duman ve yanmış lastik gibi kekremsi bir tadı vardı, öyleyken çağrışımlar yapıyor, boğazıyla belleğine takılıyor, sonsuza dek kaybolduğunu sandığı görüntüleri yüzeye çıkarıyordu. Görüntüler üzerine üşüşünce yumruklarını sıktı. Birden başının döndüğünü hissetti.

"Sen iyi misin?" Ses Kerry'ye aitti ve düşte gibi yankılanıyordu. Genç kadın sinirlenmiş gözüküyordu, buna rağmen sesindeki endişeli hava sezilmiyor değildi. "Jay, o zıkkımı içmemeni sana söylemiştim. Bir şeyin yok ya?"

Jay güçlükle yuttu.

"İyiyim. Aslında hoş bir tadı var. Arsız. Mayhoş. Güzel bir dolgunluğu var. Biraz sana benziyor, Kes." Bir öksürük nöbetine tutularak arkasını getiremedi. Aynı zamanda gülüyordu. Ama Kerry hiç hoşlanmışa benzemiyordu.

"Bana Kes dememeni yeğlerim. Bu benim adım değil."

Jay alaylı bir tavırla, "Kerry de değil," diye belirtti.

"Bayağılaşacaksan gidip yatmayı yeğlerim. İçkinin tadını çıkar. Aslında ne dilersen onu yap."

Bu sözlerde Jay'in tepki vermediği bir meydan okuma vardı. Kerry gidene kadar kapıya arkasını döndü. Bencil davrandığını biliyordu. Ama şarap onda olağanüstü bir şeyi hayata geçirmişti ve onu daha da araştırmak istiyordu. Bir bardak daha içti ve şarabın garip tadına damağının alışmakta olduğunu fark etti. Yanarak kararan şekere dönüşmüş bayat meyvelerin tadını, sebze bıçağındaki suyun kokusunu alabiliyor ve kiraladığı arsanın arkalarında eski radyosuna eşlik ederek şarkı söyleyen

Joe'yu duyuyordu. Sabırsız bir tavırla bardağını boşalttı. Şarabın özünün tadını alıyor, kalbinin yepyeni bir enerjiyle çalıştığını, atışlarının bir yarıştan çıkmış gibi hızlandığını hissediyordu. Merdivenin altında kalan beş şişe çılgınca bir coşkuyla takırdıyor ve sallanıyorlardı. Jay'in kafası düzelmişti şimdi. Midesi de rahattı. Duyduğu hissi adlandırmak için bir an durdu ve sonunda bunun neşe olduğuna karar verdi.

4

Pog Tepesi, 1975 Yazı

Pata Joe herhangi bir addan ne daha iyi, ne daha kötüydü. İsterseniz inanmayın der gibi çarpık bir gülümseyişle kendini Joe Cox olarak tanıttı. Ama o günlerde bile adı, tıpkı adresinin değişkenliği gibi mevsimlerle değişen herhangi bir şey olabilirdi.

O ilk gün Jay onu duvarın tepesinden büyülenmiş gibi seyrederken, "Seninle ben kuzen olabilirdik," dedi.

Sebze kesicisi vızıldıyor ve takırdıyor, ekşi-tatlı meyve veya sebze parçalarını ayaklarının dibindeki kovanın içine fırlatıyordu. "Cox ve Mackintosh. İkimizinki de elma adı, değil mi? Bu da sanırım bizi neredeyse bir aile yapar." Egzotik, şaşırtıcı bir şivesi vardı, Jay de anlayamayarak ona bakıyordu. Joe sırıtarak başını salladı.

"Bir elma adı taşıdığını bilmiyordun, değil mi? Hem de çok iyi bir elmanın, kırmızı bir Amerikan elmasının adını. Çok da lezzetlidir. Şurada ondan bir ağacım var." Başının hareketiyle evin arkasını işaret etti. "Ama yerini pek sevdiğini sanmıyorum. Anladığım kadarıyla rahat etmek için biraz daha fazla zaman gereksiniyor." Jay on iki yaşının tüm dikkatiyle adamı izlemeyi sürdürüyor, herhangi bir alay belirtisine karşı tetikte bekliyordu.

"Sanki duyguları varmış gibi konuşuyorsunuz."

Joe onun yüzüne baktı.

"Tabii ki var. Büyüyen her şey gibi onların da var."

Çocuk, sebze kesicisinin döner kanatlarından bakışını ayıramıyordu. Huni biçimindeki bir makine Joe'nun ellerinin arasında hopluyor, gürlüyor; beyaz, pembe, mavi ve sarı renklerde parçalar kusuyordu.

"Ne yapıyorsunuz orada?"

"Sence neye benziyor?" İhtiyar adam, aralarındaki duvarın dibinde duran karton kutuyu çenesinin sert bir hareketiyle işaret etti. "Şu Jack'leri bana geçirir misin?"

"Jack'ler mi?"

İhtiyar adam kutuya doğru sinirli bir hareket yaptı. "Patatesleri canım."

Jay aşağıya baktı. Atlaması kolaydı, bulunduğu noktayla yerin arası bir buçuk metre bile değildi, fakat etrafı kapalı bahçede tüm bakımsız yerler gibi bodur çalılardan, arkada da tren hattından başka bir şey yoktu. Kentte büyümek ise Jay'e yabancılardan sakınmasını öğretmişti. Joe sırıttı.

"Seni ısıracak değilim, delikanlı," dedi yavaşça.

Canı sıkılan Jay aşağıya bahçeye atladı.

Patatesler uzun ve kırmızı renkliydiler, bir uçları da garip şekilde sivrilmişti. Joe tarafından toprağın içinden çıkarılırken kesilen bir ikisinin eti güneşte tropikal bir pembe gibi görünüyordu. Çocuk kutunun ağırlığı altında biraz sendeledi.

Joe. "Dikkat et," diye seslendi. "Sakın düşürme onları. Zedelenirler."

"İyi ama bunlar sadece patates."

Joe gözlerini sebze kesicisinden ayırmadan. "Olabilir," dedi.

"Elma ya da onun gibi bir şey olduklarını söylemiştiniz ama."

"Pata. Pata Joe. Elma. Fransızlar bunlara *toprak elması* derler."

Jay, "Bana sorarsanız. ahım şahım bir şeye benzemiyorlar." dedi.

Joe başını sallayarak kökleri sebze kesicisinin içine doldurmaya başladı. Kokuları papaya gibi tatlımsıydı.

"Onları savaştan sonra Güney Amerika'dan getirmiştim." dedi. "Arka bahçeme tohumlarını ekerek yetiştirdim. Yalnız toprağı terbiye etmek beş yılımı aldı. Fırında patates istersen King Edward'lar yetiştirirsin

Yok, salata yapacaksan Charlotte'lar veya Jersey'leri tercih etmelisin. Çipsler için ise Maris Piper'ler şart. Ama bunlar..." İhtiyar adam eğilip patateslerden birini aldı ve çamurlu başparmağının ucuyla pembemsi deriyi sevgiyle ovuşturdu... "New York'tan bile eskiler, hem de o kadar eskiler ki, İngilizce bir adları yok. Tohumları altın tozundan bile değerli. Bunlar sadece patates değil, delikanlı. Bunlar kayıp zamanlardan, insanların hâlâ sihre inandıkları, dünyanın yarısının ise haritalarda boş gözüktüğü zamanlardan kalan parçalar. Bunlardan patates cipsi yapamazsın." İhtiyar adam yine başını salladı. Kırçıllaşmış gür kaşların altındaki gözlerinin içi gülüyordu. "Bunlar benim Özeller'im."

Jay ona ihtiyatla baktı. Adamın deli mi ya da sadece alay mı ettiğine hâlâ emin olamıyordu.

"Öyleyse onlarla ne yapıyorsunuz?" diye sordu sonunda.

Joe sonuncu patatesi de kesicinin içine attıktan sonra sırıttı.

"Şarap yapıyorum, delikanlı. *Şarap.*"

1975 yılının yazıydı. Jay hemen hemen on üç yaşındaydı. Gözleri kısılmış, dudakları sıkılmış, yüzü incelenemeyecek kadar gizli bir şeyin üstüne kapanmış beyaz bir yumruğa benzemişti. Düne kadar Leeds'deki Moorlands Okulu'nun öğrencisiydi, şimdi ise bir dahaki sömestre kadar sekiz haftalık bir tatil önünde garip ve bomboş uzanıyordu. Buradan şimdiden nefret etmişti. Çıplak ve puslu ufuk çizgisinden, sarı vinçlerle dolup taşan mavi siyah tepelerinden, yoksul mahalleleriyle madenci evlerinden, sivri yüzlü ve yayık kuzeyli seslerinden... Annesi onun için iyi olacağını söylemişti. Kirby Monckton'u sevecekti. Değişiklikten hoşlanacaktı. Her şey yoluna girecekti. Ama Jay hiç de öyle olmadığını biliyordu. Annesiyle babasının boşanması önünde aşılamaz bir uçurum gibiydi; onlardan nefret ediyordu, onu yolladıkları bu yerden nefret ediyordu, daha o sabah doğum günü için yolladıkları beş vitesli pırıl pırıl Raleigh bisikletinden de nefret etmişti. İğrenç bir rüşvet. Her şey sanki normalmiş, bütün dünyası yıkılmıyormuş gibi yanında gelen "Annenle babandan sevgilerle" mesajı daha da iğrençti. Soğuk bir öfkeydi onunkisi, cam gibi. onu dünyanın kalan kısmından yalıtıyor, sesleri boğuyor, insanları yürüyen ağaçlara benzetiyordu. Öfkesi içinde fokurduyor, bir şeyin olmasını umutsuzca bekliyordu.

Hiçbir zaman birbirlerine düşkün bir aile olmamışlardı. Jay o yaza kadar büyükanne ve babasını sadece altı kez görmüştü; Noel'lerde veya doğum günlerinde, onlar da çocuğa görevleri gereği mesafeli bir sevgi gösteriyorlardı. Büyükannesi narin ve şık bir kadındı, sevdiği, evinde her boş yüzeyi süsleyen porselen biblolara benziyordu. Büyükbabasıysa tok sözlü ve asker tavırlı bir adamdı, yakındaki kırlarda izinsiz olarak orman tavukları avlardı. Her ikisi de sendikalara, işçi sınıfının yükselişine, rock müziğine, uzun saçlı erkeklere ve Oxford'a kız öğrencilerin alınışına hayıflanıyorlardı. Yemeklerden önce ellerini yıkadığı ve bütün söylediklerini dinler gözüktüğü takdirde sınırsız bir özgürlükten yararlanabileceğini Jay çok çabuk fark etmişti. Joe'yu da bu şekilde tanımıştı.

Kirby Monckton birçok benzerinden farksız, küçük bir kuzey kentiydi. Ekonomisi tamamen kömür madenlerine dayanan kent o tarihlerde bile gerileme halindeydi, dört maden kuyusundan ikisi kapalıydı, ikisi ise ayakta kalmak için savaş veriyordu. Madenlerin kapandıkları yerlerde onlara işçi sağlayan köyler de ölmüştü, geride harap olmak yolundaki sıra sıra evler kalmıştı. Bunların yarısı terk edilmişti bile, pencereleri kalaslarla kapatılmıştı, bahçeleri de çöpler ve yabani otlarla dolmuştu. Kent merkezi de çok farklı değildi: bir dizi dükkân, birkaç meyhane, bir mini market, penceresi kafesli bir polis karakolu. Bir yanda nehir, demiryolu ve eski kanal vardı. Öbür yanda Penninler'in eteklerine kadar yükselen bir tepeler dizisi. Jay'in büyükbabasıyla büyükannesinin yaşadıkları Yukarı Kirby buydu.

Kırlarla ormanların ötesinden tepelere doğru baktıkça burada hiçbir zaman madenlerin olmadığını düşünmek kolaydır. Sıra evlerden villa diye söz edilen Kirby Monckton'un esas yüzü budur. En yüksek yerinden bakılınca birkaç mil uzaklıktaki kenti görebilirsiniz: düzgün gözükmeyen bir ufkun önünde sarımsı bir duman lekesi olarak. Çelik direkler kırlarda açık madenin kurşun rengindeki ağzına doğru yürüyüş halindedir. Ama tepe sırasının korumasındaki vadi sevimli bir yerdir. Evler de burada çoklukla daha büyük ve daha süslüdür. Yıllanmış Yorkshire taşından Victoria üslubunda sıra evler. Kurşun çerçeveli camlar, Gotik taklidi kapılar, sıra sıra meyve ağaçları ve bakımlı çimenlik alanlarıyla kapalı bahçeler.

Jay bu güzellikler karşısında kayıtsızdı. Yukarı Kirby Londra'ya alışık gözlerine batak kırların taşlık kıyısına tünemiş tehlikeli bir yer gibi gözüküyordu. Boşluklar, binaları ayıran aralıklar başını döndürüyordu. Aşağı Monckton'la Nether Edge'in harap karışıklığı savaştan artakalmış terk edilmiş bir yer gibi gözüküyordu çocuğa. Londra'nın sinemalarıyla tiyatrolarını, sanat galerilerini, müzelerini özlüyordu. İnsanları özlüyordu. Londra'nın alışılageldik özelliklerini, trafiğin sesini ve kokuları özlüyordu. Tanımadığı ıssız yollarda bisikletini kilometrelerce sürdü ve gördüğü her şeyden nefret etti.

Büyükannesiyle babası ona hiç karışmıyorlardı. Açık havada vakit geçirmesini olumlu karşılıyorlar, her öğleden sonra titreyerek ve öfkeden bitkin halde döndüğünün farkında bile olmuyorlardı. Çocuk daima terbiyeliydi, üstü başı daima bakımlıydı. Onların söylediklerini zekice ve ilgiyle dinliyordu. Çocuksu bir neşe sergiliyordu. Düşünülebilecek en ideal çizgi roman öğrencisi tipiydi ve bu aldatmacanın acı acı keyfini çıkarıyordu.

Joe, Pog Tepesi Yolu'nda istasyona bir kilometre uzaklıkta demiryoluna sırtını dayamış düzensiz sıra evlerin birinde oturuyordu. Jay daha önce de iki kere oraya gelmiş, bisikletini bir çalı kümesinin içinde bırakarak demiryolu köprüsüne ulaşmak için seti tırmanmıştı. Bunun uzağında nehre doğru inen tarlalar, daha ileride de maden vardı. Buradaki makinelerin gürültüsü rüzgârda uzak bir homurtu gibi kulağa geliyordu. Eski bir kanal birkaç kilometre boyunca demiryoluna hemen hemen paralel olarak uzanıyordu. Durgun hava ise sineklerle yeşil renkte ve külle karışık yeşilliklerin kokusundan ısınmış durumdaydı. Kanalla demiryolunun arasındaki patika, ağaçların dallarının altında bir tünel görünümündeydi. Kent halkının rağbet etmediği bir yer olarak daima ıssızdı. Jay'e bu yüzden çekici gelmişti. Çocuk istasyondaki büfeden bir paket sigara ve *Eagle* gazetesinin bir sayısını aldı ve bisikletini kanala doğru sürdü. Orada bisikletini çalıların arasına gizledikten sonra kanalın yanındaki patikayı izledi ve havaya beyaz tohum bulutları püskürterek yabani otların arasında yürüdü. Kanaldaki eski havuzun hizasına varınca taşların üstüne oturdu ve bir yandan demiryolunu seyrederek sigara içti. Geçen kömür vagonlarını sayıyor ya da uzaktaki hedeflerine doğru yol alan yolcu trenlerine imrenerek yüzünü buruşturuyordu. Tıkanmış

kanalın içine taşlar attı. Birkaç kez nehre kadar yürüdü ve turbalarla suların getirdiği çöplerle setler inşa etti. Otomobil lastikleri, dallar, bir kere de yayları fırlamış bütün bir şilte bulmuştu. Her şey gerçekte öyle başladı: bu-yer nasıl olduysa onu kendine çekmişti. Belki de gizli bir yer, eski ve yasak bir yer olduğu için bu etkiyi yapmıştı üzerinde. Jay keşfe başladı: gizemli beton ve metal silindirler vardı. Joe'nun sonradan maden çukuru başlığı olarak tanımladığı bu cisimler yanlarına yaklaşıldığında yankılanırcasına garip sesler çıkarıyorlardı. Su basmış bir maden kuyusu, terk edilmiş bir kömür vagonu, bir mavnanın kalıntıları. Çirkin, belki de tehlikeli bir yerdi burası, ama aynı zamanda derin bir hüzün yansıtıyor, çocuğu karşı koyamadığı ve anlayamadığı bir şekilde kendine çekiyordu. Oraya gittiğini bilse ailesi dehşet içinde kalırdı, ama bu, o yerin çocuk için çekiciliğini daha da artırıyordu. Bu yüzden o da keşfe çıkıyordu; burada eski tabak çanak kırıklarıyla dolu bir çukur, şurada ıskartaya çıkarılmış egzotik döküntüler; henüz yağmur altında kalıp bozulmamış kucak kucak çizgi roman ve dergiler; metal kırpıntıları; bir arabanın hurdası, eski bir Ford Galaxie; anten gibi bunun tavanının içinden uzamış bir mürver ağacı; ölü bir televizyon. Joe bir keresinde ona bir demiryolunun kıyısında yaşamanın bir plajda yaşamak gibi olduğunu söylemişti. Gelgitle her gün yeni döküntüler karaya vurur. Jay oradan önce nefret etti. Her gün niçin oraya gittiğine akıl erdiremiyordu. Çok farklı bir yola sapmak niyetiyle evden çıkıyor, ama sonunda kendini yine Nether Edge'de, demiryoluyla kanalın arasında buluyor, uzaktaki makinelerin homurtusu kulaklarında zonkluyor ve beyazsı yaz göğü sıcak bir başlık gibi kafasını bastırıyordu. Issız ve sahipsiz bir yerdi burası. Ama buna rağmen onundu bu yer. Bütün o uzun ve garip yaz boyunca onundu. Ya da o öyle olduğunu zannediyordu.

5

Londra, 1999 İlkbaharı

Ertesi sabah geç saatte uyanınca Kerry'nin gitmiş olduğunu gördü. Arkasında bıraktığı kısa pusulanın satır aralarında hoşnutsuzluğu sırıtıyordu. Jay yazılanları kayıtsızca okudu ve bir gece önce ne olduğunu anımsamaya çalıştı.

J- Bu gece Spy'daki resepsiyonu unutma... orada bulunmak senin için çok önemli!
Armani'yi giy... K.

Başı ağrıyordu, kuvvetli bir kahve yaptı ve bunu yaparken radyo dinledi. Fazla bir şey anımsamıyordu; şimdilerde hayatının en büyük bölümü böyle görünüyordu, birbirinden ayırt edilmelerini sağlayacak hiçbir özellikleri olmayan sisli günler silsilesi, karakterlerinin hiçbiri onu ilgilendirmediği halde sırf alışkanlık güdüsüyle seyrettiği bir melodram dizisinin bölümleri gibi günler... Gün önünde çöldeki boş bir yol gibi uzayıp gidiyordu. O akşam bir öğrencisiyle dersi vardı, ama daha şimdiden onu atlatmayı düşünüyordu. Bunun sakıncası yoktu; daha önce de derslerini atlattığı olmuştu. Bu zaten ondan bekleniyordu. Sanatçı kaprisi. İşin alaylı yanına kısaca gülümsedi.

Joe'nun şarap şişesi masanın üstünde, bıraktığı yerde duruyordu. Hâlâ yarısından fazlasının dolu olduğunu görerek şaşırdı. Bu kadar az bir miktarı, şakaklarını zonklatan başağrısından ve şafak gökyüzünü kızıla boyarken onu en sonunda uykunun koynuna düşüren düşlerden sorumlu tutmak zordu. Boş bardaktan yayılan koku hafif olmakla birlikte seçilebiliyordu: tatlımsı bir ilaç kokusu, insanı rahatlatan bir koku. Jay bardağını doldurdu.

"Köpeğin kılı," diye homurdandı.

İçkinin bu sabah sadece belli belirsiz sevimsiz tadı vardı, hemen hemen tatsızdı. Jay'in kafasının derinliklerinde bir anı kıpırdadı, ama tanınamayacak kadar uzaktaydı.

Kapı aniden sallanınca hızla döndü. Bir şey yaparken yakalanmış gibi hafiften suçluluk duydu. Ama gelen sadece postaydı. Mektup kutusunun içine yarım yamalak itilmiş, bir kısmı paspasın üstüne dökülmüştü. Bir güneş ışını cam kapının ötesinden üstteki zarfı aydınlatıyor, sanki Jay'in en özel dikkatini onun üzerine çekmeye çalışıyordu. Herhalde ilan falandır, diye kendi kendine düşündü. Bugünlerde ona ender olarak başka bir şey gönderiyorlardı. Ama bir ışık oyunu muydu neydi, zarf sanki ışıldıyor, üstündeki tek kelime yepyeni bir anlama bürünüyordu: "KAÇIŞ." Bir Londra şafağından her çeşit olasılığın denenmeyi beklediği başka bir dünyaya bir kapı açılabilecekmiş gibi. Jay parlak dörtgeni almak için eğildi, onu açtı.

İlk düşüncesi bunun gerçekten paçoz bir posta örneği olduğu yolundaydı. Üstünde TATİL OLANAKLARI, KAÇIN, KURTULUN yazılı ucuz broşürde silik çiftlik evi fotoğrafları ve aralarında metin blokları görülüyordu. "Bu sevimli, küçük villa Avignon'a sadece beş kilometre uzaklıkta... Kendi arazisinin ortasındaki restore edilmiş bu büyük çiftlik evi... Dordogne'un kalbinde bu on altıncı yüzyıldan kalma ambar..." Fotoğrafların hepsi sanki birbirlerinin eşiydi: Disney tarafından resmedilmişe benzeyen göklerin altında köy evleri, başları eşarplı veya beyaz başlıklı köylü kadınlar, olması olanaksız bir yeşillikteki dağ yamaçlarında keçi sürülerini otlatan bereli adamlar. Jay broşürü garip bir hayal kırıklığı duyarak masanın üstüne fırlattı. İçinde şimdiye dek bilmediği bir şey yanından geçip gitmiş gibi bir aldatılmışlık hissetti. Sonra birden fotoğrafı

fark etti. Düşerken broşürün ortası açılmıştı; burada iki sayfayı kaplayan ve ona garip şekilde tanıdık gelen bir ev görülüyordu.

Bu, küp biçiminde inşa edilmiş, solmuş pembemsi duvarlı ve damı kırmızı kiremit kaplı büyük bir evdi. Altındaki yazıda "Foudouin Şatosu, Lot-et-Garonne" yazılıydı. Yukarısında da tıpkı bir neon reklamı gibi kırmızı harflerle "SATILIK" deniliyordu.

Resmi böylesi beklenmedik şekilde karşısında görmek yüreğini ağzına getirdi Jay'in. Bu bir işaret, dedi kendi kendine. Şimdi, böyle bir anda geldiğine göre mutlaka bir işaret olmalıydı.

Fotoğrafa uzun bir zaman baktı. Bir süre inceledikten sonra bunun tam olarak Joe'nun şatosu olmadığına karar verdi. Binanın çizgileri biraz farklı gözüküyordu; dam daha meyilli, pencereler daha dar ve taşın daha derinine gömülüydü. Ayrıca Bordeaux'da da değil, komşu bir ilçede, Agen'e birkaç kilometre kala ve Garonne ırmağının küçük bir kolu olan Tannes'ın kıyısındaydı. Ama yine de oraya yakındı. Çok yakın. Bir rastlantı olamazdı bu.

Aşağı kattaki yabancılar beklentilere gebe, uğursuz bir sessizliğe gömülmüşlerdi. Aralarından ne bir fısıltı, ne bir takırtı, ne de bir ıslık sesi kulağa geliyordu.

Jay fotoğrafa dikkatle baktı. Yukarısındaki neon işaret şimşek gibi çakıyordu, insanı ayartırcasına.

SATILIK.

Jay şişeye uzandı ve kendine bir bardak daha doldurdu.

6

Pog Tepesi, Temmuz 1975

O yaz Jay'in hayatı çoklukla gizli kapaklı geçti, tıpkı gizli bir savaş gibi. Yağmurlu günlerde odasında oturuyor, okulda verilen ödevleri yapıyor izlenimini uyandırarak *Dandy* veya *Eagle*'i okuyor ve sesini kısarak radyo dinliyor ya da "Yasak Kentin Etobur Savaşçıları" ya da "Yıldırımı Kovalayan Adam" gibi başlıkları olan ürkütücü öyküler yazıyordu.

Hiç para sıkıntısı çektiği yoktu. Pazarları dedesinin yeşil Austin'ini yıkayarak ya da bahçedeki çimenleri biçerek yirmi peni kazanıyordu. Annesiyle babasının seyrek olduğu kadar kısa mektupları daima bir posta havalesinin eşliğinde geliyor, çocuk alışık olmadığı servetini meydan okurcasına harcıyordu. Çizgi romanlar, çiklet, becerebilirse sigara alıyordu; annesiyle babasında hoşnutsuzluk uyandıracak her şey onu çekiyordu. Hazinelerini kanala yakın bir teneke bisküvi kutusunda saklıyor, büyükbabasıyla büyükannesine parasını bankaya koyduğunu söylüyordu. Eski aktarma havuzunun kalıntılarının yanında dikkatle yerinden oynattığı gevşek bir taşın altında otuz, kırk santimetre karelik bir oyuk çıkmıştı. Teneke kutu buraya rahatça sığabiliyordu. Bir çakıyla ırmak kıyısından kestiği çim kaplı toprak kümesi oyuğun ağzını gizliyordu. Tatilin ilk iki haftasında her gün oraya gitti. Setin yassı taşlarının üstüne uzanarak sigara içiyor, okuyor, bir dizi not defterine öykülerini yazıyor veya ku-

rumlu parlak havada radyosunu bağırtıyordu. O yaza ilişkin anılarına hep sesler eşlik ediyordu: "On Sekizinde Bir Kurşun"u söyleyen Pete Wingfield veya Tammy Winette ve "B.O.Ş.A.N.M.A.". Jay de çoğu zaman onlarla birlikte söylüyor ya da sözde gitar çalıyor ve gözle görülmeyen dinleyicilere yüzünü buruşturuyordu. Ne kadar dikkatsiz davrandığının ancak sonradan farkına varacaktı. Çöplük kanala oradaki tüm seslerin duyulabileceği kadar yakındı, Zeth'le çetesi de o iki hafta içinde ona her an baskın yapabilirdi. Onu ırmağın kıyısında uyuklarken bulabilirler veya çöplükte sıkıştırabilirlerdi; daha beteri de vardı, hazine kutusunun kapağı açıkken yakalayabilirlerdi. Jay bölgesinde başka çocukların da olabileceğini hiç düşünmemişti. Burasının başkasının, kendisinden daha güçlü, yaşça daha büyük ve sokağın kurallarına alışık birinin bölgesi olabileceği aklına bile gelmemişti. Bir dövüşe hiç karışmamıştı. Moorlands Okulu öğrencilerini görgüsüzlüğe işaret eden bu tür davranışlardan caydırıyordu. Londra'daki tek tük arkadaşları mesafeli ve vakur, saçları at kuyruklu toplu bale sınıfı kızlarıyla kusursuz dişli harp okulu öğrencisi oğlanlardı. Jay onlarla hiçbir zaman yüzde yüz uyum sağlayamadı. Annesi, üç genç çocuğuna bakmak durumunda kalan dul bir erkekle ilgili *Oooh! Anne!* adındaki TV oyunuyla kariyeri çıkmaza giren bir aktristi. Jay'in annesi bu oyunda her işe burnunu sokan pansiyoncu kadın Bayan Dykes rolündeydi, insanların onları sokakta durdurup oyundaki tekerlemesi, "Oooh, bir şeye mi engel oluyorum yoksa?" cümlesini yüzüne karşı haykırmaları Jay'e çocukluğunu burnundan getirmişti.

Jay'in babası, ünlü rejim ekmeği Trimble'yle servet yapan Ekmek Baronu, hiçbir zaman görgüsüzlüğünü göze hoş gösterecek kadar çok para kazanamamış, güvensizliğini tok sözlü ve ağzı purolu şen tavırlarıyla maskelemeye çalışmıştı. O da Londra'nın Doğu Yakası'nın yayık seslileri ve parlak kostümleriyle Jay'in yüzünü kızartıyordu. Çocuk kendini daima daha yiğit, daha doğal, farklı bir tür olarak görmüştü. Daha fazla yanılmış olamazdı.

Üç kişiydiler. Jay'den daha uzun boylu ve yaşça daha büyüktüler: on dört, belki de on beş yaşlarında. Kanala yaslanmış patikayı izlerken küstah ve kendilerini beğenmiş bir tavırla çalım satıyor, bölgeyi sahiplenmiş gibi davranıyorlardı. Jay içgüdüsel olarak radyoyu kapadı ve göl-

gelerin arasına sığındı. İskelede babalarının malıymış gibi oyalanıp dolaşmalarına içerliyordu. Bir tanesi çömelip sudaki bir cismi bir değneğin ucuyla itti, bir başkası sigarasını yakmak için bir kibriti kot pantolonuna sürterek tutuşturdu. Jay onları ağacın gölgesinden gözlerken tüylerinin diken diken olduğunu hissediyordu. Kot pantolonları, fermuvarlı çizmeleri ve altları kesik tişörtleriyle Jay'in hiçbir zaman ait olamayacağı bir grubun üyesi olarak tehlikeli bir görünümleri vardı. Uzun boylu ve zayıf olan bir delikanlı koltuğunun altında havalı bir tüfek taşıyordu. Yüzü ablakça ve öfkeli, çenesi sivilceliydi. Gözleri bir çift kordan farksızdı. Ötekilerden biri sırtı yarı dönük olarak durduğundan Jay, tişörtünün altındaki göbeğini ve belden aşağı inen kot pantolonunun yukarısında iç donunun geniş bantını görebiliyordu. İç donunun üstündeki küçük uçak resimlerini görebiliyordu, bu her nedense onda gülme arzusu uyandırdı. Önce kıvırdığı avucunun içine sessizce güldü, ama ardından gırtlağından tiz ve neşesiz bir kahkaha koptu.

Uçaklı don hızla döndü. Şaşkınlıktan yüzü sarkmıştı. İki çocuk bir an bakıştılar. Hemen arkasından eli ileri fırladı ve Jay'i gömleğinden yakaladı.

"Burada ne halt ediyorsun?"

Diğer iki çocuk düşmanca bir merakla onlara bakıyordu. Abartılı favorileriyle örümcek gibi zayıf olan üçüncü çocuk ileriye doğru bir adım attı ve yumruğuyla Jay'in göğsünü dürttü.

"Sana bir soru soruldu serseri."

Hemen hemen anlaşılmaz garip bir şiveyle konuşuyorlardı. Jay elinde olmayarak gülümsedi ve yine gülmenin eşiğine geldi.

Favorili, "Hem kaçık hem de sağır mısın?" diye sordu.

Jay kendini ondan kurtarmaya çalışarak, "Üzgünüm," dedi. "Birdenbire ortaya çıktınız. Sizi korkutmak niyetinde değildim."

Üç arkadaş ona daha da büyük bir öfkeyle baktılar. Gözleri gök gibi renksizdi, acayip değişken bir gri. Uzun boylusu anlamlı bir hareket'e tüfeğinin kabzasını okşadı. Yüzünde merak, hemen hemen alay olarak nitelendirilebilecek bir anlam vardı. Jay, elinin üstünde dövmeyle harfler oluşturulduğunu gördü, parmak boğumunun üstündeki harfler bir adı ya da takma adı biçimlendiriyordu: ZETH. Jay bunun profesyonel işi

olmadığını anladı. Çocuk bir pergelle bir şişe mürekkepten yararlanarak adını kendisi yazmıştı. Jay onu yüzünde inatçı bir anlamla bu işi yaparken görür gibi oldu. Güneşli bir öğleden sonra bir matematik veya İngilizce sınıfının arka sırasında. Zeth ne yaptığını gizlemeye gerek görmediği halde, öğretmen görmemiş gibi davranıyordu. Böylesi daha kolay diye düşünüyordu öğretmen. Daha güvenli.

"*Bizi* mi korkutacaktın?" Konuşan, öfkeli gözlerini uyduruk bir alayla yuvarladı.

Favorili kıkırdadı.

"Cıgaran var mı, gardeş?" Zeth'in sesi sakindi, ama Jay, uçağın hâlâ gömleğini bırakmadığını fark etti.

"Sigara mı?" Jay cebini karıştırmaya başladı. Bir an önce oradan kaçma telaşından parmakları birbirine dolanıyordu. Sonunda bir paket Players'i ortaya çıkardı. "Tabii. Bir tane alın."

Zeth iki sigara aldı, sonra paketi Favorili'ye, arkadan da Uçak'a geçirdi.

Ferahlamaya başlayan Jay, "Paket sizde kalsın," dedi.

"Kibrit?" Jay pantolonunun cebinden kutuyu çıkardı ve çocuklara uzattı.

"Onlar da sizde kalsın."

Uçak sigarasını yakarken gözünü kırptı. Karşısındakine değer biçen dalkavukça bir gülümsemeydi. Öbür ikisi biraz daha yaklaştılar.

Zeth dost bir tavırla, "Sende toz da var mı, gardeş?" diye sordu. Uçak da bir yandan becerikli parmaklarıyla Jay'in ceplerini karıştırıyordu.

Karşı koymak için artık çok geçti. Bir dakika önce olsa şaşkınlığın avantajından yararlanabilir, aralarından geçerek nehirdeki sete koşabilir, oradan demiryoluna geçebilirdi. Ama artık çok geçti. Serseriler korkunun kokusunu almışlardı. Haris eller becerikli parmaklarla Jay'in ceplerini didik didik ediyorlardı. Çiklet, bir iki kâğıtlı şeker, madeni paralar, ceplerinde ne var, ne yoksa çocukların avuçlarına yuvarlandı.

"Hey bırakın! Onlar benim!"

Ama sesi titriyordu. Önemi olmadığını, o öteberinin çoğunun zaten değersiz olduğunu kendi kendisine tekrar edip dursa bile, bu, o lanet olası utanç verici çaresizlik duygusunu engelleyemiyordu.

Derken Zeth radyoyu eline aldı.

"Güzel," diye fikir yürüttü.

Jay bir an için radyoyu unutmuştu. Ağaçların gölgesindeki otların arasında hemen hemen göze görünmüyordu.

Ama bir ışık oyunu, belki de kromunun üstündeki anlık bir yansıma ya da sadece bir şanssızlık sonucunda Zeth onu gördü ve eğilip aldı.

Jay, ağzı iğnelerle doluymuş gibi hemen hemen duyulamayacak kadar hafif bir sesle, "O benim," dedi. Zeth başını kaldırıp ona baktı ve sırıttı.

Jay, "Benim," diye fısıldadı.

Zeth, "Tabii ki senin, gardeş," dedi ve onu çocuğa uzattı.

Bakışları radyonun yukarısında karşılaştı. Jay adeta yalvarır gibi elini uzattı. Zeth radyoyu hızla geri çekti, inanılmayacak bir hız ve isabetle radyoya bir tekmeyle başlarının yukarısında bir kavis çevirtti. Radyo kısa bir an havada minyatür bir uzay gemisi gibi asılı kaldı, ama sonra havuzun setinin taş kenarına çarpıp yüz plastik ve krom parçasına bölündü.

Favorili, "*Goool!*" diye bağırarak döküntülerin arasında dans etmeye ve zıplamaya başladı. Uçak kıkırdadı. Ama Zeth yüzünde aynı garip anlamla Jay'e baktı. Bir eli hâlâ tüfeğinin kabzasının üstündeydi. Kayıtsız, biraz da anlayışla bakan gözleri, ya şimdi gardeş? Ya şimdi? Ya şimdi, der gibiydi.

Jay gözlerinin giderek kızdığını hissediyordu. Oraya dolmuş yaşlar sanki erimiş kurşundu, onların yanaklarına dökülmesini durdurmak için savaş veriyordu. Taşların üstünde parlayan radyonun parçalarına baktı ve önemi olmadığını kendi kendisine tekrarlamaya çalıştı. Sadece eski bir radyoydu ve bu yüzden dayak yemesine değmezdi, ama içindeki öfke mantığın sesini dinlemiyordu. Havuza doğru bir adım attı. ama sonra döndü ve düşünmeden Zeth'in alaycı yüzüne tüm kuvvetiyle yumruğunu çarptı. Uçak'la Favorili anında Jay'in üstüne bindiler ve onu yumruklamaya, tekmelemeye koyuldular, ama Jay erken davranıp Zeth'in midesine, attığı yumruktan da daha isabetli bir tekme savurmaya vakit bulmuştu. Zeth cıyaklayarak yerde iki büklüm oldu. Uçak Jay'i yakalamaya çalıştı, ama çocuğun vücudu terden kayganlaşmıştı, eğilip düşmanın ko-

lunun altından geçmeyi başardı. Kırık radyosunun parçalarının üstünde patinaj yaparak patikaya doğru koştu. Favorili'nin yolunun üstünden kaçıp yamaçtan aşağı kayarak demiryolu köprüsüne doğru koşmaya başladı. Birisi arkasından bağırıyordu, ama tehdit apaçık olsa bile uzaklık ve yerel lehçe kelimelerin anlaşılmasını engelliyordu. Jay yükseltinin tepesine varınca uzaktaki üç siluete nanik yaptı, bisikletini sakladığı çalıların arasından çıkardı. Bir dakika sonra da Monckton'a doğru hızla pedal çeviriyordu. Burnu kanıyordu, çalıların arasına yaptığı dalış sonucunda elleri de yırtılmıştı. Radyosunun kaybından dolayı duyduğu üzüntü bile şimdilik unutulmuştu. O gün onu Joe'nun evine çeken belki de o çılgın ve sihirli duygu olmuştu. Sonradan bunun sadece rastlantı olduğunu, aklında rüzgâra karşı bisikletini sürmekten başka bir şey olmadığını düşündü, ama en sonunda onu oraya çekenin çılgınca bir kısmet, bir tür çağrı olduğuna karar verdi. Bunu duydu da, olağanüstü berraklıktaki kelimesiz sesi duydu, bir an sokak tabelasını bile gördü: POG TEPESİ YOLU. Tabela güneşin kızartısı içinde dikkati çekmesi kaçınılmazmış gibi bir an aydınlandı. Jay daha önce defalarca yaptığı gibi bisikletiyle sokağın ağzından geçecek yerde durdu ve şarap yapmak için o çok özel patatesleri doğrayan ihtiyar adamı tuğla duvarın ötesinden seyretmek üzere bisikletini geri sürdü.

7

Londra, Mart 1999

Emlakçı ne kadar hevesli olduğunu sezmiş olmalıydı. Eve ikinci bir teklif olduğunu söyledi. İstenen fiyatın biraz altındaydı. Anlaşma hazırlanmıştı bile. Ama Jay ilgilendiği takdirde elde başka mülkler de vardı. Doğru veya yanlış, bu bilgi Jay'i çileden çıkardı. Mutlaka o ev olmalı diye ısrar etti. Bu ev. Hemen şimdi. İsterlerse nakit ödemeye hazırdı.

İhtiyatlı bir telefon konuşması. Sonra bir tane daha. Almacın içine hızlı hızlı Fransızca kelimeler yağdı. Bekledikleri sırada karşıdan birisi kahve ve İtalyan kekleri getirdi. Jay, var olan tekliften biraz daha yüksek başka bir fiyat verdi. Hattın diğer ucundaki sesin belki yarım oktav yükseldiğini duydu. Onlara sütlü kahve ikram etti. Bir ev satın almak meğer ne kadar kolaymış. Bir iki saatlik bir bekleyiş, sonra biraz kırtasiyecilik ve ev onun oldu. Resmin altındaki kısa paragrafı okuyarak kelimeleri taşa ve harca çevirmeye çalıştı. Foudouin Şatosu. Gerçek değilmiş, geçmişten gelen bir kartmış gibi görünüyordu. Jay kapının dışında durduğunu, pembe renkli taşa dokunduğunu, bağların üzerinden göl yönüne baktığını düşledi. Bunu Joe'nun düşü, diye belli belirsiz düşündü. Hayalleri en sonunda gerçek oluyordu. Bu kısmet olmalıydı. Başka bir şey olamazdı.

Şimdi yine on dört yaşındaydı, resmine keyifle bakıyor, ince kâğıda dokunuyor, onu katlıyor, sonra tekrar açıyordu. Onu başkalarına göster-

mek istiyordu. *Hemen şimdi* orada olmayı, formaliteler ancak yarı yarıya tamamlandığı halde ona sahip olmayı istiyordu. Bankası, muhasebecisi, avukatları formaliteleri halledebilirlerdi. Kâğıtların imzalanması sonradan aklına gelecekti. Önemli işlemler harekete geçirilmişti bile.

Birkaç telefon konuşması her şeyin çözümlenmesine yeterdi. Uçakla Paris'e. Oradan trenle Marsilya'ya.

Yarın orada olabilirdi.

8

Pog Tepesi, Temmuz 1975

Joe'nun evi demiryolu boyunca dizili birçoğu karanlık ve çarpık sıra evlerden biriydi. Ön yüzü doğrudan sokağa açılıyordu. Ön kapıyla kaldırım arasında yalnız alçak bir duvar ve pencerenin dibinde içinde çiçeklerin yetiştirildiği bir sandık vardı. Evlerin arka yüzü çamaşırların asılı olduğu, tavşanlar, tavuklar ve güvercinler için yapılmış kümeslerle dolu tıklım tıklım küçük avlular görünümündeydi. Evin yan tarafı demiryoluna bakıyordu. Sert yükselti kesilerek trenler için bir geçit açılmıştı. Yol o noktada bir köprünün üstünden geçiyordu. Joe'nun arka bahçesinden bakılınca da uzakta demiryolu geçidinin işaret fenerine benzeyen kırmızı sinyalini görebiliyordunuz. Nether Edge ve kırların ötesindeki cüruf yığınının gri renkli kenarı da görülüyordu. Meyilli küçük yolun kıyısında sendeler gibi gözüken bu tek tük birkaç ev Jay'in bölgesine tepeden bakıyordu. Yakındaki bir bahçede biri şarkı söylüyordu. Titrek tatlı sesine bakılırsa yaşlı bir hanımdı bu. Bir başkası da huzur veren ilkel bir sesle tahtaya çekiçle vuruyordu.

"Bir şey içmek ister misin?" Joe çenesiyle evi işaret etti. "Gördüğüm kadarıyla, içecek bir şeye hayır diyecek durumda değilsin."

Jay eve baktı. Yırtılmış pantolonunun ve burnuyla üst dudağındaki kurumuş kanın bilincine varmıştı. Ağzı da kurumuştu.

"Peki," diye geveledi.

Evin içi serindi. Jay ihtiyar adamın arkasından mutfağa doğru yürüdü. Burası temiz kereste tabanlı büyük ve çıplak bir odaydı. Eşya olarak birçok bıçağın kesik izlerini taşıyan çam tahtasından büyük bir masası vardı. Pencerede perde yoktu. ama bütün pervazı güneşe karşı zengin bir paravan görevi yapan uzun yeşil bitkilerle doldurulmuştu. Bitkilerin hoş topraksı kokusu odayı sarmıştı.

Joe kilerin kapısını açarak, "Bunlar da benim domatlarım," dedi. Jay sıcak yaprakların arasında gerçekten de domateslerin yetiştiğini gördü. Küçük sarılar, şekilsiz iri kırmızılar, yollu turuncularla misket gibi yeşiller vardı. Yerdeki saksıların içinde, duvarların ve kapı pervazının dibinde de bitkiler göze çarpıyordu.

Odanın yanında dizili bir sürü tahta kasanın içinde ise zedelenmemeleri için ayrı ayrı yerleştirilmiş meyvelerle sebzeler dikkati çekiyordu.

Jay laf olsun diye, "Güzel bitkiler," dedi.

Joe ona alaylı bir bakış fırlattı.

"Büyümelerini istersen onlarla konuşmalısın," dedi. Çıplak duvara yaslanmış uzun bir bastonu işaret ederek ekledi. "Gıdıklamalısın da." Bastonun ucuna bir tavşan kuyruğu bağlanmıştı. "Görüyor musun, bu benim gıdıklama bastonum. Çok gıdıklanır benim domatlarım."

Jay adama donuk donuk baktı.

"Aşağıda başın derde girdi galiba." Joe odanın uzak ucundaki bir kapıyı açınca büyük bir kiler ortaya çıktı. "Biriyle mi dövüştün nedir?"

Jay çekine çekine anlattı. Radyonun Zeth tarafından parçalandığı bölüme gelince sesinin tiz perdeli çıktığını, çocuksu ve ağlamaklı olduğunu fark etti. Kıpkırmızı kesilerek sustu.

Joe fark etmemiş göründü. Kilerin içine uzanarak içinde koyu kırmızı bir sıvı olan bir şişeyle iki bardak aldı.

Joe bir bardağa sıvıdan bir miktar koyarak, "Bundan biraz iç," dedi. İçki meyve aromalı olmakla beraber kokusu yabancı geliyordu. Bira gibi köpüklüydü ve aldatıcı bir tatlılığı vardı. Jay içkiye kuşkuyla baktı.

"Şarap mı bu?" diye kararsız bir şekilde sordu.

Joe evet der gibi başını eğdi.

"Böğürtlen şarabı," diyerek kendi içkisini belirgin bir keyifle yuvarladı.

Jay, "Bilmem ama benim içmem doğru olmaz," diyecek olduysa da Joe bardağı sabırsız bir hareketle ona doğru itti.

"Dene onu, delikanlı," diye ısrar etti. "Sana biraz kuvvet verir."

Jay denedi.

Joe öksürüğü dininceye kadar çocuğun sırtına şaplaklar indirdi. Bu arada değerli bardağı içindekiler dökülmeden Jay'in elinden almıştı.

Jay öksürük nöbetleri arasında, "*İğrenç* bu!" diyebildi.

İçki gerçekten de daha önce tattığı şarapların hiçbirine benzemiyordu. Jay şarapların yabancısı değildi; ailesi yemeklerde bazen ona şarap verirdi, çocuk o tatlı Alman beyazlarından da hoşlanmayı öğrenmişti, ama bu yepyeni bir deneyimdi. Bu şarabın toprak gibi, bataklık suyu gibi ve zaman içinde ekşimiş meyve gibi bir tadı vardı. Tanenden sanki dili paslanmıştı. Boğazı yanıyor, gözleri sulanıyordu.

Joe gücenmiş göründü. Sonra güldü.

"Sana göre biraz sert, değil mi?"

Joe öksürmeye devam ederken, başını eğdi.

Joe, "Evet, tahmin etmeliydim," diyerek şen bir tavırla kilere doğru döndü. "Benim şarabıma alışmak biraz zaman ister. Ama yürekli bir içkidir. Önemli olan da bu," diye sevgiyle ekleyerek şişeyi dikkatle raftaki yerine koydu.

Arkasına döndüğünde bu kez elinde bir şişe Ben Shaw limonatası vardı.

Bir bardağa bundan koyarak, "Sanırım, şimdilik bu sana daha çok yarar," dedi. "Diğer içkiye gelince kısa bir süre sonra onu içecek seviyeye gelirsin."

Şarap şişesini kilerdeki yerine geri koyarken, bir an duraklayıp döndü.

"Ama istersen öbür sorun için sana belki bir şey verebilirim," dedi. "Benimle gel."

Jay, ihtiyar adamın kendisine ne vermesini beklediğinden emin değildi. Belki Kung-fu dersleri veya bir savaştan artakalmış bir bazuka, el bombaları, yolculuklarından getirdiği bir Zulu kılıcı, Tibet'teki bir ustadan öğrendiği başarısı garantili bir vuruş. Joe bunun yerine onu evin yan tarafına götürdü. Burada taşın içinden dışarı uzanmış bir çivide küçük bir

kırmızı kese asılıydı. Joe kesenin ağzını açtı, içindekileri bir an kokladı, sonra keseyi çocuğa uzattı.

"Al bunu," diye ısrar etti. "Bir süre gider. Sonra tazesini yaparım." Jay adama bakakalmıştı.

"Bu nedir?" diyebildi sonunda.

Joe, "Sen sadece bunu yanında taşı," dedi. "Cebinin içinde ya da bir sicimin ucunda. Göreceksin, yararı olacak."

"İçinde ne var?" Çocuk ihtiyar adama deliymiş gibi bakıyordu. Bir an unuttuğu kuşkuları yine hortlamıştı.

"Bu mu? Sandal ağacı. Lavanta çiçeği. Haiti'deki bir hanımdan yıllar önce öğrendiğim bir numara. Her defasında yararı oluyor."

Tamam, diye karar verdi Jay. İhtiyarcık kesinlikle kaçık. Zararsız -yani öyle olduğunu umut ediyordu- ama deli. Arkasındaki bahçeye huzursuz bir bakış fırlattı ve ihtiyar adam şiddete başvurduğu takdirde taş duvara zamanında ulaşıp ulaşamayacağını merak etti. Joe gülümsemekle yetindi.

"Dene bunu," diye ısrar etti yine. "Sadece cebinde taşı. Orada olduğunu bile unutursun belki."

Jay adamın gönlünü almaya karar verdi.

"Peki. Sizce benim için ne yapar acaba?"

Joe yine gülümsedi.

"Belki hiçbir şey," dedi.

Jay diretti. "O zaman işime yaradığını nereden bileceğim?"

Joe, "Bileceksin," dedi. "Nether Edge'e bir dahaki gidişinde."

Jay sesini yükseltti. "Oraya bir daha gideceğim yok. O çocuklar orada oldukça..."

"Yani hazine kutunu onların bulması için orada mı bırakacaksın?"

Taşı gediğine koymuştu. Jay gevşek taşın altındaki gizli yerinde hâlâ saklı duran hazine kutusunu neredeyse unutmuştu. Bunu hatırlamanın ona duyurduğu üzüntü arasında hazine kutusundan Joe'ya hiçbir zaman söz etmediğini neredeyse unutuyordu.

İhtiyar adam, "Çocukken ben de oraya giderdim," dedi. "Aktarma havuzunun köşesinde gevşek bir taş vardı. Hâlâ da orada, değil mi?"

Jay ihtiyara bakakalmıştı.

"Nasıl bildiniz?" diye mırıldandı.

Joe abartılı bir saflıkla, "Neyi bildim?" diye sordu. "Ne demek istedin? Ben sadece bir madenci çocuğuyum. Hiçbir şey bildiğim yok."

Jay o gün kanala dönmedi. Dövüşlerle kırık radyolar, Haiti büyüleri ve Joe'nun pırıl pırıl gülen gözleri aklını karıştırmıştı. Bunun yerine bisikletini aldı ve demiryolu köprüsünün üç dört kez yavaşça yanından geçerek yokuşu tırmanma cesaretini bulmaya çalıştı. Ama sonunda tüm zafer duygusunu kaybetmiş, küskün ve hoşnutsuz olarak eve döndü. Zeth'le arkadaşlarının iğrenç kahkahalar atarak hazinelerini karıştırdıklarını, çizgi romanlarla kitapları sağa, sola dağıttıklarını, şekerlerle çikolataları ağızlarına tıkıştırdıklarını ve paraları ceplerine attıklarını gözlerinin önünde canlandırıyordu. Daha beteri, not defterleri, yazdığı öykülerle şiirler de oradaydı. Sonunda öfkeden titreyerek eve döndü. *Sinemalarda Cumartesi Akşamı* programını seyretti ve geç saatte yattı. Daldığı rahatsız uykuda hiç durmadan göremediği bir düşmandan kaçıyor, Joe'nun gülüşü de kulaklarında çınlıyordu.

Ertesi gün evde kalmaya karar verdi. Kırmızı kese sessizce meydan okur gibi gece masasının üstünde duruyordu. Jay onu görmezlikten gelerek okumaya çalıştı, ama en güzel çizgi romanları hazine kutusunda kalmıştı. Radyonun yokluğu da havayı düşmanca bir sessizliğe boğuyordu. Dışarda hava güneşliydi ve sıcağın kavurucu olmasını önleyecek kadar bir esinti vardı. Yazın en güzel günü olacağa benziyordu.

Jay büyülenmiş gibi demiryolu köprüsüne geldi. Aslında oraya gitmeyi amaçlamamıştı; kente doğru pedal çevirirken bile içindeki bir ses geri dönüp başka bir yola sapacağını, kanalı da Zeth'le çetesine bırakacağını fısıldıyordu, orası artık onların bölgesiydi. Belki Joe'nun evine giderdi. Gerçi ihtiyar adam ona gel dememişti, ama gelmemesini de söylememişti. Jay'in varlığını umursamıyordu. Ya da belki gazetecinin büfesine uğrar ve birkaç sigara satın alırdı. Öyle ya da böyle, kanala dönecek değildi. Bisikletini her zamanki çalıların arasına gizlerken ve seti tırmanırken aynı şeyi tekrarlayıp duruyordu. Ancak budalanın biri bunu bir kez daha göze alırdı. Joe'nun kırmızı kesesi pantolonunun cebindeydi. Onu hissedebiliyordu, topaç olmuş bir mendilden daha büyük değildi. İçi ot

dolu bir kesenin ona nasıl yardımcı olacağına akıl erdiremiyordu Jay. Keseyi bir akşam önce açmış, içindekileri yatağının yanındaki masanın üstüne dökmüştü. Bir iki kırık değnek parçası, kahverengimsi bir toz ve griyeşil renkli, kokulu ot parçalarından ibaretti. Olanaksız olmakla beraber, büzüştürülmüş kellelerle karşılaşmayı beklemişti. Bunun bir şaka olduğunu düşündü. İhtiyar bir adam kendince eğleniyordu. Ama ille de inanmak isteyen inatçı yanı işin peşini bırakmıyordu. Kesenin içinde ya gerçekten bir sihir varsa? Jay yüksek sesle büyülü sözleri okuyarak muskayı ileri uzattığını, Zeth'le arkadaşlarının da korkudan büzüldüklerini hayal etti... Kese moral veren bir el gibi kalçasına dayanmıştı. Kalbi çarpa çarpa setten kanala doğru inmeye koyuldu. Büyük bir olasılıkla nasılsa kimseyle karşılaşmayacaktı.

Yine yanılmıştı. Ağaçların gölgesinde kalarak patikada ilerledi. Lastik ayakkabıları kavrulmuş sarı toprağın üstünde ses çıkarmıyordu. Çocuk adrenalinin etkisiyle sarsılıyor, en küçük bir ses duyar duymaz kaçmaya hazırlanıyordu. Jay geçerken bir kuş sazların arasındaki yuvasından gürültüyle kanat çırparak havalandı. Çocuk taş kesildi. Kilometrelerce uzakta bile alarm durumuna geçildiğine emindi. Ama hiçbir şey olmadı. Jay havuzun hemen hemen başına gelmişti. Sette hazine kutusunun gizli olduğu yeri görebiliyordu. Taşların üstünde hâlâ kırık plastik parçaları dikkati çekiyordu. Jay çömelip taşı gözden gizleyen toprak parçasını kaldırdı ve kutuyu çıkarmaya girişti.

Onları o kadar uzun zamandan beri hayal ediyordu ki, bir an seslerin kafasının içinde olduğunu zannetti. Ama şimdi siluetlerinin kanalın çöplük yanından çalıların korumasında yaklaştığını görebiliyordu. Koşup kaçmaya vakit yoktu. Yarım dakikaya kalmaz ortaya çıkarlardı. Patika buradan itibaren apaçık ve demiryolu köprüsüne fazla uzaktı. Birkaç dakikaya kalmadan Jay açık bir hedef olacaktı.

Saklanabileceği bir tek yer olduğunun farkındaydı. Kanal. Birkaç yeri dışında kuru sayılırdı. sazlar, çerçöp ve yüzyıllık çamurla kaplanmış durumdaydı. Küçük set yaklaşık yüz yirmi santim yukarısındaydı, Jay burada hiç değilse bir süre saklanabilirdi. Tabii sete veya patikaya çıktıkları ya da yağlı suyun yüzeyindeki bir şeye bakmak için eğildikleri anda iş değişirdi...

Ama şimdi bunları düşünmeye vakit yoktu. Jay yere diz çökmüş konumundan kanala doğru kaydı, bunu yaparken de hazine kutusunu eski yerine itti. Ayaklarının bir an için bir engelle karşılaşmaksızın çamurun içine kaydığını hissetti, sonra dizlerine kadar çamura batmış durumda dibi buldu. Çamur lastik ayakkabılarının içine doluyor, parmaklarının arasından süzülüyordu. Çocuk bunu umursamayarak ve sazların yüzünü gıdıklamasına aldırış etmeyerek yere çömeldi. Mümkün olduğunca küçük bir hedef oluşturmaya kararlıydı. İçgüdüsel olarak etrafında silah yerine geçebilecek bir şeyler aradı: bu taşlar, konserve kutuları, savrulabilecek herhangi bir şey olabilirdi. Onu gördükleri takdirde sürpriz tek avantajı olacaktı.

Kot pantolonunun cebinde duran Joe'nun tılsımını unutmuştu. Çamurun içine çömeldiği sırada dışarı kaymıştı, çocuk da otomatik olarak onu düştüğü yerden aldı. Bir yandan da kendi kendine gülüyordu. İçinde yapraklar ve değnek parçacıkları olan bir kesenin onu koruyabileceğine hangi akla uyarak inanabilmişti? Buna niçin inanmak istemişti?

İyice yaklaşmışlardı şimdi; sadece üç, üç buçuk metre uzağında olduklarını tahmin ediyordu. Çizmelerinin çıkardığı sesi duyabiliyordu. Birisi taşların üstüne bir şişe ya da kavanoz fırlattı; şişe patladı, Jay de başıyla omuzlarının üstüne cam kırıkları yağarken irkildi. Çocukların ayaklarının altında saklanmak fikri şimdi ona gülünç görünüyordu. Bu düpedüz bir intihardı. Bütün yapacakları aşağıya bakmaktı ve bunu yaptıkları anda Jay avuçlarında olacaktı. Kaçmamakla hata ettiğini acı bir şekilde düşündü, fırsatı varken kaçıp kurtulmaya çalışmalıydı. Ayak sesleri daha da yaklaştı. Dört metre. Üç buçuk metre. Üç metre. Jay yanağını selin nemli taşlarına dayadı. Duvarla bir olmaya çabalıyordu sanki. Joe'nun tılsımı terden ıslanmıştı. İki buçuk metre. Bir buçuk metre. Bir metre.

Sesler -Favorili'yle Uçak'ın sesi- korkunç derecede yakındı.

"O salağın döneceğini sanıyor musun yani?"

"Eğer dönerse öldü demektir."

Jay rüyada gibi, bu benim, diye düşündü. Benden söz ediyorlar.

Bir metre. Elli santim.

Soğuk bir tehdit yansıtan Zeth'in kayıtsız sesi, "Bekleyebilirim," dedi.

Elli santim. Yirmi beş santim. Üzerine düşen bir gölge Jay'i adeta yere mıhladı. Tüylerinin diken diken olduğunu hissediyordu. Çocuklar aşağıya, kanala bakıyorlar, o ise başını kaldırmaya cesaret edemiyordu. Oysa bilme gereksinmesi korkunç bir kaşıntı, zihninin içinde ısırganotunun yol açtığı kurdeşen gibi bir şeydi. Çocukların bakışlarını ensesinde hissediyor, Zeth'in sigara tiryakisi soluklarının sesini duyuyordu. Buna bir saniye daha katlanamazdı. Başını kaldırıp bakacaktı, bakmak zorundaydı.

Bir taş elli santim kadar uzağındaki yağlı su birikintisinin içine düştü. Jay göz ucuyla görebiliyordu. Derken bir taş daha. *Plap.*

Benimle mutlaka alay ediyorlar, diye düşündü. Onu görmüşlerdi, hain gülüşlerini boğarak ve atmak üzere sessizce taşlarla başka öteberi toplayarak işkence anını uzatıyorlardı. Ya da belki Zeth düşünceli bir bakışla havalı tüfeğini kaldırmıştı...

Ama bunların hiçbiri olmadı. Tam başını kaldıracağı sırada Jay çizme seslerinin uzaklaşmakta olduğunu duydu.

Başka bir taş çamura çarptı ve ona doğru sekerek onu irkiltti. Sonra konuşmalar çöplüğe doğru uzaklaştı. Birisi nişancılık talimi için şişeler aramaktan söz ediyordu.

Jay kıpırdamaksızın bekledi. Bunun bir hile olduğunu söylüyordu kendi kendine, ortaya çıkması için bir oyun çeviriyorlardı. Onu görmemiş olmalarının olanağı yoktu. Ama sesler setin öbür yanına doğru uzaklaşmayı sürdürüyordu, çöplüğe giden çalılarla kaplı patikada gitgide hafiflediler. Uzakta tüfeğin patladığı duyuldu. Ağaçların arkasında gülüşmeler. Olanaksızdı bu. Onu *mutlaka* görmüşlerdi. Ama yine de.

Jay dikkatle hazine kutusunu deliğinin içinden çıkardı. Tılsım ellerinin terinden kararmıştı. Bunun olanağı yoktu, ama yararı olmuştu işte.

9

Londra, Mart 1999

Akşam öğrencilerine, "En donuk, en soğuk kişi bile ona sevilecek bir şey verildiği takdirde insanlaşabilir. Bu, bir çocuk olabilir, bir sevgili olabilir, hatta gerekirse, bir köpek bile olabilir," diye anlatıyordu. Eğer bir bilimkurgu yazarı olursanız diye kendi kendine sırıtarak düşündü. Bu takdirde onlara sarı gözler verirsiniz.

Kürsüsünün köşesine, ağzına kadar dolu torbasının yanına tünemişti. Ona dokunmak, onu açmak dürtüsüne karşı koymaya çalışıyordu. Öğrenciler ona huşu dolu bir yüzle bakıyorlardı. Birkaçı not alıyordu. Tek bir kelime bile kaçırmamak için dikkat kesilerek işgüzar bir tavırla yazıyorlardı. "Hatta... gerekirse... bir köpek bile... olabilir."

Kerry'nin ısrarı yüzünden onlara ders veriyor, hırslarına, kurallara kölelik düzeyindeki bağlılıklarına belli belirsiz bir tiksinti duyuyordu. On beş kişiydiler. Hemen hemen birbirinin aynı siyah giysiler giymiş, saçları çok kısa kesilmiş ciddi genç erkeklerle gergin genç kadınlardı. Özel okullarda alışılan çok kısa sesli harflerle konuşuyorlardı. Kız öğrencilerden biri yazdığı öyküyü okuyordu. Kerry'nin beş yıl önceki haline o kadar benziyordu ki, kardeş olabilirlerdi. Öykü Sheffield'deki küçük bir apartman dairesinde yaşayan siyah ırktan genç bir bekâr annenin nitelemesiydi. Jay cebindeki KAÇIŞ broşürüne dokunarak dinlemeye çalış-

tı. Kızın sesi bu arada kulaklarında tekdüze bir mırıltı, düşüncelerini bölen tatsız bir vızıltıydı. İlgileniyormuş gibi arada sırada başını sallıyor, kendini çakırkeyif hissediyordu.

Bir gece öncesinden beri dikkati dünyanın üzerinde yoğunlaşmıştı. Yıllardan beri doğru dürüst görmeden baktığı bir şey sanki birden gözlerinin önünde netleşmişti.

Kızın mırıltılı sesi sürüyordu. Okurken kaşlarını çatıyor, bir ayağını elinde olmayarak sürekli masanın bacağına vuruyordu. O kadar gergındi ki. Tüm dikkatini kendi üzerinde yoğunlaştırması, yüzünde siyah tepeli bir sivilce arayan genç bir çocuğu hatıra getiriyor ve aynı derecede itici görünüyordu. Gerçekçi gözükmek sevdasıyla bazı kaba kelimeleri her cümlede yinelemesi de ayrıca rahatsızlık vericiydi.

Jay sarhoş olmadığını biliyordu. Şişeyi bitireli saatler olmuş, o zaman bile başının döndüğünü hissetmemişti. Günlük işlerini tamamladıktan sonra derse gitmemeye karar vermiş, ama sonra eve dönüp Kerry'nin eşyasının sessiz hoşnutsuzluğuna katlanmaktansa yine de gitmişti. Vakit öldürmek, dedi kendi kendine. Vakit öldürmek. Joe'nun şarabının etkisinin şimdiye dek geçmiş olması gerekirdi, ama buna rağmen kendini neşeli hissediyordu. Olayların normal gidişi, beklenmedik bir tatilde olduğu gibi sanki bir günlüğüne askıya alınmıştı. Bu belki de Joe'yu o kadar çok düşünmesinin sonucuydu. Anılar birbirini kovalıyordu. İzlenemeyecek kadar kalabalıktılar. Şişenin içinde sanki şarap değil de ekşi tortuların arasından ağır ağır halkalarını çözen *zaman* vardı. Bu ise onu farklı yapıyordu. Onu... Deli mi yapıyordu? Yoksa aklını başına mı getiriyordu? Düşüncelerini odaklaştıramıyordu. Geçmiş yazlara takılmış nostalji kanalı zihninin arkalarında hedefsiz şekilde tıngırdayıp duruyordu. On üç yaşında ve kafasının içi hayallerle dolu olsa bu kadar olurdu. On üç yaşında ve okulda olsa, pencereden yazın kokuları gelse, Pog Tepesi Yolu hemen köşenin öbür ucunda olsa. saatin tik takları da sömestrin sonuna kadarki zamanı saysa.

Ama şimdi öğretmenin kendisi olduğunu hatırladı. Dersin sona ermesi için sabırsızlıktan çıldıran öğretmen. Öğrenciler aksine çaresizce orada olmak istiyorlar, ağzından çıkan her anlamsız kelimeyi adeta yu-

tuyorlardı. O ne de olsa Jay Mackintosh'du, *Pata Joe'yla Üç Yaz*'ın yazarı. Hiç yazmayan yazar. Öğretecek bir şeyi olmayan öğretmen.

Bu düşünce onu yüksek sesle güldürdü.

Havadaki bir şeyden olmalı, diye düşündü. Mutluluk gazından bir nefes, uzakların kokusu. Mırıltılı sesli kız okumayı bırakmıştı -ya da belki okuduğunu bitirmişti- ve ona kırgın bir suçlamayla bakıyordu. Kerry'ye o kadar benziyordu ki, Jay yine gülmekten kendini alamadı.

Damdan düşer gibi, "Bugün bir ev satın aldım," dedi.

Öğrenciler tepki vermeksizin ona baktılar. Byron stilinde bir gömlek giymiş olan genç cümleyi önündeki deftere yazdı: "Bugün... bir... ev... satın aldım."

Jay cebinden broşürü çıkararak ona tekrar baktı. Bu kadar çok ellenmekten buruşmuş ve kirlenmişti, ama fotoğrafı görmek Jay'i yine neşelendirdi.

"Aslında ev sayılmaz," diye kendi kendini düzeltti. "*Bir şato*." Yine güldü. "Joe öyle derdi. Bordo'daki *şato*su."

Broşürü açtı ve yazıyı yüksek sesle okudu. Öğrenciler kuzu kuzu dinliyorlardı. Byron Gömlekli not aldı.

> Foudouin Şatosu, Lot-et-Garonne. Lansquenet-sous-Tannes. Fransa'nın en gözde şarap üzümlerinin yetiştirildiği bölgenin kalbindeki bu özgün on sekizinci yüzyıl şatosu, bir bağ, bir meyve bahçesi, bir göl, geniş arazi, artı bir garaj bloku, işler durumda bir damıtma bölümü, beş yatak odası, kabul salonu. oturma odası ve meşe tahtasından özgün doğramalar içermektedir. Değişiklik yapımına elverişli.

"Tabii ki fiyat beş bin sterlinin biraz üstünde. Fiyatlar bin dokuz yüz yetmiş beşten beri fırladı." Jay bu öğrencilerin ne kadarının 1975'de doğmuş olduğunu merak etti. Anlamaya çalışarak ona bakıyorlardı.

"Özür dilerim, Dr. Mackintosh." Konuşan hâlâ ayakta duran kızdı. Biraz öfkeli görünüyordu. "Bunun görevimle ne ilgisi olduğunu bana açıklıyabilir misiniz?" Jay yine güldü. Her şey birden ona eğlenceli, gerçek dışı gözükmeye başlamıştı. Her şeyi yapabileceğini, her şeyi söyleyebile-

ceğini hissediyordu. Normal olan her şey askıya alınmıştı. Sarhoşluğun işte böyle olduğunu söyledi kendi kendine. Onca yıldır bu işi yanlış yapmıştı.

"Tabii." Genç kıza gülümsedi. "Bu..." Herkesin görmesi için broşürü yükseğe kaldırdı. "...Bu sömestrin başından beri elime geçen en özgün, en esinleyici yazı."

Sessizlik. Byron Gömlekli bile notlarını unutarak ona bakakalmıştı. Jay sınıfı süzerek bir tepki bekledi. Hiçbirinin yüzünde bir anlam yoktu.

"Niçin buradasınız?" diye birdenbire sordu. "Bu derslerden ne elde etmeyi bekliyorsunuz?"

Dehşet yansıtan yüzlerine, terbiyeli donukluklarına gülmemeye çalıştı. Kendini hepsinden genç hissediyordu. Bir oda dolusu kibirli ve bilgiç öğretmene hitap eden asi bir öğrenciydi sanki.

"Gençsiniz. Yaratıcısınız. Niçin hepiniz sürekli siyah tenli bekâr anneleri, Glasgow'lu uyuşturucu düşkünlerini yazıyor ve tek heceli kaba saba kelimeleri kullanıyorsunuz?"

"Görevi saptayan *sizdiniz.*" Öfkeli kıza fikrini kabul ettirememişti. Küçümsenen görevi zayıf elinde tutan öğrencinin gözleri ateş saçıyordu.

Jay. "Görevi boş ver!" diye neşeli bir tavırla bağırdı. "Birisi görevi saptadığı için yazmıyorsunuz! Yazmayı gereksindiğiniz ya da birisinin sizi dinlemesini umut ettiğiniz ya da içinizde kırılmış bir şeyi onaracağı ya da bir şeyi hayata geçireceği için yazıyorsunuz." Sözlerini vurgulamak için masasının üstünde duran ağır seyahat torbasına eliyle bir şaplak indirdi. Birbirine toslayan şişe şakırtıları kulağa geldi. Öğrencilerden bazıları bakıştılar. Jay çılgınca bir neşeyle sınıfa döndü.

"Sihir nerede, bunu bilmek istiyorum," diye sordu. "Sihirli halılar, Haiti büyüleri, yalnız silahşorlar ve demiryolu raylarına bağlı çıplak bayanlar nerede? Kızılderili iz sürücüler, dört kollu tanrıçalar, korsanlar ve dev maymunlar nerede? *Uzaydan gelen kahrolası yaratıklar nerede?*"

Uzun bir sessizlik oldu. Öğrenciler bakakalmışlardı. Kız ödevini avucunda öylesine sıkmıştı ki, sayfalar parmaklarının arasında buruştu. Yüzü kireç gibiydi.

"Sen sarhoşsun, değil mi?" Kızın öfkeyle tiksintiden sesi titriyordu. "O yüzden bana bunu yapıyorsun. Mutlaka sarhoşsun."

Jay yine güldü.

"Birisinden -belki de Churchill'dendir- alıntı yaparsak, ben sarhoş olabilirim, ama sen sabahleyin hâlâ çirkin olacaksın."

Kız, "Kahrolası!" diye bağırarak sert adımlarla kapıya doğru yürüdü. "Senin de, derslerinin de Tanrı belasını versin. Fakülte dekanıyla bu konuyu konuşmaya gidiyorum!"

Arkasından bir saniyelik bir sessizlik oldu. Derken fısıldaşmalar başladı. Odanın içi seslerle dolmuştu. Jay bunların gerçek sesler mi olduğuna yoksa sadece kafasının içinde mi var olduklarına bir an emin olamadı. Torba takırdıyor, şıngırdıyor ve yuvarlanıyordu. İster gerçek, ister hayal olsun, bu sese karşı konulamazdı.

Derken Byron Gömlekli ayağa kalkıp alkışlamaya başladı.

Diğer öğrencilerden birkaçı ona ihtiyatla baktılar, sonra onlar da katıldılar. Sınıfın yarısı çok geçmeden ayaktaydı ve büyük bir kısmı alkışlıyordu. Jay torbasını alıp yavaşça kapıya döndüğü, kapıyı açtığı, dışarı çıktığı ve kapıyı arkasından yavaşça kapadığı sırada hâlâ alkışlıyorlardı. Alkışlar hafiflemeye, şaşkın bazı sesler duyulmaya başlamıştı. Torbanın içinden birbirine çarpan şişelerin sesi geldi. Görevlerini tamamlayan Özeller benim yanımda sırlarını fısıldaşıyorlardı.

10

Pog Tepesi, Temmuz 1975

Bundan sonra Joe'yu defalarca görmeye gitti, ama şarabını bir türlü sevemedi. Geldiği zaman Joe hiçbir şaşkınlık belirtisi göstermedi, sadece onun geleceğini biliyormuş gibi limonata şişesini getirmeye gitti. Tılsım hakkında da bir şey sormadı, Jay ona inandırılmayı gizlice özleyen birinin şüpheciliğiyle birkaç kez soru sorduysa da ihtiyar adam onu atlatmayı bildi.

Şaka olduğunu kanıtlamak istercesine gözlerini kırparak, "Sadece sihir," dedi. "Puerto Cruz'daki bir hanımdan öğrendim."

Jay ihtiyarın sözünü kesti. "Haiti dediğinizi zannetmiştim."

Joe omuzlarını silkti. "Ne fark eder ki. İşe yaradı, öyle değil mi?"

Jay işe yaradığını itiraf etmek zorunda kaldı. Ama sadece birkaç parça ottu, değil mi? Bir bez parçasına sarılı otlar ve dal parçacıkları Ama öyle de olsa onu...

Joe sırıttı.

"Hayır, delikanlı. *Görünmez olmadın.*" İhtiyar adam kasketinin güneşliğini gözlerinin üzerinden arkaya doğru itti.

"Öyleyse ne?"

Joe ona baktı. "Bazı bitkilerin birtakım özellikleri vardır, yalan mı?" dedi.

Jay başının hareketiyle doğruladı.

"Aspirin. Digitalis. Kinin. Eski günlerde olsa buna sihir derlerdi."

"İlaçlar."

"Nasıl istersen. Ama daha iki üç yüzyıl önce sihirle tıp arasında fark yoktu. İnsanlar sadece bir şeyler bilirlerdi. Bir şeylere inanırlardı. Diş ağrılarını geçirmek için karanfil çiğnemek, boğaz ağrısını geçirmek için yarpuzdan veya kötü ruhları kaçırmak için üvez sürgünlerinden yararlanmak gibi." Alay edip etmediğini anlamak için çocuğun yüzüne baktı. "Türlü özellikler," diye yineledi. "Yeterince seyahat ettiğin ve yeni fikirleri kabul etmeye hazır olduğun zaman çok şey öğrenirsin."

Joe'nun tüm bunlara gerçekten mi inandığına ya da sihri kabulünün, onun aklını karıştırmak için dikkatle tasarladığı planın bir parçası mı olduğuna Jay sonradan emin olamadı. İhtiyar adamın şakadan hoşlandığı muhakkaktı. Jay'in bahçıvanlıkla ilgili en küçük bir bilgisinin olmayışı onu eğlendiriyordu, kâğıtsı yaprakların arasındaki 'spagetti'ye benzer sürgünleri göstererek, zararsız bir limon otu kümesinin bir spagetti ağacı olduğuna ya da dev ayrık otlarının, köklerini toprağın içinden çekip triffidler gibi yürüyebildiklerine ya da kedıotu diye de bilinen valeryanla fare yakalanabileceğine çocuğu haftalarca inandırmıştı. Jay çabuk inanıyor; Joe da onu tuzağa düşürecek yeni numaralar bulmaya bayılıyordu. Ama bazı konularda doğru sözlüydü. Başkalarını yıllarca inandırdıktan sonra sonunda kendi masallarına kendisi de inanır olmuştu belki. Küçük ritüellerle yanlış inanlar hayatına egemen olmuştu. Bunların birçoğunu yatağının başından ayırmadığı *Culpeper's Herbal* adlı botanik eserinin hırpalanmış kopyasından öğreniyordu. Büyümeleri için domatesleri gıdıklıyordu. Bitkilerin müzikle daha güçlü yetiştiklerini iddia ederek sürekli radyo çalıyordu. Bitkiler sözde Radyo 1'i tercih ediyorlardı. Pırasaların *Ed Stewart'ın Gençler İçin Seçimi*'den sonra beş santim uzadıkları iddiasındaydı. Joe da bir yandan çalışırken "Disco Queen"i veya "Stand By Your Man"i söylüyor, hüzünlü yaşlı sesi meyvelerini topladığı veya budadığı frenküzümü çalılarının yukarısına yükseliyordu. Ancak yeni ay zamanlarında bir şeyler ekiyor ve dolunay zamanlarında topluyordu. Limonluğunda bir ay çizelgesi bulunduruyor, her günü bir düzine farklı mürekkeple işaretliyordu: patatesler için kahverengi, yaban havucu için sa-

rı, havuç için turuncu. Bitkilerin sulanması da tıpkı ağaçların budanması ve dizilmesi gibi astrolojik bir plana göre yapılıyordu. İşin komik yanı, bahçenin bu egzantrik işlemlerin etkisiyle gelişmesiydi. Güçlü ve bereketli lahana, yaban havucu sıraları, tatlı ve sulu olmalarının yanı sıra gizemli bir şekilde salyangozlardan da arınmış havuçlar, elmaların, armutların, eriklerin ve kirazların ağırlığı altında dalları neredeyse yerlere değen ağaçlar dikkati çekiyordu bahçesinde. Ağaç dallarına seloteyplerle iliştirilmiş olan parlak renklerde Doğu görünümlü işaretler, kuşların meyveleri yemesini sözde önlüyordu. Çakıllı patikaya özenle yerleştirilmiş, kırık tabak çanak ve renkli cam parçalarından yapılmış astrolojik semboller bahçedeki tarhların etrafını çeviriyordu. Joe'ya göre, Çin tıbbı İngiliz halkının inançlarıyla, kimya gizemcilikle başa baş gidiyordu. Jay'in bildiği kadarıyla belki bunlara inanıyordu da. Jay'in ise ihtiyar adama inandığı muhakkaktı. On üç yaşındaki bir çocuk için her şey mümkündür. Joe bunlara günlük sihir diyordu. Amatörün simyası. Patırtı gürültü, telaş ve yaygara yoktu bu işte. Sadece gezegenlerin olumlu koşulları altında toplanmış otlarla köklerin karışımı söz konusuydu. Mırıldanarak söylenmiş sihirli sözler, seyahatlerinde çingenelerden öğrendiği bir hava sembolü krokisi. Jay belki de daha sıradan bir şeyi kabul etmeyebilirdi. Ama tüm inanışlarına karşın -belki de onların yüzünden- Joe'da insanı dinlendiren bir özellik, etrafını saran ve çocukta merak uyandıran, onu imrendiren bir içsel huzur vardı. Bitkilerle çevrili küçük evindeki yalnız hayatında o kadar sakin ve huzurlu görünüyordu ki. Aynı zamanda dünyaya karşı içinde dikkate değer bir merak ve şen bir hayranlık vardı. Hemen hemen hiç öğrenim görmemişti, madenlere inmek için on iki yaşında okuldan ayrılmıştı, öyleyken sonsuz bir bilgi, anekdot ve halkbilgisi kaynağıydı. Yaz ilerledikçe Jay, Joe'yu daha sık görmeye gider olmuştu. İhtiyar adam hiç soru sormuyor, bahçesinde ya da demiryolunun kıyısının kiraladığı bölümünde çalışırken Jay'in onunla konuşmasına izin veriyor. arada sırada duyduğunu, dinlediğini anlatmak ister gibi başını sallıyordu. Meyveli kek dilimleri ve kalın jambonlu, yumurtalı sandviçlerle kahvaltı ediyorlar -Joe için kuru ekmek söz konusu değildi- bardaklar dolusu koyu demli, tatlı çay içiyorlardı. Jay arada sırada ihtiyar adama sigaralar, şekerlemeler veya dergiler getiriyor, Joe da bu armağanları

özellikle teşekkür etmeden ve çocuğun gelişini olduğu gibi herhangi bir şaşkınlık belirtisi göstermeden kabul ediyordu. Jay çekingenliğini yendikten sonra ona öykülerinden bazılarını bile okudu. İhtiyar adam onu ciddiyetle ve Jay'e göre, beğeniyle karışık bir sessizlik içinde dinledi. Jay'in konuşmak istemediği zamanlar o kendini, madenlerdeki çalışmalarını, savaşta Fransa'ya giderek altı ay boyunca Dieppe'de bulunduğunu ve bir el bombası elinin iki parmağını uçuruncaya dek orada kaldığını anlatıyor, bu arada parmağı eksilmiş elini çevik bir denizyıldızı gibi kıvırıyordu. Bu olaydan sonra, anlattığına göre, askerlikten affedilerek İngiltere'ye dönmüş, altı yıl boyunca yine madenlerde çalıştıktan sonra da bir şileple Amerika'nın yolunu tutmuştu.

"Çünkü yerin altından dünyanın çoğunu göremediğin, ben ise başka neler olduğunu her zaman görmek istediğim için delikanlı. Sen hiç seyahat ettin mi?"

Jay ona annesi ve babasıyla iki kez Florida'ya, Fransa'nın güneyine gittiğini, Tenerife ve Algarve'de de tatil geçirdiğini anlattı.

"Ben gerçek seyahatten söz ediyorum, delikanlı. Turist broşürü saçmalıklarından değil, işin gerçeğinden. Sabahın erken saatlerinde köprülerin altından, metrodan çıkan evsiz barksız takımından başka ortalıkta kimsenin olmadığı ve güneşin suyun yüzüne vurduğu saatlerde Pont-Neuf. New York. İlkbaharda Central Park. Roma. Ascension Adası. Eşek üstünde İtalyan Alpleri'ni geçiş. Girit'ten gelen sebze kayığı. Yürüyerek Himalayalar. Ganeş Tapınağı'nda yaprakların içinden pirinç yemek. Yeni Gine kıyılarının açıklarında fırtınaya yakalanmak. Moskova'da ilkbahar ve eriyen karl ırın altında bütün bir kışın köpek bokunun ortaya çıkması." İhtiyar adamın gözleri parlıyordu. "Ben bütün bunları gördüm, delikanlı," dedi yavaşça. "Hatta daha fazlasını. *Her şeyi* göreceğime kendi kendime söz verdim."

Jay ona inanıyordu. Gittiği yerler duvarlardaki haritalara eğri büğrü yazısıyla kaydedilmiş, renkli iğnelerle işaretlenmişti. Tokyo'daki genelevler, Tayland'daki kutsal yerler, cennet kuşları, banyan ağaçları ve dünyanın öbür ucundaki dikili taşlar hakkında öyküler anlatıyordu. Yatağının yanındaki büyük baharat dolabında gazete parçalarına özenle sarılmış, özenli küçük yazısıyla etiketlenmiş milyonlarca tohum vardı: *tuberosa*

rubra maritima, tuberosa panax odarata kendi küçük kompartımanlarında binlerce patates, onlarla birlikte de havuçlar, kabaklar, domatesler, enginarlar, pırasalar -yalnız 300'ü aşkın soğan türü- adaçayları, kekikler, tatlı bergamotlar, yolculuklarında topladığı ilaç özellikli otlarla sebzelerden oluşan akıllara durgunluk verici bir koleksiyon. Bunların her biri etiketlenip paketlenmiş ve ekilmeye hazır hale getirilmişti. Joe, bu bitkilerden bazılarının dünyada şimdiden tükendiğini, özelliklerinin de bir avuç uzman dışında herkesçe unutulmuş olduğunu söyledi. Bir zamanlar yetiştirilen milyonlarca meyve ve sebze türünden sadece birkaç düzinesi hâlâ yaygın şekilde kullanılmaktaydı

Bardağından ağzına çay boşaltmaya yetecek kadar bir süre bahçıvan beline yaslanarak, "Bütün suç sizin profesyonelce çiftçilik yöntemlerinde," dedi. "Çok fazla uzmanlık çeşitliliği yok eder. Ayrıca, insanlar çeşitlilik istemiyorlar. Her şeyin eskisine benzemesini istiyorlar. İlle de yuvarlak kırmızı domatesler, oysa çok daha lezzetli olan uzun, sarı domates deneseler ne fark eder. Kırmızılar raflarda göze çok daha güzel gözüküyor." Joe bir elini kaldırarak demiryoluna çıkan yamaçta düzgün sıralar halinde ekili sebzeleri, harap sinyal kulübesindeki ev yapımı küçük seraları, duvara bağlanmış meyve ağaçlarını işaret etti. Alçak sesle, "Burada bütün İngiltere'de bulamayacağınız şeyler yetişiyor," dedi. "Şu benim sandığımda dünyanın hiçbir yerinde bulamayacağınız tohumlar var." Jay huşu içinde onu dinliyordu. Bitkilerle daha önce hiç ilgilenmemişti. Bir Granny Smith elmasıyla bir Red Delicious'i ayırt etmekten bile âcizdi. Patatesleri tanıyordu tabii, ancak Joe'nun mavi patateslerle pembe çam elması hakkında anlattıkları tüm deneyimlerini aşıyordu. Bazı sırlar olduğunu, demiryoluna çıkan sette yalnızca ihtiyar bir adamın gözetiminde unutulmuş, gizemli şeylerin yetiştiğinin düşüncesi Jay'i daha önce hiç bilmediği bir heyecanla doldurdu.

Heyecanının bir bölümü Joe'ydu tabii. İhtiyar adamın öyküleri. Anıları. Adamın enerjisi. Jay, Joe'da daha önce başka hiç kimsede görmediği bir şey görmeye başlamıştı. Bir göreve çağrı. Bir amaç sahibi olmak.

Çocuk bir gün ihtiyar adama, "Niçin geri döndün, Joe?" diye sordu. "O kadar seyahatten sonra buraya dönmek niye?"

Joe madenci kepinin altından çocuğa yüzünde ciddi bir ifadeyle baktı.

"Planımın bir parçası bu, delikanlı," dedi. "Sonsuza dek burada olmayacağım. Günün birinde yine yollara düşeceğim. Yakında bir gün."

"Nereye gideceksin?"

"Sana göstereyim."

Sırtındaki iş gömleğinin altına elini soktu ve eski bir deri cüzdanı ortaya çıkardı. Bunu açarak renkli bir dergiden kesilmiş bir fotoğraf çıkardı ve ağarmış katlarının yırtılmamasına büyük özen göstererek bunu açtı.

Bir evin resmiydi, bu.

Jay gözlerini kısarak resme baktı. "Bu da nesi?" Fazlasıyla sıradan gözüküyordu. Soluk pembemsi taşlardan yapılmış büyük bir ev, önünde uzun bir toprak parçası ve düzenli sıralar halinde yetişen bitkiler. Joe kâğıdın buruşuklarını eliyle düzeltti.

"Orası benim şatom, delikanlı," dedi. "Fransa'da Bordo'da. Şatomla bağı, şeftalilerin, bademlerin, elmaların ve armutların yetiştiği yüzyıllık meyve bahçesi." İhtiyar adamın gözleri parlıyordu. "Yeterli parayı toparlayınca şatomu satın alacağım -beş bin papel işimi görür- o zaman da güneyin en iyi şarabını ben yapacağım. Şato Cox, 1975. Kulağa nasıl geliyor?"

Jay ihtiyar adama kuşkuyla baktı.

Joe, "Bordo'da bütün yıl hava güneşlidir," dedi şen bir tavırla. "Ocak ayında portakallar. Kriket topu gibi şeftaliler. Zeytin. Kivi meyvesi. Bademler. Kavunlar. Boş alanlar. Kilometrelerce meyve bahçeleri ve bağlar.

"Toprak sudan ucuz. Toprak meyveli pasta gibi. Güzel kızlar çıplak ayaklarla üzümleri eziyor. Cennet orası."

Jay, "Beş bin sterlin çok para," diye dudak büktü. Joe işaret parmağıyla burnunun yanına dokundu.

Gizemli bir tavırla, "Oraya gideceğim," dedi. "İnsan bir şeyi çok isterse, sonunda mutlaka elde eder."

"Ama Fransızca bile bilmiyorsun."

Yanıt olarak Joe'nun ağzından sel gibi anlaşılmaz kelimeler döküldü. Söyledikleri Jay'in daha önce duyduğu hiçbir dile benzemiyordu.

"Joe, ben okulda Fransızca okudum. Söylediklerin hiç Fransızcaya benzemiyor," dedi.

Joe ona anlayışla baktı.

"Bu bir lehçedir, delikanlı," dedi. "Marsilya'da bir çingene aşiretinden öğrenmiştim. İnan bana, orayla çok kolay uyum sağlayacağım." Fotoğrafı özenle katladı ve yine cüzdanına yerleştirdi. Jay ona inanarak huşuyla baktı.

İhtiyar adam, "Ne demek istediğimi bir gün anlayacaksın," dedi. "Hele biraz bekle."

Jay, "Ben de seninle gelebilir miyim?" diye sordu. "Beni de yanında götürür müsün?" Joe başını yana eğerek düşündü.

"Gelmek istersen niçin olmasın, delikanlı. Yeter ki iste."

"Söz mü?"

"Tamam." İhtiyar adam sırıttı. "Söz. Cox ve Mackintosh Bordo'nun en en iyi şarapçıları olacaklar. Nasıl, beğendin mi?"

Joe'nun hayallerini '73 rekoltesinden ılık böğürtlen şarabıyla ıslattılar.

11

Londra, 1999 İlkbaharı

Jay en sonunda Spy'a vardığında saat on olmuştu, parti de en hareketli dakikalarını yaşıyordu. Kerry'nin edebi atılımlarından biri daha, diye düşündü Jay. Canı sıkkın gazeteciler, ucuz şampanya ve onun gibi daha yaşlı içi geçmişlerin etrafında dört dönen gençler. Kerry bu gibi olaylardan hiç sıkılmaz, adları konfeti gibi savurur -Germaine, Will, Evan- ve bir başrahibenin enerjisiyle ünlü konukların birinden ötekine koşardı.

Birkaç parça eşya almak için eve uğrayan Jay, telesekreterin üstünde hışımla göz kırpan kırmızı ışığı görmüş, fakat mesajı dinlememişti. Torbasındaki şişelerde çıt yoktu. Şimdi fokurdayan, zıplayan ve sallanan kendisiydi. Bir an neşeden sarhoş gibi, bir an sonra ağlamaklıydı. Hırsız gibi özel eşyasını karıştırıyor, bir an duracak olsa hızını kaybedip direnemeden eski hayatına çökmekten korkuyordu. Radyoyu açınca yine nostaljik istasyon karşısına çıktı. Rod Stewart, Joe'nun favorilerinden biri olan "Sailing"i[1] söylüyordu. *Seyahatlerimin birinde olduğum zamanı hatırlatıyor bana, delikanlı,* derdi Joe. Jay de bir yandan dinlerken bazı giyim eşyasını torbada sessiz şişelerin üstüne tıkıyordu. Arkasında bırakmaya dayanamayacağı ne kadar az şey olduğuna şaşmamak mümkün

[1] Tekneyle Yolculuk

değildi. Yazı makinesi. *Yiğit Cortez*'in tamamlanmamış müsveddesi. En çok sevdiği bazı kitapları. Radyosu. Ve tabii Joe'nun Özeller'i. Bir garip dürtü daha, diye düşündü. Şarap değersiz olmasının yanı sıra hemen hemen içilir gibi değildi. Buna rağmen bu şişelerde gereksindiği, onsuz olamayacağı bir şey olduğu duygusundan kurtulamıyordu.

Spy Londra'nın daha pek çok kulübü gibiydi. Adlar değişiyor, dekor değişiyor, fakat lokaller aynı kalıyordu: cafcaflı, gürültülü ve ruhsuz. Vakit gece yarısını bulunca konukların çoğu entelektüellik numaralarından vazgeçip sarhoş olmaya, birbirlerine yılışmaya ve rakiplerine hakaret etmeye girişiyorlardı. Omzuna attığı torbası ve elindeki tek küçük bavuluyla taksiden inen Jay, davetiyesini unuttuğunun farkına vardı. Ama kapıcıyla kısa bir tartışmadan sonra Kerry'ye bir mesaj ulaştırabildi. Genç kadın biraz sonra en soğuk gülümseyişiyle çıkageldi.

Kapıcıya, "Önemi yok." diye seslendi. "O işe yaramazın biri, hepsi bu." Jay'ı tepeden tırnağa süzen yeşil gözleri kot pantolonu, trençkotu ve seyahat torbasını fark etti.

"Armani'yi giymediğini görüyorum," dedi.

Aşırı neşe sonunda gitmiş, yerinde belli belirsiz bir keyifsizlik bırakmıştı, ancak Jay kararının değişmediğini fark edip şaşırdı. Seyahat torbasına dokunmanın bu yönde sanki yardımı olmuştu, Jay de bu gerçeği sınamak ister gibi torbaya yine dokundu. Yelken bezinin altında şişeler birbirlerine toslayıp takırdadılar.

Jay buruşmuş broşürü genç kadına uzatarak, "Bir ev satın aldım," dedi. "Bak. Joe'nun şatosu bu, Kerry. Onu bu sabah satın aldım. Görür görmez tanıdım onu." Genç adam o donuk yeşil bakışın altında kendini şaşılacak derecede çocuksu hissetti. Kerry'nin anlayacağını nereden çıkarmıştı? Onu bu yöne iten dürtüyü kendisi bile doğru dürüst anlayamıyordu. "Adı Şato Foudouin," dedi. Kerry ona baktı.

"Demek bir ev satın aldın."

Jay evet gibilerden başını eğdi.

Kerry inanmakta zorlanarak, "Demek bir anda satın aldın, öyle mi?" diye sordu. "Bugün mü aldın?"

Jay yine başının hareketiyle doğruladı. Söylemek istediği o kadar çok şey vardı ki. Kader, kısmet, demek isterdi.

Bu, yirmi yıldır yakalamaya çalıştığı sihirdi. Broşürü, güneşin ışığa boğduğu kareyi ve fotoğrafın broşürün sayfasından nasıl fırladığını açıklayabilmek isterdi. Aniden duyduğu kesin kanıyı, kendisinin evi değil, evin onu seçtiği duygusunu açıklayabilmek isterdi.

"Bir ev satın almış olamazsın." Kerry hâlâ bu fikri içine sindirebilmiş değildi. "Tanrım, Jay, bir *gömlek* satın alana kadar bile saatlerce sinir olursun."

"Bu farklıydı. Nasıl anlatayım bilmem ki..." Jay nasıl olduğunu kelimelere dönüştürmeye çalıştı. O her şeye baskın çıkan 'mutlaka olmalı' duygusu gerçekten acayip bir şeydi. Çocukluktan çıktığı yirminin altındaki yaşlarında bile böyle bir şey hissetmemişti. Bu ölçüsüz derecede çekici, sihirli, adeta bir totem olan cisim olmaksızın hayatın tam olamayacağının bilinci, ona sahip olmanın her şeyi değiştireceğine duyulan güven, cebin içindeki varlığının tekrar tekrar sınanması. Bu bir yetişkine özgü bir duygu değildi. Bundan daha ilkel, daha daha içgüdüsel bir şeydi. Jay, yirmi yıl boyunca gerçek anlamda hiçbir şey istememiş olduğunu birden şaşırarak fark etti.

Kerry'nin anlayamayacağını bile bile, "Nasıl anlatayım... Pog Tepesi'ne geri dönmüş olmak gibi bir şeydi," dedi.

"Sanki son geçen yirmi yıl hiç olmamıştı."

Kerry donuk donuk bakıyordu.

"Bir içgüdüne uyarak bir ev satın aldığına inanamıyorum," dedi sonunda. "Evet, bir otomobil alınabilir. Haydi haydi bir motosiklet. Düşünüyorum da, böyle bir şey senden beklenebilir. Onlar oynayacağın büyük oyuncaklar. Ama bir *ev*?" Genç kadın şaşkın halde başını salladı. "Onu ne yapacaksın?"

Jay, "İçinde yaşayacağım," dedi. "İçinde çalışacağım."

"Ama bu ev Fransa'da bir yerlerde." Öfke genç kadının sesini tizleştirmişti. "Jay, benim haftalarca Fransa'da yaşamam mümkün değil. Yeni diziye gelecek ay başlamam gerekiyor. Verilmiş çok fazla sözüm var. Şu senin evin bir havaalanının yakınında mı bari?" Kerry sözünü kesti. Bakışı seyahat torbasına kaymıştı. İlk kez görmüş gibi bavulu, yolculuk giysilerini algıladı. Havaya kalkmış kaşlarının arasında bir kırışık yer etmişti.

"Bak, Kerry..."

Genç kadın, "Eve dön," dedi. "Bu işi burada tartışamayız. Eve dön, Jay, eve dön ve rahatla, ben geldiğim zaman her şeyi konuşuruz. Tamam mı?" Genç kadın, azgın bir deliyle konuşurmuş gibi ihtiyatlı görünüyordu.

Jay hayır der gibi başını salladı. "Geri dönmeyeceğim," dedi. "Bir süre uzaklaşmayı gereksiniyorum. Sadece vedalaşmak istedim."

Kerry hâlâ şaşkınlık belirtisi göstermiyordu. Sinirlendiği belliydi. Hemen hemen kızdığı da. Ama inanışları hiç sarsılmamış gibi sakindi.

"Yine sarhoşsun, Jay," dedi. "Bu işi enine boyuna düşünmedin. İkinci bir ev gibi çılgınca bir fikirle bana geliyorsun, ben *anında* istekli görünmeyince de..."

"Orası ikinci evim olmayacak."

Jay'in ses tonu ikisini de şaşırttı. Sesi bir an bayağı sertleşmişti.

"Sen ne saçmalıyorsun böyle?" Genç kadının sesi sakin olduğu kadar tehlikeliydi.

"Sorun şu ki sen beni dinlemiyorsun. Hatta beni hiç *dinlemedin* diyebilirim." Jay kısa bir ara verdi. "Bana hep büyümemi, kendi hesabıma düşünmemi, kendimi kayıp koyvermemi söylersin. Öyleyken beni devamlı bir konuk olarak evinde oturtmaktan, her konuda sana bağımlı kılmaktan hoşlanıyorsun. Kendime ait hiçbir şeyim yok benim. Bağlantılar, dostlar hepsi senin, benim değil. Giysilerimi bile sen seçiyorsun. Benim param var, Kerry. Kitaplarım da var. Artık bir tavan arasında açlıktan nefesi kokan biri değilim."

Kerry eğlenmiş görünüyordu. Anlayışlı davranmayı seçti.

"Demek mesele *bu*. Küçük bir bağımsızlık ilanı." Genç adamın yanağına havadan küçük bir öpücük yolladı.

"Tamam, bu partiye gitmek istemediğini anlıyorum, bu sabah anlamadığım için üzgünüm. Yanılmadım, değil mi?" Elini genç adamın omzuna dayayıp gülümsedi. Kalıplaşmış Kerry O'Neill gülümseyişi.

"Lütfen. Dinle. Bir kez dinle."

Joe'nun hissettiği de bu muydu, diye merak etti. Tek kelime söylemeden gitmek, sitemlerden, gözyaşlarından, güvensizlikten kaçmak ne kadar da kolaydı. Suçluluktan kaçmak. Ama Jay her nedense Kerry'ye

bunu yapamazdı. Artık biliyordu ki genç kadın onu sevmiyordu. Acaba gerçekten sevmiş miydi? Öyle de olsa, yapamazdı bunu. Belki de bunu, üzerinde nasıl bir etkisi olacağını bildiğinden yapamazdı.

"Anlamaya çalış," dedi. "Bu yer..." Eliyle yaptığı hareket kulübü, neonla ışıklandırılmış caddeyi, alçak göğü, altındaki hareket halindeki karanlık ve tehlike dolu Londra'nın bütününü kapsıyordu. "Artık buraya ait değilim ben. Burada doğru dürüst düşünemiyorum bile. Bütün vaktimi bir şeyin olmasını, bir tür işaret görmeyi bekleyerek geçiriyorum."

"Tanrı aşkına, büyü artık!" Kerry birden öfkesine yenik düştü, sesi hiddetli bir kuşunki gibi yükselmişti. "Özrün bu mu yani? Aptalca bir *korku* mu? Joe Cox denen o yaşlı serseriyi daha az düşünüp bir kerecik *etrafına* bakınsan, işaretlerle kehanetlerden bahsedecek yerde bir şeyler yapmak için kolları sıvasan..."

Jay, "Ama bir şeyler yapıyorum," diye kadının sözünü kesti. "Her zaman yapmamı söylediğin gibi."

"Sana Fransa'ya kaçmanı söylemedim!" Kerry'nin sesinde şimdi bir panik havası vardı. "Böyle olmaz! Bana borçlusun. Ben olmasaydım iki dakika bile dayanamazdın. Seni insanlarla tanıştırdım, senin için bağlantılarımı kullandım. Sen sadece tek kitaplık bir yazar müsveddesiydin, geçmişte kalmış uyduruk biriydin..."

Jay bir an ona her türlü duygudan arınmış olarak baktı. Esprili konuşurken birden hainleşmesine kayıtsızlıkla karışık bir şaşkınlık duyuyordu. Kerry'nin kırmızı dudakları incelmiş, hırçınlaşmıştı. Gözleri birer hilale benzemişti. İyi bildiği, kurtarıcı bir öfke onu bir pelerin gibi sardı. Birden güldü.

"Bırak artık şu saçmalığı," dedi. "Bizimkisi karşılıklı bir anlaşmaydı. Sen davetlerde adımı öne sürmekten hoşlanıyordun, değil mi? Ben sadece bir aksesuvardım. Benimle görülmek işine yarıyordu. Metroda şiir kitabı okuyan kişiler gibi. İnsanlar seni benimle görünce, kafasında bir tek özgün düşünce olmayan bir medya özentisi yerine gerçek bir entelektüel olduğunu varsayıyordu."

Genç kadın ona şaşkınlık ve de öfkeyle baktı. Gözleri iri iri açılmıştı.

"*Ne?*"

"Hoşça kal." Jay gitmek üzere döndü.

"Jay!" Genç kadın birden ona doğru bir hamle yaptı ve elinin ayasıyla genç adamın seyahat torbasına vurdu. Torbanın içinde şişeler fısıldaştılar ve gülüştüler.

Kerry, "Ne cüretle bana sırtını dönersin?" diye tısladı. "İşine geldiğinde bağlantılarımdan yararlanmanın sence bir sakıncası yoktu. Şimdi ise bana doğru dürüst bir açıklamada bile bulunmadan ne cesaretle arkanı dönüp gideceğini söylersin? Etrafında boş alanlar istiyorsan söyle bunu. İstediğin oysa Fransa'daki şatona git, sana yararı olacaksa oranın yerel atmosferinin içinde yüz."

Genç kadın aniden Jay'in yüzüne baktı. "Yoksa, yoksa? Yeni bir kitap mı var?" Öfkesi birden heyecana dönüşmüştü. "Eğer öyle bir şey varsa bana söylemelisin, Jay. Bunu borçlusun bana. Bunca zamandan sonra..."

Jay ona baktı. Evet demek ne kadar kolay olurdu, dedi kendi kendine. Ona anlayabileceği, belki onu bağışlamasını sağlayacak bir şey söylemek.

"Bilmiyorum," dedi sonunda. "Öyle sanmıyorum." O sırada bir taksi geçiyordu, Jay işaret ederek onu durdurdu, bagajını arka koltuğa fırlattı ve kendisi de arkasından atladı. Kerry öfkeli bir çığlık attı ve sanki genç adamın yüzüymüş gibi taksinin camını tokatladı.

"Git öyleyse! Kaç! Saklan! Tıpkı o moruk gibi her şeyi yarım bırakıp giden birisin! Yapmayı bildiğin tek şey bu! Jay! Jay!"

Taksi kaldırımın kenarından ayrılıp uzaklaşırken Jay sırıttı ve seyahat torbasına yaslandı. Torbanın içindekiler havaalanına gidene dek hoşnut küçük takırtılar çıkardılar.

12

Pog Tepesi, 1975 Yazı

Yaz akıp gidiyor, Jay Pog Tepesi Yolu'na daha sık uğruyordu. Uğradığında Joe onu gördüğüne sevinmiş görünüyor, ama gelmediği zamanlar da hiçbir yorumda bulunmuyordu. Çocuk günlerini kanalın veya demiryolunun kenarında oyalanarak geçiriyor, belirsiz bölgesine bekçilik yapıyor, Zeth'le iki arkadaşına karşı sürekli tetikte bulunuyordu. Kanal savağının yanındaki gizlenme yeri artık güvenli olmadığından hazine kutusunu kıyıdaki yerinden alıp daha garantili bir yer aradı. Sonunda çöplükteki harap arabada aradığını buldu ve kutuyu çürümüş yakıt deposunun altına bantladı. Jay o eski arabayı seviyordu. Sarmaşıkların oluşturduğu paravanın arkasında gizli olan tek oturulacak yerinde eski derinin hafif küflü kokusunu soluyarak saatler geçiriyordu. Bir iki kez yakınlarda bir yerde Zeth'le ortaklarının seslerini duyar gibi oldu, ama Joe'nun tılsımını avucunda sıkı sıkı tutarak arabanın dibine büzüldü. Çok yakına gelinip bakılmadıkça bu konumda güvende sayılırdı. Böylece, düşmanlarına karşı casusluk yapmanın verdiği sevincin sarhoşluğuyla gözledi ve dinledi. Bu gibi zamanlarda tılsımın gücüne yüzde yüz inanıyordu.

Yaz kaçınılmaz sonuna yaklaşırken Kirby Monckton'u sevmeye başladığını anlıyordu. İlk direncine rağmen burada hiçbir yerde sahip olama-

dığı bir şey bulmuştu. Temmuz ve ağustos serin yüzlü beyaz yelkenliler gibi kayıp geçtiler. Jay hemen her gün Pog Tepesi Yolu'na gidiyordu. Joe'yla o bazen yalnız oluyorlardı, ama ihtiyar adamın ailesinin olmamasına rağmen, evde çoğunlukla ziyaretçiler, komşular ve dostlar bulunuyordu. Jay bazen birlikte geçirecekleri zamanı başkalarıyla paylaşmak zorunda kalışına içerliyordu, ama Joe daima herkesi buyur ediyor, kiraladığı arazide yetiştirdiği meyvelerden kutu kutu dağıtıyor, birine demet demet havuçla bir şişe böğürtlen şarabı, bir başkasına bir diş tozu reçetesi veriyordu. İksirlerin, çayların, keseciklerin uzmanıydı. İnsanlar görünürde meyve ve sebze almak için geliyorlar, ama Joe'yla alçak sesle gizli gizli konuşuyorlar, bazen kâğıda sarılı minik bir paketi veya bir fanila parçasını avuçlarında ya da ceplerinde gizleyerek gidiyorlardı. Joe bunların karşılığında hiçbir ödeme istemiyordu. İnsanlar bazen aldıklarının karşılığında ona bazı şeyler veriyorlardı: bir iki ekmek somunu, ev yapımı bir meyveli pay, sigaralar. Jay, Joe'nun parasını nereden bulduğunu, hayalindeki şatoyu satın alması için 5000 sterlinin nereden geleceğini merak ediyordu. Ama bu gibi şeylerden söz açtığı zaman ihtiyar adam gülmekle yetiniyordu.

Eylül ayı yaklaşırken her gün etkileyici özel bir anlam, adeta mistik bir özellik kazanıyordu. Jay bir nostalji havası içinde kanalın kıyısında yürüyordu. Frenküzümü çalıları hakkındaki uzun konuşmaları sırasında Joe'nun ona söylediklerini kafasına not ediyor, yatağında yatarken onları içinden tekrarlıyordu. Artık iyi tanıdığı ıssız yollarda saatlerce bisiklet sürüyor, isli sıcak havayı solunuyordu. Yukarı Kirby Tepesi'ne tırmanıyor ve Penninler'in morumsu siyah alanına bakışını dikerek sonsuza dek burada kalabilmeyi istiyordu.

Joe ise hiç etkilenmemiş görünüyordu. Her zamanki gibi meyvelerini toplayıp seriyor, ağaçtan düşmüş meyvelerle reçeller yapıyor, yabani otları belirliyor ve dolunay zamanı onları koparıyor, bataklıklardan yabanmersinleri, demiryoluna çıkan setten böğürtlenler topluyor, domateslerinden Hint işi baharlı bir turşu ezmesi olan chutne. karnabahardan bir tür baharatlı turşu olan pikkalilli, uykusuzluğa karşı lavanta çiçeği kese-

leri, çabuk sağlığa kavuşmak için kekliküzümü yağı, kış için yağ içinde acı biberler ve biberiyeyle soğan turşuları hazırlıyordu. Ve tabii şarap vardı. Jay bütün o yaz süresince şarapların fermantasyonunun ve dinlenmesinin kokuları içinde yaşadı. Her türlü şarap vardı: pancar, ahududu, mürver, kuşburnu, bir tür patates olan yerelması, erik, yabani havuç, zencefil ve daha nelerin şarabı. Evin içi tam bir damıtımhaneydi: sobanın üstündeki kazanlarda meyveler haşlanıyor, mutfağın tabanında şişelenmek üzere şarap damacanaları, iplerde kuruyan meyvelerin süzülmesi için tülbentler, kullanılmaya hazır olmaları için düzgün sıralar halinde süzgeçler, kovalar, şişeler, huniler bekliyordu...

Joe imbiği mahzenine yerleştirmişti. Bu, dev bir kazana benzeyen büyük bir bakır kaptı. Eski, fakat parlatılmış ve bakımlı. Joe bundan, mahzendeki raflarda parlak sıralar halinde bekleyen yaz meyvelerini korumaya yarayan göz yaşartıcı, saf ve saydam alkolü yapmakta yararlanıyordu. Buna patates votkası diyordu, yerelması suyu. Yüzde yetmiş oranında saf. İçine likörlerini yapmak üzere eşit miktarlarda meyve ve şeker koyuyordu. Vişneler, erikler, frenküzümleri, yabanmersinleri. Süzülen meyve mahzenin loş ışığında alkolü mora, kırmızıya, siyaha boyuyordu. Her kavanoz özenle etiketleniyor ve tarihi kaydediliyordu. Bir insanın yemeyi umabileceğinden daha fazlası. Ama Joe aldırmıyordu, o nasılsa yaptıklarının pek çoğunu dağıtıyordu. Jay onun, sabahleyin biraz şarap ve kızarmış ekmeğinin üstüne reçel sürmenin dışında bir şey yediğini görmediği gibi, o müthiş meyve konserveleriyle sert içkilere dokunduğuna da hiç tanık olmamıştı. Jay, hiç görmemiş olsa bile ihtiyar adamın bu malların bir kısmını kışın sattığını tahmin ediyordu. Çoğu zaman ise her şeyi parasız dağıtıyordu.

Jay eylül ayında okuluna döndü. Moorlands Okulu anımsadığı gibiydi; toz, dezenfektan, mobilya cilası ve kaçınılmaz olarak bayat yemek kokuyordu. Annesiyle babasının boşanması, annesinin ağlamaklı bir sesle yaptığı bir sürü telefon konuşması ve Ekmek Baronu'nun posta havalelerinden sonra yeterince pürüzsüz sonuçlanmıştı. İşin şaşılacak yanı Jay'in bir şey hissetmemesi oldu. Öfkesi yaz içinde kayıtsızlığa dönüş-

müştü. Öfke şimdi her nedense ona çocuksu gözüküyordu. Joe'ya her ay mektup yazıyordu, ama Joe'nun, mektuplarına pek düzenli olarak yanıt verdiği söylenemezdi. Pek parlak bir yazar olmadığını söylüyor ve Noel'de bir kart, sömestrin sonlarına doğru da bir iki satır yazıyla yetiniyordu. İhtiyar dostunun sessizliği Jay'i rahatsız etmiyordu. Orada olduğunu bilmek yeterliydi.

Jay yazın Kirby Monckton'a döndü. Bu kısmen kendi ısrarı sayesinde oldu, ama annesiyle babasının rahatladığını görebiliyordu. Annesi o sıralar İrlanda'da film çeviriyor, Ekmek Baronu ise yazı dedikodulara bakılırsa Candide adında genç bir moda mankeniyle birlikte yatında geçiriyordu.

Jay arkasına bile bakmadan Pog Tepesi Yolu'na kaçtı.

13

Paris, Mart 1999

Jay geceyi havaalanında geçirdi. Hatta rahatsızlık verdiği halde Charles de Gaulle'un turuncu şeritli koltuklarının birinde biraz kestirdi bile. Enerjisi hiç tükenmeyecek gibiydi, bir elektrik topu kaburgalarına tosluyordu sanki. Duyguları da acayip şekilde hassaslaşmıştı. Kokular -temizlik sıvıları, ter, sigara dumanı, parfüm, sabah kahvesi- dalga dalga gelerek onu sarıyordu. Saat beşte uyumak düşüncesini bir yana bırakarak kafeteryaya geçti, bir espresso'yla bir iki kruvasan getirtti. Marsilya'ya ilk hızlı tren altıyı on geçeydi. Bundan sonra daha ağır bir tren onu Agen'e götürecekti. Oradan bir taksiye binebilir ve... Sahi, neredeydi bu? Broşüre ilişik harita dandik bir şeydi, ama Agen'e varınca daha esaslı bir adres alabilirdi. Ayrıca bu yolculuğun hoş bir tarafı vardı: şimdilik harita üstünde bir "X" işaretinden ibaret olan bir yere koşmak. Joe'nun şarabını içmekle sanki Joe *olabilir*, geçtiği yolu bir haritanın üstüne bir şeyler çiziştirerek işaretleyebilir, kaprisine uydurmak için kimliğini değiştirebilirmiş gibi. Aynı zamanda da hafiflemiş, o kadar uzun zamandır içinde taşıdığı, onca yıldır gereksiz bir safra gibi ona yük olan üzüntüyle öfkeden kurtulmuş hissediyordu kendini.

Joe, *yeterince uzağa yolculuk ederseniz kurallar etkisiz kalır,* derdi.

Onun ne demek istediğini Jay şimdi anlamaya başlıyordu. Gerçek, sadakat, kimlik. Bizi evin bulunduğu yerle evin görüntüsüne bağlayan her şey artık geçersiz kalıyordu. Herhangi biri olabilirdi. Herhangi bir yere gidebilirdi. Havaalanlarında, tren istasyonlarında, otobüs depolarında her şey mümkündür. Hiç kimse soru sormaz. İnsanlar bir noktaya kadar görünmez olurlar. Jay burada sadece başka bir yolcuydu, binlerden sadece biri. Kimse onu tanımazdı. Onun varlığından bile haberleri yoktu.

Trende birkaç saat uyumayı başardı ve düş gördü; bu, şaşılacak derecede canlı bir düştü. Düşünde Nether Edge'de kanal boyunca koşuyor ve hareket etmiş bir kömür marşandizine yetişmeye çalışıyordu. Trenin alt yapısının tarih öncesi metalini her nasılsa olağanüstü bir netlikle görebiliyordu. Kömür tozuyla vagonların dingilinin bayat yağ kokusunu alabiliyordu. Son vagonda da arkasında turuncu madenci tulumu ve başında İngiltere Demiryolları'nın kepiyle kömür yığınının üstünde Joe'nun oturduğunu görüyordu. İhtiyar adamın bir elinde bir şişe ev yapımı şarap, öbür elinde ise bir dünya haritası vardı. Uzaklığın tenekeleştirdiği bir sesle Jay'in pek iyi duyamadığı bazı kelimeler sesleniyordu.

Marsilya'ya yirmi mil kala uyandı. Bir şey içmeyi gereksiniyordu. Manzara pencerenin dışında uzun ve parlak bir lekeydi. Jay bir votka ve tonik almak için minibara gitti. İçkisini ağır ağır içtikten sonra bir de sigara yaktı. Hâlâ yasak bir zevk yaşıyor gibiydi; okuldan kaçmak gibi keyifle karışık bir suçluluk hissi.

Broşürü bir kez daha cebinden çıkardı. Daha da fazla buruşmuş olan ucuz kâğıt, kat yerlerinden yırtılmaya başlamıştı bile. Bir an farklı hissetmeyi, o mutlaka olmalı duygusunun silindiğini görmeyi bekledi. Ama değişen bir şey yoktu. Yanındaki seyahat torbasında Özeller trenin hareketiyle birlikte sallanıyor ve gurulduyorlar, içlerinde de geçmiş yazların tortusu koyu kırmızı bir çamur gibi kıpırdıyordu.

Sanki tren Marsilya'ya hiçbir zaman varamayacakmış gibi bir his duyuyordu.

14

Pog Tepesi, 1976 Yazı

Kiralanmış arazide bekliyordu. Bir ağaç dalına sicimle bağlı radyo çalıyor, Jay, ihtiyar adamın abartılı müzikhol sesiyle radyoya eşlik ederek "The Boys Are Back In Town"u[1] söylediğini duyuyordu. Bir elinde makasla meyvesi yenen melez bir gül çalısının üzerine eğilmiş olan Joe'nun Jay'e sırtı dönüktü. Çocuğu. sanki hiç gitmemiş gibi arkasına dönmeden ilgisiz bir tavırla selamladı. Jay'in ilk aklına gelen Joe'nun ihtiyarlamış olduğuydu. Yağlı kepin altındaki saçları seyrelmişti ve Jay eski tişörtünün altında omurgasının keskin çıkıntılarını görebiliyordu. Ama ihtiyar adam dönünce onun eski Joe olduğunu gördü. Koyu mavi gözlerinde altmış beş yaşlarında bir adam yerine on dört yaşında bir çocuğa yaraşacak bir gülümseme vardı. Kırmızı fanila keseciklerinden birini boynuna asmıştı. Kiralanmış arazide etrafına bakınan Jay, her ağaçta, her çalıda, hatta büyük seranın ve ev yapımı küçük seranın köşelerinde benzer tılsımlar gördü. Küçük fidelerin içlerinde korunduğu kavanozlar ve ikiye kesilmiş limonata şişeleri kırmızı bir iplikle ya da aynı renkte bir kalemle çizilmiş işaretlerle süslüydü. Bu da kulağakaçan kapanları veya dondurma ağacı veya uzun ağırlığı getirmesi için onu bahçenin ortasına

---

[1] Çocuklar Kente Geri Döndüler

yollaması gibi Joe'nun karmaşık şakalarından biri olabilirdi. Ama bu kez ihtiyar adamın alayında karanlık ve inatçı bir anlam vardı. Jay her zamanki şakalardan birini ya da ihtiyar adamın göz kırpmasını bekleyerek ona tılsımları sorduğunda Joe ciddiyetini korudu.

"Korunmak için. delikanlı," dedi sakin bir tavırla. "Korunmak için."

Onun ne kadar ciddi olduğunu anlamak çocuğun epeyi zamanını aldı.

Yaz tozlu bir yol gibi kıvrılıp gidiyordu. Jay hemen her gün Pog Tepesi Yolu'na uğruyor, yalnız kalmak istediğinde de Nether Edge'le kanala gidiyordu. Değişen fazla bir şey yoktu. Çöplükte yeni hazineler vardı: terk edilmiş buzdolapları, paçavra torbaları, çerçevesi kırılmış bir saat, bir mukavva kutu ya da parçalanmış kâğıt kapaklı kitaplar. Demiryolu da hazineler sunuyordu: kâğıtlar, dergiler, kırık plaklar, tabak çanak, teneke kutular, iadesi olan şişeler. Çocuk her sabah rayları tarıyor. kendisine ilginç veya değerli gözüken şeyleri topluyor, bulduklarını da evde Joe'yla paylaşıyordu. Joe hiçbir şeyi israf etmiyordu. Eski gazeteler gübreyle karıştırılıyordu. Keçe parçaları sebze bahçesinde yabani otların yükselmesini önlüyordu. Plastik torbalar meyve ağaçlarının dallarını örterek onları kuşlardan koruyorlardı. Joe plastik limonata şişelerinin yuvarlak ucundan nasıl çan biçiminde mahfazalar, atılmış otomobil lastiklerinden de patates konteynerleri yapılacağını ona gösterdi. Bütün bir öğleden sonrayı terk edilmiş bir buz kutusunu bir kutu sera yapmak üzere demiryolu setinden yukarıya çekmekle geçirdiler. Hurda metallerle eski giysiler mukavva kutulara doldurulup eskicilere satılıyordu. Boş boya kutularıyla plastik kovalar bitki saksılarına dönüştürülüyordu. Joe karşılığında Jay'e bahçe hakkında daha çok bilgi verdi. Çocuk lavanta çiçeğini biberiyeden, zufa otundan, adaçayından ayırt etmeyi yavaş yavaş öğrendi. Toprağı tatmayı da öğrendi. İşaret parmağıyla başparmağın arasında tutulup tıpkı tütünün test edilişi gibi, dilin altına kaydırılmasıyla toprağın asiti saptanabiliyordu. Jay, ezilmiş lavanta çiçeğiyle başağrısını veya naneyle mide ağrısını gidermeyi öğrendi. Uykuya yardımcı olması için mavi çiçekli *galericulata* ve papatya çayı yapmayı öğrendi. Asalakları kaçırmak için patates tarhlarına kadife çiçeği ekmeyi, bir çeşit bira yapmak için ısırganotu toplamayı ve bir saksağanın her geçişinde kötü göze karşı gerekli işa-

reti yapmayı öğrendi. İhtiyar adamın ufak bir şaka yapmaktan kendini alıkoyamadığı zamanlar da oluyordu tabii. Örneğin, Jay'e kavurmak üzere soğan yerine zerrin soğanı vermesi veya yetişip yetişmeyeceklerini görmek için tarha olgun çilekler ekmesi gibi. Ama çoğu zaman ciddiydi ve yeni öğretmenlik rolünden gerçek bir keyif alıyordu ya da Jay'e öyle geliyordu. Belki Jay bundan hiç şüphelenmese de bugünlerin sonuna yaklaştığını biliyordu. Çocuk aksine en mutlu yılını geçiriyor, bir yandan radyo çalarken kiralanmış arazide oturuyor veya hurda kutularını ayıklıyor veya bundan sonraki şarap yapımı için meyveleri seçerken Joe için sebze kesicisini tutuyordu. Burası hiçbir zaman kaybolmayacak, hiçbir zaman başarısızlığa uğramayacak küçük bir sonsuzluk parçasıymış gibi kendini güvende ve *korunmuş* hissediyordu. Ama değişen bir şey vardı. Değişiklik belki de Joe'daydı: yeni bir huzursuzluk, yüzündeki ihtiyatlı anlam, konukların sayısındaki azalma -bazen bütün bir hafta içinde bir veya ikiden fazlası gelmiyordu- veya Pog Tepesi Yolu'ndaki o yeni. ürkütücü sessizlik. Çekiç sesleri veya arka bahçelerde şarkı sesleri artık duyulmuyor, iplere kuruması için daha az çamaşır asılıyordu, tavşan kafesleriyle güvercinlikler terk edilmişler ve harap duruma gelmişlerdi.

Joe kiraladığı arazi parçasının sık sık dış kenarına yürür ve sesini çıkarmadan demiryoluna bakardı. Trenlerde de azalma vardı, hızlı hattan günde bir iki yolcu treni geçiyordu, geri kalanlar hat değiştirecek trenlerle ağır ağır kuzeye yol alan kömür marşandizleriydi. Bir yıl önce o kadar parlak olan raylarda pas lekeleri fark ediliyordu.

Joe bir keresinde, "Görünüşe bakılırsa bu hattı kapatacaklar," dedi. "Gelecek ay Kirby Central'ı yıkacaklar." Kirby Central istasyondaki başlıca işaret kulübesiydi. "Yanılmıyorsam, Pog Tepesi'nin de sonu yakın."

Jay, "Ama orası senin seran," diye atıldı. Joe'yu tanıyalı beri ihtiyar adam arka bahçesine sadece elli metre uzaklıktaki terk edilmiş işaret kulübesini gayri resmi bir sera olarak kullanıyordu. Burası nazik bitkilerle, domateslerle, iki şeftali ağacıyla ve saçaklara sarılarak beyaz dama geniş, parlak yapraklarını yayan birkaç asmayla doluydu.

Joe omuzlarını silkti.

"Çoğu zaman ilk onları yamyassı ederler. Şu ana kadar şansım yardım etti," diye belirtti. Gözleri arka duvara mıhlı kırmızı fanila kese-

ciklere kaydı, uzanıp içlerinden birini işaret ve başparmaklarının arasına sıkıştırdı.

"Şu var ki dikkatli davrandık," diye devam etti. "Dikkati üzerimize çekmedik. Ama bu hattı kaparlarsa, adamlar gelip rayları Pog Tepesi'nden Nether Edge'e indirecekler. Aylarca buralarda kalabilirler. Çünkü burası özel bir mülktür ve İngiltere Demiryolları'na aittir. Yani sen ve ben başkasının mülküne tecavüz etmiş durumdayız, delikanlı."

İhtiyar adam bakışını demiryolu makasının ötesine dikmişti. Jay de o yöne bakarak ilk kez görürmüş gibi kiralık arazinin genişliğine, düzgün sebze sıralarına, petek çerçevelerine, yüzlerce plastik konteynere, düzinelerle meyve ağacına, ahududu, kara frenküzümü, ravent çalılarına dikkat etti. Bunu daha önce başkasının mülküne tecavüz olarak algılamamış olması garipti.

"Ya. Onu geri almak isteyeceklerini mi düşünüyorsun?"

Joe çocuğa bakmadı. Tabii ki geri alacaklardı. Jay bunu ihtiyar adamın profilinden, yüzündeki hesapçı anlamdan okuyabiliyordu; her şeyi yeniden ekmek ne kadar sürerdi? Yeniden inşa etmek ne kadar sürerdi?

Burasını istedikleri için değil, kendi bölgeleri, çöplük olsa da kendi malları olduğu için. Zeth'le arkadaşları birden Jay'in gözlerinin önünde canlandı. Zeth'in radyoyu havaya fırlatışı. Rayları söktükleri, serayı kırdıkları, bitkilerle çalıları köklerinden söküp çıkardıkları, mis kokulu lavanta çiçeklerinin ve tam olgunlaşmamış armutların üstünden buldozerle geçtikleri, patateslerle havuçları, yabani havuçlarla bütün bir ömrün gizli egzotik dünyasını söküp atacakları zaman adamların yüzlerinde aynı anlam olacaktı. Jay birden ihtiyar adam hesabına dayanılmaz bir öfke duydu ve sıktığı yumruklarını tuğlaların üstüne çarptı.

"Bunu yapamazlar!" diye kükredi.

Joe omuzlarını silkti. Tabii ki yapabilirlerdi. Her yüzeye, her çiviye, her ağaca, kurtarmak istediği her şeye asılı olan tılsım keseciklerini Jay şimdi anlıyordu. Onu görünmez yapamazdı, ama... ama ne yapabilirdi? Belki buldozerlerin yolunu keserdi! Olanaksız.

Joe bir şey söylemedi. Bakışları parlak ve huzurluydu. Bir an için son yüzleşmede silahlarını kuşanan yüzlerce Western'deki silahşora benzemişti. O bir an her şey *-evet, her şey-* mümkün gözüktü. Sonradan ne olursa olsun, o sırada buna inanıyordu.

15

Marsilya, Mart 1999

Tren yaklaşık öğleyin Marsilya'ya vardı. Hava sıcak, fakat bulutluydu, Jay de hedefsiz dolaşan kalabalıkların arasından geçerken pardösüsünü kolunun üstüne atmıştı. Perona yakın bir büfeden iki sandviç satın aldı, fakat yiyemeyecek kadar sinirli ve de heyecanlıydı. Agen treni hemen hemen bir saatlik bir gecikmeyle hareket etti. Çıldırtıcı bir yavaşlıkla yol alıyordu. Yolculuk hemen hemen Paris'ten geliş kadar uzun sürdü. Enerji yorgunluğa yerini bıraktı. Bir küçük istasyondan ötekine doğru yol alırlaıken rahatsız bir uyku uyudu. Sıcakla susuzluktan rahatsızdı, üstelik biraz da başı ağrıyordu. Her şeyin hayal ürünü olmadığına emin olmak için broşürü tekrar çıkarıp bakmak gereksinimini duydu. Radyoyu çalıştırmaya çalıştı, ama parazitten başka bir ses alamadı.

En sonunda Agen'e vardığında akşam olmak üzereydi. Jay kendini daha canlı hissetmeye, çevresinin daha fazla bilincinde olmaya başlıyordu. Vagondan tarlalarla çiftlikler, meyve bahçeleriyle sürülmüş çikolata renkli toprakları görebiliyordu. Her taraf yemyeşil gözüküyordu. Ağaçların birçoğu çiçek açmıştı. Mart ayı için olağanüstü erken diye düşündü. Hoş, bahçe işiyle ilgili biricik deneyimini bin beş kilometre daha kuzeyde Joe'nun yanında yaşamıştı. Emlakçıya gitmek üzere bir taksiye bindi. Ad-

res broşürde kayıtlıydı. Evi gezmek için emlakçıdan izin alabilmeyi umuyordu, ama işyeri kapalıydı. Kahretsin!

Jay, kaçışının heyecanı arasında böyle bir durumda ne yapacağını düşünmemişti. Agen'de bir otel bulabilirdi! Ama evini görmeden önce olmazdı. *Kendi evini.* Bu düşünce tüylerini diken diken etti. Ertesi gün pazardı. Emlakçının yine kapalı olması kuşkusuz mümkündü. Yani pazartesi sabahına kadar beklemesi gerekecekti. O kilitli kapının dışında kararsız bir durumda dururken arkasındaki taksi şoförü giderek sabırsızlanıyordu. Lansquenet-sous-Tannes aslında ne kadar uzaktaydı? Herhalde bir çan kulesi gibi çarpıcı bir şey ya da en azından kalabileceği *bir konuk odası* olmalıydı. Saat beş buçuktu. Ortalık kararmadan önce dışardan bile olsa evi görmeye vakit bulurdu.

Dürtü fazla kuvvetliydi. Canı sıkılan taksi şoförüne alışılagelmedik bir kararlılıkla dönen Jay ona haritayı gösterdi.

"*Vous pouvez m'y conduire tout de suite?*"[1]

Adam, yöre insanlarına özgü tembellikle bir dakika kadar derin derin düşünür gözüktü. Jay kot pantolonunun cebinden bir banknot destesi çıkararak şoföre gösterdi. Adam kayıtsız bir tavırla omuzlarını silkti ve başını yine taksiye çevirdi. Jay onun bagajın taşınmasına yardım önermediğine dikkat etti.

Taksi yolculuğu yarım saat sürdü. Jay taksinin arka koltuğunun deri ve tütün kokularının arasında uyuklarken şoför Gauloises sigaraları içiyor ve otoyolunun trafiği arasında klakson çalarak ilerliyordu. Çok geçmeden dar köy yollarında hızlanmaya, klakson çalarak köşeleri dönmeye ve tavuk sürülerini gıdaklayarak havaya zıplatmaya girişti. Jay karnının acıktığını ve bir içki gereksindiğini hissediyordu. Lansquenet'e vardıkları zaman yemek yiyebileceği bir yer bulacağını umut etmişti. Ama şimdi taksiyi hoplatan toprak yola baktıkça içinde ciddi kuşkular duymaya başlıyordu.

Şoförün omzuna dokundu.

"*C'est encore loin?*"[2]

---

[1] Beni hemen oraya götürebilir misiniz?

[2] Daha uzak mı?

Şoför omuzlarını silkerek ilerisini işaret etti ve arabayı yavaşlatıp durdurdu.

"*Là.*"[3]

Çok doğru, ev orada küçük bir korunun arkasındaydı. Mütevazı bir günbatımının eğri kızıl ışığı kiremitlerle örtülü damı ve beyaz badanalı duvarları ürkütücü bir parlaklığa boğuyordu. Jay yanda bir yerde bir su parıltısı fark ediyordu, fotoğrafta yeşil renkte gözüken meyve bahçesi de soluk renkli çiçeklere boğulmuştu. Her şey çok güzeldi. Jay kalan Fransız parasının gerektiğinden fazlasını şoföre verdi ve bavulunu yola indirdi.

"*Attendez-moi ici. Je reviens tout de suite.*"[4]

Şoför, Jay'in kabul olarak anlamlandırdığı belli belirsiz bir hareket yaptı. Şoför onu beklerken genç adam ağaçlara doğru hızlı adımlarla yürümeye başladı. Küçük korunun hizasına varınca evi ve bağı daha iyi görebildiğini fark etti. Broşürdeki fotoğraf aldatıcıydı, mülkün boyutları hakkında yeterli bir fikir vermiyordu. Bir kent çocuğu olan Jay'in mülkün yüzölçümü hakkında bir fikri yoktu, ama çok büyük gözüküyordu. Bir yanı yolla ırmak, öbür yanı ise evin arkasından başka tarlalara uzanan uzun bir çitle çevriliydi. Irmağın karşı yanında alçak damlı ve küçük başka bir çiftlik evi, onun ötesinde de köyü -bir kilise kulesi, ırmaktan kıvrılarak uzaklaşan bir yol ve evler- görebiliyordu. Evin önüne çıkan yol şimdiden yeşil olan ve yabani otların arasından yükselen asmalarıyla bağın ve geçen yılın kuşkonmazlarının, enginarlarının ve lahanalarının karahindibaların arasından kıllı kafalarını uzattıkları terk edilmiş bir bostanın yanından geçiyordu.

Eve varmak on dakikasını aldı. Daha yakına gelince Jay onun da bağla bostan gibi onarım gereksindiğini gördü. Pembemsi boya yer yer soyuluyor, altındaki çatlak, gri sıvaları ortaya çıkarıyordu. Damdaki kiremitler düşmüş, otların istilasına uğramış yolun üstünde parçalanmıştı. Zemin kat pencereleri pancurlarla ya da kerestelerle kapatılmıştı; yukarı kattaki kırılan bazı camlar binanın soğuk yüzünde düşmüş dişler gibi gö-

---

[3] Orada.

[4] Beni burada bekleyin. Hemen döneceğim.

ze batıyordu. Ön kapı da çivilenmişti. Bina yıllardan beri terk edilmiş izlenimini uyandırıyordu. Ama bostan hem de yakın zamanda ilgilenilmişe benziyordu. Jay binanın etrafında bir kez dolaşarak zararın kapsamını saptadı ve bunun çoğunlukla yüzeysel göründüğüne, daha çok ihmalden ve doğa koşullarından ileri geldiğine karar verdi. İçerisi farklı olabilirdi. Kırık bir pancurun sıvadan ayrılarak içerisinin görülmesine yetecek kadar bir boşluk bıraktığı bir yer buldu ve bu deliğe yüzünü dayadı. İçerisi karanlıktı ve uzakta bir yerden damlayan suyun sesi duyuluyordu.

Binanın içinde birdenbire bir şey hareket etti. Jay önce sıçanlar, diye düşündü. Sonra her neyse bu yine kımıldadı. Yumuşak ve sinsi sürüklenme, metal çivili çizmelerin bir mahzenin betonunun üstünde çıkardığı sesi hatıra getiriyordu. Öyleyse kesinlikle sıçanlar değildi.

Jay saçma bir şey yaptı. İngilizce olarak, "Hey!" diye seslendi. Takırtı aniden durdu.

Pancurdaki aralıktan içerisini görmeye çalışan Jay bir şeyin kımıldadığını görür gibi oldu. Görüş çizgısinin üstünde belli belirsiz bir gölgeydi bu. Başında gözlerine kadar indirilmiş bir kasket olan uzun paltolu bir siluet.

"Joe! *Joe!*"

Bu delilikti. Tabii ki Joe değildi. Mesele şuydu, son birkaç gündür ihtiyar adamı o kadar çok düşünmüştü ki, her yerde onu görür gibi oluyordu. Bunun çok doğal olduğunu düşündü. Jay tekrar baktığında siluet -acaba gerçek miydi zaten- kaybolmuştu. Ev sessizdi. Jay bir anlık bir hayal kırıklığı, keder gibi bir şey duydu. Daha da çılgınca bir şeyle karşılaşmak korkusuyla bu duygusunu irdelemekten kaçınıyordu. Yani Joe'nun gerçekten de orada olduğuna ve onu beklediğine mi inanmıştı yoksa? Kasketi ve madenci çizmeleriyle ihtiyar Joe terk edilmiş evde mi yaşayacak, toprakta yetiştirdikleriyle karnını doyuracaktı? Jay'in aklı yakın bir tarihe kadar işlenmiş olan bostan parçasına kaydı. o tohumları mutlaka *biri* çılgınca bir mantığa uyarak ekmişti. Burada biri vardı.

Saatine baktı ve hemen hemen yirmi dakikadır evin önünde olduğunu fark etti. Taksi şoförüne beklemesini söylemişti, geceyi Lansquenet'de

geçirmek istemiyordu. Gördüğü kadarıyla o yerleşim yerinde kalması için doğru dürüst bir yer bulması olası değildi. Üstelik karnı da zil çalmaya başlamıştı. Bostanın yanından geçerken otların çizmelerinin bağcıklarına sarılmasına aldırış etmeden koşmaya başladı. Korudan yola çıktığı sırada buram buram terliyordu.

Taksiden hiçbir iz yoktu.

Jay küfürü bastı. Bavuluyla seyahat torbası yolun kenarında duruyordu. Kaçık İngilizi beklemekten bıkan şoför belli ki çekip gitmişti.

Jay istese de, istemese de orada kalmak zorundaydı.

16

Pog Tepesi, 1976 Yazı

Kirby Central ağustos sonunda tarih oldu. İstasyon kapatılırken Jay orada tohuma kaçmış bir çalının arkasında saklıydı. Adamlar levyeleri, ışık sinyallerini ve çalınabilecek başka her şeyi beraberlerinde alıp götürdükten sonra çocuk basamakları çıktı ve pencereden içeriye göz attı. Tren tarifeleri ve yol şemaları kulübede bırakılmıştı, ama levye kafesi bomboş bakıyordu. Ama garip değil mi, kulübe terk edilmiş izlenimi bırakmıyordu; işaret memuru sanki kulübeden az önce çıkmıştı ve her an dönecekti. Jay, Joe'yla gelip aldıkları takdirde, geride kullanılabilir durumda epeyi cam kaldığını saptadı.

Bunu gidip söylediğinde Joe, "Boş ver, delikanlı," dedi. "Bu sonbahar zaten işim başımdan aşkın."

Jay bu yüzden bir açıklama gereksinmiyordu. Joe ağustos ayının başından beri kiraladığı toprağın geleceği açısından giderek daha kaygılı gözüküyordu. Bunu açıkça söylemiyordu, ama bazen çalışmayı bırakıp ne kadar zamanları kaldığını ölçmek ister gibi ağaçlarına bakıyordu. Bazen durup bir elma ya da erik ağacının pürüzsüz kabuğuna dokunuyor ve -Jay'le ya da kendi kendisiyle- alçak sesle konuşuyordu. Ağaçları insanmış gibi daima adlarıyla çağırıyordu.

"Mirabelle. İyisin, değil mi? Bu bir Fransız eriğidir, reçel veya şarap yapmak ya da sadece yemek için iyi bir sarı erik. Bu seti sevdi... Suyu

çok iyi süzen güneşli bir yer." İhtiyar adam kısa bir duraklama kaydettikten sonra, "Kızı başka yere nakletmek için ne yazık ki çok geç," dedi esefle. "Kesinlikle kurur. Sonsuza dek kalacağını sanarak köklerini derine daldırırsın ve işte bak, ne oluyor. Alçak herifler."

Kaç haftadan beri ilk kez kiraladığı araziden sözü açmaya yaklaşmıştı.

"Şimdi de Pog Tepesi Yolu'nu yıkmaya çalışıyorlar." Joe'nun sesi iyice yükselmişti. Jay, ihtiyar adamın ilk kez öfkelenmek üzere olduğunu görüyordu. "O Pog Tepesi Yolu ki, yüzyılı aşkın bir zamandır orada. Nether Edge'de sadece bir çukur varken ve demiryolu işçileri kanal boyunda çalışırlarken inşa edilmişti."

Jay ihtiyar adama bakakalmıştı.

"Pog Tepesi Yolu'nu mu yıkıyorlar?" diye sordu. "Yani *evleri* mi yerle bir edecekler?"

Joe, "Geçen gün postadan bir mektup çıktı," dedi kısaca. "Alçak herifler buraların artık güvenli olmadığını ileri sürüyorlar. Bu evleri mahkûm ediyorlar. Bütün sırayı." Yüzünde acı bir alay okunuyordu. "Bunca zamandan sonra yok olmaya mahkûm edecekler. Ben otuz dokuz yıldır buradayım. Nether Edge'le Yukarı Kirby kapatılalı beri. Evimi o zaman komiteden satın aldım. Ama o zamanlar bile güvenmemiştim onlara." İhtiyar adam durup sakat sol eliyle üç parmaklı bir selam çaktı. "Daha ne istiyorlar benden? O çukurda parmaklarımı bıraktım ben. Az daha *hayatımı* da bırakıyordum. Bunun bir anlamı olsa gerek. Böyle bir şeyi *anımsayacaklarını* sanırsın."

Jay ihtiyar adama bakakalmıştı. Bu, daha önce hiç görmediği bir Joe'ydu. Huşu, bir tür korku onu susturmuştu. Derken Joe konuşmasını başlaması kadar ani bitirdi. Yeni aşılanmış bir dalın üzerine ilgiyle eğilmiş, ek yerini inceliyordu.

Jay sonunda, "Savaş zamanı oldu zannediyordum," diyebildi.

"Ne?"

Kırmızı bir bez parçası yeni aşıyı dalla birleştirmişti. Joe bunun üstüne keskin bir koku veren bir tür reçine bulamıştı. Ağacın gelişiminden hoşnutmuş gibi kendi kendine başını salladı.

Jay ısrar etti. "Bana parmaklarını Dieppe'de kaybettiğini söylemiştin," dedi. "Savaşta."

"Ha evet." Joe hiç de sıkılmışa benzemiyordu. "Orada aşağıda bir savaş vardı. Onları kaybettiğim zaman on altı yaşındaydım, 1931'de iki vagonun arasına sıkışmışlardı. Ondan sonra beni orduya kabul etmediler, ben de madenciliğe gönüllü oldum. O yıl üç göçük yaşadık. Bir tünel çökünce yeraltında yedi madenci sıkışıp kaldı.

Bazıları yetişkin erkekler bile değildi, benim yaşımda, hatta daha bile genç çocuklardı; o tarihlerde on dört yaşında çocuklar yetişkin bir işçi ücretiyle yeraltına inebiliyorlardı. Onları çıkarmak için bir hafta çift vardiya çalıştık. Göçüğün arkasında bağırdıklarını ve ağladıklarını duyabiliyorduk, ama ne zaman onlara ulaşacak olsak tünelin bir parçası daha üzerimize çöküyordu. Gaz yüzünden karanlıkta çalışıyorduk. Dizlerimize kadar kömür çamuruna batmıştık. Sırsıklam ve yarı tıkanmış haldeydik. Tavanın her an üzerimize yıkılabileceğini biliyorduk, ama savaşmaktan hiç vazgeçmedik. Ta ki patronlar gelip maden kuyusunu kapatıncaya kadar." Joe. Jay'e ondan umulmadık bir hışımla baktı. Gözleri karanlık bir kuyuya benzemişti. "Onun için de sakın savaşa gitmediğimi söyleme, delikanlı," diye hırladı. "Savaşı, savaşın ne *anlama* geldiğini Fransa'daki o gençler kadar iyi biliyorum ben."

Jay ne diyeceğini bilemeyerek ona baktı. Joe, Nether Edge'in kapanmış yarasına bakıyordu. Uzun zaman önce ölmüş o genç adamların bağırışlarını ve yalvarışlarını hâlâ duyuyor gibiydi. Jay ürperdi.

"Peki. şimdi ne yapacaksın?"

Joe, bir suçlama işareti arar gibi ona dikkatle baktı. Sonra rahatladı ve yüzünde her zamanki kederli gülümseyişi biçimlendi. Aynı zamanda cebini karıştırdı ve kirli bir paket Jelly Babies[1] ortaya çıkardı. İçlerinden bir tane aldı, sonra paketi Jay'e uzattı.

"Her zaman ne yaptımsa onu yaptım, delikanlı," dedi. "Bana ait olan için savaşacağım, Pog Tepesi'nde bana ait olanı gelip almalarına izin vermem. Hiç kimsenin beni alıp boktan bir siteye taşımasına göz yumacak değilim." İhtiyar adam Jelly Babies'in keyifle tepesini ısırdı ve paketin içinden bir ikincisini seçti.

---

[1] İçi yumuşak jelatinimsi, üstü sert, renkli bir şekerleme.

Jay, "Ama ne yapabilirsin ki?" diye itiraz etti. "Senin için tahliye kararı çıkarırlar. Gazını, elektriğini keserler. O zaman ne yaparsın?"

Joe çocuğa baktı.

"Daima yapabileceğin bir şey vardır, delikanlı," dedi yavaşça. "Neyin işe yarayacağını keşfetmenin zamanı geldi sanırım. Kum torbalarını çıkarıp delikleri tıkamak zamanı geldi. Haiti'de yaptıkları gibi siyah horozu semirtmenin zamanı geldi." Joe çocukla gizemli bir şakayı paylaşıyormuş gibi gözünü kırptı.

Jay kiralanmış araziye göz gezdirdi. Duvara mıhlı ve ağaç dallarına bağlı tılsımlara, yerde kırık camlarla oluşturulmuş işaretlere ve çiçek saksılarına tebeşirle resmedilmiş olanlarına baktı ve birden korkunç bir umutsuzluk duydu. Her şey o kadar kırılgan, öylesine mahkûm gözüküyordu ki. Çocuk bu kez evlere, harap sıvaları, dıştaki tuvaletleri ve cam yerine plastikle örtülü pencereleriyle kararmış, çirkin sıra evlerine baktı. Beş veya altı ev aşağıda tek bir tele asılı çamaşırlar. Öndeki kaldırımın dibinde oynayan birkaç çocuk. Joe ise hayalleri, seyahatleri, şatosu, milyonlarca tohumu ve şişe dolu mahzeniyle tatlı huylu kaçık Joe, yalnızca günlük sihir ve birkaç kilo ev yapımı şarapla hiçbir zaman kazanmayı umut edemeyeceği bir savaşa hazırlanıyordu.

"Üzülme delikanlı," dedi. "Göreceksin, işler yoluna girecek. Benim daha nice marifetlerim var. Komitedeki serseriler de çok geçmeden bunu görecekler."

Ama sözleri kulağa hiç de mantıklı gelmiyordu. Tüm söyledikleri kurusıkıdan başka bir şey değildi. Yapabileceği hiçbir şey yoktu. Tabii ki Jay sırf onun hatırı için inanıyormuş gibi davrandı. Demiryoluna çıkan yamaçtan bitkiler topladı. Kuru otları kırmızı keseciklerin içine dikti. Joe'yu taklit ederek garip kelimeler tekrarladı ve törensel hareketler yaptı.

Günde iki kere de Joe'nun dediği gibi *çevreyi kapamak* zorundaydılar. Bunun için mülkün etrafını dönmek -demiryoluna çıkan toprak seti tırmanmak ve kiralanmış arazinin etrafını dolaşmak, Joe'nun kendisine ait saydığı Pog Tepesi işaret kulübesinin yanından geçmek, sonra Pog Tepesi Yolu'na sapmak, Joe'nun eviyle komşusununkinin arasındaki geçidi aşmak, ön kapının yanından geçip duvarın üzerinden öbür tarafa geçmek- gerekiyordu. Bunu yaparken ellerinde kırmızı bir mum taşıyor, Joe

bir yandan Latince olduğunu iddia ettiği anlaşılmaz kelimeleri şarkı söyler gibi mırıldanırken kokulu bir yağa bulanmış defne yaprakları yakıyorlardı. Joe'nun dediğine göre bu tören evle arazisini istenmeyen etkilerden arındırıyor, koruma sağlıyor, Joe'nun arazi üzerindeki haklarını perçinliyordu. Tatil sonuna gelirken ritüel her gün biraz daha uzadı ve karmaşıklaştı, bahçenin çevresindeki üç dakikalık bir koşudan on beş dakika ya da daha uzun süren ciddi bir geçit törenine dönüştü. Jay başka koşullar altında bu günlük ritüellerden keyif alabilirdi, ama bir yıl önce Joe'nun bütün söylediklerinde bir alay unsuru varken, ihtiyar adam bu yıl şakalara giderek daha az vakit ayırıyordu. Jay, kayıtsızlık maskesinin ardında onun endişelerinin arttığını tahmin ediyordu. Seyahatleri hakkında daha fazla konuşuyor, geçmiş serüvenlerini anlatıyor ve gelecekteki seferlerini planlıyor, Pog Tepesi Yolu'ndan ayrılıp Fransa'daki *şatosuna* gitmeye karar verdiğinden söz ediyordu. Sonra hemen arkasından, evini asla terk etmeyeceğine yemin ediyor, onu ancak ayaklarından sürükleyerek dışarı atabileceklerini söylüyordu. Bahçede çılgın gibi çalışıyordu. O yıl sonbahar erken geldi. Toplanacak meyveler vardı; marmelatlar, şaraplar, konserveler ve turşuların yapılması gerekiyordu; patateslerle şalgamlar topraktan çıkarılacak ve depolanacaktı. Üstelik Joe'nun sihirli çitinin kurulmasına artık otuz dakika yetiyor; bol bol el, kol hareketiyle toz serpiştirilmesi, ayrıca parfümlü yağların ve ot karışımlarının hazırlanmasını içeriyordu. Joe'nun yüzünde şimdilerde ürkütücü bir anlam dikkati çekiyordu: yüzünün çizgileri sanki uzamıştı, gözlerinde uykusuzluktan -veya içkiden- ileri gelen hastalıklı bir parlaklık vardı. Çünkü şimdilerde o zamana dek içmediği kadar çok içiyordu; hem de bira ya da ısırgan otu birası değil, mahzenindeki imbiğin ürünü olan patates votkası, aşağıdaki deposunda bekleyen geçen yılların içkileri. Jay, Joe'nun bu gidişle kıştan sağ çıkıp çıkamayacağını merak ediyordu.

Endişesini dile getirmesi üzerine Joe, "Merak etme, iyi olacağım," dedi. "Sadece biraz daha iş yapmaya ihtiyacım var. Kış gelince daha iyi olacağım. Söz!" Ayağa kalktı ve ellerini sırtına dayayarak gerindi. "Şimdi daha iyiyim." Böyle derken sırıtmış ve yaşlı madenci kepinin altında gülen gözleriyle bir an hemen hemen eski Joe olmuştu. "Sen çıkagelmeden önce nice yıl başımın çaresine bakabildim, delikanlı. Benim hak-

kımdan gelebilmek için birkaç komite şebeğinden daha fazlası gerekir." İhtiyar adam bunun üzerine yolculuk günlerinden uzun ve aptal bir öyküyü anlatmaya başladı. Konu, bir Amazon kızılderili kabilesine ucuz süs eşyası satmaya çalışan bir adamla ilgiliydi.

"Ve kabile reisi -adı Reis Mungawomba'ydı- ucuz malları adama iade etti -boş zamanlarımda ona İngilizce öğretmiştim- 'Boncukların varsın sende kalsın, arkadaş, ama tost makinemi onarabilirsen çok sevinirim,' dedi."

İkisi de buna güldüler, huzursuzluk da bir süre için unutuldu ya da hiç olmazsa hasır altı edildi. Jay Pog Tepesi Yolu'nun güvende olduğuna inanabilmek istiyordu. Bazı günlerde kiralanmış araziyle arka bahçeye bakarak buna neredeyse inanıyordu. Joe öylesine emin, o kadar kalıcı gözüküyordu ki. Herhalde sonsuza dek orada olacaktı.

17

Lansquenet, Mart 1999

Jay şaşkın ve yönünü şaşırmış olarak bir an yolun kenarında durdu. O vakte kadar ortalık kararmış, gökyüzü gecenin karanlığına öncülük eden o parlak lacivert rengi almıştı. Evin ötesindeki ufuk da soluk limon, yeşil ve pembe renklerle yol yol olmuştu. Bu güzellik onu biraz sarstı. Gerçekdışı bir duygunun pençesinde soluk soluğaydı. Bulunduğu duruma rağmen, bunun da kaçınılmaz bir şey olduğunu hissetmenin heyecanını yaşıyordu.

Hiç kimsenin -evet, *hiç kimse*nin- onun nerede olduğunu bilmediğini düşündü.

Seyahat torbasını yolun kenarından aldığı sırada şarap şişeleri birbirlerine toslayıp takırdadılar. Nemli topraktan bir an bir yaz, yabani ıspanak, tortu ve durgun su kokusu yükseldi. Çiçek açmış bir alıç dalından kanat çırpar gibi yere inen bir şey dikkatini çekince bunu otomatik olarak düştüğü yerden aldı ve yüzüne yaklaştırdı.

Bu, bir kırmızı fanila parçasıydı!

Torbanın içinde şişeler takırdamaya ve köpürmeye başladılar. Sesleri saklı sessiz harflerle gizli sesli harflerden oluşan fısıltılar, çatırdılar, iç çekişler ve kıkırtılar halinde yükseldi. Jay ani bir esintinin birden giysisini çektiğini, yumuşak havada mırıltı ve bir kalp gibi derinde bir zonk-

larına hissetti. "İnsanın evi kalbinin olduğu yerdir." Joe'nun en sevdiği deyişlerinden biriydi bu. "Kalbinin olduğu yerdir."

Jay arkasında kalan yola baktı. Aslında o kadar geç değildi. Geceyi geçireceği bir yer ve yiyecek bir yemek satın almak için herhalde fazla geç değildi. Köy -nehrin yukarısında göz kırpan birkaç ışık, tarlaların ötesinden kulağa gelen uzaktaki müzik sesi- yarım saatlik bir yürüyüşten daha uzak olmasa gerekti. Bavulunu burada yol kenarındaki çalıların arasına gizleyebilir ve yalnız torbasını yanına alabilirdi. Her ne sebeptense -içinde şişelerin sarsıldığı ve kıkırdadığı- torbasını bırakmayı içi istemiyordu. Ama ev onu kendine çekiyordu. Saçma, dedi kendi kendine. Binanın, en azından şimdilik, içinde yaşanabilir gibi olmadığını görmüştü. *İçinde yaşanabilir gibi gözükmüyor*, diye düzeltirken Pog Tepesi Yolu'nu, harap bahçeleri kalaslarla kapatılmış pencereleri ve bunların arkasındaki şen ve gizli yaşantıyı anımsıyordu. Ya şu kapının arkasında...

İkide birde bu düşünceye dönmesi ne kadar tuhaftı. Bunun hiçbir mantığı yoktu, ama sinsi şekilde inandırıcıydı. O terk edilmiş bostan köşesi, kırmızı fanila parçası, evin içinde gerçekten birinin olduğuna dair duyulan o duygu, o kesin inanış.

Seyahat çantasının içinde eğlence yine başlamıştı. Islıklar, gülüşler, uzaktan kulağa gelen coşkulu sesler. Eve dönüşe benziyordu bu. Bunu ben bile duyabiliyordum. Havanın daha parlak, toprağın da daha zengin ve daha şefkatli olduğu Burgonya'ya uzak bağlarda büyüyen ben bile hissedebiliyordum. Evlerde yakılmış ateşlerin ve kapıların açılmasının sesi; pişen ekmeklerin, temiz çarşafların, yıkanmamış dost ve sıcak vücutların kokusuydu bu. Jay de bunu hissetti, fakat evin içinden geldiğini varsaydı; hemen hemen düşünmeden karanlık binaya doğru bir adım daha attı. Bir daha bakmanın bir zararı olmaz, dedi kendi kendine. Sırf emin olmak için.

18

Pog Tepesi, 1977 Yazı

Eylül ayı geldi. Jay bir kesinlik duygusu, Pog Tepesi'nde bir şeyin değiştiği duygusuyla okula döndü. Eğer öyle bir değişiklik olduysa bile Joe'nun kısa ve ender mektuplarında bu hissedilmiyordu. Noel'de bir kart geldi; zar zor yazanların dikkatle çiziştirilmiş yuvarlak kitap yazısıyla iki satır. Derken Paskalya'da bir kart daha. Sömestrler her zamanki gibi sürünürcesine uzuyordu. Jay'in on beşinci yaş günü geldi, geçti. Babasından Candide'den bir kriket sopası, annesinden de tiyatro biletleri... Bunun arkasından da sınavlar geldi çattı; yatakhane partileri, fısıldanan sırlar ve bozulan sözler; hava değişiminin etkisiyle bir iki dövüş; bir okul temsili: Shakespeare'in zamanındaki gibi bütün rollerin erkekler tarafından oynandığı *Bir Yaz Gecesi Rüyası*. Jay'in Puck rolünü canlandırması, Ekmek Baronu'nu hayal kırıklığına uğratmıştı. Çocuk devamlı olarak Joe'yla Pog Tepesi'ni düşünüyordu. Yaz sömestrinin sonu yaklaşırken sinirli, diken üstünde ve sabırsızdı. O yıl annesi Kirby Monckton'da birkaç haftalığına ona katılmaya karar vermişti. Oğluyla görünürde daha fazla zaman geçirmek istiyordu, ama gerçekte amacı en yeni aşkının son bulması nedeniyle peşini bırakmayan medyanın ilgi odağı olmaktan kurtulmaktı. Jay, bu ani annelik yakınlaşmasının odağı olma-

ya hiç hevesli değildi, bunu söylemesi ise aşırı bir duygusal patlamaya yol açtı. Jay, tatil daha başlamadan gözden düşmüştü.

Haziran sonunda yağmur altında taksiyle geldiler. Jay'in annesi kederli anne rolünü oynuyor, Jay de annesinin, uzun ve duygulu sessizliklerden sonra arazide unuttuğu ilginç noktaları gördükçe küçük kızlar gibi çığlık atmalara geçişi arasında radyo dinlemeye çalışıyordu.

"Jay, sevgilim, baksana! Şu küçük kilise ne kadaar *taatlı*, değil mi?" Jay bunu annesinin çok fazla salon komedisinde oynamasına yordu, ama belki oldu bitti böyle konuşuyordu. Çocuk radyonun sesini biraz daha açtı. Eagles "Hotel California"yı çalıyordu. Kadın oğluna yine kırgın bir bakış fırlattı ve dudaklarını kıstı. Jay onu görmezlikten geldi.

Tatilin birinci haftasında aralıksız yağmur yağdı. Jay evde kaldı, sonsuza dek yağmayacağına inanmaya çalışarak yağmuru seyretti ve radyo dinledi. Gökyüzü beyaz ve uğursuzluğa gebeydi. Bulutlara bakıldıkça düşen yağmur damlaları göze is gibi gözüküyordu. Büyükanne ve büyükbaba ikisinin de çok üzerine düşüyor, Jay'in annesine hâlâ küçük kızlarıymış gibi davranıyorlar, bütün sevdiği yemekleri pişiriyorlardı. Beş gün süreyle elmalı kek, dondurma, kızartma balık, salça ve ekmek ufaklarıyla pişmiş yemeklerle beslendiler. Jay altıncı gün havaya rağmen bisikletiyle Pog Tepesi'ne yollandı, fakat Joe'nun kapısı kilitli olduğu gibi, kapıyı vurmasına da yanıt alamadı. Çocuk bisikletini arka duvarın dibine bıraktı ve pencerelerden içeriye göz atmak umuduyla duvarın üzerinden bahçeye geçti.

Ama pencerelere kalaslar mıhlanmıştı.

Paniğe kapıldı. Kapalı pencerelerden birini yumruklamaya girişti.

"Hey, Joe? Joe?"

Joe'nun adını seslenerek pencereye vurmayı sürdürdü. Hava koşullarının soldurduğu kırmızı bir fanila parçası pencere çerçevesine mıhlanmıştı, ama eski ve mahvolmuş görünüyordu, bir yıl öncesinin sihri. Evin arkasında çeşitli yüksek otlardan -baldıran, pelin ve zakkumdan- oluşan bir paravan terk edilmiş kira arazisini gözden gizliyordu.

Jay, tişörtünü cildine yapıştıran ve saçlarından gözlerinin içine damlayan yağmura rağmen duvarın üstüne oturdu. Kendini tamamen uyuşmuş hissediyordu. Joe nasıl gitmiş olabilir, diye kendi kendine aptalca sordu.

Niçin hiçbir şey söylememişti? Bir pusula mı bile yazamazdı? Joe nasıl onsuz gidebilmişti?

Arkasında bir ses, "Boş ver, delikanlı," diye seslendi. "Gerçek göründüğü kadar kötü değil."

Jay öylesine hızlı döndü ki az daha duvardan düşüyordu. Joe yaklaşık beş metre arkasında duruyordu. Yüksek otların arasında hemen hemen gözden gizliydi. Madenci kepinin üzerine muşambadan su geçirmez bir kukulete geçirmişti. Bir elinde bir bahçıvan beli tutuyordu.

"Joe?"

İhtiyar adam sırıttı.

"Evet. Ne düşünüyorsun peki?"

Jay söyleyecek söz bulamıyordu.

Kendinden hoşnut gözüken Joe, "Kalıcı çözümü buldum," dedi. "Elektriğimi kestiler, ben de bir tür baypas yaparak kaçak elektrik kullanıyorum. Bitkilerimi sulayabilmek için de arkada bir kuyu kazıyorum. Gel de ne düşündüğünü bana söyle."

Joe her zaman olduğu gibi aradan zaman geçmemiş, Jay hiç gitmemişcesine davranıyordu. Onları birbirinden ayıran otları aralayarak çocuğa onu izlemesini işaret etti. İleride kiraladığı toprak her zamanki gibi düzenliydi, limonata şişeleri küçük bitkileri koruyordu, eski pencereler derme çatma küçük seralar oluşturacak biçimde düzenlenmişti, lastikler de patates konteynerleri oluşturmak üzere istiflenmişlerdi. Uzaktan bakılacak olursa, bunlar yılların moloz birikimi olabilirdi, ama daha yakına gelince her şey eskiden olduğu gibiydi. Demiryolu setinde bazıları plastik örtülerle korumaya alınmış meyve ağaçlarından yağmur suları damlıyordu. Jay'in hayatında gördüğü en kusursuz kamuflaj örneğiydi.

"Hayret doğrusu," dedi sonunda. "Senin gittiğini zannediyordum."

Joe hoşnut gözüküyordu.

Gizemli bir tavırla, "Böyle düşünen yalnız sen değilsin, delikanlı," dedi. "Aşağıya baksana."

Jay baktı. Joe'nun serası olan işaret kulübesi harap durumda olsa bile hâlâ yerinde duruyordu; delinmiş damdan asmalar fışkırıyor ve soyulan yan duvarlardan aşağıya dökülüyordu. Telekomünikasyon hatları

çıkarılmış, traversler sökülmüştü. Sadece işaret kulübesiyle Joe'nun evi arasındaki elli metrelik bölüm kazayla gözden kaçmış gibi öylece duruyordu. Pas kırmızısı rayların arasında yabani otlar yetişmişti.

"Gelecek yıl Pog Tepesi'nden geçen bir demiryolu olduğunu kimse anımsamayacak. İnsanlar o zaman belki bizi rahat bırakırlar."

Jay hâlâ şaşkınlıkla rahatlamadan küçük dilini yutmuş gibiydi. Başını salladı.

"Belki de anımsayacaklardır."

19

Lansguenet, Mart 1999

Havada akşam vaktinin kokusu vardı, Lapsang çayı gibi acı ve isli, dışarda uyunabilecek kadar ılımandı. Soldaki bağ seslerle doluydu: kuşlar, kurbağalar, böcekler. Jay ayaklarının altındaki yolu hâlâ görebiliyordu, batan güneşin son kalıntılarıyla gümüşümsü parlıyordu, ama güneş evin üzerinden çekilmiş ve binayı ışıksız, hemen hemen ürkütücü olarak bırakmıştı. Genç adam ziyaretini sabaha kadar ertelemesinin belki de daha iyi olacağını düşünmeye başlamıştı.

Köye kadarki uzun yürüyüşün düşüncesi onu caydırdı. Ayaklarındaki çizmeler Londra'dan ayrıldığı sırada ona iyi bir fikir gibi görünmüştü, ama şimdi, uzun saatler süren yolculuktan sonra ayaklarını sıkmaya ve onu rahatsız etmeye başlamıştı. Evin içine bir girebilse -gördüğü kadarıyla bu o kadar güç olacağa benzemezdi- orada uyur ve gün ışığında köye yürüyebilirdi.

Aslında bir yabancının mülküne izinsiz olarak giriyor olmazdı. Ev ne de olsa hemen hemen ona aitti. Bostan bölümüne yürüdü. Evin yan duvarında -belki de bir pancur- ritmik şekilde sıvaya çarparak insanın sinirini bozan yaslı bir ses çıkarıyordu. Binanın öbür yanında ağaçların altında dolaşan gölgeler, orada duran bir adam -başında kep, sırtında

uzun palto olan iki büklüm biri- varmış gibi gözü aldatıyordu. Bir şey Jay'in yolu üstünde kırbaç gibi şakladı. Hâlâ bir yıl önceki çiçekleri taşıyan dikenli bir enginar sapıydı ve tamamıyla kurumuştu. Arkasında bostanın fazla uzamış kalıntıları serinlemiş rüzgârda sallanıyordu. Terk edilmiş bahçenin yarı yerinde sert bir dikene takılmış bir şey dalgalandı. Bir kumaş parçasıydı bu. Jay durduğu yerden daha fazlasını göremiyordu, ama ne olduğunu anında bildi. Bir fanila parçasıydı. Rengi de kırmızı. Torbasını patikanın kenarına bıraktıktan sonra bir zamanlar bir bostan olan yabani ot kümelerinin içine yürüdü. Geçerken uzun sapları kenara itiyordu. Bu bir işaretti. Öyle olması lazımdı.

Fanila parçasını almak için ileriye adım attığı sırada, bir şey sol ayağının altında çatırdadı ve öfkeli bir metal sesiyle çizmesinin yumuşak derisini delerek ayak bileğine saplandı. Jay'in ayakları baskıya karşı koyamadı. Arkaya yeşilliklerin arasına devrildi, önceleri şiddetli olan acı da korkunç derecede azdı. Genç adam küfürü basarak o cismi yakaladı. Parmakları ayağına yapışmış çentikli ve metalik bir şeye değdi.

Bir kapan, diye düşündü şaşkınlıkla. Bir tür kapan.

Doğru dürüst düşünemeyecek kadar canı yanıyordu. Çizmesine eğilerek daha fazla saplanan cismi birkaç saniye dikkatsizce çekiştirdi. Parmakları metalin üstünden kayınca yarasının kanamakta olduğunu anladı. Paniğe kapılmaya başlamıştı.

Büyük bir çaba harcayarak kıpırdamamaya kendini zorladı. Ayağına saplanan eğer bir kapansa zorla açılması gerekecekti. Birisinin onu kasten oraya koyduğunu düşünmek paranoyadan başka bir şey değildi. Herhalde o biri tavşan ya da belki bir tilki yakalamaya çalışıyordu.

Öfke bir an acısını donuklaştırdı. Birisinin evinin bu kadar yakınına hayvanlar için kapanlar yerleştirmek ne sorumsuzluk, ne bağışlanamaz dikkatsizlikti. Jay tuzağı kurcaladı. Eski ve ilkel bir şey gibi görünüyordu. Midye kabuğu biçimindeydi ve metal bir çiviyle yere saplanmıştı. Yanında bir sürgüsü vardı. Jay küfrederek mekanizmayla boğuştu, bu arada kapanın dişlerinin, yaptığı her hareketle ayak bileğine daha fazla girdiğini hissetti. Sonunda sürgünün hakkından geldi, ama metal çeneleri açması ancak birkaç denemeden sonra mümkün oldu. En sonunda kurtu-

lunca kendini geri çekip zararı saptamaya çalıştı. Ayağı fena halde şiştiğinden çizmeyi normal şekilde çıkarması güç, hatta belki olanaksız olacaktı.

Şu an bile belki vücudunda ilerlemekte olan bakteri türlerini düşünmemeye çalışarak zorlukla ayağa kalktı ve beceriksizce patikaya kadar topalladı. Orada taşların arasına oturarak çizmeyi çıkarmaya çalıştı.

Bu iş hemen hemen on dakikasını aldı. İşi başardığında terliyordu. Ortalık fazla bir şey görmesine olanak vermeyecek kadar karanlıktı, ama öyle de olsa yürümeyi denemeye cesaret etmesine kadar biraz zaman geçeceğini biliyordu.

20

Pog Tepesi, 1977 Yazı

Joe'nun yeni savunmaları o yıl Pog Tepesi'nde görülen tek değişiklik değildi. Nether Edge'in konukları vardı. Jay hâlâ iki üç günde bir Edge'e gidiyordu. Bu yerin terk edilmişlik ve huzur içinde çürümeye bırakılmış şeyler vaadi onu çekiyordu. O yazın en sıcak günlerinde bile en sevdiği uğrakları terk etmedi, hâlâ kanal kıyısını ve çöplüğü ziyaret ediyordu. Buralara gidişi yalnız Joe'nun işine yarayacak şeyler bulmak umudundan değildi, onu aynı zamanda büyülüyordu bu yerler. Herhalde çingeneleri de çekmiş olmalıydı ki, günün birinde orada peyda oldular. Kırık dökük dört karavan Amerika'nın düşmana karşı cephe almış öncüleri gibi omuz omza vermişlerdi. Karavanlar gri renkliydi ve pas tutmuşlardı, dingilleri bagajların ağırlığının altında çökmüştü, kapılar bir tek sicime bağlı kalmıştı, pencereler de eskilikten ağarmıştı. İnsanlar da hayal kırıcıydı. Altı yetişkin ve bir o kadar çocuktular. Kot pantolon veya tulum veya pazardan alınmış naylon giysiler giymişlerdi. Ta uzaktan bile pis gözüküyorlardı. Kamplarından dışarı süzülen kızartma yağı, kirli çamaşır, benzin ve çöp kokularının görsel bir uzantısıydılar sanki.

Jay daha önce hiç çingene görmemişti. Bu sıkıcı ve bayağı grup okuduklarından sonra görmeyi beklediği insanlara hiç benzemiyordu. Yanları çarpıcı renklere boyalı at arabaları, kemerlerine kama geçirmiş tehlike-

li esmer kızlar, geleceği görme yeteneği olan kör kocakarılar canlandırmıştı hayalinde. Joe'nun çingenelerle ilgili deneyimleri bunu doğrular gözüküyordu, ama kanal setinin yukarısındaki yerinden onları gözlerken Jay gelişlerinden rahatsızlık duyuyordu. Bunlar sıradan insanlara benziyorlardı ve Joe egzotik soylarını doğrulayana dek Jay onların sadece turistler veya güneyden gelen, batak kırlarda dolaşan kampçılar olduklarına inanma eğilimindeydi.

Bu tamamen doğru değildi tabii. Jay, Nether Edge'ı kendi bölgesi sayıyordu ve birkaç gün süresince çingenelere o ilk yıl Zeth'le çetesine karşı duyduğu aynı içerlemeyle baktı. Karavanların bulunduğu yönde ender olarak hareket fark ediyordu, ama bazen yakınlardaki ağaçlara çamaşırların serili olduğunu görüyordu. Taşıtların en yakındakine bağlı olan bir köpek aralıklı olarak havlıyordu. Bir kadının büyük kutularla aracına su taşıdığını bir iki kere gördü. Su, patikanın yanındaki bir beton parçasına geçirilmiş bir tür musluktan geliyordu. Kampın öbür yanında da benzer bir tertibat vardı.

Joe, "Bunu yıllar önce koydurdum," diye açıkladı. "Elektriği olan bir çingene kampı. Orada kullandıkları bir sayaç ve bir de mikroplu su deposu var. Haftada bir çöp bile toplanıyor. Daha çok insanın orayı kullanacağını sanırsın, ama kullanmıyorlar. Tuhaf insanlar şu çingeneler."

Joe çingeneleri metruk arazide en son on yıl önce görmüştü.

"Onlar Romanlardı," dedi. "Bugünlerde çok fazla gerçek Roman görmüyorsun. Meyvelerini ve sebzelerini benden satın alırlardı. O günlerde onlara öteberi satanlar azdı. Onların dilenciden yalnız bir adım ilerde olduklarını söylerlerdi." İhtiyar adam sırıttı. "Yüzde yüz namuslu olduklarını söyleyecek değilim, ama hayatı yolda geçen insanlar, başlarının çaresine bakmak zorundalar. Örneğin, elektrik sayacını atlatmak için bir yöntem bulmuşlardı. Kumbaraya bozuk paralar atmak gerekiyordu. Her neyse, bütün yaz suyla elektriği kullandılar, onlar gittikten sonra belediyenin adamları sayacı boşaltmaya gelince de dibinde sudan başka şey bulamadılar. Bu işi çingenelerin nasıl becerdiklerini bir türlü keşfedemediler. Kilide dokunulmamıştı bile. Aslında hiçbir şeye dokunulmamıştı."

Jay, Joe'ya merakla baktı.

"Nasıl yapmışlar peki?" diye sordu.

Joe yine sırıttı ve parmağını burnunun yanına vurdu.

"*Simya,*" diye mırıldandı ve Jay'in sinirlenmesine rağmen bu konuda başka bir şey söylemedi.

Joe'nun anlattıkları çocuğun çingenelere duyduğu ilgiyi yenilemişti. Bundan sonra kampı günlerce göz hapsinde tuttuysa da, gizli faaliyetlere işaret edecek hiçbir şey göremedi. Sonunda, setin başındaki gözlem mevkiini terk ederek daha ilginç şeyler aramaya çıktı. Örneğin, çöplükte çizgi romanlarla dergiler arıyor, günlük kalıntılar için demiryolunu tarıyordu. Bu arada Joe'nun mutfağındaki sobaya bedava kömür bulmak için iyi bir yol tasarlamıştı. Günde iki kömür katarı geçiyor, Kirby Main'den hareket ettikten sonra ağır ağır yol alıyordu. Her katarda yirmi dört vagon bulunuyordu, kimsenin vagonlara binmeye çalışmaması için sonuncunun üstünde bir görevli oturuyordu. Joe, geçmişte bazı kazaların olduğunu söyledi; çocuklar kim trene atlayabilir diye birbirlerine meydan okurlardı.

İhtiyar adam, "Ağır ilerliyor görünebilirler, ama o vagonların her biri kırk ton ağırlığında. Sakın birine atlamaya kalkışma, delikanlı," diye onu uyardı.

Jay hiç öyle bir şeye kalkışmadı. Çok daha iyi bir yol bulmuştu, böylece Joe'nun sobası o yaz sonbaharın sonuna dek gürül gürül yandı. Zaten sonunda o hattı tamamen devreden çıkardılar.

Jay her gün ve günde iki kez trenin gelişinden hemen önce demiryolu köprüsünün yanına eski konserve kutuları diziyordu. Daha çekici görünmeleri için teneke kutulara piramit biçiminde düzen veriyordu. Sonuncu vagondaki işçi can sıkıntısından onlara karşı koyamıyordu. Trenin her geçişinde konserve kutularına kömür parçaları fırlatıyor, onları köprüden aşağı düşürmeye çalışıyor, Jay de her defasında en az yarım düzine iri kömür toplayabiliyordu. Onları beş kiloluk bir boş boya kutusunun içinde biriktirip çalıların arasına saklıyor, birkaç gün sonra kutu dolunca da kömürleri Joe'nun evine taşıyordu. Bu günlerin birinde demiryolu köprüsünün başında oyalandığı sırada Nether Edge yönünden silah sesleri geldiğini duyarak taş kesildi ve kömür kutusu ellerinin arasından yere düştü.

Zeth geri dönmüştü.

21

Lansquenet, Mart 1999

Jay torbasının içinden bir mendil çıkararak kanı durdurmaya çalıştı Şimdi üşümeye başladığından Burberry'sini getirmediğine pişmanlık duyuyordu. O günün daha erken bir saatinde istasyondan satın aldığı sandviçlerden birini çıkararak yemeye kendini zorladı. Sandviçin tadı berbattı, ama genç adamın üstündeki fenalık geçer gibi oldu ve biraz ısındığını hissetti. Hemen hemen gece olmuştu. İnce bir dilim görünümünde bir ay çıkmış, etraf gölgelere boğulmuştu. Jay ayağının sancımasına rağmen merakla etrafına bakındı. Saatine göz atarken neredeyse on dört yaşındayken Noel armağanı olarak ona verilen Seiko'nun parlak kadranını görmeyi bekliyordu. Ağustos ayının o korkunç son haftasında Zeth'in kırdığı saati. Fakat Rolex'in kadranı fazla parlak değildi. *Çok* donuk *monşer*. Kerry her şeyden fazla kaliteye meraklıydı.

Binanın köşesindeki gölgelerin arasında bir şey kımıldadı. Jay, "Hey!" diye seslendi ve sağlam bacağına yaslanarak eve doğru topallayarak yürümeye çalıştı. "Hey! Lütfen bekleyin! Orada biri mi var?"

Bir şey daha önce de duyduğu donuk sesle binanın yanına çarptı. Belki de bir pancurdu. Morumsu siyah göğün önünde bir karaltının rüzgârda sallandığını görür gibi oldu. Jay ürperdi. Orada kimsenin olmadığı anlaşılmıştı. Hiç değilse evin içine girip soğuktan kurtulabilseydi.

Pencere yerin yaklaşık doksan santim yukarısındaydı. İçerde döküntülere boğulmuş derin bir pervazı vardı. Ama Jay döküntüleri yeterince kenara iterek kendini yukarı çekebileceğini anladı. Hava boya kokuyordu. Dikkatli hareket ediyor, elinin altında cam kırıkları olmamasına özen gösteriyordu. Böylece bir bacağını pervazın üzerinden aşırarak kendini odanın içine çekti ve seyahat torbasını da arkasından içeri aldı. Gözleri karanlığa alıştığından odanın hemen hemen boş olduğunu görebiliyordu. Ortada sadece bir masayla bir sandalye, bir köşede de belki çuvallardan oluşan bir küme gördü. Jay sandalyeden destek alarak kümeye doğru ilerledi ve duvarın dibinde bir uyku tulumuyla rulo yapılmış bir yastık keşfetti. Bunun yanında ayrıca içinde boya kutuları olan büyük karton kutu ve bir paket mum vardı.

Mumlar ha? Bu da ne oluyor?

Genç adam elini pantolonunun cebine atarak bir çakmak aradı. Bula bula ucuz bir Bic buldu ve bunun da yakıtı hemen hemen tükenmişti, ama Jay çakmağı çakıp bir alev çıkarmayı başardı. Mumlar kuruydu. Fitil önce cızırdadı, sonra ateş aldı. Oda yumuşak bir ışıkla aydınlandı.

"Buna da şükür."

Burada uyuyabilirdi. Oda korumalıydı. Burada battaniyeler, çarşaflar ve öğle yemeğinden artakalmış sandviçler vardı. Ayağındaki sancıyı bir an unutarak burasının evi olduğu düşüncesiyle gülümsedi. Bu durum bir kutlamayı hak etmişti.

Seyahat çantasını karıştırarak Joe'nun şişelerinden birini çıkardı; çakısının ucuyla mührü ve yeşil şeridi kesti. Mürver çiçeğinin temiz kokusu havayı doldurdu. Jay biraz içerek o çok iyi bildiği karanlıkta çürümeye terk edilmiş meyve tadını dilinin üstünde hissetti. İyi bir yılın ürünüymüş, diye düşündü ve her şeye rağmen kesik kesik gülmeye koyuldu. Biraz daha içti. Şarap, tadına karşın misk kokuluydu ve içini ısıttı. Genç adam rulo yapılmış yatağın üstüne oturdu, bir yudum daha içti ve kendini daha iyi hissetmeye başladı.

Tekrar torbasını karıştırdı ve radyoyu dışarı çıkardı. Onu açarken Marsilya'dan gelirken duyduğu parazitle karşılaşmayı bekliyordu, ama sesler şaşılacak kadar netti. Tabii ki nostaljik parçaları çalan istasyon yerine yerel bir Fransız radyosu karşısına çıktı; Jay'in tanıyamadığı yu-

muşak bir müzik çalıyordu. Jay kendini birdenbire sersemlemiş gibi hissederek tekrar güldü.

Seyahat torbasının içinde kalan dört Özel yine korolarına başladılar; yuhalamalar, ıslıklar ve savaş çığlıkları birbirini izliyor, hızlanıyor, tempo çılgın, ateşli bir düzeye ulaşıyordu. Bayağı gürültüler ve izlenimler, sesler ve anılar şampanyası çılgın bir zafer sevinci kokteyli oluşturuyordu. Ve bu beni de çekip sürüklüyordu, öyle ki ben -kayda değer bir bağ bozumu mevsiminin ürünü olan siyah frenküzümü çeşnili Fleurie- köpüren ve kaynayan, sıcak dalgası halinde başı döndüren baharat kazanı olmuştum. Bir şey oluşmaya hazırlanıyordu. Sonra birdenbire sessizlik.

Jay merakla etrafına bakındı. Ani bir esinti, başka yerlerden gelmiş bir esinti ona dokunmuş gibi bir an ürperdi. Duvardaki boyanın taze olduğuna dikkat etti, yanındaki boya kutusunun yanında içinde boya fırçaları olan bir tepsi duruyordu. Bunlar da yıkanmış ve düzenli şekilde dizilmişlerdi. Fırçalar henüz kurumamışlardı. Esinti şimdi şiddetlenmişti; duman, sirk, sıcak şeker, elma ve yaz ortası akşamı kokuyordu. Radyodan hafif çatırtılar kulağa geliyordu.

Gölgelerin arasında bir ses duyuldu. "Evet, delikanlı, gelmekte hiç acele etmedin, değil mi?" Jay o kadar ani döndü ki, az daha dengesini kaybediyordu.

Joe, "Sakin ol, çocuk, sakin ol," dedi.

"*Joe?*"

İhtiyar adam değişmemişti. Eski kepi hâlâ başındaydı. İnce bir tişörtün altına eski iş pantolonunu ve madenci çizmelerini giymişti. Bir elinde iki şarap kadehi tutuyordu. Önünde, masanın üstünde Mürver Çiçeği '76 şişesi duruyordu.

Hoşnut bir tavırla, "Bir gün ona alışacağını hep söylemişimdir," diye belirtti. "Mürver çiçeği şampanyası. Ama insanı biraz çarpıyor, değil mi?"

"*Joe?*"

İçini bir sevinç dalgası kapladı, bu öylesine şiddetliydi ki, şişelerin sallanmasına yol açtı. Her şey bir anlam kazanıyor artık, diye delice bir sevinç duydu: Bütün parçalar yerine oturuyordu. İşaretler, anılar -hepsi bugün içindi- ve hepsi sonunda mantık çerçevesine oturuyordu.

Sonra birden aklı başına geldi. Bu, her şeyin açıklanmanın eşiğine geldiği, fakat ışıkla birlikte yine paramparça olup dağıldığı bir düşten uyanmak gibi bir şeydi.

Tabii ki mümkün değildi bu. Joe'nun yaşının şimdilerde seksenin üzerinde olması gerekirdi. O da hayatta olduğu takdirde. Joe'nun hırsız gibi gecenin içinde kaybolduğunu, arkasında ise sorulardan başka hiçbir şey bırakmadığını kendi kendisine anımsattı.

Jay mumun ışığında ihtiyar adama, parlak gözlerine ve altlarında gülmekten oluşmuş kırışıklara baktı ve ilk kez ihtiyarla ilgili her şeyin *yaldızlı* gibi gözüktüğüne dikkat etti. Madenci çizmelerinin burunlarında bile ürkütücü bir ışıltı vardı. Nostalji gibi.

"Sen gerçek değilsin, öyle değil mi?" dedi.

Joe omuzlarını silkti.

"Gerçek nedir ki?" diye kayıtsızca sordu. "Öyle bir şey yok, delikanlı."

"Gerçek diye gerçekten *burada* olmayı kast ediyorum."

Joe, karşısında budala bir öğrenci olan öğretmen edasıyla onu inceliyordu. Jay'in sesi duyduğu öfkeden tizleşti.

"Gerçek diye bedensel olarak var olmaya denir. Şaraba batmış hayal gücümün ürünü olmamaya ya da kan zehirlenmesinin en erken belirtisi olmamaya veya gerçek ben bir yerdeki odada şu kolsuz gömleklerden birini giymiş olarak otururken bedenimin dışında bir deneyim yaşamamaya denilir."

Joe ona sevecen bir anlamla baktı.

"Demek büyüyünce bir yazar oldun," diye söylendi. "Zeki bir çocuk olduğunu hep söylerdim zaten. İyi bir şeyler yazdın mı bari? Epeyi mangır kazandın mı?"

"Epeyi mangır kazanmasına kazandım, ama bir tek iyi eser verdim. Uzun zamanlar önce. Kahretsin, burada gerçekten oturup kendi kendimle konuştuğuma i[illegible]ıyorum."

"Bir tek eser ha?"

Jay yine ürperdi. Soğuk gece rüzgârı aralık pancurdan içeri girerek beraberinde başka yerlerin hastalıklı hava akımını beraberinde getirdi.

Jay, "Gerçekten hasta olmalıyım," dedi kendi kendine. "O çamurlu kapanın yol açtığı toksik şok ya da öyle bir şey olmalı. İşte sayıklıyorum."

Joe, "Korkma, geçer," diyerek başını salladı. "Sadece eski bir tilki kapanıydı. Burada eskiden yaşayan ihtiyarcık tavuk besliyor, etrafta gece gündüz tilki eksik olmuyordu. Kapanların bulunduğu yeri bir paçavrayla işaretlemeyi âdet edinmişti." Jay, Joe'nun elindeki fanila parçasına baktı.

"Ben de düşünmüştüm ki..."

"Ne düşündüğünü *biliyorum.*" Joe'nun gözlerinde alay okunuyordu. "Sen hep böyleydin, ne olduğunu bilip etmeden düşünmez atlardın. Daima sorular sorar, daima şunu bunu bilmek isterdin." Şimdi sarı mürver çiçeği şarabıyla dolu olan kadehlerden birini uzattı. "İç şunu," diye önerdi. "Sana iyi gelir. Sana arkaya gidip piskopos yaprakları toplamanı söylerdim, ama gezegenler bitki koparmaya elverişli değil."

Jay ihtiyara baktı. Bir hayal olamayacak kadar gerçek görünüyordu. Tırnaklarının altında ve avuçlarındaki çatlaklarda bahçe toprağı vardı.

Jay, "Ben hastayım," diye fısıldadı. "O yaz çıkıp gittin. Bir veda bile etmeden. Şimdi de burada değilsin. Biliyorum bunu."

Joe hayır der gibi başını salladı. Tatlı bir sesle, "Bunu başka zaman konuşuruz," dedi. "Kendini daha iyi hissettiğin zaman."

"Kendimi daha iyi hissettiğim zaman sen burada olmayacaksın."

Joe gülerek bir sigara yaktı. Tütünün kokusu soğuk havada insanın genzini yakıyordu. Jay sigaranın eski bir Player's No. 6 kutusundan geldiğini saptayınca şaşırmadı.

Joe, "Sen de bir tane ister misin?" diyerek ona paketi uzattı.

Sigara Jay'in elinde bir an hemen hemen gerçek gibi göründü. Bir nefes çektiyse de duman kanal ve şenlik ateşi kokuyordu. Jay izmariti betonun üstüne fırlattı ve kıvılcımların etrafa sıçradığını gördü. Biraz başı dönüyordu.

Joe, "Niçin gidip bir yere uzanmıyorsun?" diye önerdi. "Bir uyku tulumuyla birkaç örtü var, oldukça temizler. Epeyi sarsılmışa benziyorsun."

Jay örtü yığınına kuşkulu gözlerle baktı. Kendini bitkin hissediyordu. Başı ağrıyor, ayağı sancıyordu, artık şaşkınlığı bile kaybolmuştu. Kaygılı olması gerektiğini biliyordu. Ama şimdilik sorgulama becerisini bile unutmuştu. Oflayarak poflayarak derme çatma yatağın üstüne uzandı ve uyku tulumunu üzerine çekti. Yatağı sıcak, temiz ve rahattı. Bunun *hipo-*

*termi*den[1] kaynaklanan bir sanrı olabileceğini bir an aklından geçirdi. *Küçük Kibritçi Kız* öyküsünün erişkin uyarlaması gibi bir şeydi. Kendi kendine kısık sesle güldü. Pata Joe karşısındaydı. Çok komik değil mi? Onu sabahleyin bir elinde kırmızı paçavra, öbüründe de boş bir şarap şişesiyle gülümseyerek donmuş halde bulacaklardı.

Joe alay edercesine, "Sen ölmeyeceksin," dedi.

Jay, "Eski yazarlar hiçbir zaman ölmezler," diye mırıldandı. "Sadece akıllarını kaçırırlar." Yine deli deli güldü. Mum eriyip aktı ve söndü, ama Jay ihtiyar adamın üfleyerek mumu söndürdüğünü gördüğüne yemin edebilirdi. İçinden buna emindi. Mum da olmayınca oda zifiri karanlığa büründü. Ay ışığının bir tek ışını taş zemine dokundu. Bir kuş pencerenin dışında insanın içini sızlatan kısa bir melodiyle şakıdı. Uzakta kedi mi, baykuş mu olduğu belli olmayan bir yaratık cıyakladı. Jay karanlıkta yattığı yerde bir süre kulak kabarttı. Gece seslerle doluydu. Derken pencerenin dışında ayak seslerini andıran bir gürültü oldu. Jay buz kesildi.

"Joe?"

Ama ihtiyar adam gitmişti; eğer gerçekten orada olduysa tabii. Ses tekrarlandı, yavaşça, sinsi sinsi. Bir hayvan olmalı, diye düşündü Jay. Bir köpek ya da belki bir tilki. Yattığı yerden kalkıp kepenkli pencereye doğru yürüdü.

Pencerenin arkasında bir karaltı duruyordu.

"*Tanrım!*" Genç adam arkaya doğru bir adım atınca yaralı ayak bileği bükülüverdi. Jay az daha yere devriliyordu. Dışardaki her kimse iri biriydi ya da üzerindeki ağır paltoyla başındaki şapka cüssesini abartıyordu. Jay kepin altında bulanık gözüken yüz hatları, yakanın üzerine dökülen saçlar ve soluk bir yüzde öfkeli gözler görür gibi oldu. Kısacık bir an onu tanır gibi oldu. Ama o an geçti, kepengin arkasından ona bakan kadın kesinlikle yabancı biriydi.

"Burada ne halt ediyorsun?" Jay otomatik olarak İngilizce konuşmuş, kadının onu anlamasını beklememişti. Zaten geceki olaylardan sonra kadının gerçek olduğuna bile emin değildi. "Hem sen kim oluyorsun?"

---

[1] Vücut ısısının normalin çok altına düşmesi.

Kadın ona baktı. Elindeki av çiftesi Jay'e çevrili değildi, ama küçücük bir hareketle çevrilmesi işten değildi.

"Başkasının mülküne izinsiz girdiniz." Kadının İngilizcesi yabancı şiveli, ama çok düzgündü. "Bu ev terk edilmiş değil. Özel bir mülktür," diye devam etti.

"Biliyorum. Ben..." Jay, bu kadının bir tür bakıcı olması gerektiğini düşündü. Belki de binaya zarar verilmesini önlemek için bir ücret alıyordu. Varlığı gizemli seslere, mumlara, uyku tulumuna açıklık getiriyordu. Geri kalan -örneğin. Joe'nun umulmadık biçimde ortaya çıkışı- hayal gücünün bir oyunuydu. Jay karaltıya gülümsedi.

"Size bağırdığım için üzgünüm. Anlayamadım. Adım Jay Mackintosh. Emlakçı size benden bahsetmiş olmalı."

Kadın ona donuk donuk baktı. Gözleri bir an Jay'in arkasında dolaştı, bakışı yazı makinesini, şişeleri, çantaları kapsamıştı.

"Emlakçı mı?"

"Evet. ben bu evi satın alan adamım. Telefonla konuşarak aldım. Evvelsi gün." Jay sinirli bir gülüş salıverdi. "Ani bir dürtüye uydum. Daha önce hiç öyle bir şey yapmamıştım. Kırtasiyeciliği bekleyemedim. Onu hemen görmek istedim." Genç adam yine güldü, ama kadının yüzü gülmüyordu.

"Yani evi *satın* aldığınızı mı söylüyorsunuz?"

Jay evet gibilerden başını eğdi. "Gelip evi görmek istiyordum. Anahtarları elde edemedim. Ama nasıl olduysa buraya tıkılıp kaldım. Ayak bileğimi incittim..."

"Bu olanaksız." Kadının sesi donuktu. "Başka bir alıcı olmuş olsa bana söylerlerdi."

"Bu kadar çabuk geleceğimi herhalde beklemiyorlardı. Oysa çok basit. Sizi ürküttümse üzgünüm. Binayla ilgilendiğiniz için aslında size teşekkür etmem gerekir."

Kadın ona tuhaf tuhaf baktıysa da bir şey demedi.

"Buraya biraz bakıldığını görüyorum. Boya lekelerini fark ettim. Siz mi yaptınız?"

Genç kadın başını eğdi. Gözlerinde ışık yoktu. Arkasında gök sisli ve bulanıktı. Jay kadının suskunluğunu endişe verici buldu. Belli ki anlattıkları kadını inandırmamıştı.

"Demek istediğim buralarda bu tür işler çok mu? Yani bakıcılık demek istiyorum. Eski binaları yenilemek."

Kadın omuzlarını silkti. Bu hareket her çeşit anlama çekilebilirdi. Jay'in de neye çekmesi gerektiği hakkında bir fikri yoktu.

"Adım Jay Mackintosh." Yine gülümsedi. "Bir yazarım."

Yine o bakış. Kadın onu küçümseyerek ya da merak ederek tepeden tırnağa süzdü.

"Adım Marise d'Api. Kırların öbür yanındaki bağı işletiyorum."

"Tanıştığımıza sevindim." Ya el sıkışmak oralarda âdet değildi ya da kadının bunu yapmayı reddetmesi kasti bir hakaretti.

Jay, öyleyse bir bakıcı değil, diye kendi kendine düşündü. Bunu hemen anlaması gerekirdi. Yüzündeki küstah anlam, tavırlarının katılığı kanıtlıyordu bunu. Kendi çiftliğini, kendi bağını yöneten bir kadındı bu. Toprakları gibi sertti.

"Anlaşılan sizinle komşu olacağız."

Yine bir yanıt yok. Yüzü bir perdeydi sanki. Arkasında alay mı, öfke mi yoksa sadece kayıtsızlık mı gizli olduğunu bilmenin bir yolu yoktu. Kadın yan döndü. Ay ışığına çevrili yüzü bir an aydınlandı, Jay de onun genç olduğunu gördü -olsa olsa yirmi sekiz, yirmi dokuz yaşındaydı- yüzünün çizgileri de geniş kenarlı şapkanın altında keskin ve muzip anlamlıydı. Bir an sonra gitti. Ağır giysilerine rağmen şaşılacak kadar zarifti. Çizmeleriyle ıslak otları yararak uzaklaşıyordu.

"Hey! Bekleyin!" Jay, bu kadının ona yardım edebileceğinin çok geç de olsa farkına varmıştı. Herhalde yiyeceği, sıcak suyu, yaralı ayağı için bir antiseptiği vardı. "Bir dakika bekleyin! Madam d'Api! Belki bana yardım edebilirsiniz!"

Kadın onu duyduysa bile yanıt vermedi. Jay bir an onun gökyüzü fonunun önündeki siluetini fark etti. Çalıların arasındaki hışırtıyı belki o belki de bambaşka bir şey çıkarıyordu.

Onun dönmeyeceğini sonunda anlayınca Jay odanın köşesindeki derme çatma yatağına döndü ve bir mum yaktı. Joe'nun şarap şişesi yatağın yanında duruyordu, oysa Jay onu masanın üstünde bıraktığına emindi. Sonunda onun yerini kendisi değiştirdiği halde unuttuğuna karar verdi. Bu da çok doğaldı. Bir şok yaşamıştı. Mumun ışığında çorabını sı-

yırarak ayak bileğinin uğradığı zararı inceledi. Çirkin bir kesikti, etrafındaki et berelenmiş ve şişmişti. İhtiyar adam piskopos yaprakları demişti. Jay her şeye rağmen gülümsedi. Piskopos yaprakları Yorkshire'da su nanesine verilen addı ve bu bitki Joe'nun koruma keseciklerinin bileşiminde yer alıyordu.

Ama şimdiki halde elinin altındaki tek antiseptik şaraptı. Jay şişeyi yana eğdi ve kesiğin üstüne sarı sıvıdan biraz döktü. Yara bir dakika kadar yandı; yaz ve baharat kokusu etrafa yayıldı. Bu koku o kadar güçlüydü ki, Jay bunun saçma olduğunu bile bile kendini biraz daha iyi hissetti.

Radyo müzikle karışık bir çatırtı salıverdi ve sustu.

Başka yerlerden bir esinti, bir elma kokusu, geçen trenlerin ninnisi, uzaklardaki makineler ve çalan bir radyo.

Ne kadar tuhaf, aklı hep o şarkıya, "Bohemian Rhapsody" adlı kış şarkısına takılıyordu.

Jay uyudu. Avucunda kırmızı bir fanila parçasını hâlâ sıkı sıkı tutuyordu.

Ama şarap -ahududu kırmızısı, böğürtlen mavisi, kuşburnu sarısı, mürdümeriği siyahı- uyanık kaldı. Ve konuşmayı sürdürdü.

22

Nether Edge, 1977 Yazı

Zeth değişmemişti. Kolunun altına sıkıştırdığı tüfeği olmasa bile Jay tanırdı onu. Yalnız bir yılın içinde boyu daha da uzamış görünüyordu. Uzun saçlarını şimdi ince bir at kuyruğu biçiminde başının arkasında bağlamıştı. Sırtındaki kot kumaşından ceketin arkasına tükenmezkalemle MİNNETTAR ÖLÜ yazılıydı. Ayaklarında da makinist çizmeleri vardı. Jay, kanalın yukarısındaki gizlenme yerinden onun yalnız olup olmadığını göremiyordu. Çocuk bakarken Zeth tüfeğini kaldırdı ve kanalı izleyen yolun hemen ötesindeki bir şeye nişan aldı. Suyun kenarında oturan bazı ördekler kanatlarını gürültüyle çırpa çırpa fişek gibi havaya fırladılar. Zeth bağırarak tekrar ateş etti. Ördekler çıldırmışlardı. Jay olduğu yerde kaldı. Zeth ördek vurmayı istediği takdirde, bu onun bileceği işti. Herhalde burnunu sokacak değildi. Ama bir yandan gözlemini sürdürürken şüphe duymaya başladı. Zeth sanki kanala değil, bunun ötesindeki bir yere ateş ediyordu. Ağaçların ötesinde ırmak yönündeki bir yere. Ancak orada arazi kuşlara göre fazla açıktı. Jay belki de onun tavşanları hedef aldığını düşündü, ama çıkardığı gürültü hangi hayvanı olsa çoktan kaçırmış olmalıydı. Jay güneşe karşı gözlerini kısarak Zeth'in ne yaptığını görmeye çalıştı. Oğlan bir kere daha, sonra bir kere daha ateş etti, sonra tüfeğini doldurdu. Jay onun, etrafı gözlemek için genelde kendisinin gizlendiği yerde durduğunu fark etti.

Çingeneler.

Zeth en yakın iki karavanın arasına gerilmiş çamaşır ipine ateş ediyor olmalıydı ki, ipin bir ucu bir kuşun kırık kanadı gibi otların üstünde sürünüyordu. Her zamanki yerinde bağlı olan köpek gırtlağını paralarcasına havlamaya başladı. Jay karavanlardan birinin penceresinde bir hareket görür gibi oldu. Bir perde kısa bir an aralandı ve gözleri öfkeden ya da çaresizlikten irileşmiş soluk bir yüz kısa bir süre göründü, hemen arkasından perde sert bir hareketle tekrar kapandı. Karavanlarda başkaca bir hareket olmadı, Zeth de yine gülerek tüfeğini doldurmaya girişti. Jay şimdi onun ne diye bağırdığını duyabiliyordu.

"*Çin-çin-ge-ne! Çin-çin-ge-ne!*"

Jay yapabileceği bir şey olmadığına karar verdi. Zeth bile birine gerçekten zarar verecek kadar deli olamazdı.

Bir çamaşır ipine ateş etmek tam onun tarzıydı. İnsanları korkutmaya çalışmak. İyi de beceriyordu bunu. Jay o ilk yaz kendisinin setin altına büzülüşünü anımsadı ve yüzünü ateş bastığını hissetti.

Kahretsin, yapabileceği bir şey yoktu.

Çingeneler karavanlarının içinde güvende sayılırlardı. Zeth bıkıncaya veya cephanesi tükeninceye kadar bekleyeceklerdi. Delikanlı er veya geç evine dönmek zorundaydı. Ayrıca, söz konusu olan sadece bir havalı tüfekti. Havalı tüfekle o kadar büyük bir zarar verilemezdi. Mermi bir insana isabet etse bile.

Bu durumda ne yapabilirdi ki?

Jay gitmek üzere dönünce duyduğu şaşkınlıktan küçük bir çığlık attı. Sadece bir buçuk metre kadar arkasındaki çalıların arasına bir kız gizlenmişti. Zeth'i gözlemeye öylesine dalmıştı ki, kızın yaklaştığını duymamıştı. Yaklaşık on iki yaşında gözüküyordu. Karmakarışık kızıl buklelerin altındaki yüzü ufak ve lekeliydi, çilleri sanki büyüyüp şekilsizleşmişlerdi. Üzerinde bir kot pantolonla kolları kızın sıska kollarından aşağı sarkan fazla büyük bir beyaz tişört vardı. Bir elinde içi taşlarla dolu gibi gözüken büyük bir kırmızı mendil taşıyordu.

Kız bir Kızılderili kadar çevik ve sessiz ayağa fırladı. Jay'in onun varlığına bir tepki göstermesine vakit kalmadan kızın inanılmayacak bir hız ve isabetle fırlattığı taş Jay'in dizkapağına çarptı. Çıkan çatırtıyı çocu-

ğun attığı çığlık izledi. Dizini yakalayarak yere devrilmişti. Kız ikinci bir taş elinde hazır olduğu halde ona baktı.

Jay, "Hey," diye itirazını dile getirdi.

Kız taşı elinden bırakmadan, "Üzgünüm," dedi.

Jay yaralı dizini gözden geçirmek için pantolonunun paçasını yukarı sıyırdı. Bereli yer şişmeye başlamıştı bile. Sert sert baktığı kız, hiç de pişmanlık yansıtmayan donuk bir anlamla onun bakışına karşılık verdi.

Kız, "O kadar ani dönmemeliydin," dedi. "Beni ürküttün."

"Ne dedin, ne dedin!..." Jay söyleyecek söz bulamıyordu.

Kız omuzlarını silkti. "Onunla berabersin zannettim," diyerek çenesiyle kanal seti yönünü işaret etti. "Bizim karavanla zavallı Karamela'yı hedef tahtası olarak kullanıyor." Jay pantolonunun paçasını aşağı indirdi. "O benim dostum falan değil," diye öfkeyle söylendi. "Delinin teki o."

"Peki. Öyle olsun."

Kız, taşı mendilin içinde öbürlerinin yanına bıraktı. Tüfeğin iki kere daha patladığı duyuldu, arkasından da Zeth'in uluyarak kopardığı savaş çığlığı patladı. "*Çin-çin-ge-ne!*" Kız dikkatle çalıların altından ileriye baktı, sonra bir dalı kaldırarak altından süzülmeye ve yokuştan aşağı kaymaya hazırlandı.

"Hey, bir dakika bekle."

"Ne?"

Kız arkasına baktı. Çalının gölgesinde gözleri bir baykuşunkiler gibi altın renkliydi.

"Ne yapıyorsun?"

"Ne yaptığımı düşünüyorsun?"

"Ama sana söyledim." Kızın ona bir kışkırtma sonucu yaptığı saldırı karşısında Jay'in duyduğu öfke şimdi yerini telaşa bırakmıştı. "O deli. Onunla hiçbir işinin olmasını istemezsin. Nasılsa birazdan sıkılacaktır. O zaman seni rahat bırakır."

Kız ona gizlemediği bir küçümsemeyle baktı. "Herhalde sen öyle yaparsın, yalan mı?" diye sordu.

"Evet... doğru."

Kız alay ya da küçümseme olabilecek bir ses çıkardı. Sonra fazla zorlanmadan dalın altından geçti ve serbest eliyle vücuduna destek olarak yamaçtan aşağı kaydı. Yokuşun dibindeki çakıl yığınına varınca topuklarıyla fren yaptı. Jay onun nereye yöneldiğini görebiliyordu. Yokuşun elli metre kadar aşağısında doğrudan kanal havuzuna açılan bir patika vardı. Bunun alt tarafında kırmızı çakıllar ve gevşek taşlar birikmişti. İnce çalılar ise paravan görevi yapıyordu. Burası tehlikeli bir yerdi; hızlı olarak veya dikkatsizce yaklaşıldığı takdirde çakılların aşağıdaki taşların üstüne yuvarlanmalarına neden olabilirdiniz. Ama öte yandan saldırıya geçmesi için elverişli bir yerdi. Yani amacı bu olduğu takdirde. Buna inanmak zordu. Jay yamacın tepesinden aşağıya göz attı ve çok aşağılarda kızı gördü. Saçları olmasa çalıların arasında tamamen gözden kaybolacaktı. Jay, "Varsın, dilediğini yapsın," dedi kendi kendine. Onu uyarmadığı söylenemezdi.

Bütün bunların onunla hiçbir ilgisi yoktu.

Hem onun sorumluluğunda da değildi.

İçini çekerek içinde üç günlük kömür yükü bulunan kutuyu aldı ve kızın arkasından taşlık bayırı hızlı adımlarla inmeye koyuldu.

Küllerin atıldığı çöplük bölümüne giderken büyük kısmı çalıların korumasında olan öbür patikaya saptı. Zaten Zeth'in o yana bakmadığını düşünüyordu. Bağırıp çağırmakla ve ateş etmekle meşguldu. Bu durumda açık arazi olmasına rağmen çöplüğü aşıp bunun ötesinde gizli çukura ulaşmak kolaydı. Belki kızınkı kadar iyi bir gizlenme yeri değildi, ama yine de işe yarardı ve bire karşı iki kişi olacaklarından Zeth de yenilgiyi kabullenmek zorunda kalırdı. Bire karşı iki kişi oldukları takdirde. Jay, Zeth'in çevrede, belki de sesini duyabilecekleri kadar yakında arkadaşlarının olmasını aklına bile getirmek istemiyordu.

Kömür kutusunu yere bıraktı ve çöplüğün kenarına yerleşti. Zeth'in sesi şimdi çok yakından geliyordu. Jay delikanlının soluklarını ve onu doldurmak için tüfeği kırdığında çıkan takırtıyı duyabiliyordu. Çukurun kenarından bakınca onu görebiliyordu da, daha doğrusu, başının arkasını ve profilinin bir dilimini, çıbanlarla dolu ensesini ve yağlı saçlarını görüyordu. Havuzun yukarısında kızdan hiçbir iz yoktu, Jay onun belki

de gittiğini düşündü. Ama sonra küçük bir kırmızı leke gözüne ilişti, hemen arkasından da çalıların arasından fırlayan bir taş Zeth'in koluna çarptı. Kızın ustalığı Jay'in hoşuna gitmişti, ama canı yanan Zeth aynı anda şaşkın olduğu kadar öfkeli bir bağırışla hızla döndü. İkinci bir taş o sırada karnına çarpınca Zeth kızın bulunduğu yöne doğru bir hamle yaptı. Bu kez Jay onun sırtına iki parça kömür fırlattı. Bir tanesi isabet kaydetti, ikincisi ise boşa gitti, ama tekrar çukurda saklanırken Jay içinde büyük bir neşe duydu.

"*Seni öldüreceğim, serseri!*" Zeth'in sesi hem çok yakındaydı, hem de bir yetişkinin sesi kadar güçlü ve ürkütücüydü. Devliğe özenen bir yeniyetmenin sesi. Derken kız yine harekete geçti. Taşların biri Zeth'in ayak bileğine çarptı, ikincisi ise boşa gitti. Ama hemen arkasından üçüncü bir taş delikanlının başının yanına toslayarak topa vuran bir bilardo iskatası gibi ses çıkardı.

Kız havuzun yukarısındaki konumundan, "*Bizi rahat bırak!*" diye uludu. "*Bizi rahat bırak, kahrolası orospu çocuğu!*"

Zeth şimdi kızı görmüştü. Jay onun elinde tüfeğiyle yaklaştığını fark etti. Zeth'in ne yaptığını görebiliyordu.

Tepedeki çıkıntının *altına* geçmeye çalışacaktı, orada gözden uzak olarak tüfeği dolduracak, sonra da birden fırlayıp ateş etmeye başlayacaktı. Görmeden ateş edecekti, ama öyle de olsa... Jay çöplüğün kenarından başını uzatıp nişan aldı. Zeth'i kürek kemiklerinin arasından elinden geldiği kadar şiddetli vurdu.

Çukurun kenarından bir kömür parçası daha fırlatarak, "Def ol!" diye delice bağırdı. "Git, kendine başka bir eğlence bul!"

Ama açığa çıkıp kendisini göstermesi hata olmuştu. Jay, onu tanıyan Zeth'in gözlerinin irileştiğini gördü.

"Vay, vay, vay." Zeth pekâlâ da değişmişti. İrileşmiş, omuzları boyuyla uyumlu olarak genişlemişti. Şimdi Jay'e tam bir yetişkin gibi görünüyordu, yetişkin ve yırtıcı. Gülümseyerek kaldırdığı tüfeğiyle çöplüğe yaklaşmaya başlamıştı. Kızın onu hedef alamaması için çıkıntının altında duruyordu. Sırıtıyordu. Jay iki kömür parçası daha fırlattı, ama hedefi bulamadı, Zeth de yaklaşmayı sürdürdü.

"Def ol!"

"Yoksa ne yapacaksın?" Zeth çöplüğü baştan başa görebilecek kadar yaklaşmıştı şimdi. Bir gözü de ona kalkan görevi yapan tepesindeki çıkıntıdaydı. Sırıtışı bir orak kadar keskindi. Hemen hemen sevecen denebilecek bir gülümseyişle tüfeğini doğrulttu. "*Yoksa ne? Yoksa ne?*" Jay elinde kalan kömürleri ona fırlattı, ama doğru dürüst nişan alamadı. İriyarı delikanlının omuzlarının üstünden bir tanka çarpan mermiler gibi sektiler. Jay, Zeth'in tüfeğinin namlusunun içine bakıyordu. Bunun sadece havalı bir tüfek olduğunu kendi kendine tekrarladı. Sadece saçmalar atan da lik bir tüfek. Bir Colt ya da bir Luger değildi ya, hem de herif ateş etm ye cesaret edemezdi.

Zeth'in ırmağı tetiğin üstündeydi. Bir tıkırtı duyuldu. Tüfek bu uzaklıktan hiç d dandik gözükmüyordu. Resmen öldürücü gözüküyordu.

Birdenbire arkasında bir gürültü oldu ve bir küçük taş yağmuru kabadayı gencin başıyla omuzlarının üstüne boşandı. Jay, Zeth'in her nasılsa çıkıntının korumasından çıkarak kızın görüş açısına girdiğini tahmin etti. Gözlerini Zeth'den ayırmadan çukurun kenarına yürüdü. Kızın mendilinin içindeki taşları attığı varsayımı yanlış olsa gerekti, çünkü bunlar tek tek atılan taşlar değildi, düzinelerle, belki de yüzlerce çakıl, saksı ve çömlek kırıkları, küçük kaya parçaları ve bazen da daha irileri sarı bir toz bulutunun içinde yamaçtan aşağı yuvarlanıyordu. Birisi, çıkıntının bir kısmını yerinden oynatmış, adeta bir heyelan oluşturmuştu. Jay, çıplak kayanın yukarısında birinin kımıldadığını görebiliyordu: artık bembeyaz olmayan büyük bir tişörtle onun yukarısında kuş yuvası gibi karışmış kızıl renkli saçlar. Yamacın tepesinde dizleriyle ellerinin üstünde bütün gücüyle taşlı toprağı tekmeliyor, koca koca kaya parçaları, toprak ve toz kitlelerini yerinden koparıyor; bunlar da aşağıda taş halinde ufalanıyor, Zeth'i toprak, taş ve ekşi bir sarı dumanla bombardımana tutuyordu. Jay, düşen molozların gürültüsünün arasında kızın ince, fakat vahşi sesinin bir zafer sevinciyle, "*Bok ye, ... çocuğu!*" diye haykırdığını duyabiliyordu.

Bu saldırı Zeth'i fena halde gafil avlamıştı. Tüfeğini elinden düşürdü ve çıkıntının altına sığınmaya çalıştı. Fakat burası onu fırlatılan taşlardan

korumakla beraber, göçüğe karşı yararsızdı. Delikanlı da taş yağmurunun altında sendeledi ve boğulur gibi oldu. Bir yandan küfrederken kollarını kaldırarak başını korumaya aldığı sırada koca kaya parçaları üstüne yağmaya başlamıştı. Tuğla iriliğinde bir tanesi dirseğinin kemikli bölümüne çarptı. Zeth bu noktada mücadeleye duyduğu tüm ilgiyi yitirmişti. Öksürerek, boğularak ve tozdan körleşerek yaralı kolunu midesine bastırdı ve çıkıntının altından sendeleyerek çıktı. Bunun üzerine yukardan bir savaş çığlığı koptu ve hemen arkasından küçük kaya parçalarından oluşan yeni bir göçük yaşandı. Ama savaş zaten kazanılmıştı. Zeth omzunun üzerinden nefretle dolu son bir bakış fırlattıktan sonra kaçtı. Yandaki patikayı koşup aşarak bayırın tepesine ulaştı ve ancak bundan sonra uluyarak meydan okudu.

"Sen *öldün*, duyuyor musun beni?" Sesi kanal yönündeki taşlardan yansıdı. "Seni bir daha görürsem *öldün* gitti!"

Kız ağaçlar yönünden alaylı bir bağırışla karşılık verdi.

Zeth kaçtı.

23

Lansquenet, Mart 1999

Jay güneş ışınlarının yüzüne vurmasıyla uyandı. Işığın garip bir sarımsı özelliği vardı, şafağın saydam solukluğundan farklı olarak şarabımsı bir tondu, bu. Fakat saatine bakınca on dört saatten fazla uyuduğunu görerek şaşırdı. Gece ateşinin olduğunu, hatta hayal gördüğünü anımsıyordu; yaralı ayağında endişeyle enfeksiyon belirtileri aradı, fakat görünürde yoktu. O uyurken şiş de inmişti ve ayak bileğinde renkli bir bere, aynı zamanda da çirkin bir kesik olmasına rağmen, hatırladığından daha az zarar göze çarpıyordu. Uzun uyku ona iyi gelmişe benziyordu.

Çizmesini tekrar giymeyi başardı. Çizmeli ayağı sancıyordu, ama korktuğu kadar değil. Son kalan sandviçini yedikten sonra -artık çok bayattı, ama karnı o kadar açtı ki -öteberisini topladı ve yavaş yavaş yola çıktı. Torbasıyla çantasını çalıların arasında bıraktı ve köye kadarki uzun yürüyüşe girişti. Ana caddeye ulaşması, birçok kez mola verip dinlenmesi koşuluyla bir saate yakın sürdü ve manzarayı seyretmek için bol bol vakit buldu. Lansquenet minik bir yerdir: bir tek ana caddeyle bir iki yan sokak. birkaç dükkânın -bir eczane, bir fırın, bir kasap ve bir çiçekçi- yer aldığı bir meydanlık, iki sıra ıhlamur ağacının arasında bir kilise, sonra ırmağa inen uzun bir yol, bir kafe ve su kıyısında kırlara doğru sendeleyen birkaç bakımsız ev. Jay ırmak yönünden gelmişti. Suyun birkaç ta-

şın üzerinden sığ olarak aktığı bir yer bularak karşıya geçtiğinden ilk önce kafe karşısına çıkmıştı. Kırmızı ve beyaz renklerde parlak bir tente ufak pencereyi gölgede bırakıyordu, kaldırımın üstüne de bir iki metal masa dizilmişti. Kapının yukarısındaki tabelada Café des Marauds[1] diye yazılıydı.

Jay içeri girerek bir *bira* ısmarladı. Bar tezgâhının arkasındaki *işyeri sahibi* ona tuhaf tuhaf baktı. Jay kadına nasıl gözüktüğünü fark etti: yıkanmamış ve tıraş olmamıştı, arkasında kirli bir tişört vardı ve ucuz şarap kokuyordu. Jay kadına gülümsediyse de, o Jay'e kuşkulu bir bakışla karşılık verdi.

"Adım Jay Mackintosh," dedi. "İngilizim."

"İngiliz ha." Kadın gülümsedi ve bu her şeyi açıklıyormuş gibi başını salladı. Yüzü bir bebeğinki gibi yuvarlak, pembe ve parlaktı. Jay birasından bir yudum aldı.

Bar sahibi kadın, "Benim de adım Joséphine," dedi. "Siz... bir turist misiniz?" Bu olasılık onu eğlendirmiş gibiydi.

Jay başını salladı. "Pek sayılmaz. Dün gece buraya gelirken bazı sorunlarla karşılaştım. Yolumu kaybettim. Rahatsız bir uyku uyudum." Durumu kısaca anlattı.

Joséphine ona ihtiyatlı bir sempatiyle baktı. Belli ki Lansquenet gibi ufak ve tanıdık bir yerde kaybolmanın nasıl bir şey olduğunu hayalinde canlandıramıyordu.

"Boş odanız var mı?" diye sordu Jay. "Geceyi geçirmek için."

Kadın hayır gibilerden başını salladı.

"Köyünüzde bir otel yok mu? Ya da *kiralık bir oda*?"

Kadının yüzünde yine aynı alaycı anlam belirdi. Jay, buralarda turistlerin pek bol olmadığını anlamaya başlamıştı. Neyse. Daha olmazsa Agen'e giderdi.

"Telefonunuzu kullanabilir miyim? Bir taksi çağırmak için?"

"Taksi mi?" Kadın bu kez bir kahkaha attı. "Bir pazar gecesi taksi çağırmak ha?" Jay saatin henüz altı bile olmadığına işaret etti, ama Joséphine başını salladı ve yine güldü. Bütün taksilerin evlerine dönüş yolun-

---

[1] Serseriler Kahvesi.

da olduklarını izah etti. Hiç kimse bir müşteri almak için bu kadar uzağa gelmezdi. Joséphine, köy çocuklarının bazen alay olsun diye taksilere telefon ettiklerini anlattı. Alay olsun diye taksi çağırırlar veya pizza ısmarlarlardı... Bu gibi şeyleri eğlenceli buluyorlardı.

"Demek öyle." Ev vardı tabii. Kendi evi. Orada nasılsa bir gece geçirmişti, uyku tulumu ve mumlar da olduğuna göre herhalde bir gece daha kalabilirdi. Kafeden yiyecek bir şeyler satın alabilirdi. Etraftan çalı çırpı toplayıp ocakta ateş yakardı. Bavulunda giysiler vardı. Sabahleyin üstünü değiştirip belgeleri imzalamak ve anahtarları almak için Agen'e gidecekti.

"Uyuduğum yerde bir kadın vardı. Madam d'Api. Galiba benim başkasının mülküne izinsiz olarak girdiğimi düşündü."

Joséphine genç adamın yüzüne baktı.

"Herhalde öyle düşünmüştür. Ama ev artık sizinse..."

"Onun bakıcı olduğunu sandım. Sanki nöbet tutuyordu." Jay sırıttı. "Doğrusunu söylemek gerekirse pek dostça davranmadı."

Joséphine başını salladı.

"Hayır. Davranacağını sanmam."

"Onu tanıyor musunuz?"

"Pek sayılmaz."

Marise d'Api'den söz edilmesi kadını rahatsız etmişe benziyordu. Yüzünde yine o kuşkulu anlam vardı ve tezgâhın üstündeki bir lekeyi kaygılı bir tavırla ovuşturuyordu.

Jay sözde şen bir tavırla, "En azından gerçek olduğunu şimdi biliyorum," dedi. "Dün gece yarısı bir hayalet gördüğümü sanmıştım. Herhalde gündüz vakti de gelir, değil mi?"

Joséphine bir yandan tezgâhı ovuşturmayı sürdürerek sessizce başını eğdi. Jay kadının suskunluğuna şaşırmıştı, ama karnı çok aç olduğundan lafı uzatmadı.

Barın yemek listesi fazla zengin değildi, ama günün spesiyalitesi olan bol malzemeli omletle salata ve kızarmış patatesler iyiydi. Jay bir paket Gauloises ve yedek bir çakmak satın aldı. Joséphine de eve götürmesi için ona yağlı kâğıda sarılı peynirli bir bagetle üç şişe bira ve bir kesekâğıdı dolusu elma verdi. Genç adam ortalık henüz aydınlıkken

oradan ayrıldı. Alışverişlerini plastik bir poşet içinde taşıyarak hızlı hızlı yürümeye koyuldu.

Eşyasının kalan kısmını yol kenarında gizlediği yerden eve taşıdı. Artık yorgunluğunu hissetmeye, fazla zorlanan ayak bileği de sancımaya başlamıştı. Jay buna rağmen ancak bavulunu eve kadar sürükledikten sonra dinlenebildi. Güneş batmıştı. Gökyüzü henüz soluktu, ama kararmaya başlıyordu. Genç adam evin arkasındaki yığından birkaç odun alarak şöminenin içinde istifledi. Odunlar yeni kesilmişe benziyordu ve yağmurdan korunmaları için bir katranlı kâğıdın altında korunmaya alınmışlardı. Bu da bir başka gizemli durumdu. Jay, odunları Marise'in kestiğini varsayıyor, ama bunu niçin yaptığına akıl erdiremiyordu. Herhalde iyi komşu tipi hiç değildi. Boşalmış mürver şarabı şişesini evin arkasındaki bir çöp varilinin içinde buldu. Onu oraya koyduğunu hiç anımsamıyordu, ama bir gün önceki durumunda her şeyi anımsaması beklenemezdi.

Mantıklı düşünmediğine karar verdi. O sırada gerçek olduğuna neredeyse inandığı Joe'nun hayali ruhsal durumunun yeterli bir kanıtıydı. Geceyi geçirdiği odada keşfettiği tek sigara izmaridi çok eskiye benziyordu.

Belki de on yıldır oradaydı. Jay onu didik didik edip dışarı savurdu ve pancurları içerden kapadı.

Birkaç mum yaktı, sonra da yukarı kattaki bir kutunun içinde bulduğu eski gazetelerden yararlanarak şömineyi tutuşturdu. Kâğıtlar birkaç kez şiddetle alev aldı, ama sonra tekrar söndü, sonunda da yarılmış odunlar yanmaya başladılar. Jay, bunun ona duyurduğu zevke şaşarak ateşi özenle beslemeye koyuldu. Bu basit işlemde ilkel bir özellik, çocukken sevdiği Western'leri ona anımsatan bir şey vardı.

Bavulunu açtı ve yazı makinesini masanın üstüne şarap şişelerinin yanına koydu. Bu düzen hoşuna gitmişti. Bu gece bir şey, yeni bir şey yazabileceğini hissediyordu. Ama bu gece bilimkurgu yoktu. Jonathan Winesap tatildeydi. Jay Mackintosh'un ne yapabileceğini görecekti bu gece.

Yazı makinesinin önüne oturdu. Bu, parmakları zorlayan ilkel bir aygıttı. Onu düzenli şekilde kullanmayalı yıllar olduğu halde sırf gösteriş ol-

sun diye alıkoymuştu. Tuşlar şimdi parmaklarının altında hoş bir duygu veriyordu ona. Deneme yapmak için birkaç satır yazdı.

Ses de kulağa hoş geliyordu. Ama makineye kâğıt geçirmemişti.

Yiğit Cortez'in tamamlanmamış müsveddesi bavulunun dibindeki bir zarfın içindeydi. Onu çıkardı, ilk sayfayı ters çevirerek makineye taktı. Önündeki makine bir otomobil, bir tank, bir füzeydi sanki. Etrafında oda koyu bir şampanya gibi vızıldıyor ve köpürüyordu. Daktilo tuşları parmaklarının altında zıplıyor ve tıklıyordu. Zaman kavramını kaybetti. Her şeyi unuttu.

24

Pog Tepesi, 1977 Yazı

Kızın adı Gilly idi. Jay onu bundan sonra Nether Edge'de sık sık gördü. Bazen kanal boyunda birlikte oynayarak döküntüler ve hazineler topluyorlar ya da ailenin tenceresi için yabani ıspanakla karahindiba çiçekleri koparıyorlardı. Gilly küçümseyerek ona gerçekte çingene olmadıklarını söyledi. Bir yerde uzun zaman kalamayan ve kapitalist mülk alım satımından nefret eden *gezgin*lerdiler. Annesi Maggie, Gilly doğana kadar Galler'deki bir çadırda yaşamış, ama sonra çocuk için daha kalıcı bir çevrenin gerektiğine karar vermişti. Karavan bu yüzden edinilmişti. Aslında iki kişiyle bir köpeği barındırmak için yenilenmiş ve yeni baştan dekore edilmiş eski bir balıkçı kamyonetiydi.

Gilly'nin babası yoktu. Maggie erkeklerden hoşlanmıyordu. Nedeni de onların kadına boyun eğdirmeye meraklı Yahudi ve Hıristiyan ataerkil toplumunun kışkırtıcıları olmalarıydı. Maggie'ye karşı özellikle nazik davranmaya dikkat ettiği için bu tarz konuşmalar Jay'i biraz rahatsız ediyordu. Kadının ona düşman gözüyle bakmasını istemezdi. Ancak Maggie, tıpkı özürlü bir bebekle karşı karşıyaymış gibi bazen çocuğun cinsiyetine hayıflanıyor idiyse de, bunu onun aleyhine kullanmıyordu.

Gilly ile Joe daha ilk günden çok iyi anlaşmışlardı. Jay onları taş savaşının ertesi haftası tanıştırmış ve aralarındaki uyumdan dolayı hafif bir kıskançlık duymuştu. Bölgenin göçerlerinin birçoğunu zaten tanıyan Joe, Maggie'yle takasa başlamıştı bile. Sebzeleri ve konservelerini kadının elden düşme malzemeyle ördüğü battaniyelerle değiş tokuş ediyordu. Joe hafif bir kıkırtıyla o battaniyeleri soğuk gecelerde nazik bir yerlerini korumak için kullandığını söyleyerek Maggie'yi ciyak ciyak güldürüyordu. Kadın da bitkiler hakkında çok şey biliyordu, gerek o, gerekse Gilly, Joe'nun tılsımlarını ve çevre koruma ritüellerini çok doğal olarak görüp kabul ediyorlardı. Joe kiralık arazide çalışırken Jay'le Gilly öbür işlerinde ona yardımcı oluyorlar; çocuklar kavanozların içine tohumlar doldurdukları veya kırmızı faniladan keseciklerin içine tılsımları diktikleri veya o mevsimin olgun meyvelerini biriktirmek üzere demiryolu kıyısından eski hasır şilteler taşıdıkları zamanlar ihtiyar adam onlarla konuşuyor ya da şarkı söyleyerek radyoya eşlik ediyordu. Gilly'nin varlığı Joe'yu yumuşatmıştı sanki. Onunla konuşmasında bir farklılık, Jay'i kabaca değilse bile somut şekilde dışlayan bir özellik vardı. Belki Gilly de bir gezgin olduğu için. Ya da belki sadece bir kız olduğu için.

Hoş, Jay'in beklentilerine Gilly'nin uyum sağladığı söylenemezdi. Korkunç derecede özgür ruhluydu, Jay'in yaşça büyüklüğüne rağmen daima başa geçiyordu, bedensel açıdan aşırı cüretkâr, tutucu bir terbiye almış çocukta şok etkisi yapacak derecede pis ağızlıydı. Ayrıca, annesinden devraldığı garip inançlar ve ideolojilerle doluydu. Uzaylılar, feminist politikalar, alternatif dinler, değişim gücü, nümeroloji, çevresel konular, bütün bunların Maggie'nin felsefesinde yeri vardı. Gilly de hepsini kabul ediyordu. Jay ondan ozon tabakasını veya Yeni Öldürücü Tehdit dediği şeyi veya şamanizmi veya balinaları kurtarmayı öğrendi. Kız buna karşın çocuğun öykülerinin ideal dinleyicisiydi. Birlikte günler geçiriyor, bazen Joe'ya yardım ediyor, fakat daha da sık kanalın çevresinde avare geziyor, konuşuyor ve keşiflerde bulunuyorlardı.

Kaya savaşından sonra Zeth'i bir kez daha gördüler. Uzakta çöplüğe yakın bir yerdeydi, çocuklar da ona yaklaşmamaya dikkat ettiler. Tuhaf değil mi, Gilly ondan zerrece korkmuyordu. Ama Jay korkuyordu. Zeth'in onu kanalın yanından kaçırdıkları gün neler haykırdığını unutmamıştı ve onu hayat boyu bir daha görmese çok sevinecekti. Ama görünüşe bakılırsa, bu kadar şanslı olacağa benzemiyordu.

25

Lansquenet, Mart 1999

Jay ertesi sabah erkenden Agen'e vardı. Joséphine'den günde yalnız iki otobüs olduğunu öğrenmişti, böylece Café des Marauds'da bir kahve içip bir iki de kruvasan yedikten sonra yola çıktı. Emlakçıdan belgelerini almaya sabırsızlanıyordu. Ancak bu iş beklediğinden uzun sürdü. Yasal işlemler bir gün önce tamamlanmıştı, ama elektrikle gaz henüz açılmadığı gibi, emlak ofisi İngiltere'den bütün belgeler gelmeden anahtarları vermekten sakınıyordu. Ofisteki kadın başka engeller de olduğunu söyledi. Çiftlik için teklifi, başka bir teklif gözden geçirildiği sırada yapılmıştı. O teklif ise iş henüz resmiyete dökülmemiş olmakla beraber, mülkün sahibi tarafından kabul edilmişti. 5000 pound daha yüksek olan Jay'in teklifi öncekini geçersiz kılmakla beraber, çiftlik kendisine vaat edilen kişi sabahleyin onları arayarak patırtı çıkarmış, tehditlerde bulunmuştu.

Emlakçı özür diler gibi, "Görüyorsunuz ya, Bay Mackintosh," dedi. "Bu küçük yerleşim yerlerindeki insanlar rasgele verilmiş bir sözün yasal açıdan bağlayıcı olmadığını anlayamıyorlar." Jay anlayışlı bir tavırla başını sallarken emlakçı devam etti. "Ayrıca, Toulouse'da yaşayan satıcı, bir aile geçindirmek zorunda olan genç bir adamdır. Çiftlik ona büyük amcasından miras kaldı. İhtiyar adamla birkaç zamandır bir bağlantısı

olmadığından onun ölümünden önce yaptığı vaatlerin sorumluluğunu taşıyamaz."

Jay anlıyordu. Onları bırakarak gereksindiği şeyleri satın almaya gitti. Daha sonra belgeler Londra'dan fakslanırken yolun karşı yanındaki kafede bekledi. Telaşlı telefon konuşmaları yapıldı. Banka. Avukat. Emlakçı. Banka.

Sonunda emlakçı ona anahtarları verirken Jay, "Bu kimsenin -yani önceki teklifin sahibinin- mülk üzerinde yasal bir hakkı olmadığına emin misiniz?" diye sordu.

Emlakçı kadın hayır der gibi başını salladı.

"Merak etmeyin, beyefendi. Bayan d'Api'yle yapılan anlaşmanın tarihi eski olabilir, ama o hanımın kesinlikle hiçbir yasal hakkı yok. Zaten ölen ihtiyarın onun teklifini kabul ettiğini söyleyen Bayan d'Api'nin kendisi."

"D'Api mi?"

"Evet, Bayan Marise d'Api. Kendisi sizin komşunuzdur. Çiftliği sizinkine bitişik. Yerel bir iş kadınıdır."

Bu da çok şeyi açıklıyordu: kadının düşmanca tavrını, Jay evi satın aldığını söyleyince gösterdiği şaşkınlığı, hatta zemin katının kısa zaman önce boyanmış olmasını. Kadıncağız evin ona ait olacağını varsaymıştı. Ve aynen Jay'in yaptığını yapmış, oraya biraz erken, yani formalitelerin tamamlanmasını beklemeden taşınmıştı. Bu kadar hiddetli gözükmesinde bu nedenle şaşılacak bir taraf yoktu! Jay onu en kısa zamanda görmeye, durumu açıklamaya karar verdi. Gerekirse, evde yaptığı işler karşılığında ona bir tazminat ödemeye dahi hazırdı. Ne de olsa komşu olacaklardı...

İş tamamlandığında vakit akşama yaklaşıyordu. Jay yorgundu. Eve acele tarafından gaz verilmişti, ama elektrik için beş gün daha beklemek zorunda kalacaktı. Emlakçı kadın, ev oturulur hale sokulurken bir otelde kalmasını önermiş, ama Jay kabul etmemişti. O bakımsız ve ıssız çiftlik evinin karşı koyamadığı romantik bir havası vardı.

Ayrıca, yeni müsvedde durumu, o gece *Yiğit Cortez*'in ters yüzüne yazılmış yirmi sayfa vardı. Onu bir otel odasının kısır konforu için terk etmek fikri daha başlamadan öldürebilirdi. Şimdi bile bir araba dolusu alış-

verişle yorgunluktan kafası zonklayarak Lansquenet'e dönerken o yazılı sayfaların çekimini, devam etme dürtüsünü hissedebiliyor, eski yazı makinesinin tuşlarını parmaklarının altında hissederek onu götürecekleri yere gitmeye kararlı gözüküyordu.

Eve döndüğünde uyku torbasının gittiğini gördü. Mumlar ve boya kutusu da öyle. Marise'in onun yokluğunda evde yasadışı bulunuşunun bütün izlerini silmeye geldiğini tahmin etti. O sırada kadının evine uğramak için vakit çok geçti, ama Jay ertesi gün bu işi yapmaya karar verdi. Biricik yakın komşusuyla dargın olmasının hiçbir anlamı yoktu. Genç adam şöminede birkaç odun tutuşturdu ve o gün satın aldığı gaz lambasını yakarak masanın üstüne koydu. Kendine bir uyku torbasıyla birkaç yastık, ayrıca katlanır bir yatak satın almıştı, bunlarla kendine ateşin yanında oldukça rahat bir uyku köşesi yapmayı başardı. Ortalık henüz aydınlık olduğundan mutfağa kadar gidebildi. Orada eski, fakat işler halde bir gaz sobası, bir de şömine vardı. Şöminenin içinde kararmış ve örümcek ağlarından kürke benzemiş dökme demirden bir kap asılıydı. Duvardan duvara uzanan eski bir kuzine mutfak alanının yarısını kaplıyordu, fakat içerisi kömür, yarı yanık odun ve böcek nesli ölüleriyle tıkanmıştı. Jay onu doğru dürüst temizleyene kadar beklemeye karar verdi. Ama ateş başka işti. Oldukça kolay yandı, genç adam da yıkanabilmek ve kendine bir kahve yapmak için yeterince su ısıtabildi. Kahveyi evi dolaştığı sürece yanında taşıdı. Evin, önceki araştırması sırasında görebildiğinden daha büyük olduğunu keşfetti. Oturma odaları, yemek odası, kilerler, ambar kadar büyük dolaplar, mağara kadar büyük kilerler vardı. Üç tane de mahzen vardı, ama orada karanlık kırık basamakları inmesine izin vermeyecek kadar yoğundu. Merdivenlerle yatak odalarına ve tavan aralarına çıkılıyordu. Oralarda möbleler de vardı. En büyük kısmı yağmurla bakımsızlıktan bozulmuş olsa da bir kısmı kullanılabilir haldeydi. Yılların kararttığı ve yıllarca kullanılmaktan çizilmiş ve çarpılmış bir tahta masa, aynı kaba işçiliğin ürünü olan bir konsol, sandalyeler, bir ayak iskemlesi. Jay cilalanıp onarıldıkları takdirde bu eşyaların çok güzelleşeceğini, Kerry'nin Kensington semtindeki antikacı dükkânlarında görüp imrendiği möblelere benzeyeceklerini düşündü. Başka şeyler kutular içinde evin çeşitli köşelerinde depolanmıştı -tavan arasında tabak, çanak, bir odun-

luğun arkasında araç gereçler ve bahçıvan aletleri, kırık çanak çömlek dolu bir kutunun altında mucize gibi bozulmadan kalmış küçük bir sandık dolusu yorgan, çarşaf. Jay sandıktan katları sararmış kolalı çarşaflar çıkardı. Her birinin üstünde bir gül çelenginin yukarısına D. F. başharflerinin işlenmiş olduğu bir madalyon göze çarpıyordu. Bunlar herhalde yüz veya iki yüzyıl önce bir kadının çeyizinin parçalarıydılar. Başka hazineler de vardı: sandal ağacı tahtasından mendil kutuları, paslanmış bakır tencereler, savaş öncesinden kaldığını tahmin ettiği mahfazası çatlamış eski bir radyo... Fakat hepsinden güzeli kaba meşe tahtasından siyah renkte dev bir baharat dolabıydı. Çekmecelerinden bazıları solmuş kahverengi mürekkeple *Tarçın, Kırmızı Biber, Lavanta Çiçeği, Yeşil Nane* diye işaretlenmişti. Uzun zamandır boş olan çekmecelerde hâlâ bu baharatların kokusu kalmıştı; bazılarında kalan baharat tozu parmak uçlarını tarçın, zencefil, paprika ve zerdeçalla boyuyordu. Gerçekten büyüleyici bir şeydi. Bu terk edilmiş, boş evden daha iyisine layıktı. Jay onu ilk fırsatta aşağı indirtip temizletmeye karar verdi.

Joe görse bunu çok beğenirdi.

Gece oldu: Jay evin içinde çıktığı keşfe istemeyerek son verdi. Portatif yatağına yatmadan önce ayak bileğini gözden geçirdi, ne kadar çabuk iyileştiğini görerek şaşırdı ve sevindi. Eczaneden satın aldığı arnika merhemine bile gereksinimi kalmamıştı. Oda sıcaktı, şöminedeki korlar beyaz badanalı duvarlara sıcak yansımalar düşürüyordu. Saat henüz erkendi -sekiz bile olmamıştı- ama o yorgun düşmüştü. Portatif yatağında yattığı yerden ateşi seyrediyor ve ertesi gün yapacaklarını düşünüyordu. Kapalı kepenklerin arkasında meyve bahçesindeki rüzgârı duyuyordu, ama bu gece ürkütücü bir yanı yoktu bu sesin. Aksine çok tanıdık geliyordu: rüzgâr, uzaklardaki yaratıkların birbirlerine seslenişleri ve çekişmeleri ve daha da uzakta kilise çanının bataklıkların ötesinden yansıyan çağrısı. Ani bir nostalji onu pençesine aldı, Gilly'yi, Joe'yu, Nether Edge'i, Pog Tepesi Yolu'nun altındaki demiryolunda geçen o son günü ve hayal kırıklığına bulandıkları için hiçbir zaman yazmadığı *Pata Joe*'yla ilgili pek çok şeyi özlüyordu.

Uykulu bir sesle tatsız bir gülüş savurdu. *Pata Joe* gerçekte olanlara yaklaşamazdı bile. Hepsi bir uydurma, her şeyin nasıl olması gerek-

tiğiyle ilgili bir düş, o sihirli ve korkunç yazların safça bir canlandırılmasıydı. Anlamsız kalana bir anlam vermişti. Kitabında Joe, Jay'e erişkinliğe doğru rehberlik eden tok sözlü ve sevecen ihtiyar adamdı. Jay ise benzerlerinden farksız saf ve temiz yürekli kusursuz çocuktu. İhtiyar adamın onun canını sıktığı, onu sinirlendirdiği, öfkelendirdiği zamanlar unutulmuştu. Onun deli olduğuna emin olduğu zamanlar da öyle. Ortadan kayboluşu, ihaneti, yalanları örtülmüş, nostaljiyle yumuşatılmıştı. Herkesin bu kitabı sevmesi bu durumda normaldi. Aldatmacanın, acayip olanın gerçek üzerindeki zaferiydi, hepimizin sahip olduğumuzu sandığımız, fakat gerçekte hiç de sahip olmadığımız çocukluktu. *Pata Joe*, Joe'nun kendisinin yazmış olabileceği bir kitaptı. Yalanın en kötü türüydü; yarısı doğru, fakat asıl önemli olan kısmı, kalpten kopan kısmı yalana dayalıydı.

Joe çok normalmiş gibi, "Biliyor musun, geri dönmeliydin," dedi. Masanın üstünde yazı makinesinin yanında elinde bir bardak çayla oturuyordu. Sıska Lizzy tişörtünün yerine Pink Floyd'un *Hayvanlar* turundan kalma bir başkasını giymişti. "Seni bekliyordu, ama sen hiç gelmedin. O daha iyisine layıktı, delikanlı. On beş yaşında olsan bile bilmeliydin bunu."

Jay ona bakakaldı. Çok gerçek görünüyordu. Elinin tersiyle alnına dokundu, ama derisi serindi.

"Joe."

Ne olduğunu biliyordu tabii. Joe'yu bu kadar düşünmesi, onu burada bulmaya bilinçaltında duyduğu arzu, Joe'nun en büyük hayalini yaşamak.

"Nereye gittiklerini hiçbir zaman öğrenemedin, değil mi?"

"Hayır, hiçbir zaman." Bir hayalle konuşmak çok garipti. Ama aynı zamanda insanı rahatlatan bir tarafı vardı. Joe, başını biraz yana eğmiş durumda ve bardağı parmaklarının arasında gevşekçe tutarak dinliyor görünüyordu.

"Beni terk eden sendin. Bütün verdiğin sözlerden sonra beni terk ettin. Bir hoşça kal bile demedin." Bir düşü yaşamasına rağmen, Jay sesinin öfkeden titrediğini hissediyordu. "Geri dönmemi söyleyen ise sensin."

Joe etkilenmeyerek omuzlarını silkti. "İnsanlar yollarına devam ederler," dedi gayet sakin. "İnsanlar kendilerini bulmaya giderler ya da kendi-

lerini kaybederler. Her neyse... Klişeni kendin seç. Zaten senin yaptığın da bu değil mi? Kaçmak?"

Jay, "Şimdi ne yaptığımı bilmiyorum," dedi.

Joe duymamış gibi devam etti. "O Kerry yok mu, o da öylelerindendi. Ne kadar şanslı olduğunu bilemezsin." İhtiyar adam sırıttı. "Yeşil lensler taktığını biliyor musun?"

"Ne?"

"Lensler. Gözlerinin rengi aslında mavi. Bunca zaman fark etmedin bunu."

Jay, "Bu saçma," diye mırıldandı. "Zaten sen burada değilsin."

"Burada? Burası?" Joe, Jay'in çok iyi anımsadığı kendine özgü hareketle başındaki kepi arkaya itti. Rezilce bir şey söylemeye hazırlandığı zamanlardaki gibi sırıtıyordu. "Hem burasının neresi olduğunu kim söyleyebilir ki? *Senin* burada olduğunu kim söyleyebilir?"

Jay gözlerini kapadı. İhtiyar adamın hayali tıpkı penceredeki bir gece kelebeği gibi gözünün ağ tabakasında dans ediyordu.

"Benimle bu şekilde konuşmandan hep nefret etmişimdir," dedi.

"Ne şekilde?"

"Şu mistik öykülerin..."

Joe kıkırdadı.

"Doğu'nun felsefesi, delikanlı. Seyahatlere çıktığım günlerde Tibet'teki keşişlerden öğrenmiştim."

Jay, "Sen hiç seyahatlere çıkmadın," diye dudak büktü. "M1 otoyolundan daha aşağılara gitmemişsindir hiç."

Uykuya dalarken Joe'nun kahkahaları kulaklarında çınlıyordu.

26

Pog Tepesi, 1977 Yazı

Joe o yazın ilk yarısında son derece formdaydı. Jay onun hiç bu kadar genç görmemişti, yeni fikirler ve projelerle doluydu. Çoğu günler kiralık arazisinde her zamankinden daha dikkatli olarak çalışıyor, çay molalarını ise domates bitkileriyle çevrili mutfakta geçiriyorlardı. Gilly birkaç günde bir geldikçe her zamanki gibi demiryolu çukurunda hazineler toplamaya iniyorlar, sonra bunları bayırdan Joe'nun evine taşıyorlardı.

Gilly, bölgedeki çocuklardan bir grubun önceki kamplarına musallat olması üzerine mayıs ayında Monckton kentinden taşındıklarını anlatmıştı.

Paylaştıkları sigaradan bir nefes çekip onu Jay'e iade ederken, "Orospu çocukları," diye homurdandı. "Önce küfür ediyorlardı. Arkadan geceleri kapıları yumruklamaya, sonra pencereleri taşlamaya ve karavanın altında havai fişek patlatmaya başladılar. En sonunda köpeğimizi de zehirleyince Maggie bu kadarı yeter dedi."

Gilly o yıl yerel ortaokula başlamıştı. Çoğu kişiyle anlaştığını söylüyordu, ama o çocuklar farklıydı. Gilly sorunun fazla üzerinde durmuyordu, ama durum ciddi olmuş olmalı ki, Maggie karavanı o kadar uzağa götürmüştü.

Gilly, "Hepsinin en kötüsü -elebaşıları- Glenda adında bir kız," diye anlattı. "Okulda benden bir sınıf yukarda. Onunla birkaç kez dövüştüm. Başkaları ağabeyi yüzünden ona ilişmeye korkuyor."

Jay kıza baktı.

Gilly sigaradan bir nefes daha çektikten sonra, "Onu tanıyorsun," dedi. "Hani şu dövmeli iri kıyım serseri."

"Zeth."

"Evet. Neyse ki artık okuldan ayrıldı. Onu fazla görmüyorum, yalnız bazen Edge'de kuşlara ateş ederken gözüme ilişiyor." Kız omuzlarını silkti. "Oraya sık gitmiyorum," diye ekledi. "Yani gitmek hoşuma gitmiyor."

Jay Nether Edge'in artık onlara ait olmadığını anlıyordu. Başlarında Zeth'in kız kardeşinin bulunduğu ve yaşları on ikiyle on beş arasında değişen altı veya yedi kişilik bir çeteydiler. Hafta sonlarında kente giderek büfeden çoğunlukla şeker veya sigara gibi önemsiz şeyler aşırıyorlar, sonra Edge'e inerek dolaşıyor veya donanma fişekleri patlatıyorlardı. Gelen geçenler herhalde küfür yemekten veya tartaklanmaktan korktukları için onların yoluna çıkmamaya çalışıyorlardı. Köpeklerini gezdirenler bile oralara uğramamaya çalışıyorlardı.

Bu haber Jay'i rahatsız etti. Kaya savaşından sonra Edge'den soğumuş, oralarda dolaşırken Joe'nun tılsımını sürekli cebinde taşımış, yeni bir derde karşı tetikte olmuştu. Kanal, çöplük ve set de şimdi onun için tehlikeli yerlerdi. Mümkünse Zeth'le karşılaşmamaya çalışacaktı. Ama Gilly korkmuyordu. Ne Zeth'den, ne de Glenda'dan. Jay hesabına ihtiyatlı davranıyordu, kendisi için değil.

Jay, Gilly'den duyduklarına sinirlendi.

"Herhalde birkaç küçük kızdan kaçacak değilim," diye atıldı. "Ya sen onlarla karşılaşmaktan korkuyor musun?"

"Tabii ki hayır!" Gilly'nin yalanlaması Jay'in kuşkularını doğruladı. Birden ayak diremek konusunda ondan geri kalmayacağını kıza kanıtlamak hevesine kapıldı. Oysa çöplükteki kaya savaşından beri saldırı konusunda Gilly'nin ondan daha avantajlı konumda olduğuna inanmaya başlamıştı.

"Yarın gideriz," diye önerdi. "Çöplüğe gider, birkaç şişe toplamaya çalışırız."

Gilly sırıttı. Saçları güneşte sigaranın ucu kadar parlak bir ışıkla parlıyordu. Burnunun üstünde güneş yanığı bir pembelik vardı. Jay, içinde ne olduğunu anlayamadığı bir heyecan duydu. Bu o kadar kuvvetli bir histi ki, başı döndü. İçinde sanki bir şey oynamış, o vakte kadar bilmediği, hatta tahmin bile etmediği bir frekansa geçmişti.

Kızın saçlarına dokunmak için ani ve anlaşılmaz bir his duydu. Gilly ona alayla baktı.

"Emin misin?" dedi. "*Korkmuyorsun*, değil mi, Jay?" Kollarını yukardan aşağıya, aşağıdan yukarıya sallamaya koyuldu. "Birazcık bile mi korkmuyorsun?" diye cıyakladı. O gizemli duygu anı geçmişti. Gilly hâlâ sırıtarak sigara izmaridini çalıların içine fırlattı, Jay de ne denli sarsıldığını gizlemek için kızı yakaladı ve saçlarını karıştırdı. Gilly de duracak değildi ya, cıyaklayarak çocuğun ayağına tekmeler atmaya koyuldu. Aralarındaki normal hava geri gelmişti.

Jay o gece rahatsız uyudu. Karanlıkta yattığı yerde Gilly'nin saçların -akçaağaç yaprağı ile havuç arası o olaganüstü rengi- ve çöplüğün yukarısındaki kızıl renkteki çakılları düşünüyor, Zeth'in "*Bekleyebilirim*," ve "*Sen öldün*," diyen sesi kulaklarında çınlıyordu. Sonunda kalkıp Joe'nun kırmızı fanilaya sarılı tılsımını çantasındaki yerinden almak zorunda kaldı. Üç yıldır ellenmekten aşınmış ve parlamış olan tılsımı avucunda sıktı ve anında kendini daha iyi hissetti.

Korkuyor muydu? Tabii ki hayır.

Sihir ondan yana değil miydi?

27

Lansquenet, Mart 1999

Jay'e içim ısındı. O ve ben birlikte olgunlaştık ve birçok bakımlardan da çok benzeriz. Sıradan gözlemcinin ilk bakışta gözüne çarpmayacak şekillerde karmaşığız da. Eğitimsiz damak bizde daha derin duyguları yalanlayan bir arsızlık, bir çenebazlık bulur. İlerleyen yaşımla birlikte fazla iddialı olduysam beni bağışlayın, ama yalnızlık şarabı bu şekilde etkiler, yolculuklarla kabaca muamele görmek de üstüne tüy diker. Bazı şeyler uzun zaman şişe içinde kalmaya gelmezler.

Jay'in durumu tabii ki farklıydı. Onda söz konusu olan öfkeydi.

Birine öfkeli olmadığı bir zamanı anımsamıyordu. Ailesine öfkeliydi. Okuluna, kendi kendisine öfkeliydi.

Dahası Joe vardı. O gün hiçbir uyarıda bulunmadan, hiçbir nedeni yokken ortadan kaybolan ve tıpkı çılgın bir masaldaki gibi arkasında sadece bir paket tohum bırakan Joe. Bu öfke kötü bir ürün demektir. Öfke insanın ruhu, benim ve onun ruhlarımız için kötü. Özeller de hissetmişlerdi bunu. Kalan dört şişe, karınları karanlık bir ateşle dolarak ve hayra alamet olmayan keyifsiz bir sessizlik içinde bekliyorlardı.

Jay sabahleyin uyandığı zaman Joe hâlâ oradaydı. Elinde çay bardağıyla masanın başında oturuyordu. Dirseklerini tahtaya dayamış, ke-

pini yan yatırmış, yarım ay biçimindeki okuma gözlüğü burnunun ucuna kaymıştı. Kepenkteki bir delikten içeri süzülen tozlu bir güneş ışını bir omzunu hemen hemen görünmez kılmıştı. Şişelerini dolduran aynı havai maddeden yapılmıştı. Işığın üzerine düştüğü yerlerde camdanmış gibi öbür yanını görebiliyordum; ama bir düşten ötekine geçerken yatağının içinde dimdik oturan Jay'in gözünde yeterince somuttu.

İhtiyar adam, "Günaydın," dedi.

Jay, "Görüyorum," diye fısıldadı boğuk bir sesle. "Herhalde deliriyorum."

Joe sırıttı.

"Seni tanıdım tanıyalı biraz budalaydın zaten," dedi. "O tohumları tren yoluna savurmak ne akıl. Onları saklaman, *kullanman* gerekiyordu. Senden bekleneni yapmış olaydın, bunların hiçbiri olmayacaktı."

"Ne demek istiyorsun?"

Joe soruyu duymazlıktan geldi.

"Biliyorsun, o demiryolu köprüsünün altında hâlâ bol miktarda *tuberosa rosifea* var. Dünyada bu kadar zengin bir ürünün olduğu tek yer belki. Bir gün gidip oraya bakmalısın. Kendine şarap yaparsın."

"Onları *kullanmam* gerekiyordu da ne demek? Sadece tohumdular."

"Sadece tohum ha?" Joe öfkeyle başını salladı. "Sana bütün öğrettiklerimden sonra hâlâ tohumdular ha? O yerelmaları Özeller'dendi. Bunu sana söylemiştim. Hatta paketin üstüne bile yazmıştım."

Jay pantolonunu yukarı çekerek, "Ben onlarda özel bir taraf görmüyorum," diye söylendi.

"Yok canım. Yaptığım her şarap şişesinin içine bir iki *rosifea* koydum. Onları Güney Amerika'dan getirdiğimden beri her şişeye koyuyordum. Toprağı uygun hale sokmak tam beş yılımı aldı diyorum sana..."

"Zahmet etme." Jay'in sesi sertti. "Sen Güney Amerika'ya hiç gitmedin. Hatta Güney Yorkshire'den daha aşağılara indiysen çok şaşarım."

Joe gülerek ceketinin cebinden bir paket Player's çıkardı.

Bir tanesini yakarken, "Belki dediğin doğru," diye itiraf etti. "Ama ben yine de o yerlerin hepsini gördüm. Sana anlattığım yerlerin hepsini gördüm."

"Tabii ki gördün."

Joe üzüntüyle başını salladı.

"*Astral* yolculuk diye bir şey duymadın mı sen, delikanlı? Lanet olası hayatımın yarısında yerin altında olunca başka nasıl yolculuk edebilirdim sanıyorsun?"

Hemen hemen öfkeli gibiydi. Jay, ihtiyarın elindeki sigaraya imrenerek baktı. Yanık kâğıt ve Şenlik Ateşi Gecesi gibi kokuyordu.

"Ben astral yolculuğa inanmam."

"Öyleyse *buraya* nasıl geldim sanıyorsun?"

Şenlik Ateşi Gecesi, meyankökü, yanan yağ, duman ve bütün o ay boyunca Kanal 1'de "Oyunun Adı"nı söyleyen Abba. Kendisinin boş yatakhanede oturup sigara içişi; zevk verdiği için değil, sırf kurallara ters düştüğünden. Tek bir mektup yok. Tek bir kart yok. Hatta ne de postanın iletilebileceği yeni bir adres var.

"Sen burada *değilsin.* Bu konuşmayı yapmak istemiyorum."

Joe omuzlarını silkti.

"Sen zaten hep inatçı bir heriftin. Hep açıklamalar isterdin. Her şeyi olduğu gibi kabul etmek sana göre değildi. Daima her şeyin nasıl çalıştığını bilmen gerekiyordu."

Sessizlik ortalığı sardı. Jay botlarının bağcıklarını bağlamakla meşguldu.

"O vakitler Nether Edge'de elektrik sayacını mat eden Romanları anımsıyor musun?"

Jay bir an başını kaldırdı. "Evet, anımsıyorum."

"Bunu nasıl yaptıklarını keşfedebildin mi?"

Jay yavaşça başını salladı.

"Simya demiştin."

Joe sırıttı.

"*Amatörün* simyası." İhtiyar adam kendinden hoşnut bir tavırla bir Player's yaktı. "Kendilerine elli pense benzeyen küçük kalıplar yapmışlardı. Buzdan yapmışlardı. Belediyeden gelen delikanlı o elliliklerin uçtuğunu sanmıştı." Joe bir kahkaha attı.

"Ama haklıymış, di mi?"

28

Nether Edge, 1977 Yazı

Jay cebine özenle yerleştirilmiş Joe'nun tılsımıyla Edge'e yürüdü. O yazın büyük bir kısmında olduğu gibi güneş yine bir bulutun arkasında gizliydi, ama sıcak ve solgun gök havayı oksijenden, manzarayı da renkten yoksun etmişti. Kırlar, ağaçlar ve çiçekler tıpkı Maggie'nin portatif siyahlı beyazlı televizyonunun ekranı gibi hep grinin değişik tonlarında gözüküyorlardı. Nether Edge'in yukarısında küçük bir parlak leke bir sinyal gibi gökte asılı duruyordu. Bir uyarıydı belki.

Gilly paçaları kesik bir kot pantolonla yollu bir tişört giymişti. Yediği dondurma dilini koyu bir renge boyamıştı.

"Geleceğine emin değildim," dedi.

Jay cebindeki tılsımı düşünerek omuzlarını silkti. Güvende olduklarını düşünüyordu. Güvendeydiler. Ve korunmuştular. Görülmeyeceklerdi. Tılsımın daha önce defalarca yararı olmuştu.

"Niçin gelmeyecektim?"

Gilly omuzlarını silkti.

"Şurada bir tür barınakları var," diyerek başıyla kanal yönünü işaret etti. "Sanırım, bir ağaç evi. Öteberilerini orada saklıyorlar. Birkaç kere içeri girdiklerini gördüm. Bakalım, içeri girmeye cesaret edecek misin?"

Jay, "Bana meydan mı okuyorsun?" dedi.

Gilly ona alayla baktı.

"Orada olmayacaklar," dedi. "Sabahın bu saatinde hâlâ kentteler ya da marketten öteberi yürütüyorlar. Orası sadece dandik bir barınak, Jay. Göreyim seni."

Kızın gözlerinde sinsi bir ışıltı vardı. Bir kedininki kadar yeşil gözleri renksiz göğü yansıtıyordu. Gilly dondurmayı bitirdi ve hemen arkasından kabını kanala fırlattı. Sadece içindeki bisküviyi sigara izmariti gibi ağzında tuttu.

Lee Marvin'i taklid ederek ekledi. "Tabii korkuyorsan seni zorlayacak değilim."

"Peki, peki."

Barınağı aktarma havuzunun yakınında buldular. Bir ağaç evi değil, çöplükten toplanmış çeşitli malzemelerden: oluklu mukavvalardan, katranlı kâğıt ve cam elyafı levhalarından yapılmış küçük bir barakaydı. Naylon kaplı pencereleri ve birisinin eski kulübesinden aşırılmış bir kapısı vardı. Terk edilmişe benziyordu.

Gilly, "Haydi gir," dedi. "Ben gözcülük yaparım."

Jay kısa bir duraklama geçirdi. Gilly arsız arsız sırıtıyordu. Yüzü sanki kocaman bir çile dönüşmüştü. Ona bakarken Jay'in birden başı döndü.

"Haydi, ne yapacaksan yap," dedi Gilly.

Jay cebindeki tılsıma dokunduktan sonra kararlı adımlarla barınağa yürüdü. Patikada görüldüğünden daha büyüktü ve acayip inşaat biçimine rağmen oldukça sağlamdı. Kapıya, belki de birisinin kömür mahzeninden yürütülmüş kocaman bir asma kilit takılmıştı.

Gilly arkasından, "Pencereyi dene," dedi. Jay hızla döndü.

"Senin gözcülük yaptığını zannetmiştim."

Pencere ancak içerisinden sürünülüp geçilecek kadar büyüktü. Gilly naylonu kaldırdı, Jay de eğilip bükülerek içeriye atladı. Barınağın içi karanlıktı ve ekşi toprakla sigara dumanı kokuyordu. Yerde bir iki kasanın üstünde bir battaniye kümesi vardı. Yanında bir kutu dolusu gazete ve dergi kupürü. Bir kadın dergisinden kesilmiş bir ucu kıvrık bir poster duvara raptiyelerle tutturulmuştu. Gilly pencereden içeriye başını uzattı.

"İyi bir şey buldun mu?" diye sordu.

Jay hayır gibilerden başını salladı. Kendini burada rahatsız hissediyordu, Zeth'le arkadaşları tam köşeyi dönerken içerde kapalı kaldığını hayalinde canlandırdı.

Gilly, "Ambalaj kasalarının içine bak," diye önerdi. "Hazinelerini oralarda saklarlar. Dergiler, sigaralar ve aşırdıkları bu gibi şeyleri."

Jay kasalardan birini devirdi. Türlü döküntüler yerlere saçıldı. Makyaj malzemesi, boş limonata şişeleri, çizgi romanlar... İyice hırpalanmış transistorlu bir radyo, bir cam kavanozun içinde şekerlemeler. Çeşitli havai fişeklerle dolu bir kesekâğıdı. İki düzine Bic çakmağı. Açılmamış dört Piayer's paketi.

Gilly, "Bir şey al," dedi. "Nasılsa hepsi çalıntı mallar." Jay bir ayakkabı kutusu dolusu kupürü aldı. İsteksiz bir tavırla onları barınağın toprak zemininin üstüne dağıttı. Sonra dergiler için de aynı şeyi yaptı.

Gilly, "Sigaraları al," diye onu zorladı. "Çakmakları da. Onları Joe'ya veririz." Jay ona sıkılarak baktı, fakat kız tarafından küçümsenmek asla katlanamayacağı bir şeydi. Sigaralarla çakmakları cebine attı, sonra Gilly'nin ısrarı üzerine şekerlemelerle havai fişekleri de onlara kattı. Kızın heyecanının ona da bulaşmasıyla posteri duvardan söktü, plakları çiğnedi, kavanozları ayaklarının altında ezdi. Zeth'in radyosunu nasıl kırdığını anımsaması üzerine hakkı olduğunu düşünerek transistoru da aldı. Makyaj malzemesini yerlere boşalttı, dudak rujlarını ayaklarının altında ezdi ve bir kutu pudrayı duvara savurdu. Gilly kahkahalarla gülerek onu seyrediyordu.

"Onların suratlarını görebilmek isterdim," diye soludu. "Ne kadar isterdim bunu."

Jay, "Ama göremeyiz," diyerek alelacele pencereden dışarıya tırmandı. "Haydi onlar dönmeden buradan uzaklaşalım." Kızı elinden tutarak patikadan çöplüğe doğru sürüklemeye başladı. Yaptıklarını düşündükçe midelerine bir şeyler oluyordu. Bu duygu aslında o kadar tatsız olmadığından ikisi de birdenbire sarhoşlar gibi gülmeye başladılar ve birbirlerine sarılarak patikayı tırmandılar.

Gilly, "Hiç değilse Glenda'nın *suratını* görebilseydim," diye geveledi. "Bir dahaki sefere bir fotoğraf makinesi getirsek de manzarayı ölümsüzleştirsek."

"Bir dahaki sefere mi?" Bu düşünce gülüşlerini kesti.

"Tabii." Gilly, bu dünyanın en doğal şeyiymiş gibi konuşuyordu. "Birinci raundu kazandık. Şimdi bırakıp gidemeyiz."

Çocuk, Gilly'ye şöyle söylemesi gerektiğini düşünüyordu. Bu iş burada biter, Gilly. Daha fazlası çok tehlikeli. Ama kızı çeken tehlikeydi, Jay de dikkatli olmalarında ısrar edemeyecek kadar onun hayranlığından sarhoş olmuştu. Gözlerindeki o bakış yok muydu

Gilly kavgacı bir tavırla, "Bana niçin öyle bakıyorsun?" diye sordu.

"Sana bakmıyorum."

"Evet, bakıyorsun."

Jay sırıttı. "Şu çalıdan saçlarına inen *o -kocaman- kulağakaçana* bakıyordum," dedi.

Gilly başını sallayarak, "*Hergele,*" diye bağırdı.

"Bir dakika bekle! *Şurada,*" diyen Jay, kızın kafasını ovuşturur gibi yaptı.

Gilly onun ayağına var gücüyle bir tekme attı. Normalliğe geri dönmüşlerdi.

Bir süre için.

29

Lansquenet, Mart 1999

Jay'in Lansquenet'te bundan sonra yaptığı ilk iş bir inşaat firması bulmak oldu. Evin kapsamlı bir onarım gereksindiği ortadaydı ve çalışmaların bir kısmını kendi başarabilecek olsa bile çoğunun profesyoneller tarafından yapılması gerekecekti. Jay bu adamları elinin altında bulduğu için kendini şanslı saydı. Agen'den işçi getirtmek herhalde çok daha pahalıya patlardı. Şantiye büyük ve geniş bir alana yayılmıştı. Arkadaki kulelere odunlar istiflenmişti. Duvarlara pencere çerçeveleri ve kapılar dayanmıştı. Ana depo kılık değiştirmiş alçak damlı bir çiftlik eviydi. Kapısının yukarısındaki tabelada CLAIRMONT MARANGOZLUK, PANOLAR VE İNŞAAT diye yazılıydı.

Tamamlanmamış möbleler, çitler, beton bloklar, kiremitler ve arduvazlar karmakarışık halde kapının yanına yığılmıştı. İnşaatçının adı Georges Clairmont'ou. Kederli görünüşlü bir bıyığı olan kısa boylu ve geniş yapılı bir adamdı. Sırtındaki beyaz gömlek terden gri bir renk almıştı. Bölgenin kaba şivesiyle konuşmakla beraber kelimeleri düşünerek ağır ağır ağzından çıkarıyor, bu da Jay'e söylediklerini anlamak fırsatı veriyordu. Her nasılsa herkes o vakte kadar onun kim olduğunu öğrenmişti. Haberi Joséphine'in yaydığını tahmin etti. Üstüne boya sıçramış tulumlar giy-

miş olan Clairmont'un işçileri Jay geçerken ona merakla baktılar. Kaba bir şiveyle hızlı hızlı söylenmiş *Anglishe* kelimesi Jay'in kulağına çarptı. Köyde iş ve para sınırlıydı. Herkes Şato Foudouin'in onarımı işinden bir pay kapmak istiyordu. Dört çift göz şantiyede onları izlerken Clairmont sıkıntıyla elini salladı.

"Haydi işinizin başına çocuklar!"

Jay işçilerin biriyle göz göze geldi -kızıl saçlarını büyük bir bandanayla başının arkasında bağlamış bir adamdı- ve sırıttı. Kızıl saçlı da yüzündeki anlamı Clairmont'dan gizlemek için bir eli yüzünün üstünde olduğu halde ona aynı şekilde yanıt verdi... Jay patronun arkasından binaya girdi.

Oda bir hangar gibi geniş ve serindi. Üstünde kâğıtlar, dosyalar ve bir telefon-faks aygıtı olan kapının yanındaki bir masa ofis görevi yapıyordu. Telefonun yanında ise bir şişe şarapla iki küçük bardak vardı. Clairmont bardaklara şarap koydu ve bir tanesini Jay'e uzattı.

"Teşekkür ederim."

Şarap siyaha yakın bir kırmızılıkta ve sertti. Jay bu şarabı çok beğendi ve Clairmont'a da bunu söyledi.

Clairmont, "Öyle de olması gerekir," dedi. "Sizin topraklarınızda yapıldı. Şatonun eski sahibi Foudouin bir zamanlar buralarda iyi bir şarapçı olarak bilinirdi. Kaliteli üzümler. Kaliteli bir toprak." İnşaatçı keyfini çıkararak şarabından bir yudum daha içti.

Jay ona, "Eve bakması için herhalde birini yollarsınız," dedi.

Clairmont omuzlarını silkti. "Evi biliyorum. Daha geçen ay bakmaya gitmiştim. Hatta bazı hesaplar bile yapmıştım."

İnşaatçı Jay'in şaşkınlığını fark ederek sırıttı.

"Kadın aralık ayından beri orada çalışıyordu," dedi. "Şurayı boyuyor, öte tarafa sıva yapıyordu. İhtiyar adamla yaptığı anlaşmadan o kadar emindi ki."

"Marise d'Api mi?"

"Başka kim olacak? Ama ihtiyar yeğeniyle bir anlaşma yapmıştı bile. Evle çiftliğe karşılık sürekli bir gelir, ölümüne kadar yılda yüz bin frank

karşılığında anlaşmışlardı. Adamcağız artık çalışamayacak kadar ihtiyarlamıştı. Yerinden ayrılmayı istemeyecek kadar inatçıydı da. Mülkü Marise'den başka kimse istemedi. Bugünlerde çiftçilikte para yok. Eve gelince, *hıh!*" Clairmont anlamlı bir tavırla omuzlarını kaldırdı. "Ama kadının gözünde durum farklıydı. İnatçıdır. Yıllardan beri gözü o topraklarda. Bekleyip durdu. Parça parça çitle çevirdi. Sonunda hak ettiğini buldu, değil mi?" Clairmont çıngıraklı bir kahkaha attı. "İşi asla bana vermeyeceğini söylüyordu. Köyden birine borçlanmaktansa kentten bir inşaatçı getirtmeyi yeğlermiş. İşi tamamen kendisinin yapmak istemesi daha kuvvetli bir olasılık." Adam anlamlı bir hareketle parmaklarını birbirine sürttü. Şarabının kalanını yuvarladıktan sonra açıkladı. "Cimri kadın. Kuruşlarını sayıyor. Her *konuda* cimri."

Jay, "Herhalde ona bir tazminat vermem gerekir," dedi.

"Niçin?" Jay'in sözleri Clairmont'u eğlendirmiş görünüyordu.

"Eve para sarf ettiyse..."

Clairmont yine gürültüyle güldü.

"Para sarf edecekti ha! Çiftliği soymuş olması daha kuvvetli bir olasılık. Çitlerinizi, parmaklıklarınızı bir kontrol etseniz. Nasıl yer değiştirdiklerini göreceksiniz. Şurada on, on iki metre, öte tarafta beş, altı metre. Aç bir fare gibi toprağı kemirdi. İhtiyarın gözü üstünde olmadığı zamanlar yıllarca yaptı bu işi. Sonra, adam ölünce..." Clairmont yine anlamlı bir şekilde omuzlarını silkti. "O kadın zehirden farksız, Bay Mackintosh, tıpkı bir engerek yılanı. Zavallı kocasını tanırdım. Adamcağız hiç yakınmadıysa da bazı şeyleri de ister istemez duydum."

İşinibilir edayla filozofça tekrar omuzlarını silkti.

"Ona hiçbir şey vermeyin, Bay Mackintosh. Bu akşam evime gelin ve eşimle tanışın. Birlikte bir yemek yeriz. Foudouin binası hakkındaki planlarınızı o zaman tartışabiliriz. Nefis bir tatil evi olabilir, *mösyö.* Yatırım yaptıktan sonra her şey mümkün. Bahçe tekrar ekilip düzenlenebilir. Meyve bahçesi de eski haline getirilebilir. Bir yüzme havuzu yapmak da mümkün. Juan les Pins'deki villalarda olduğu gibi parke taşları döşenebilir. Çeşmeler yapılabilir." Konuştukça adamın gözleri parlıyordu.

Jay ihtiyatlı konı ¸tu. "Doğrusu en ivedi onarımların ötesinde bir şey düşünmemiştim."

"Her şeye bc' ool vaktimiz olacak. *Heh heh.*" Adam dostça bir hareketle Jay'in kc ıuna bir şaplak indirdi.

"Evim köy ıneydanının hemen ötesinde. Rue des Francs Bourgeois. Dört numara. Karım ünlü yabancımızla tanışmaya can atıyor. Sizi konuk etmek onu çok sevindirecek." Clairmont'un kısmen mütevazı, kısmen açgözlü sıı ıtışı garip şekilde bulaşıcıydı.

"Bizimle yemek yersiniz. Karımın kursak dolmasını tatmalısınız. Caro köyde bilinmesi gereken her şeyi bilir. Siz de Lansquenet'le tanışın."

Jay, inşaatçıyla karısının evinde basit bir yemek yemeyi bekliyordu. Ona göre, kadın kısa boylu, sıkıcı, belinde bir önlük, başında da bir eşarpla onu karşılayacaktı. Kafedeki Joséphine gibi tatlı pembe yüzlü ve bir kuşunkiler gibi parlak gözlü bir kadını hayalinde canlandırmıştı. Önceleri belki çekingen davranarak az konuşacaklar, evin hanımı seramik kâselere çorba dolduracak ve konuğunun övgülerine sevinçten al al olarak tepki verecekti. Sofrada ev yapımı sebzeli yahniler, kırmızı şarap, baharatlı zeytinyağı içinde zeytin ve tatlı kırmızı biber olacaktı. Sonradan komşularına yeni İngilizin hiç de kasıntı olmayan sempatik biri olduğunu söyleyecekler, Jay de kısa zamanda topluluğun üyeliğine kabul edilecekti.

Ama gerçek çok farklı çıktı.

Kapı çok şık, tombulca bir kadın tarafından açıldı. Gök mavisi bir hırkayla aynı tonda bir kazak giymişti. Ayaklarında da yüksek ökçeli iskarpinler vardı. Jay'i sevinçle karşıladı. Koyu renkli kostümü ve kravatıyla her zamankinden daha kederli gözüken kocası, karısının omzunun üzerinden onu eliyle selamladı. Jay içerden müzik sesi ve konuşmalar geldiğini duyuyordu. Salonun çiçek desenli kreton döşemeleri Jay'in gözlerini kamaştırdı. Genç adam arkasındaki siyah kot pantolon ve basit siyah ceketin içindeki tişörtle hiç de bu davete uygun biçimde giyinmemiş olduğunu fark ederek rahatsız oldu.

Jay'den başka üç konuk daha vardı. Caroline Clairmont bir yandan içkileri ikram ederken onları bir! irleriyle tanıştırdı. "Dostlarımız Toinette'le Lucien Merle ve Agen'de bir ıoda mağazası olan Jessica Mornay." Kadın bir yanağını Jay'inkine bast rken eşzamanlı olarak eline bir şampanyalı kokteyl tutuşturmuştu.

"Sizinle tanışmaya sabırsızlan ɔrduk, Bay Mackintosh. Size Jay diyebilir miyim?"

Genç adam daha başıyla eve diye işaret edemeden kendini bir koltuğa oturtulmuş buldu.

"Tabii sizin de bana Caro demer iz lazım. Köye yeni birinin gelmesi ne kadar güzel. Üstelik kültürlü birin.ı. Bence kültür çok *önemli*, siz de öyle düşünmüyor musunuz?"

Jessica Mornay gerçek olamayacak kadar uzun kırmızı tırnaklarını Jay'in koluna saplayarak, "Evet, evet," diye soludu. "Demek istediğim, Lansquenet hiç bozulmamış, doğal bir yer, ama kültürlü bir insan bazen daha *fazlasını* özlüyor. Bana kendinizi anlatmalısınız. Georges'dan duyduğuma göre bir yazarmışsınız."

Jay kolunu kurtardı ve kaçınılmaza boyun eğdi. Sayısız soruyu yanıtlamak zorunda kaldı. Evli miydi? Hayır. Ama hayatında mutlaka biri vardı, öyle değil mi? Jessica bütün dişlerini ortaya çıkaran bir gülümseyişle ona biraz daha yaklaştı. Jay onun dikkatini başka yöne çekmek için sıradan konulara atladı. Uyumlu renklerde kaşmir takımlar giymiş olan şık ve zarif karı, koca Merleler kuzeyden gelmişlerdi. Adam, bir Alman ithalat firması için çalışan bir şarap seçiciydi. Toinette de yerel basın için çalışıyordu. Jessica köyün drama grubunun direğiydi -Antigone rolünde *emsalsizdi*- Jay acaba tiyatro için de eserler yazıyor muydu?

Genç adam herkesin duyduğu, fakat hiçbirinin okumamış olduğu *Pata Joe*'nun ana hatlarını sıraladı. Yeni bir kitaba başlamış olduğu açıklamasına Caro heyecanlı çığlıklarla tepki verdi. Caro'nun aşçılığı da evi gibi gösterişliydi; Jay *şampanyalı sufle*yi, *volovanları*, *kursak dolmalarını* ve *bonfileli böreği* afiyetle yediyse de hayalini kurduğu ev yapımı sebze

yahnisiyle zeytinleri kaçırdığına içinden üzüldü. Jessica Mornay'ın giderek daha cüretkâr yakınlaşma girişimlerini etkisiz kıldı. Orta derecede esprili davrandı, anekdotlar anlattı. *Harikulade Fransızcası*yla ilgili hiç de hak etmediği birçok övgüyü kabul etti. Yemekten sonra başının ağrısını alkolle köreltmeye çalıştı. Giderek hızlanan Fransızca konuşmaları takip etmekte zorlanıyordu. Konuşmaların birçok bölümü o anlayamadan geçip gitti. Neyseki evin hanımı geveze ve konuğun sessizliğini yoğun bir dikkat olarak yorumlayacak kadar kendinden emindi.

Yemek sona erdiği sırada vakit gece yarısına yaklaşmıştı. Kahveler içilip *pöti fur* denilen küçük pastalar yenilirken Jay'in başağrısı da geçmiş, genç adam kendini yine konuşmaların seyrine kaptırabilmişti.

Kravatını gevşetmiş olan Clairmont'un yüzü terden benek benek olmuştu. "Bütün söyleyebileceğim şu: Lansquenet'e haritada bir yer vermek için *bir şeyler*in olması zamanı çoktan geldi. Ne dersiniz? Herkesi organize edebildiğimiz takdirde iki adım uzağımızdaki Le Pinot gibi gelişmememiz için hiçbir neden yok."

Caro başıyla onayladı. Jay kadının Fransızcasını, şarap kadehleri boşaldıkça şivesi daha da bozulan kocasınınkinden daha iyi anlayabiliyordu. Parmaklarının arasında bir sigara olan Caro, Jay'in karşısındaki koltuğun koluna ilişerek bacak bacak üstüne atmıştı.

Dumanların arasında gözlerini ışıldatan bir gülümseyişle, "Jay de şimdi küçük topluluğumuza katıldığına göre olaylar gelişecekler," dedi. "Tarz değişiyor. İnsanlar gelişmeye başlıyorlar. Tanrı biliyor ya, kilise için, tiyatro grubu için, edebiyat topluluğu için fazlasıyla çalıştım. Jay'in yakında bir gün edebiyat topluluğumuza bir konuşma yapmayı kabul edeceğine eminim."

Jay belli bir şey söylemeyerek gülümsemekle yetindi.

"Tabii ki kabul ediyorsun!" Jay yüksek sesle konuşmuş gibi Caro'nun sevinçten yüzü parlıyordu. "Sen tam Lansquenet gibi bir köyün gereksindiği şeysin: temiz bir esinti gibisin. İnsanların seni yalnız *kendimize* sakladığımızı düşünmelerini istemezsin, değil mi?" Caro güldü.

Jessica istekli bir çığlık attı. Merleler neşeli bir tavırla birbirlerini dürttüler. Jay o mükellef sofranın fazla önemli olmadığını, şampanyalı kokteyllere ve buz gibi Sauterne'lerle *kaz ciğerine* rağmen ana yemek kendisiymiş gibi bir his duyuyordu.

"İyi ama niçin Lansquenet'i seçtiniz?" Soruyu soran Jessica'ydı. Sigara dumanlarının arasından badem gibi mavi gözlerini kısarak öne eğilmişti. "Herhalde daha büyük bir yerde daha mutlu olurdunuz. Belki Agen'de ya da daha güneyde Toulouse'a yakın bir yerde."

Jay, "Kentlerden bıktım," dedi başını sallayarak. "Bu yeri bir içgüdüye uyarak satın aldım."

Caro hayran hayran, "Yaa," dedi. "Sanatçı kaprisi."

"Kente uzak, sakin bir yer istiyordum."

Clairmont dudak büktü. "Eh, burası yeterince sakin. Bizim için fazla bile sakin. Emlak fiyatları dibe vurdu, oysa sadece kırk kilometre uzağımızdaki Le Pinot'da..."

Karısı Le Pinot'un Garonne Nehri kıyısındaki bir köy olduğunu ve yabancı turistlerce çok tutulduğunu açıkladı.

"Georges orada çok iş yapıyor, öyle değil mi, Georges? O şirin İngiliz karı, kocaya bir yüzme havuzu yaptı ve kilisenin yanındaki eski evin restorasyonuna katkıda bulundu. *Kendi* köyümüze de aynı derecede ilgi duyulmasını isterdik."

Turistler. Yüzme havuzları. Hediyelik eşya satan dükkânlar. Burger barları. Hoşnutsuzluğu Jay'in yüzünden belli olmuş olmalı ki, Caro onu dürttü.

"Bay Mackintosh'un romantik bir erkek olduğunu görebiliyorum, Jessica! O eğri büğrü köy yollarını, bağları ve ıssız köşelerdeki çiftlik evlerini seviyor. Ne kadar tipik bir İngiliz!" Jay gülümseyerek doğruladı ve ilginçliğinin *tamamen İngilizvari* olduğunu kabul etti.

"Ama bizimkisi gibi bir çevre gelişmeyi gereksiniyor." Clairmont sarhoştu ve ciddi şekilde çenesi açılmıştı. "*Yatırımlar* gereksiniyoruz. Para gereksiniyoruz. Çiftçilikte para kalmadı. Çiftçilerimiz ancak ölmeyecek kadar kazanıyorlar. Bütün işler kentlerde. Gençler başlarını alıp gi-

diyorlar. Yalnız ihtiyarlarla döküntüler kalıyor. Gezginlerle Cezayir'den kopup gelen kara derililer falan. İnsanlarımız bunu anlamak istemiyorlar. Ya gelişeceğiz veya öleceğiz, tamam mı? Gelişmek ya da ölmek."

Caro da başını sallayarak doğruladı. "Ne yazık ki burada ileriyi göremeyen çok fazla insan var," dedi kaşlarını çatarak. "Kazanamayacakları apaçık ortada olduğu halde gelişim için topraklarını satmaya yanaşmıyorlar. Yolun ilersinde yeni mega marketin yapılması için planlar çizildikten sonra bile o kadar itiraz ettiler, mega market Le Pinot'a gitti. Oysa Le Pinot yirmi yıl önce tıpkı Lansquenet gibi bir yerdi. Şimdi ise haline bakın."

Le Pinot bölgenin başarı destanıydı. 300 nüfuslu köy, tatil evi olarak pazarlamak üzere bir sürü eski mülkü satın alıp restore eden girişimci bir Paris'li karıkoca sayesinde sivrilmişti. Güçlü etkiler ve Londra'daki mükemmel bağlantılar sayesinde söz konusu evler zengin İngiliz turistlere satıldı ya da kiralandı, böylece bir gelenek oluştu. Köylüler de bu işteki potansiyeli görmekte gecikmediler. Ticaret hayatı yeni turist pazarını beslemek üzere biçimlendi. Yeni kafeler açıldı, onları da yatak ve sabah kahvaltısı veren küçük tesisler izledi. Arkasından yazlıkçılara lüks mallar satan özel dükkânlara, Michelin yıldızlı bir otele ve bir jimnastik salonuyla yüzme havuzu olan küçük, fakat lüks otele sıra geldi. İlgi uyandırabilecek noktalar bulmak üzere yerel tarih tarandı, hiç de dikkate değer bir yapı olmayan köyün kilisesi de halk masallarıyla ilgililerin dürtmesi sonucunda tarihsel önemi olan bir yere dönüştü. *Clochemerle*'in televizyon uyarlaması orada çekildi, bundan sonra da yeni gelişmeler aldı yürüdü. Yakında bir mega market açıldı. Binicilik kulübü kuruldu. Nehir boyunda bir dizi tatil evleri bitti. Bu kadarı yetmezmiş gibi şimdi de sadece beş kilometre uzakta bir akvaryum binası ve kaplıca tesisleri yapılması planlanıyordu. Bunların sayesinde ise Agen'den ve daha ileriden köye para akacaktı.

Caro Le Pinot'un kalkınmasını kendisine yapılmış bir hakaret olarak algılıyordu.

Bir *pöti fur* alarak, "Bu başarı Lansquenet'in olabilirdi," diye yakındı. "Bizim köyümüz en az onlarınki kadar güzel. Kilisemiz on dördüncü yüzyıldan kalma. Les Marauds'da ise bir Roma su kemerimiz var. Evet, biz onların yerinde olabilirdik. Oysa bize sadece yazın çiftlik işçileriyle ırmak boyundaki çingeneler geliyor."

Kadın somurtup *pöti fur*'u öfkeyle ısırdı.

Jessica başını salladı. "Sorun buradaki insanlar," dedi. "Gelişme hırsları yok. Dedeleri gibi yaşamaya devam edebileceklerini sanıyorlar."

Jay'in anladığı kadarıyla Le Pinot o kadar başarılı olmuştu ki, köye adını veren yerel şarapçılık tümüyle son bulmuştu.

"Komşunuz da öyle biri." Caro'nun pembe rujlu dudakları ince bir çizgi halini almıştı. "Burasıyla Les Marauds arasındaki toprakların yarısını işliyor, öyleyken şarapçılıktan ancak ölmeyecek kadar para kazanıyor. Bütün yıl o eski evinde tıkılıp, tek kişiyle ahpaplık etmiyor. O zavallı çocuk da onunla birlikte orada tıkılı yaşıyor."

Toinette'le Jessica bunu doğruladılar, Clairmont da bir yandan fincanlara yeniden kahve doldurdu.

"Çocuk mu?" Jay, Marise d'Api'yi gördüğü o kısa süre içinde onu bir anne olarak hayalinde canlandırmamıştı.

"Evet, bir kızı var. Kimsenin yavrucağı gördüğü yok. Okula gitmiyor. Onları hiç kilisede görmüyoruz. Gelmelerini önerecek olduk." Caro yüzünü buruşturdu. "Ama karşılığında anneden bir kucak dolusu iğrenç küfür işittik."

Öbür kadınlar da bunu doğruladılar. Jessica ona biraz daha yaklaşınca, kısacık kesilmiş sarı saçlarından yayılan parfüm -Jay bunun Poison olduğunu düşündü- genç adamın burnuna doldu.

Toinette üzerine basa basa, "Büyükannesiyle otursa onun için çok daha iyi olurdu," dedi. "Çocuk büyükannesinin yanında gereksindiği sevgiyi görürdü. Mireille, Tony'e tapardı." Caro, Tony'nin Marise'in kocası olduğunu açıkladı.

Jessica, "Ama çocuğu dünyada büyükannesine vermez," diye ekledi. "Bence onu sırf Mireille'i kızdırdığını bildiği için yanında tutuyor.

Ve tabii ki uygarlıktan o kadar uzaktayız ki, kimse ihtiyar bir kadının söylediklerini fazla önemsemez."

Caro, "Olay *güya* bir kazaydı," diye devam etti. "Yani öyle demeye *mecbur* oldular, değil mi? Mireille bile sırf cenaze töreni için bu oyuna ayak uydurdu. Mermi namluya takılınca tabancanın patladığını söyledi. Ama zavallıyı o kadının bu işi yapmaya ittiğini herkes biliyor. Yani tetiği çekmek dışında gereken her şeyi yaptı. Ondan her şey beklenir zaten. Her şey."

Konuşmalar Jay'i rahatsız etmeye başlamıştı. Başağrısı tekrar başlamıştı. Lansquenet'ten beklediğinin bu olmadığını düşündü: güzelliklerin arka planındaki bu kibarca garezi, bu neşeyle karışık zalimliği hiç beklememişti. Bunları dinlemek için gelmemişti Lansquenet'e. Kitabı -eğer bir kitap yazacaksa tabii- bu gibi şeyler gereksinmiyordu. *Yiğit Cortez*'in ters yüzüne yirmi sayfayı o kadar büyük bir kolaylıkla yazması bunu kanıtlıyordu. Elma yanaklı kadınların bahçelerinde ot toplamalarını istiyordu. Joe'ya şen bir panzehir olarak, örneğin *Rosette'le Elma Şarabı* türünden bir Fransız köy öyküsü istiyordu.

Ancak bu öyküde, aynı kurnaz ifadelerle kafa kafaya vermiş üç kadının yüzlerinde, kısılmış gözlerde, boyalı dudakların, bakımlı beyaz dişlerin etrafında alabildiğince açılmasında garip şekilde içe işleyen bir yan vardı. Eski bir öyküydü -üstelik hiç de özgün olmadığı halde- insanı çekiyordu. Gözle görülmeyen bir el tarafından ileri çekilme duygusu aslında hiç de itici değildi.

"Devam edin," dedi.

"Adamı sürekli gagalıyordu." Öyküye Jessica devam etti. "İlk evlendikleri sırada bile. O kadar uysal ve tatlı huylu biriydi ki. İri bir erkekti, ama karısından korktuğuna yemin edebilirim. Her şeyine göz yumuyordu. Bebek doğduktan sonra kadın daha da beter oldu. Bir gün gülümsemezdi. Kimseyle dost olmazdı. Hele Mireille'le tartışmaları yok mu! Bağırışlarının köyün öbür ucundan bile duyulduğuna eminim."

"Sonunda bu işi yapmaya onu iten de kavgalar oldu."

"Zavallı Tony."

"Kadın onu samanlıkta buldu, yani ondan geriye kalanları. Kurşun kafasının yarısını parçalamıştı. Bebeği beşiğine yatırdı ve mopedine atlayarak büyük bir soğukkanlılıkla köye yardım getirmeye gitti. Herkesin ölünün yasını tuttuğu cenaze töreninde de..." Caro başını salladı. "...Buz gibiydi. Ne bir söz söyledi, ne de bir tek damla gözyaşı döktü. En basit, en ucuz törenden fazlasına bir kuruş bile vermedi. Mireille daha gösterişli bir törenin bedelini ödemeyi teklif edince de -Tanrım!- çıkan kavgayı görmeliydiniz!"

Jay'in anladığı kadarıyla Mireille, Marise'in kayınvalidesiydi. Yetmiş bir yaşına gelen ve kronik ağrıları çeken Mireille aradan geçen altı yıl içinde torunuyla hiç konuşmamış, onu ancak uzaktan görebilmişti.

Marise kocasının ölümünden sonra genç kızlık adına dönmüştü. Anlaşılan köy halkından o kadar nefret ediyordu ki, yalnız gezgin işçiler kullanıyordu; hem de anlaşmaları süresince çiftlikte yiyip içmeleri ve yatmaları koşuluyla. Kaçınılmaz olarak söylentiler aldı, yürüdü.

Toinette, "Zaten onu pek sık olarak göreceğini sanmıyorum," diye sözünü tamamladı. "Kimseyle konuşmuyor. Hatta haftalık alışverişleri için ta La Percherie'ye gidiyor. Seni bu durumda fazla rahatsız edeceğini sanmıyorum."

Jay, Jessica'yla Caro'nun onu arabayla götürmeleri önerisine rağmen, yürüyerek evine döndü. Saat ikiye yaklaşıyordu, gece serin ve sessizdi. Kafası uçuyordu. Mehtap olmamasına rağmen gök yıldız doluydu. Jay ana caddeyi arkasında bırakıp Les Marauds'ya doğru yokuş aşağı yürümeye başladığı sırada ortalığın ne kadar karanlık olduğunun şaşkınlıkla farkına vardı. Son sokak lambası Café des Marauds'un önündeydi. Tepenin eteğinde ırmak, bataklıklar, suyun içine devrilecekmiş gibi duran derme çatma evler öylesine yoğun bir gölgenin içine gömülmüşlerdi ki, insanın kör olduğuna inanacağı gelirdi. Ama ırmağa vardığı sırada gözleri karanlığa alışmıştı. Kıyıyı yalayan suyun hışırtısına kulak vererek sığlıktan karşıya geçti. Kırların ortasından geçen patikayı buldu ve bunu mor renkli göğe doğru yükselen ağaçlarla çevrili caddeye kadar izledi. Etra-

fında karmakarışık sesler duyabiliyordu: gece yaratıkları, uzaktaki bir baykuş, ama dâha çok rüzgârla yaprakların hışırtısı. Görmek genelde bunların hakkını vermesini önlüyordu.

Serin hava kafasındaki dumanlarla alkol sislerini dağıtmıştı, kendini bütün gece yürüyebilecekmiş gibi uyanık ve tetikte hissediyordu. Yürüyüş boyunca akşamki konuşmanın son bölümünü kafasında ısrarla tekrarladığının farkına vardı. Ne kadar çirkin de olsa öykünün onu çeken bir yanı vardı. İlkeldi. Sırlarıyla yalnız başına yaşayan kadın, samanlıktaki ölü adam, anne, büyükanne ve torun karanlık üçgeni... Ve bu tatlı, sert toprakların çevresindeki bağlar, ve meyve bahçeleri, ve nehirler, beyaz badanalı evler, siyah başörtülü kadınlarla nikotin lekeleri içindeki sarkık bıyıkları olan iş tulumlu erkekler.

Havada keskin bir kekik kokusu vardı. Koku yol kenarında büsbütün çıldırıyordu. Kekik belleği güçlendirir. Joe öyle derdi. Kekikten bir şurup yapar, kilerdeki bir şişede saklardı. Her sabah kahvaltıdan önce iki çorba kaşığı. Yeşilimsi saydam sıvı tıpkı Lansquenet'in gece havası gibi gevrek, doğal ve nostalji kokuyordu. Tıpkı bir yaz gününde radyo çalarken ot bahçesini yabani otlardan temizlerkenki gibi.

Jay birdenbire evde olmak istediğini hissetti. Parmakları kaşınıyordu. Parmak uçlarında yazı makinesinin tuşlarını hissetmeyi, yıldızlı sessizlik içinde eski makinenin klik klakını duymayı istiyordu. Her şeyden de çok o öyküyü yakalamak istiyordu.

Jay, Joe'yu kendisini bekler buldu. Ellerini başının arkasına destek yaparak portatif yatağa uzanmıştı. Çizmelerini yatağın ayak ucunda bırakmıştı, ama eski madenci miğferini yan olarak kafasına oturtmuştu. Bunun önündeki sarı etikette, "İnsanlar daima kömür gereksinecekler," diye yazılıydı.

Jay onu gördüğüne şaşırmadı. Öfkesi yatışmıştı, bunun yerine, adeta ihtiyar adamı görmeyi beklemiş gibi bir rahatlık duyuyordu içinde. Beklendikçe hayalet tanıdık bir hal alıyor...

Her günkü sihir oluyordu.

Yazı makinesinin başına oturdu. Öykü onu pençesine aldığı için hızla yazıyor, parmakları tuşların üstünde dans ediyordu. İki saatten uzun süre yazdı. *Yiğit Cortez*'in sayfalarını arka arkaya makineye yüklüyor, bahçıvan simyası onları ters çeviriyordu. Kelimeler sayfanın üstünde gözleriyle izleyebileceğinden de hızlı koşuyordu. Vakit vakit duruyordu. İhtiyar adam o çalıştığı sırada ağzını açmasa da, Jay yanındaki yatakta Joe'nun varlığının bilincindeydi. Bir ara duman kokusu burnuna geldi. Joe bir sigara yakmıştı. Jay sabah beş sularında mutfakta kendine kahve yaptı, tekrar yazı makinesine döndüğünde ihtiyar adamın gitmiş olduğunu görerek garip bir hayal kırıklığı hissetti.

30

Nether Edge, 1977 Yazı

Bundan sonra Edge'e daha sık gittiler. Çoğu zaman göze gözükmemeye dikkat ediyorlar, ancak kimsenin orada olmayacağına emin olunca ortaya çıkıyorlardı. Glenda ve arkadaşlarıyla bir iki çatışma olmadı değil; bir tanesi çöplükte eski bir derin dondurucuyu sahiplenmek içindi (o çatışmayı Glenda kazandı), nehrin geçiş yerindekini kazananlar ise Gilly ile Jay'di. Aslında çatışmaların ciddi sonuçları olmadı. Birkaç hakaret, fırlatılan birkaç taş, tehditler ve alaylar. Gilly ile Jay bölgenin yabancısı oldukları halde Nether Edge'i ötekilerden daha iyi tanıyorlardı. En iyi gizlenme yerlerini, kestirmeleri onlar biliyorlardı. Hayal gücü de onlardaydı. Glenda'yla arkadaşlarının kin ve kabadayılıktan başka dayanakları yoktu. Gilly tuzaklar koymaktan hoşlanıyordu. Dibine bağlı gergin bir tel olan bükülmüş bir fidan, ayağı takılanın suratına çarpacak biçimde tasarlanmıştı. İçi kirli kanal suyuyla dolu bir boya kutusu barınaklarının kapısında kararsız bir dengeye getiriliyordu. Barınağın kendisi de tekrar tekrar yağmalanmış, sonunda da terk edilmişti. Jay çöplükte paslı bir tekne hurdasıyla eski bir buzdolabı kapısının arasında yeni barınağı bulup yağmalayana kadar. Her yere imzalarını bırakıyorlardı. Çöplükteki terk edilmiş fırınlara. Ağaçların üstüne. Duvarların ve bir dizi barınağın kapı-

larının üstüne. Gilly bir sapan yaparak atılmış teneke kutularıyla reçel kavanozlarına nişan alıyordu. Çok ustaydı, hiçbir atışı boşa gitmiyordu. On beş, yirmi metre uzaklıktan fazla bir çaba göstermeden bir kavanozu kırabiliyordu. Jay birkaç kere ucuz kurtuldu. Düşmanları çocuğu bir keresinde demiryolu köprüsünün yakınında bisikletini gizlediği yerde az daha kıstırıyorlardı. Ortalık kararmaktaydı, Gilly de evine dönmüştü, ama Jay bazı çalıların arasında bir yıl öncesinin kömürlerinden bir yığın -belki bir iki çuval dolusu- bulmuş ve başkası da tesadüfen bulmadan götürmek hevesine kapılmıştı. Kömürleri torbalara doldurma işine öylesine dalmıştı ki, demiryolunun öbür yanından gelen dört kızı fark edemedi Glenda da çocuk daha ne olduğunu anlayamadan üzerine bindi.

Glenda, Jay'le aynı yaşta, ama bir kıza göre fazla iriydi. Zeth'in da yüz çizgilerinin üstüne bol bol et binince gözleri sıkışarak hilallere, dudakları da çirkin bir goncaya dönüşmüştü. Tombul yanakları şimdiden akneyle delik deşik olmuştu. Jay onu ilk kez o kadar yakından görüyordu, ağabeyine benzerliği de akıllara durgunluk vericiydi. Arkadaşlar Jay'i ihtiyatla gözlüyorlardı. Kaçmasını engellemek ister gibi Glenda'nın arkasında yelpaze gibi açılmışlardı. Bisiklet üç metre kadar ileride yüksek otların arasında gizliydi. Jay o yöne doğru kaymaya başladı.

"Bugün yalnızmış." Konuşan öbür kızlardan biriydi. Dişlerinin arasına bir sigara izmariti sıkıştırmış olan sıska bir sarışındı. "Kız arkadaşın nerede?" diye sordu.

Jay bisiklete biraz daha yaklaştı. Glenda da onunla hareket ediyor, banketin çakıllarının üstünden yola doğru kayıyordu. Lastik ayakkabılarının altından küçük taş parçaları püskürüyordu. Arkasında etekleri kesik bir tişört vardı, kolları güneş yanığından kıpkırmızıydı. O şişman balıkçı kadın kollarıyla şaşılacak kadar erişkin gözüküyordu. O şekilde doğmuş olsa bu kadar olurdu. Jay kayıtsız görünmeye çalıştı. Yaralayıcı ve akıllıca bir şey söyleyebilmek isterdi, ama bir öykü anlatırken hemen dilinin ucuna gelen sözleri bir türlü toparlayamıyordu.

Bunun yerine yokuştan bisikletini gizlediği yere doğru kaydı ve makineyi otların arasından yola çekti.

Glenda öfkeli bir çığlık kopardı ve çakılları kürek gibi iri elleriyle iterek ona doğru kaymayı sürdürdü.

"Seni hap yapıp yutacağım lanet olası," diye bağırırken ağabeyine korkunç derecede benziyordu, ama Jay'i gözleyeyim derken ayaklarının kontrolünü kaybetti ve yönünü aniden şaşarak bunun dibindeki kuru çukurun içine uçtu. Çukurun içi çiçek açmakta olan dikenlerle kaplıydı. Glenda öfke ve acıyla feryadı bastı. Jay sırıtarak bisikletine atlarken çukurun içindeki Glenda, yüzü dikenlerin arasında olduğu halde tekmeler atıp çırpınıyordu.

Üç arkadaşı Glenda'yı çukurun dışına çekerken Jay bisikletinin üstünde uzaklaşıyordu, fakat yolun üst başına varınca durup döndü. Glenda'nın şimdi çukurdan yarı yarıya çıktığını görüyordu. Kızın yüzü bir öfke maskesi görünümündeydi. Jay kıza alaylı bir selam çaktı.

"Seni geberteceğim!" Glenda'nın sesi hafiflemiş olarak aradaki boşluktan ona ulaşıyordu. "Lanet olası kardeşim de gebertecek seni!"

Jay yine elini salladı, sonra yolun dönemecinden kıvrılıp gözden kaybolmadan önce kıza bir nanik yaptı. Gülmekten karnı ağrıyor, kaburgaları sızlıyordu. Kot pantolonunun kemerine bağlı tılsım bayrak gibi kalçasının üstünde dalgalanıyordu. Tepeden köye inerken sevinçten uluyor, rüzgârın yakaladığı sesi gerisin geriye yansıyıp suratına çarpıyordu. Neşeden sarhoş gibiydi. Kimsenin ona dokunamayacağını hissediyordu.

Fakat ağustos ayı sonuna yaklaşıyor, eylül bir umacı gibi yolunun üstüne dikiliyordu. Her şeyin sona ermesine bir hafta kalmıştı.

31

Lansquenet, Mart 1999

Jay bundan sonraki hafta her gece yazdı. Cuma günü elektrik en sonunda bağlandı, ama genç adam o vakte kadar gaz lambasının ışığında çalışmaya alışmıştı. O ışıkta atmosfer her nedense daha sıcak, daha samimi oluyordu. Müsveddesinin sayfaları masanın üstünde yabana atılmayacak bir deste oluşturmuştu. Hemen hemen yüz sayfa yazmıştı. Clairmont evdeki onarıma başlamak üzere pazartesi sabahı dört işçiyle çıkageldi. Bir sürü kiremiti eksik olan damdan işe başladılar. Su tesisatı da ilgi istiyordu. Agen'de araba kiralayan bir firma buldu ve alışverişlerini yapmak, Lansquenet'e yapacağı ziyaretleri hızlandırmak için beş yıllık bir yeşil Citroën kiraladı. Ayrıca üç paket daktilo kâğıdı ve birkaç daktilo şeridi satın aldı. Clairmont'la adamları evlerine dönünce karanlık bastıktan sonra çalışıyor, yazılı kâğıt destesi düzenli şekilde yükseliyordu.

Yeni sayfaları tekrar okumadı. Belki de yıllardır yakasını bırakmayan yazma engelinin onu yine pençesine almasından korkuyordu. Ama aslında öyle olacağını düşünmüyordu. Bunun nedeninin bir kısmı bu yerdi. Ve havası. Burada bir yabancı olmasına rağmen duyduğu tanışıklık hissi. Geçmişe olan yakınlığı. Pog Tepesi Yolu sanki burada meyve bahçeleriyle bağların arasında yeniden kurulmuştu.

Güzel havalarda sabahleyin ekmek satın almak için Lansquenet'e yürüyordu. Ayak bileği kısa zamanda tamamen iyileşmiş, yerinde sadece çok hafif bir yara izi bırakmıştı. Jay de bu gezintiden hoşlanmaya ve yolda karşılaştığı yüzlerden bazılarını tanımaya başlamıştı. Joséphine ona o kişilerin adlarını, bazen de daha fazlasını söyledi. Köyün tek kafesinin sahibi olarak olan biten her şeyi bilmek için mükemmel bir konumdaydı. Kurumuş gibi gözüken mavi bereli ihtiyar adam yerel bakkaliyeye ve çiçekçiye mal veren bostan, çiçek bahçesi sahibi Narcisse'di. Mesafeli durmasına rağmen, adamın ,ızli ve iğneleyici bir mizah anlayışı vardı. Onun her yaz nehrin aşağı boylarından gelen çingenelerle dost olduğunu ve onlara tarlalarında mevsimlik iş verdiğini Jay, Joséphine'den öğrenmişti. Bir dizi köy papazı çingenelere gösterdiği hoşgörü yüzünden onunla yıllardır mücadele ediyordu, ama Narcisse inatçıydı, çingeneler de kaldılar. Clairmont'un firmasında çalışan kızıl saçlı adam, Marsilyalı Michel Roux idi. Nehir yoluyla gelen bu gezgin beş yıl önce köyde iki haftalığına mola vermiş ve bir daha oradan ayrılmamıştı. Kırmızı eşarplı kadın fırıncının karısı Denise Poitou idi. Daima siyahlar giyen ve gözlerini geniş kenarlı bir şapkayla güneşten koruyan soluk yüzlü, şişman kadın Marise'in kayınvalidesi Mireille Faizande'dı. Kafenin *terasının* önünden geçtiği sırada Jay kadınla göz göze gelmeye çalıştıysa da, Mireille onu görmemiş gibi davrandı.

Bu yüzlerin arkasında çeşitli öyküler vardı. Bir elinde kahve fincanıyla tezgâhın üzerinden Jay'e doğru uzanan Joséphine o öyküleri anlatmaya son derece hevesliydi. Genç İngilizin karşısında önceleri duyduğu çekingenlik kaybolduğundan onu sevinçle karşılıyordu. Bazen fazla müşteri olmayınca konuşuyorlardı. Jay, kadının sözünü ettiği kişilerin pek azını tanıyordu. Ama bu Joséphine'in hevesini kırmıyordu.

"Yani size ihtiyar Albert'i hiç anlatmadığımı mı söylüyorsunuz? Ya da kızını?" Kadın Jay'in cehaletine şaşmış görünüyordu. "Fırının bitişiğinde otururlardı. Yani eskiden fırın olan yerin. *Çikolatacı* olmasından önce. Çiçekçinin hemen karşısında." Jay önceleri kadının konuşmasına

izin veriyordu. Ama söylenenlere dikkat etmiyor, kahvesini yudumlayıp insanların geçip gitmesini seyrederken adların, anekdotların ve betimlemelerin bir kulağından girip ötekinden çıkmasına göz yumuyordu.

"Size Arnauld'la yermantarı domuzunu anlatmamış mıydım? Ya da Armande'ın Meryem Ana kılığına girerek kilise mezarlığında onun yolunu beklediğini? Dinleyin..."

Yıllar önce Lansquenet'ten ayrılan en iyi arkadaşı Vianne'la ve adları Jay için hiçbir anlam taşımayan çoktan ölmüş insanlarla ilgili pek çok öykü vardı. Ama Joséphine fazlasıyla ısrarcıydı. Belki o da yalnızlık çekiyordu. Kafenin sabah *müdavimleri* genellikle sessiz insanlardı, zaten çoğu ihtiyar adamlardı. Joséphine de belki daha genç bir dinleyici gereksiniyordu. Lansquenet-sous-Tannes'ın süregelen melodramı Jay'i de yavaş yavaş içine çekiyordu.

Jay burada hâlâ garip bir kişi olduğunun farkındaydı. Bazı kimseler ona gizlemeye gerek görmedikleri bir merakla bakıyorlardı. Bazıları gülümsüyordu. Çoğu mesafeli ve nazik davranmakla beraber asık yüzlüydüler. Jay'le karşılaşınca onu başlarını sallayıp selamlıyor, sonra genç adam geçerken yan gözle süzüyorlardı. Çoğu günlerde genç adam Poitou'dan dönerken bir *bira* ya da *frenküzümlü likör* içmek için kafeye uğruyordu. Üç yanı duvarla çevrili *teras* ufak, olsa olsa dar yolun bir yanındaki bir kaldırım parçasından ibaretti, ama oturup köyün canlanmasını seyretmek için iyi bir yerdi. Köy meydanının iki adım ötesinde olup her yerin görülebildiği bir hâkim noktaydı: bataklıklara doğru inen uzun yokuş, Francs Bourgeois Sokağı'nın yukarısında ağaçlardan örülü paravan, her sabah saat yedide çanlarının melodisi kırlara kadar yansıyan kilise kulesi, yol kavşağındaki pembe okul binası buradan tabak gibi görülüyordu. Tepenin eteğinde Tannes Irmağı sislere gömülüydü ve donuk bir ışıltı veriyordu, arkasındaki kırlarla tarlalar ise hemen hemen görülmüyordu. Erken saatlerin güneşi çok parlak, adeta çiğ ışıklıydı, evlerin beyaz ön yüzlerini kahverengi gölgelerinin arasından bıçak gibi kesiyordu. Irmakta sallantılı tahta kazıkların üstünde kurulu bakımsız evler toplulu-

ğunun yakınında bir gemi demirlemişti. Jay geminin bacasından duman süzüldüğünü görüyor, kızaran balık kokusu burnuna geliyordu.

Saat yediyle sekiz arasında çoğu kadın olmak üzere bir sürü insan, Poitou'nun fırınından satın alınmış ekmek somunları veya kruvasan dolu kesekâğıtlarıyla geçtiler. Saat sekizde kilisenin çanları ayine davet için çalmaya başladı. Jay kiliseye gidenleri hemen tanıyordu. Güzel ilkbahar pardösülerinde, cilalı ayakkabılarında, şapkaları veya berelerinde onları ayırt eden bir ağırbaşlılık ve de gönülsüzlük vardı. Caro Clairmont daima kocasıyla oradaydı; adam ayaklarında dar ayakkabılarıyla rahatsız, kadın ipekli eşarplarıyla şıktı. Caro geçerken Jay'i daima çarpıcı bir el hareketi ve, "Kitap nasıl?" diye seslenerek selamlıyordu. Saygılı ve boynu bükük gözüken kocası da kısa bir baş hareketi yapıyordu. Ayin sürerken birkaç ihtiyar meydan okur gibi kafenin terasında toplaşıp *kremalı kahve* içmeye, satranç oynamaya veya aralarında konuşmaya giriştiler. Jay kapının yanındaki her zamanki yerinde bostan sahibi Narcisse'i tanıdı. Ceketinin cebinde hırpalanmış bir tohum katalogu vardı; elinin altında kahve fincanı olduğu halde bunu sessiz sedasız okuyordu. Pazar günleri Joséphine *çikolatalı ekmekler* satın alıyordu, bundan daima iki tane alan adamın pastayı ağzına götürürken iri kahverengi elleri insanı şaşırtacak kadar zarif gözüküyordu. Ender olarak konuşuyor, her zamanki yerine yerleşmeden önce öbür müşterilerin bulundukları yöne kısa bir baş hareketi yapmakla yetiniyordu. Saat sekiz buçukta okul çocukları geçmeye başladı. Çeşitli logolarla, süslü mor, kırmızı, sarı, turkuvaz, açık yeşil anorakları ve koyun postu paltolarıyla bir renk cümbüşü kafilesi oluşturmuşlardı. Jay'e gizlemedikleri bir merakla bakıyorlardı. Bazıları gülüp keyifli bir alayla, "*Rozbif! Rozbif!*" diye sesleniyordu. Lansquenet'te ilkokul çağında ve iki sınıfa bölünmüş yirmi kadar çocuk vardı. Yaşça daha büyük olanlar, üstüne yazılar yazılmış camlarına meraklı burunlarını yapıştırdıkları otobüsle Agen'e gitmek zorundaydılar.

Clairmont gün içinde Jay'in evindeki onarımları denetlemişti. Zemin katı şimdiden göze daha iyi gözüküyordu, dam da hemen hemen ta-

mamlanmıştı, ama Jay, hevesli gözükmemesinin Clairmont'u hayal kırıklığına uğrattığını görebiliyordu. Clairmont bir limonluğun, evin içindeki bir yüzme havuzunun, jakuzilerin, verandaların ve özenle biçimlenmiş çim tarhlarının hayalini kurmuş, fakat Jay'in bir St. Tropez villasında yaşamak istemediğini söylemesini filozofça karşılamıştı.

Omuzlarını silkerek Jay'e, "*Anladığım kadarıyla sizin sevdiğiniz kırsal bir üslup,*" demişti. Gözlerinde hesapçı bir anlam vardı. Jay istemediği cisimler yağmuruna hedef olmamak için işini sıkı tutmak zorunda olduğunu anlamıştı. Aksi halde bu adamın, kırık tabak çanak, inek sağarken üstüne oturulan tabureler, kötü taklit möbleler, bastonlar, çatlamış kiremitler, kasapların et doğramak için kullandıkları kütükler, eski çiftlik araç gereçleri gibi tavan aralarıyla mahzenlerden toplanmış ve sırf *rüstik* stili temsil ettikleri için yakılmaktan kurtulmuş döküntüleri kapısına getireceğini ve bunları satın almasını bekleyeceğini anlamıştı. Clairmont'u hemen oracıkta bozması gerekirdi. Ne var ki adamın gerçekten dokunaklı bir yanı vardı. Aşağı sarkık bıyığın yukarısındaki fare gözlerindeki saygılı ve boynu bükük, aynı zamanda da umutlu özellik bunu olanaksız kılıyordu.

Derin bir göğüs geçiren Jay kaçınılmaza boyun eğdi.

Perşembe günü o ilk, çok kısa karşılaşmalarından sonra ilk kez Marise'i gördü. Koltuğunun altında ekmeğiyle sabah yürüyüşünden dönüyordu. Tarlasının genç kadının topraklarıyla buluştuğu noktada yabangülü ailesinden dikenli bir çit vardı, bir patika ise aradaki sınıra koşut olarak uzayıp gidiyordu. Çit gençti, çok çok üç veya dört yıllıktı, mart ayında ise bir duvar oluşturamayacak kadar seyrek yapraklıydı. Jay bunun arkasında eski çitin yerini işaretleyen kırık çizgiyi, yeni saban izinin doğru dürüst gizleyemediği kırık çotuklarla ot öbeklerini görebiliyordu. Mesafeyi kafasında hesapladı. Clairmont doğru söylemişti. Kadın sınırı yaklaşık on beş metre ileri almıştı. Büyük bir olasılıkla ihtiyar adam ilk hastalandığı sırada yapmıştı bunu. Jay merak ederek çitin öbür yanına daha dikkatli baktı. Kadının toprağıyla kendisinin arasında çarpıcı bir çelişki vardı. Asmalar Foudouin topraklarında budanmamış ve almış yü-

rümüştü, filizlerin ucundaki birkaç sert kahverengi tomurcuk dışında yeni oluşum gözükmüyordu bile. Marise'inkiler aksine adamakıllı budanmış olup yerin en çok otuz santim yukarısına sivriliyorlar, yaza hazır olduklarını belli oluyordu. Çitin Marise'e ait yanında yabani otlar yoktu. Karıklar temiz ve düzgün kenarlıydı, her asma dizisini izleyen patika bir traktörün kolayca geçmesine izin verecek kadar genişti. Jay'in tarafında aksine asma sıraları birbirlerine karışmışlar, budanmamış asmalar patikaların iki yanından birbirlerine dolanmışlardı. Bu karışıklığın ortasında kanaryaotları, naneler ve öküzgözleri başlarını dışarı uzatmışlardı. Marise'in arazisine bakan Jay, tarlanın kıyısındaki çiftlik evinin sivri tepeliğini ancak görebildiğinin farkına vardı. Bir kavak ağacı dizisi binayı gözden gizleyen bir paravan görevi yapıyordu. Orada meyve ağaçları da vardı; çıplak dallarının yanı sıra elma çiçeklerinin beyazlığı göze çarpıyordu. Bir sebze bahçesi olması da olasıydı. Ayrıca, bir odun kümesi, bir traktör ve sadece bir samanlık olabilecek başka bir şey göze çarpıyordu.

Kadın silahın patladığını evden duymuş olmalıydı. Bebeği beşiğine yatırmış. Evden çıkmış. Hiç acele etmemişti. Görüntü o kadar netti ki, Jay kadının bütün hareketlerini hemen hemen görebiliyordu: kalın soketlerin üzerine botlarını geçirişini, fazla büyük ceketi omuzlarına atışını -mevsim kıştı- don yemiş toprağın ayaklarının altında çatırdadığını. Yüzü o ilk sabah karşılaştıklarında olduğu gibi duygusuzdu. Bu görüntü gözlerinin önünden gitmiyordu. Marise yeni kitabının sayfalarının arasında bu kılıkta şimdiden defalarca dolaşmıştı; Jay onu tanıyormuş gibi bir his duyuyordu, oysa doğru dürüst konuştukları bile söylenemezdi. Kadında onu çeken bir taraf vardı: karşı konulamaz bir gizem. Jay onun kendisine niçin Joe'yu anımsattığını bilmiyordu. Belki o palto ya da gözlerinin üzerine fazla indirilmiş erkek kepi, göz ucuyla görür gibi olduğu o şaşırtıcı yarı tanıdık siluet. Yüzünün çizgilerinde Joe'yla hiçbir benzerlik olmadığı muhakkaktı. Bu kasvetli, boş yüz asla Joe'nun olamazdı. Tam gitmek üzere dönecekken Jay bir şey görür gibi oldu; çitin arkasında, durduğu yerin bir iki yüz metre uzağında hızla hareket eden bir siluet.

İnce çalı paravanının korumasındaki genç adam kadını, onun kendisini görmesinden daha önce gördü. Sıcak bir sabahtı, kadın da fazlasıyla kalın üst giysilerini üzerinden atmıştı. Şimdi arkasında kot pantolon ve çizgili bir balıkçı kazağı vardı. Kıyafetindeki değişiklik onu genç bir erkek çocuğu kadar ince göstermişti. Kızıl saçları çenesi hizasında acemice kesilmişti. Jay, berberliğini kendisinin yaptığını tahmin etti. Bu gafil anında yüzü canlı ve hayat doluydu. Jay onu bir an tanımakta zorluk çekti.

Derken kadının bakışı Jay'in durduğu yere kaydı. Yüzüne anında adeta bir kepenk indi, hem de o kadar çabuk indi ki, genç adamın daha bir saniye önce hayal gördüğüne inanacağı geldi.

"*Bayan...*"

Kadın bir an durdu ve küstahlık olarak anlamlandırılabilecek bir anlamla baktı ona. Gözlerinin rengi yeşildi, garip bir bakır pası rengi. Kitabında o, kadının gözlerini siyaha boyamıştı. Jay gülümsedi ve komşusunu selamlamak ister gibi çitin üzerinden elini uzattı.

"Bayan d'Api. Sizi korkuttumsa özür dilerim. Ben..."

Ama başka bir şey söylemesine vakit kalmadan kadın gitmişti bile. Arkasına bile bakmadan asma sıralarının arasına saparak çiftlik evine doğru hızlı ve çevik adımlarla uzaklaşmıştı.

Jay onun arkasından, "Bayan d'Api!" diye seslendi. "Bayan!"

Genç adamın seslendiğini mutlaka duymuş olmalıydı, ama duymamış gibi davrandı. Jay de onun gitgide uzaklaşmasını bir iki dakika daha seyrettikten sonra omuzlarını silkerek kendi evine doğru döndü. Hayal kırıklığına uğramış olmasının saçma olduğunu düşünüyordu. Kadının onunla konuşmak istemesi için hiçbir neden yoktu. Hayal gücünü fazlasıyla çalıştırıyordu. Günün yumuşak ışığında öyküsünün kurşuni gözlü kahramanıyla hiçbir benzerliği yoktu. Jay de onu bir daha düşünmemeye karar verdi.

Eve vardığında Clairmont'u bir kamyon dolusu hurdayla onu beklerken buldu. Jay evin önündeki otomobil yoluna sapınca adam mavi beresini yüzünden uzaklaştırarak ona göz kırptı.

Kamyonunun sürücü koltuğundan, "*Selam* Bay Jay," diye seslendi. "Yeni eviniz için size bazı şeyler buldum."

Jay derin bir göğüs geçirdi. İçgüdüleri onu aldatmamıştı. Clairmont'un kamyonu sözüm ona kır evi şıklığı kimliğine bürünmüş kazık fiyatlı eski püskü eşyayla doluydu. Jay kamyonun kasasında kırık sandalyeler, çalı süpürgeleri, boyası kalkmış kapılar, bir fuardan artakalmış gözüken kartondan korkunç bir ejderha kafası gördü. Şüpheleri bu korkunç gerçeği anlamaktan uzaktı.

"Doğrusu, bilmem ki," diye geveledi.

Clairmont sırıttı.

"Bunu seveceksiniz," diyerek kamyondan atladı. Jay şimdi onun elinde bir şişe şarap olduğunu görüyordu. "Sizi keyiflendirecek bir şey, değil mi? Ondan sonra iş konuşabiliriz."

Adamın ısrarından kurtuluş yoktu. Jay bir duş alıp arkasından da sessizlik istiyordu. Bunun yerine mutfakta bir saat pazarlık, içmek istemeyeceği bir şarap, arkasından da Clairmont'un antikalarından adamı kırmadan kurtulmak sorunu olacaktı. Çaresiz boyun eğdi.

Clairmont iki bardağa şarap doldurarak, "İşlerimize içelim," dedi. "Sizinkilere ve benimkilere." Sırıttı. "Antika işine el atıyorum. Le Pinot ve Montauban'da antika işinde iyi para var. Şimdi ucuza al, turistler gelince de iyi paraya sat."

Jay şarabı tattı, güzeldi.

Clairmont şen bir tavırla, "Şu sizin bağda yirmi tatil evciği yaptırabilirsiniz," diye devam etti. "Ya da bir otel. Kendi otelinizin sahibi olmak fikrine ne dersiniz?"

Jay hayır der gibi başını salladı.

"Burasını olduğu gibi seviyorum," dedi.

Clairmont içini çekti.

"Siz ve şu *dinsiz imansız* d'Api." Yine içini çekti. "İkinizde de vizyonun eseri yok. Adamına düştüğü takdirde bu topraklar bir servettir. Birkaç villa sizi bir servete kavuşturacakken her şeyi olduğu gibi bırakmak delilik."

Jay kelimeleri doğru dürüst söylemeye çalıştı.

"*Dinsiz imansız* ha? İyi ama niçin?" diyebildi.

Clairmont başıyla öbür çiftlik yönünü işaret etti.

"Marise'e eskiden *La Parisienne* derdik. Ama öteki ad ona Paris'lilikten daha çok yakışıyor, *değil mi?* Kiliseye hiç gitmez. Bebeği vaftiz ettirmedi. Hiç konuşmaz. Hiç gülümsemez. Sırf inat olsun diye bu topraklara yapışıp kalmış. Oysa yerinde başkası olsa..." Omuzlarını silkti. "*Pöf.* Beni ilgilendirmez, değil mi? Ama sizin yerinizde olsam, kapılarımı kilitli tutardım, Bay Jay. O kadın deli. Sizin arazinizde yıllardan beri gözü vardı. Elinde olsa size zarar verir."

Jay evin etrafındaki tilki kapanlarını anımsayarak somurttu.

Clairmont, "Bir keresinde Mireille'in az daha burnunu kırıyordu," diye devam etti. "Sırf küçük kıza yaklaştığı için. O günden sonra bir daha köye inmedi. Motosikletine atlayarak La Percherie'ye gidiyor. Agen'e gittiğini de gördüm."

Jay, "Kıza kim bakıyor?" diye sordu.

Clairmont omuzlarını silkti.

"Hiç kimse. Sanırım, onu tek başına evde bırakıyor."

"Sosyal hizmetlerin işe karışmamasına şaştım..."

"Lansquenet'te sosyal hizmet 'ne gezer! Agen'den ya da Montauban'dan, hatta belki Toulouse'dan gelmeleri gerekir. Kimin umurunda? Mireille denedi. Hem de bir defadan fazla. Ama kadın akıllı. Gelenleri atlatmayı bildi. İzin verilse Mireille çocuğu evlat edinirdi. Yeterince parası var. Ailesi de ona destek olurdu. Ama onun yaşında bir kadın sağır bir çocuğu ne yapsın diye düşünmüş olmalılar."

Jay adama bakakalmıştı. "Sağır bir çocuk mu?"

Clairmont şaşırmış göründü.

"Öyle ya. Bilmiyor muydunuz? Bebekliğinden beri. *Kadının* ona nasıl bakacağını bildiği düşünülüyor." Clairmont başını salladı. "Onu burada tutan da bu olmalı. Onun için Paris'e dönemiyor ya."

Jay, "Niçin?" diye merakla sordu.

"Para," dedi Clairmont ve bardağındaki şarabı bir defada yuvarladı. "Ama çiftlik epeyi para etmeli."

Clairmont, "Öyle," diye doğruladı. "Ne var ki Marise toprağın sahibi değil. Foudouin mülkünü satın almaya niçin o kadar hevesliydi sanıyorsunuz? Marise o çiftliğin kiracısı. Kontratı yenilemeyi başaramadığı takdirde süresi dolduğu gün buradan gitmek zorunda. Olanlardan sonra ise bunun olasılığı zayıf."

"Niçin? Mülk kime ait?"

Clairmont ikinci şarabını da yuvarladı ve hoşnut bir tavırla dudaklarını yaladı.

"Pierre-Emile Foudouin'e ait. Size evinizi satan adama. Mireille'in yeğenidir."

Bundan sonra Clairmont'un getirdiklerini görmek için kamyonun başına yürüdüler. Hurdalar aynen tahmin ettiği kadar berbattı. Ancak Jay'in aklı başka yerdeydi. Kamyondaki bütün eşya için Clairmont'a 500 frank önerdi: inşaatçının gözleri şaşkınlıktan iri iri açıldı, ama kısa zamanda razı oldu. Kurnaz bir anlamla göz kırparak, "Kelepir maldan anlıyorsunuz ha?" dedi.

Banknotu tozlu avucunda bir hokkabazın hüneriyle göz açıp kapayana kadar yok etti.

"Merak etmeyin," dedi. "Size daha pek çok kelepir bulabilirim."

Az sonra egzozuna yolun pembe tozunu kusturarak uzaklaşıyordu. Jay'e döküntüleri toparlamak kalmıştı.

Joe'dan aldığı eğitim hâlâ geçerliydi: Jay işe yarama potansiyeli olan şeyleri atmakta zorlanıyordu. Kamyonun bütün yükünü odun niyetine şöminede yakmaya hazırlanırken şuna ya da buna düşünceli bir yüzle bakmaya başlamıştı. Ortasından çatlamış camlı bir kapı bir tür sera olarak kullanılabilirdi. Küçük bir fidenin üstüne tersine çevrilerek kapanacak kavanozlar dona karşı etkin bir koruyucu olarak işe yarayabilirlerdi. Clairmont'un getirdiği döküntüler yavaş yavaş bahçeye ve tarlaya yayılmaya başladılar. Jay ejderha başı için bile bir yer buldu. Onu

kendi bağıyla Marise'inkinin arasına götürerek kadının çiftliğine çevrili olarak bir kazığın üstüne geçirdi. Ejderhanın açık ağzından krepon kâğıdından uzun bir kırmızı dil sarkıyor, sarı gözleri de ışıldıyordu. Joe orada olsa buna sevimli sihir derdi. Tıpkı kilise damlarına monte edilen çirkin insan ya da hayvan figürleri gibi. Jay *dinsiz imansız* kadının bu işe ne diyeceğini merak ediyordu.

32

Pog Tepesi, 1977 Yazı

Jay'in o yazla ilgili anıları öncekilere göre oldukça bulanıktı. Bunda birçok etken vardı: örneğin, gözlerini kısmasına ve başının ağrımasına yol açan soluk ve sıkıntı veren gök. Joe biraz mesafeli davranıyordu, Gilly'nin yanlarındakı varlığı da bir yıl önceki tartışmalarını yapamamaları anlamına geliyordu. Temmuz ağustosa yerini bırakırken de Gilly hemen hiç aklından çıkmıyor, Jay onu giderek daha fazla düşünüyordu. Küçük kızın beraberliğinin çocuğa verdiği zevk güvensizlik, kıskançlık ve saptamakta güçlük çektiği başka duygulardan etkileniyordu. Sürekli bir belirsizliğin pençesindeydi. Çoğu zaman nedenini anlayamadığı bir öfke duyuyordu. Annesiyle sürekli tartışıyordu. Kadın o yaz çocuğun giderek daha fazla sinirine dokunuyordu -zaten o yıl sinirine gitmeyen *hiçbir şey* yoktu- vücudundaki tüm sinirler açığa çıkmıştı sanki. Modern pop kasetleri satın alıyor ve odasında sonuna kadar açarak dinliyor, büyükannesiyle büyükbabasını dehşet içinde bırakıyordu. Gilly ile birlikte Edge'e giderek Glenda'nın çetesiyle savaştılar ve yararlı hurdaları torbalara doldurarak Joe'ya götürdüler. Bazen kira arazisinde Joe'ya yardım ediyorlardı, ihtiyar adam da arada sırada çocuklara seyahatlerini, Afrika'da Masai'lerin arasındaki hayatını veya Andlar'da yaptığı yolculukları anlatıyordu. Ama Joe'nun aklı sanki başka yerdeymiş gibi bütün bunlar Jay'e baş-

ıçın sayma ve mekanikmiş gibi geliyordu. Çevresel ritüel de artık kısalmış gibiydi, bir günlük çubuğu ve bir tutam serpintiyle bir ya da en çok iki dakika sürüyordu. O sırada bunu sorgulamak aklına gelmemişti, ama sonradan Joe'nun bildiğini kavradı. Daha o zamandan kararını vermişti.

Bir gün Jay'i arka odasına götürerek ona yine tohum sandığını gösterdi. Bunu son yapışının üzerinden bir yılı aşkın zaman geçmişti. Ekilmek üzere sarılıp paketlenmiş ve etiketlenmiş binlerce tohumu işaret etti. Loş ışıkta -pencerelerde hâlâ kepenkler vardı- sandık tozlu ve terk edilmiş gözüküyor, kâğıt paketler eskilikten gevremiş, etiketlerin üstündeki yazılar solmuştu.

Joe, sandığın üstündeki tozda parmağını gezdirerek, "Pek bir şeye benzemiyor, değil mi?" dedi.

Jay öyle der gibi başını salladı. Oda domateslerin yetiştiği bir yer gibi havasız ve nem kokuyordu. Joe kederli bir gülümseyişle konuştu.

"Sakın öyle düşünme, delikanlı. O tohumların her biri iyidir. Onları şimdi toprağa ek, hemen tutup şampiyon gibi büyürler. Tıpkı füze gibi. Hepsi. İhtiyar adam elini çocuğun omzuna dayadı. "Şunu unutma: önemli olan bir şeyin nasıl göründüğü değildir. *İçidir.*"

Ama Jay gerçekte dinlemiyordu. Zaten o yaz hiç doğru dürüst dinlememişti; kendi düşünceleriyle meşguldu, elinde olanın her zaman elinde kalacağına fazlasıyla emindi. Joe'nun sözlerini yine sıkıcı öğütlerinden biri olarak niteledi, doğrular gibi başını salladıysa da havasız karanlıkta sıcaktan rahatsızlık duyuyor, sıkılıyor, kaçmak istiyordu.

Sonradan, Joe'nun belki de böylece veda ettiğini düşünecekti.

33

Lansquenet, Mart 1999

Eve vardığında Joe bekliyor. bu arada terk edilmiş bostana pencereden eleştiren gözlerle bakıyordu.

Kapıyı açtığı sırada Jay'e, "Bu bostanın çaresine bakmalısın, delikanlı," dedi. "Yoksa yazın hiçbir işine yaramaz. Henüz vakit varken toprağın kazılması ve yabani otlarının ayıklanması lazım. Elma ağaçlarıyla da ilgilenmelisin. Bak, üstlerinde ökseotu var mı? Bırakırsan ağaçları öldürürler."

Jay son bir haftadır ihtiyar adamın aniden ortaya çıkışlarına alışmıştı. Hatta garip değil mi, bu ziyaretleri beklemeye başlamış, zararsız olduklarına kendini inandırmaya, ısrarla devamlarına Jung sonrasına ait dâhiyane nedenler bulmaya çalışmıştı. Eski Jay -1975'in Jay'i- bundan gerçek bir keyif alırdı. Ama o Jay her şeye inanırdı. İnanmak *istiyordu.* Astral projeksiyona, uzaylılara, büyülere, ritüellere, sihire. Garip fenomenler *o* Jay'in günlük işiydi. O Jay inanıyor, güveniyordu. *Bu* Jay daha doğrusunu biliyordu.

Ve inansın, inanmasın, ihtiyar adamı görmeyi sürdürüyordu. Bu kısmen yalnızlığın sonucu diyordu kendi kendine. Bir başka neden ise kitaptı; *Yiğit Cortez*'in müsveddesinden üreyen yabancı. Yazma süreci biraz da olsa delilik gibidir, mutlaka tehlikesiz olması gerekmeyen bir sa-

hiplenmişlik. *Pata Joe* günlerinde sürekli kendi kendine konuşuyor, bir elinde bir kadehle Soho'daki küçük yatak, oturma odasında bir aşağı, bir yukarı yürüyor, konuşuyor, kendi kendisiyle, Joe'yla, Gilly ile, Zeth'le, Glenda'yla sıkı tartışmalara girişiyor, gözleri yorgunluktan kumlu kumlu, başı zonklayarak, radyo da sonuna kadar açık olduğu halde yazı makinesinden başını kaldırdığı takdirde onları neredeyse karşısında görmeyi bekliyordu. Bütün bir yazı biraz deli olarak geçirmişti. Ama bu kitap farklı olacaktı. Bir anlamda daha kolay. Romanın bütün tiplemeleri etrafındaydı. Sayfaların arasında rahatça gidip geliyorlardı: inşaatçı Clairmont, kafenin sahibi Joséphine, kızıl saçlı ve güleç yüzlü Marsilyalı Michel, başında Hermes eşarbı olan Caro, Marise. Joe. Marise. Gerçek anlamda bir roman konusu yoktu. Buna karşın aralarında gevşek bağlar bulunan yığınla anekdot; bunlardan bazıları Joe'yla bağlantılıydı ve Lansquenet'e nakledilmişlerdi, bazıları kafenin tezgâhının başında Joséphine tarafından anlatılmışlardı ya da bilgi kırıntılarının senteziydiler. Jay, havadan, ortamın ışığından bir şeyler kaptığını düşünmekten hoşlanıyordu. Bir kısmı belki de Joséphine'in parlak, ancak eğitimsiz üslubundan izler taşıyordu. Kadının dedikoduları hiçbir zaman iğneleyici değildi. Anekdotları daima sıcak, sık sık da eğlenceliydi. Jay köye yaptığı ziyaretleri iple çekmeye, Joséphine'in konuşamayacak kadar meşgul olduğu günlerde ise hayal kırıklığı duymaya başlamıştı. Köyde bulunması için bir neden bulunmasa da her gün kafeye gider olmuştu. Kafasının içinde notlar alıyordu.

Köye gelişinin üçüncü haftasında Agen'e gidip henüz adı konmamış müsveddenin ilk 150 sayfasını Londra'daki temsilcisi Nick Horneli'ye postaladı. Nick, Jonathan Winesap'le olduğu kadar *Pata Joe*'nun telif haklarıyla da ilgileniyordu. Jay, ilhamı verirler umuduyla ona gazetelerle dergilerden kupürler yollamak âdetinde olan bu esprili adamdan oldu bitti hoşlanırdı. Horneli'nin kendisiyle bağlantı kurması için sadece Agen posta kutusu adresini verdi ve bir yanıt beklemeye koyuldu.

Joséphine'in Marise'den bahsetmek istemeyişi onu hayal kırıklığına uğrattı. Bunun gibi ender olarak sözünü ettiği başkaları da vardı: örneğin, Clairmont'lar, Mireille Faizande, Merleler. Kendi kendisi. Jay ne zaman onu bu kişilerle ilgili konuşturmaya çalışsa, kadın mutfakta yapıla-

cak bir işi bahane ediyordu. Jay, Joséphine'in tartışmaktan sakındığı bazı şeyler -gizemli şeyler- olduğunu hissetmekten kendini alamıyordu.

"Komşumdan ne haber?" diye sordu. "Hiç kafeye geliyor mu?"

Joséphine eline bir bez alarak pırıl pırıl bar tezgâhını ovuşturmaya başladı.

"Onu görmüyorum. Aslında onu fazla tanımıyorum."

"Köy halkıyla arasının pek iyi olmadığını duydum."

Kadın omuzlarını silkti. "*Pöf.*"

"Görünüşe bakılırsa, Caro Clairmont onun hakkında çok şey biliyor."

Yine aynı omuz silkme.

"Caro her şeyi bilmeyi kendine vazife edinmiştir."

"Çok merak ediyorum."

Kadın donuk bir karşılık verdi: "Özür dilerim. Gitmem lazım."

"Bir şeyler duyduğunuza eminim..."

Joséphine kıpkırmızı bir yüzle şöyle bir dikildi. Kollarını göğsünün üstünde çaprazlamış, başparmaklarını savunucu bir hareketle kaburgalarına bastırmıştı.

"Bay Jay, bazı kimseler başkalarının işine burunlarını sokmayı severler. Tanrı biliyor ya, bir zamanlar benim hakkımda da yeterince dedikodu edilmişti. Bazı insanlar kendilerinde yargılama hakkı görüyorlar." Kadının aniden sertleşmesi Jay'i şaşırtmıştı. Joséphine'nin yüzü gerilmiş sanki bambaşka biri olmuştu. Jay, onun belki de korktuğunu düşünmekten kendini alamadı.

O gecenin daha ileri bir saatinde evine döndüğünde bu konuşmayı gözden geçirmeye girişti. Joe yataktaki her zamanki yerinde oturmuş, ellerini ensesinde kenetlemişti. Radyoda hafif bir müzik çalıyordu. Yazı makinesinin tuşları Jay'in parmaklarının altında soğuk ve cansızdı. Anlatısının kaynağı en sonunda kurumuştu.

"İşe yaramıyor." İçini çekerek yarı yarıya boşalmış fincanına kahve koydu. "Ne yapsam boş."

Kepini gözlerine kadar indirmiş olan Joe onu tembel tembel seyrediyordu.

"Bu kitabı yazamıyorum. Karşıma sanki bir duvar çıktı. Bir yararı yok. Şimdiye kadar yazdıklarım beni bir yere götürmeyecek."

Daha birkaç gece önce kafasının içinde o kadar net ve berrak olan öykünün akışı son bulmuş, koca bir hiçle sonuçlanmıştı. Uykusuzluktan kafası uçuyordu.

Joe, "Onu tanımaya çalışmalısın," diye önerdi. "Diğer insanların anlattıklarını dinlemeye son ver ve kendi kararlarını vermeye çalış."

Jay sabırsızlık anlatan bir hareket yaptı.

"Bunu nasıl yapabilirim? Kadının benimle bir ilişiğinin olmasını istemediği belli. Görünüşe bakılırsa, başkalarıyla da."

Joe omuzlarını silkti.

"Nasıl istersen. Tatlı canını sıkmaktan kaçınıyorsun, değil mi?"

"Bu doğru değil. Denedim."

"On yıl boyunca kapı komşusu olsanız bile ikiniz de ilk adımı atmayacaksınız."

"O iş başka."

"Sanırım."

Joe yerinden kalkıp radyonun başına yürüdü. Düğmeyi bir süre kurcaladıktan sonra istediği istasyonu buldu. Joe her nerede olsa nostalji istasyonunu bulmakta zorlanmıyordu. Rod Stewart "Bu Gece O Gece"yi söylüyordu.

"Yine de deneyebilirsin."

"Belki denemek istemiyorum."

"Kuşkusuz."

Joe'nun sesi hafifliyor, silueti de soluyordu. İhtiyar adamın arkasındaki taze badanalı duvarı Jay'in görebildiği bir an geldi. Radyo da aynı zamanda çatırdamaya ve cızırdamaya başlamıştı. Kulakları tırmalayan bir parazit müziğin yerini almakta gecikmedi.

"Joe?"

İhtiyar adamın sesi hemen hemen duyulamayacak kadar hafifti.

"Sonra görüşürüz."

Bir şeyi onaylamadığı veya tartışmanın sona erdiği sinyalini verdiği zamanlar böyle konuşurdu.

"Joe?"

Ama Joe gitmişti.

34

Pog Tepesi, 1977 Yazı

Her şey Elvis'le başladı. Ağustos ortasıydı. Jay'in annesi de hemen hemen gerçek bir şiddetle yas tutuyordu. Belki ikisi de aynı yaşta oldukları için. Elvis'e özellikle hayran olmamasına rağmen Jay de bunu hissediyordu. O kara bulut gibi kötü kader hissi, bütün kötülüklerin tıpkı bir yumak gibi boşaldıkları duygusu. O ağustos ayında havada bir ölüm kokusu, gökyüzünde bir karanlık, ne olduğu anlaşılamayan bir tat vardı. O yaz Jay'in hatırlayabildiği diğer zamanlara göre en fazla eşekarısı görülmüştü; uzun, kıvırcık kahverengi eşekarıları sonun geldiğini seziyor ve vaktinden önce öç alıyorlardı sanki. Jay on iki kere sokuldu; hele bir keresinde şişeden kola içeyim derken ağzından sokulmuştu. Ölmediğine şükretti. Sonunda Gilly ile o iki eşekarısı yuvasını yaktılar. Gilly ile Jay o yaz eşekarılarına karşı bir imha savaşına girişmişlerdi. Böceklerin uyuşuk ve daha uysal oldukları sıcak, nemli öğleden sonraları iki arkadaş eşekarısı avına çıkıyorlardı. Yuvaları buluyor, ağzını didik didik edilmiş gazetelerle tıkıyor ve ateşe veriyorlardı. Yuva tutuşup içi dumanla dolunca eşekarıları dışarı uçuyordu. Şaşkın ve hiddetli olarak savaş alanına yayılırlarken bazıları vızıldıyor; eski siyah-beyaz filmlerdeki Alman uçakları gibi cayır cayır yanıyorlar, havayı karartıyor ve etrafa yayılarak insa-

nı ürküten soğuk bir sesle sanki içlerini çekiyorlardı. Gilly ile Jay olanları ancak tehlike bölgesinden yeterince uzaktaki ve cesaret edebilecekleri kadar yakındaki bir çukurda saklandıkları yerden seyrediyorlardı. Söylemeye gerek yok, bu taktik Gilly'nin fikriydi. Gözleri pırıl pırıl parlayarak cesaret edebileceği kadar yakınlarına çömeliyordu. Hiçbir eşekarısı onu ısırmadı. Kız tıpkı bir porsuğun arılara olan bağışıklığı gibi onlardan zarar görmüyor, aksine onlar için ölümcül oluyordu. Jay belli etmese de dehşet içindeydi. Çukurun içinde başını eğerek çömeliyor, heyecandan yüreği ağzına geliyordu. İki çocuk birbirlerine sarılarak korku ve heyecanla kahkahalar atıyorlardı. Jay bir keresinde Gilly'nin zorlaması üzerine bir taş duvarın dibindeki yuvanın altında iki fişek ateşledi. Yuva parçalandı, ama duman çıkarmadan, şaşkın ve öfkeli eşekarılarını da dörtbir yana savurdu. Bir tanesi Jay'in sırtındaki tişörtün altına girmeyi başararak çocuğu tekrar tekrar soktu. Bu, kurşun yemek gibi bir şeydi, Jay haykırarak yerlerde yuvarlanmaya başlamıştı. Ama eşekarısı ölmek bilmiyordu, Jay onu vücudunun altında ezerken bile kıvranıyor ve sokuyordu. Sonunda tişörtü Jay'in üzerinden koparırcasına çıkarıp çakmak yakıtına bulayarak öldürdüler. Jay sonradan dokuz farklı yerinden sokulduğunu saydı. Sonbahar ateş kokusuyla giderek yaklaşıyordu.

35

Lansquenet, Nisan 1999

Kadını ertesi gün tekrar gördü. Nisan mayısa yerini bırakırken asmalar da büyümüştü. Jay arada sırada onu bitkilerin arasında çalışırken görüyordu. Asmalara mantarları öldüren ilaçlardan sıkıyor, sürgünleri, toprağı inceliyordu. Jay'le asla konuşmuyordu. Bir yalıtım kapsülünün içine kapanmıştı; profili toprağa dönüktü. Jay onu bir sürü değişik tulumun, fazlasıyla bol kazakların, erkek gömleklerinin, kot pantolonların içinde gördü. Ayaklarında daima botlar vardı. Parlak saçlarını arkaya çekerek beresinin içine gizlemişti. Bu kılığın içinde vücudunun çizgilerini seçmek zordu. Elleri bile aşırı büyük eldivenlerin içinde gizliydi. Jay birkaç kere onunla konuşmaya çalışmış, fakat başarılı olamamıştı. Bir keresinde de çiftliğine uğramış, fakat kapıyı vurmasına rağmen kimse açmamıştı. Oysa Jay kapının arkasında birinin olduğunu duyduğuna emindi.

Olayı anlattığı Caro Clairmont, "Senin yerinde olsam onunla hiç ilgilenmem," dedi. "Köyde kimseyle konuşmuyor. Onun hakkında ne düşündüğümüzü biliyor."

Café des Marauds'un terasında oturuyorlardı. Ayinden sonra kocası Poitou'dan pasta alırken Caro, Jay'le orada buluşmayı âdet edinmişti. Aşırı dost davranmasına rağmen, Caro'da Jay'in tarif edemediği tat-

sız bir taraf vardı. Belki de neden, herkese çamur atmaya hazır olmasıydı. Caro'nun orada olduğu zamanlar Joséphine mesafeli davranıyor, Narcisse ise tohum katalogunu hesapçı bir kayıtsızlıkla inceliyordu. Ama Caro köy halkı içinde soruları yanıtlamaya hazır olan tek tük birkaç kişiden biri olarak kaldı. Üstelik bütün dedikoduları biliyordu.

Kahvesine bol bol şeker koyarken. "Mireille'le konuşmalısın." dedi. "En sevdiğim dostlarımdan biridir. Tabii başka bir kuşaktan. O kadından neler çektiğini düşünüyorum da. Dünyada tahmin edemezsin." İçkisinden ilk yudumu almadan önce dudaklarının rujunu bir kâğıt mendille hafifçe sildi. "Sizi bir gün mutlaka tanıştırmalıyım," dedi.

Sonuçta tanıştırılmalarına gerek kalmadı. Mireille Faizande'ın kendisi birkaç gün sonra onu arayarak Jay'i şaşırttı. Hava sıcaktı. Jay birkaç gün önce bostanda çalışmaya başlamıştı. Şimdi evdeki onarımların en büyük kısmı tamamlandığına göre günde birkaç saatini bahçede geçiriyordu. Bedensel egzersizin. kitabını bitirmesi için gerekli motivasyonu vereceğini umut ediyordu. Evin yan duvarındaki bir çiviye asılı radyoda nostaljik müzik çalıyordu. Mutfaktan birkaç şişe bira getirmiş ve soğumaları için bir kovadaki suyun içine bırakmıştı. Beline kadar çıplak halde ve gözlerini güneşten korumak için evin içinde bulup başına geçirdiği eski hasır şapkayla çalışırken ziyaretçilerin gelmesini beklememişti.

İnatçı bir kökü kesmeye çalıştığı sırada kadının orada durduğunu gördü. Belli ki Jay'in başını kaldırmasını bekliyordu.

"Ah, özür dilerim." Jay şaşkın bir halde doğruldu. "Sizi görmemiştim."

Anaç gözükmesi gerektiği halde öyle gözükmeyen iri ve şekilsiz bir kadındı. Top gibi fazla iri göğüsleri, kaya gibi kalçaları vardı. Garip şekilde sağlam gözüküyordu. Yağ katmanı taşlaşarak etten daha sert bir kıvama gelmişti. Hasır şapkasının altında köşeleri aşağı sarkmış ağzı hiç bitmeyecek bir kederi dile getiriyordu.

"Yol çok uzunmuş," dedi. "Ne kadar uzun olduğunu unutmuşum." Yerel şivesi çok belirgindi, Jay de kadının ne söylediğini bir an zor anladı. Radyo arkasında "İşte Güneş Çıkıyor"u çalıyordu. Jay de kadının hemen arkasında Joe'nun gölgesini ve ışığın, ihtiyarın tepesindeki dazlak bölgeden yansıdığını görebiliyordu.

"Bayan Faizande .."

"Resmiyeti bırakalım lütfen. Bana Mireille deyin. Sizi rahatsız etmi yorum, di mi?"

"Hayır. Tabii ki hayır. Zaten işime ara vermek üzereydim."

"Ya." Kadın yarı yarıya işlenmiş sebze bahçesi üzerinde bakışını gezdirdi. "Sizin de bir bahçıvan olduğunuzu bilmiyordum

Jay güldü.

"Değilim. Sadece çok hevesli bir amatörüm."

"Bağı da adam etmeyi planlamıyorsunuz, değil mi?" Kadının sesi sertti. Jay hayır gibilerden başını salladı.

"Korkarım ki bu iş beni aşar."

"Öyleyse orayı satacak mısınız?"

"Hiç düşünmüyorum."

Mireille başını salladı.

"Belki bir anlaşmaya varmışsınızdır diye düşündüm." dedi. "Onunla." Kelimeler donuk bir tonla ağzından çıkmıştı. Artritli elleri etekliğin koyu renkli kumaşının üstünde kıpırdayıp duruyordu.

"Gelininizle mi anlaştığımı düşündünüz?"

Mireille başının hareketiyle doğruladı.

"Bu toprakta oldum olası gözü vardı," dedi. "Bataklıklardan onun çiftliğinden daha yüksekte. Böylece suyu daha kolay akıtıyor. Kışın hiç sular altında kalmaz. Yazın da kurumaz. İyi bir topraktır."

Jay kadına biraz rahatsız olarak baktı.

"Bir... anlaşmazlık olduğunu biliyorum," dedi. "Marise'in ne beklediğini de... Benimle konuşacak olsa belki bir anlaşmaya varabilirdik..."

Mireille, "Toprak için size vereceği herhangi bir fiyatın daha fazlasını vermeye hazırım," diye atıldı. "Oğlumun çiftliğine sahip olması yeterince kötü zaten, bir de babamınkini sahiplenmesine razı olamam." Sesini yükseltti. "Babamın çiftliği oğlumun olmalıydı. orada çocuklarını büyütmeliydi. O kadın olmasaydı bütün bunlar olabilirdi."

Jay radyoyu kapadı ve gömleğini almak üzere uzandı.

"Üzgünüm." dedi. "Bir aile bağı olduğunu bilmiyordum."

Mireille'in gözleri binanın ön yüzünde sevgiyle dolaştı.

"Özür dilemeyin," dedi. "Ev şimdi yıllardır olduğundan daha iyi durumda gözüküyor. Boyası taze, pencereler, pancurlar yeni. Annem öldükten sonra babam her şeyden vazgeçmişti. Toprak dışında. Şarap dışında. Zavallı Tony'm ölünce de..." Kadın birden sözünü kesti. Parmaklarını büküp duruyordu. "Hanımefendi ailenin evinde oturmak istemedi, evet istemedi. Hanımefendi nehir kıyısında kendisine ait bir ev istiyordu. Tony ambarlardan birini onun için restore ettirdi. Hanımefendi kendi çiçek bahçesini, kendi üstü kapalı terasını, kendi dikiş odasını istiyordu. Ev ne zaman bitmiş görünse, Küçükhanım başka bir şey akıl ediyordu. Sanki vakit kazanmaya çalışıyordu. En sonunda oğlum onu eve getirdi."

Mireille'in yüzü buruştu. "Benim evime."

"Demek kendisi Lansquenet'li değil?" Bu, fiziksel farklılıkları açıklıyordu. Açık renkli gözlerini, küçük yüz çizgilerini, egzotik cilt rengini ve yabancı şiveli olmakla beraber, kusursuz İngilizcesini.

"O Paris'li." Mireille'in ses tonu başkente duyduğu tüm şüphe ve içerlemeyi dile getiriyordu. "Tony onunla orada tatildeyken tanışmış. On dokuz yaşındaydı." Jay, genç kadının ondan birkaç yaş büyük olması gerektiğini düşündü. O tarihte yirmi üç ya da belki yirmi dört yaşındaydı. Bu gençle, bu taşralı çiftçi çocuğuyla niçin evlenmişti sanki? Mireille soruyu onun yüzünde okumuş olmalıydı.

"Oğlum on dokuzundan daha yaşlı gözüküyordu, Bay Jay. Ve evet, çok da yakışıklıydı. Kendisi için zararlı olacak kadar yakışıklı. Tek evladımdı. Çiftlik, topraklar, her şey onun olabilirdi. Babası ondan hiçbir şey esirgemiyordu. Köyden herhangi bir kız onunla evlenmeye can atardı. Ama benim Tony'm daha iyisini istiyordu. Daha iyisine *layıktı*." Kadın başını sallayarak konuşmasına ara verdi.

"Neyse, bu kadar yeter. Buraya Tony'yi konuşmaya gelmedim. Araziyi satmayı düşünüp düşünmediğinizi öğrenmeye geldim."

"Öyle bir niyetim yok," dedi genç adam. "Bağla ilgili ciddi planlarım olmasa bile bu topraklara sahip olmaktan hoşlanıyorum. Dahası, burasının göz önünden uzak oluşu hoşuma gidiyor."

Mireille bu kadarıyla yetinmiş göründü.

"Ama fikrinizi değiştirdiğiniz takdirde bana söylersiniz, değil mi?" dedi.

"Tabii. Bakın, sıcaktan rahatsız olmuş olmalısınız." Kadın burada olduğuna göre, Jay, Tony ile Marise hakkında daha fazla bir şey öğrenmeden onu elinden kaçırmak istemiyordu. "Mahzende bir miktar şarabım var," dedi. "Benimle bir kadeh içmek istemez miydiniz?"

Mireille ona şöyle bir baktıktan sonra kabul etti.

"Küçük bir kadeh içebilirim," dedi. "En azından babamın evini tekrar görmek için."

Jay, geçmesi için yana çekilerek, "Yaptıklarımı onaylayacağınızı umarım," dedi.

Onaylanmayacak bir şey yoktu. Jay evi aşağı yukarı bulduğu şekilde bırakmış, sadece eski su boruları tesisatını yenilemiş, ama fayans lavaboları, odun sobasını, tahta dolapları ve çizilmiş eski mutfak masasını olduğu gibi bırakmıştı. Bu gibi şeylerin eski görünümünden hoşlanıyor, her çiziğin, her çatlağın ayrı bir öyküsü oiduğunu düşünüyordu. Aşınmış yer karolarını da seviyor, onları süpürüyor, fakat kilimlerle örtmeye yeltenmiyordu. Tahtaları cilalayıp temizlemekle beraber, yılların verdiği zararı raspalayarak gidermeye kalkışmamıştı.

Mireille her şeye eleştiren gözlerle baktı.

Sonunda Jay gülümseyerek, "Evet, ne diyorsunuz?" diye sordu.

Mireille, "*Hıh*," diye karşılık verdi. "Daha kötü olabilirdi. Plastik dolaplar ve bir bulaşık makinesiyle karşılaşmayı bekliyordum."

"Şarabı getireyim."

Mahzen karanlıktı. Yeni elektrik tesisatı henüz monte edilmemişti, tek ışık da izoleli bir bakır telin ucundaki zayıf bir ampulden geliyordu. Jay merdivenin yanındaki raftan bir şişe almaya hazırlandı.

Rafta sadece beş şişe kalmıştı. Genç adam konuksever gözükmek telaşı arasında şunu unutmuştu: sabahın ilk saatlerine kadar yazı yazarken bitirdiği bir şişe tatlı Sauternes'nin sonuncusu olduğunu. Ama aklı başka yerdeydi. Marise'le Tony'yi ve öykünün sonunu anlatmasını Mireille'den nasıl isteyebileceğini düşünüyordu. Parmakları bir an boynumu tuttu, ama sonra bıraktı. Özeller'i unutmuştu. Oralarda başka bir Sauternes şişesi olduğuna, onu belki gözden kaçırdığına emindi. Özeller benim yanımda belli belirsiz kıpırdadılar, uyuyan kediler gibi birbirlerine

sürtünüp mırıldandılar. Etiketinde 'Kuşburnu 74' yazılı olan yanımdaki şişe takırdamaya başladı. Sıcak şekerle şerbetten oluşan zengin bir koku burnuna ulaştı. Şişenin içinden, kıkır kıkır bir gülüşme sesi kulağıma geldi. Jay tabii ki bunu duyamıyordu. Eli yine de şişenin boynunun üstünde durdu. Ben, Jay'in parmaklarının altında fısıltıları, yaltaklanmaları, biçim değiştirdiğini ve o gizemli kokusunu salarken etiketini sinsice tersine çevirdiğini duyabiliyordum. Sauternes diye ayartıcı bir sesle fısıldadı, nehrin öbür yakasından nefis sarı Sauternes. İhtiyar bir kadının çenesini açacak bir şarap, kurumuş bir gırtlağı serinletecek bir şarap, yıllanmış, yumuşak bir şarap. Jay hoşnut bir tavırla şişeyi aldı.

"Bir tane kaldığını biliyordum."

Etikete bir şeyler bulaşmıştı, Jay de loşlukta onu okumaya kalkışmadı. Şişeyi merdivenden yukarı çıkardı ve mutfağa götürdü, onu açıp kadehlere doldurmaya girişti. Şarap kadehe dolarken şişenin gırtlağından minik bir kıkırtı yükseldi.

36

Mireille, "Babam yörenin en iyi şarabını yapardı," dedi. "O ölünce kardeşi Emile toprağı devraldı. Ondan sonra her şey Tony'nin olacaktı."

"Biliyorum. Üzgünüm."

Kadın omuzlarını silkti.

"Oğlum ölünce mülk en azından erkek soyuna geri döndü. O kadının eline geçmiş olsa kederimden hasta olurdum."

Jay'in yüzünde sıkıntılı bir gülümseme belirdi. Mireille'de normal kederi aşan bir şey vardı. Gözleri ateş saçıyordu. Yüzü taşlaşmış gibiydi. Jay, bir kadının biricik oğlunu kaybetmesinin nasıl bir şey olduğunu hayalinde canlandırmaya çalıştı.

"Bayan d'Api'nin kalmasına şaşırdım," dedi. "Yani sonradan demek istiyorum."

Mireille küçük bir gülüş salıverdi.

"Tabii ki kaldı," diye ters ters söylendi. "Onu tanımıyorsunuz. Sırf kininin etkisiyle ve inat olsun diye kaldı. Amcamın ölmesinin an meselesi olduğunu biliyordu, o zaman bütün mülk ilk gününden istediği gibi tümüyle onun olacaktı. Ama Emile onun ne yaptığını biliyordu. Kurnaz herif kadını tıpkı oltaya takılmış bir balık gibi oynattı. Her şeyi ucuza alabileceğine inandırdı onu." Mireille yine güldü.

"Ama bu toprakları niçin istesin ki? Niçin çiftliği bırakıp Paris'e dönmüyor?"

Mireille omuzlarını silkti.

"Kim bilir? Belki de beni çatlatmak için," dedi ve merakla şarabın tadına baktı.

"Bu da ne?"

"Sauternes. Ah lanet olsun!"

Nasıl yanılabildiğine Jay'in aklı ermiyordu. Elle yazılmış kirli etiket. Şişenin boynuna sarılmış sarı şerit. Kuşburnu, '74.

"Kahretsin. Çok üzgünüm. Yanlış şişeyi almış olmalıyım."

Genç adam kendi bardağındaki şarabı denedi. Şarap inanılmayacak kadar tatlı ve şerbet kıvamındaydı. Üstelik tortu zerrecikleriyle beneklenmişti. Genç adam fena bozularak Mireille'e döndü.

"Başka bir şişe açacağım. Bağışlayın. Size bunu ikram etmem söz konusu değildi. Şişeleri nasıl karıştırdığıma aklım ermiyor..."

"Hiç sorun değil." Mireille bardağını vermeye yanaşmadı. "Hoşuma gitti. Ne olduğuna emin değilim, ama bana bir şey hatırlatıyor. Tony'ye çocukken verdiğim bir ilacı belki." Kadın tekrar içti, bardaktaki şarabın ballı kokusu yine Jay'in burnuna çarptı.

"Lütfen, *hanımefendi.* Ben..."

Mireille ısrar etti. "Hoşuma gitti."

Jay, Mireille'in arkasındaki pencerenin dışında elma ağaçlarının altında turuncu tulumuyla Joe'yu hâlâ görebiliyordu. Joe onun kendisini gözlediğini görünce Jay'e başparmaklarını yukarıya kaldırıp işaret etti. Jay kuşburnu şarabı şişesinin ağzına tekrar mantarını taktı. Bardağında kalan şarabı bir yudumda içti. Onu dökmeyi her nedense yüreği el vermemişti. Şarabın tadı hâlâ korkunçtu, ama nefis bir keskin kokusu vardı- içi tohum dolu kırmızı böğürtlenler sanki patlıyor, özlerini kabın içine kova kova püskürtüyorlar, Joe da mutfağında radyoyu sonuna kadar açarak bir ay süreyle 1 numarada kalan Kung Fu melodisini dinliyor, arada bir durup Doğu'daki yolculuklarında öğrendiği aldatıcı bir hüneri gösteriyor, ekim güneşi de bir yandan çatlak camlardan içeri doluyordu...

Şarap görünüşe göre Mireille'in üzerinde de benzer bir etki yapmıştı. Ancak, damağı, şarabın kendine özgü tadına karşı daha duyar-

lıydı. İçkiyi küçük küçük yudumlarla içiyor, tadının keyfini çıkarmak için her defasında duraklıyordu.

Hülyalı bir tavırla, "*Hey*, bunun gülsuyu gibi... bir tadı var. Hayır, güller gibi. Kırmızı güler," diye söylendi.

Demek ki Joe'nun ev yapımı şaraplarının o çok özel etkisini fark eden yalnız Jay değildi. İhtiyar kadının bardağındaki şarabı sonuna kadar içmesini gözledi, bu arada şarabın olası ters etkilerini yakalamak için gözlerini Mireille'den ayırmadı. Ama korktuğu olmadı. Aksine, Mireille'in yüzü o her zamanki sabit anlamını yitirdi ve ihtiyar kadın gülümsedi.

"Şu işe bak *hele*. Güller. Bir zamanlar benim de bir gül bahçem vardı. Aşağıda elma bahçesinin yanında. Ne oldu bilmiyorum. Babam ölünce her şey mahvoldu. Kırmızı güllerdi, bir de mis gibi kokarlardı ki' Hughes'le evlenince çiftliği terk ettim, ama mevsiminde her pazar gelip güllerimi toplardım. Derken Hughes'le babam aynı yılın içinde öldüler, ama bu Tony'min doğduğu yıldı. Tony'm hesaba katılmazsa korkunç bir yıldı. Ama güller için anımsayabildiğim en iyi yazdı. Ev çatı arasına kadar gül doluydu. Ay bu ne sert şarap böyle. Bayağı başımı döndürdü."

Jay kadına endişeyle baktı.

"Sizi ben arabayla evinize götüreceğim. O yolu güneşin altında yürümemelisiniz." Ama Mireille başını salladı.

"Yürümek istiyorum. Birkaç kilometrelik yoldan korkacak kadar yaşlı değilim. Ayrıca..." Başıyla öbür çiftliğin bulunduğu yönü işaret etti. "...nehrin öbür yakasında oğlumun evini görmeyi seviyorum. Şansım yardım ederse kızı da gözüme ilişir belki. Uzaktan tabii."

Tabii. Jay ortada bir de çocuk olduğunu neredeyse unutmuştu. Ne var ki onu ne tarlalarda ne de okula giderken görmüştü.

"Küçük Rosa'm yedi yaşında oldu. Oğlum öldüğünden beri ona yaklaşamadım. Bir kere bile!" Kadının dudakları büzüldü. Şekilsiz iri elleri etekliğinin önünde yine öfkeli öfkeli kıpırdamaya başlamıştı. "O kadın bunun bana ne yaptığını biliyor. Biliyor. Oğlumun çocuğu için her şeyi yapardım. Çiftliği amcamdan satın alabilirdim. Onlara para verebilirdim.

Tanrı biliyor ya, paramı verecek başka kimim var benim." Mireille kalkmaya yeltendi. İri cüssesini yukarı çekmek için ellerini masanın üstüne dayamıştı.

Devam etti. "Ama bunun karşılığında çocuğu bana göstermek zorunda kalacağını o kadın biliyor. Ne olup bittiğini böylece öğrenirdim. Rosa'ma nasıl davrandığını bilselerdi; onun yaptıklarını bir kanıtlayabilseydim..."

"Lütfen." Jay elini dirseğinin altına dayayarak kadına destek oldu. "Boş yere sinirlenmeyin. Marise'in Rosa'ya elinden geldiğince iyi baktığına eminim."

Mireille nefret dolu bir bakışla onu azarladı. "Siz nereden bileceksiniz? Orada mıydınız? Oğlum öldüğü sırada samanlık kapısının arkasında mı gizliydiniz yoksa?" Kadının sesi kırıldı. Kolu Jay'in parmaklarının altında sıcak bir tuğla kadar kavurucuydu.

"Özür dilerim. Ben yalnız..."

Mireille büyük bir güç sarf ederek başını salladı. "Hayır, asıl özür dilemesi gereken benim. Güneş ve o kuvvetli şarap, *değil mi*? İnsanı ileri geri konuşturuyor. Ne yapayım, o kadın aklıma gelince gözlerim kararıyor..." Mireille birden gülümsedi, Jay de hiç beklemediği halde kaba dış görünüşün altındaki çekiciliği ve zekâyı bir an fark eder gibi oldu. "Dediklerimi unutun, Bay Jay," dedi. "Ve bir dahaki sefere benim sizi davet etmeme izin verin. Evimi size herkes gösterebilir."

Ses tonu herhangi bir red yanıtını peşinen kabul etmiyordu.

"Seve seve gelirim. Korkunç Fransızcama katlanabilecek birini bulduğuma ne kadar sevindiğimi bir bilseniz."

Mireille genç adamın yüzüne bir an dikkatle baktı, sonra gülümsedi. "Bir yabancı olabilirsiniz, ama sizde bir Fransızın kalbi var. Babamın evi iyi ellerde."

Jay, kadının ot bürümüş patikadan mülkün sınırına doğru dimdik yürüyerek uzaklaşmasını seyretti. Sonunda meyve bahçesinin sonundaki ağaç paravanının arkasında gözden kayboldu. Genç adam Mireille'in güllerinin hâlâ orada yetişip yetişmediklerini merak etti.

Bardağındaki şarabı tekrar şişenin içine döktü ve tıpasını kapadı. Bardakları yıkadı ve bahçe gereçlerini sundurmadaki yerlerine geri koydu. Ancak bundan sonra birden canlandı. Tamamlanmamış romanının aklından kaçan parçalarını bir araya getirmeye çalıştığı durgunluk günlerinden sonra her şeyi tozun içinde ışıldayan kayıp bir madeni para gibi görebildi.

Hemen yazı makinesinin başına koştu.

Joe birbirine dolaşık gül çitini göstererek. "İstesen onları tekrar canlandırabilirsin," dedi. "Fidanlar budanmayalı yıllar oldu, bazıları ise iyice yabanıllaşmış, ama biraz çalışarak gül bahçesini yine eski haline getirebilirsin."

Joe çiçeklere karşı oldu bitti kayıtsızmış gibi davranırdı. Meyve ağaçlarını, otları ve sebzeleri, toplanabilen, hasatı yapılabilen, depolanabilen, kurutulabilen, turşusu yapılabilen. şişelenebilen, ezilip özü çıkarılabilen. şarap yapılabilen şeyleri seviyordu. Buna rağmen bahçesinde daima çiçekler bulunurdu. Sonradan akla gelmiş gibi yıldızçiçekleri, gelincikler. lavanta çiçekleri, gülhatmiler dikilmişti. Domateslerin arasına güller, fasulye sırıklarının arasına ıtırşahiler dolanmıştı. Bunun bir kısmı kamuflajdı tabii. Bir kısmı da arı yemi. Fakat gerçek şu ki, Joe aslında çiçekleri seviyor, yabani otları çekip koparmaktan bile hoşlanmıyordu.

Nereye bakacağını bilmese Jay gül bahçesini kesinlikle göremezdi. Güllerin bir zamanlar tırmandırıldıkları duvar kısmen yıkılmış, geride sadece dört buçuk metre uzunluğunda düzensiz bir tuğla kısmı kalmıştı. Yerden yeşillikler fışkırmış, bunlar da duvarın tepesine ulaşarak içinde güllerin hemen hemen seçilemediği sık bir kitle oluşturmuşlardı. Jay bahçe makasıyla birkaç fundayı kesti. böylece bir tek iri kırmızı gül ortaya çıktı.

Joe daha yakından bakarak, "Eski bir gül. Pişirilmek için en iyi cins." diye belirtti. "Bir miktar gül yaprağı reçeli yapmalısın."

Jay yine bahçe makasıyla çalışmaya girişti ve yapışkan sarmaşık filizlerini gül fidanından uzaklaştırdı. Şimdi daha çok gül goncası göre-

biliyordu, güneşten saklanmışlardı adeta. Açılmış çiçekten yayılan koku hafif ve topraksıydı.

Genç adam gecenin yarısını yazarak geçirmişti. Mireille on sayfa dolduracak kadar malzeme getirmişti ve bu bilgiler önce yazılanlara mükemmel uyuyordu. Öykünün devamının gelmesi için sadece bu lazım denilebilir. Esas öykünün yokluğunda kitap bir anekdotlar koleksiyon olmaktan ileri gidemezdi, ama Marise'in öyküsünün hepsini bağlayıcı etkisiyle zengin ve ilginç bir roman olmak yolundaydı. Jay bir de sonunun ne olacağını bilseydi.

Londra'da düşünmek için spor salonuna giderdi. Buradaysa bahçenin yolunu tuttu. Bahçe işi zihni saran örümcek ağlarını temizler, düşünmeyi netleştirir. Pog Tepesi Yolu'nda Joe'nun gözetiminde kestiği ve budadığı, aşılar için reçineleri karıştırdığı, Joe'nun büyük havanında kesecikler için otları hazırladığı o yazları anımsıyordu. Burada da aynı şeyi yapmak uygun düşüyordu; kuşları ürkütmek için kırmızı kurdeleler, asalaklar için kokulu otlarla doldurulmuş kesecikler.

Joe güllerin üzerine eğilerek, "Beslenmeleri gerekecek," dedi. "Köklerini şu kuşburnu şarabıyla sulamalısın. Büyük yararı olur. Ondan sonra da yaprak bitleri için bir şey yapmalısın."

Bitkiler gerçekten de hastaydı, fidanları, sapları böcek sarmıştı. Jay, Joe'nun inatçı varlığına gülümsemekten kendini alamadı.

"Bu yıl belki de kimyasal bir sprey kullanacağım," diye önerdi.

Joe, "Sakın ha," diye atıldı. "Kimyasal zehirlerle bitkilerin canına okumak istemezsin. Buraya o amaçla gelmedin, değil mi?"

"Öyleyse niçin geldim buraya?"

Joe bezginlik belirten bir ses çıkardı.

"Sen hiçbir şey bilmiyorsun," dedi.

"Bir daha faka basmayacak kadar biliyorum. Sen ve sihirli keseciklerin. Tılsımların. Doğu'ya yaptığın seyahatler. Benimle çok güzel alay ettin, değil mi? Ben aklına geldikçe kasıklarını tuta tuta gülmüş olmalısın."

Joe yarım ay biçimli gözlüklerinin üzerinden ona ciddi bir yüzle baktı.

"Hiç gülmedim," dedi. "Sende burnunun ucundan daha ilersini görecek akıl olsa..."

"Sahi mi?" Jay artık sinirlenmeye başlıyor, güllerin etrafındaki böğürtlen çalılarını gereksiz bir şiddetle çekiştiriyordu. "Niçin gittin öyleyse?" diye tısladı. "Bir veda bile etmeden? Niçin Pog Tepesi Yolu'na dönünce evini boş buldum?"

"Yine aynı hikâye, değil mi?"

Joe elma ağacına yaslanarak bir Player's yaktı. Otların arasındaki radyo o ağustos bir numaraya yükselen "Aşkı Hissediyorum"u çalmaya başlamıştı.

Jay, "Kes şunu," diye söylendi.

Joe omuzlarını silkti. Radyo hafifçe cızırdadı, sonra sustu. "Keşke sana önerdiğim gibi şu *rosifea*ları ekseydin."

Jay, "Birkaç berbat tohumdan daha fazlasını gereksiniyorum," diye karşılık verdi.

Joe sigara izmaridini bir parmak hareketiyle çitin ötesine fırlattı. "Kendim bile bilmediğim için gideceğimi sana söyleyemezdim. Yine hareket halinde olmayı, biraz deniz havası solunmayı, biraz yol görmeyi gereksiniyordum. Ayrıca, seni tedarikli bıraktığımı zannediyordum. Dedim ya, o tohumları ekmiş olsaydın. Biraz *inancın* olsaydı."

Jay yeterince dinlemişti. Hızla döndü. Joe bir hayale göre fazlasıyla gerçek görünüyordu. Tırnaklarının altındaki kire varıncaya kadar gerçekti. Bu her nedense genç adamı daha fazla kızdırdı.

"Senden gelmeni hiçbir zaman istemedim!" Jay bağırıyordu. Kendini yine on beş yaşında hissediyordu. Ve sanki Joe'nun mahzeninde etrafında kırık şişelerle kavanozlarla çevrili olarak oturuyordu. "Senden yardımını istemedim ki! Seni hiçbir zaman burada istemedim! Sahi, niçin buradasın sanki? Niçin beni rahat bırakmıyorsun?"

Joe onun bitirmesini sabırlı bir tavırla bekledi. Jay en sonunda susunca, "Tamam mı?" dedi. "Söyleyeceklerini söyledin mi?"

Jay ona bakmayarak gül fidanlarını budamayı sürdürdü. Hemen hemen duyulamayacak kadar hafif bir sesle, "Çek arabanı, Joe," diye homurdandı.

Joe, "Dediğini yapabilirim," dedi. "Yapılacak daha iyi işlerim yok mu sanıyorsun? Gidilecek daha ilginç yerler yok mu dersin? Bu lanet olası dünyada sonsuz vaktim mi var sanıyorsun?" İhtiyar adamın şivesi Jay'in onu sinirlenmiş gördüğü ender zamanlardaki gibi giderek bozuluyordu. Jay ona arkasını döndü.

"Tamam." Bu sözde Jay'i arkasına dönmeyi istetecek bir kesinlik vardı. ama dönmedi.

Genç adam çalıların başında birkaç dakika daha çalışmaya kendini zorladı. Arkasında kuşların şakımasından ve kırlardaki rüzgârın hışırtısından başka ses yoktu. Joe gitmişti. Ve onu tekrar göreceğine Jay bu kez emin değildi.

37

Ertesi gün Agen'e gidince Jay ajansından gelmiş bir mektup buldu. Nick'in heyecanlı olduğu anlaşılıyordu. Önemlerini vurgulamak için kelimelerin altlarını kara kalemle çizmişti. "Benimle bağlantı kur. Acele tarafından." Jay ona Joséphine'nin kafesinden telefon etti. Çiftlikte telefon yoktu, Jay'de telefon bağlatmak istemiyordu. Nick'in sesi tıpkı uzaktaki bir radyo istasyonu gibi çok hafif geliyordu. Jay ön planda kafe sesleri, bardakların şangırtısını, tavla zarlarının takırdısını, gülüşmeleri yüksek sesle konuşmaları duyabiliyordu.

"Jay! Jay! Sesini duyduğuma çok sevindim. Burası tımarhaneden farksız. Yeni kitabın müthiş. Onu şimdiden yarım düzine yayıncıya yolladım."

Jay, "Kitabı daha bitirmedim," diye belirtti.

"Önemi yok. Harika bir eser olacak. Yabancı iklimlerin sana iyi geldiği anlaşılıyor. Şimdi acele tarafından gereksindiğim şu..."

"Bekle." Jay'in zihni karışmaya başlıyordu. "Ben hazır değilim."

Nick onun sesinden bir şeyler sezinlemeye başlamış olacaktı ki, yavaşladı. "Rahatla dostum. Kimse sana baskı yapmayacak. Senin nerede olduğunu bile kimse bilmiyor."

Jay, "Bana göre hava hoş," dedi. "Bir süre daha yalnız kalmaya ihtyacım var. Burada bahçede ufak tefek işler yaparak ve kitabımı düşünerek mutluyum."

Nick'in çeşitli olasılıklar üzerinde kafa yorduğunu adeta duyabiliyordu. "Peki. İstediğin buysa insanları senden uzak tutarım. İşleri yavaşlatırım. Ama Kerry'ye ne diyeyim? Gün aşırı bana telefon ediyor, ne yaptığını bilmek istiyor..."

Jay, "Kerry'ye *kesinlikle* bir şey söylemiyorsun," diye atıldı. "O burada görmek isteyebileceğim son kişi."

Nick, "Aha," dedi.

"Ne demek istiyorsun?"

"Bu işte *kadın parmağı* yok, değil mi?" Nick eğlenmiş görünüyordu. "Yeni yetenekler mi arıyorsun?"

"Hayır."

"Emin misin?"

"Kesinlikle."

Doğru, diye düşündü. Haftalardır Marise'i düşünmüyordu bile. Üstelik kitabının sayfalarında gezinen kadının tarlaların ötesindeki münzevi kadına benzer yanı yoktu. Jay'in ilgilendiği onun öyküsüydü.

Nick'in ısrarı üzerine ivedi bir mesajı olması olasılığına karşı ona Joséphine'in numarasını verdi. Nick müsveddenin devamını ne zaman görebileceğini sordu. Jay bunu söyleyemedi. Bunu düşünmek bile istemiyordu. Nick'in iznini istemeden tamamlanmamış müsveddeyi başkalarına göstermesinden zaten yeterince rahatsızdı. Nick sadece işini yapıyor olsa bile. Telefonu kapadığı sırada Joséphine'in kahvesini tazelediğini fark etti. Roux ile Poitou orada postahane memurluğu yapan Popotte'la oturuyorlardı. Jay'in bir an başı döndü. Londra ona hiç bu kadar uzak gözükmemişti.

Her zamanki gibi kırlardan geçerek evine döndü. Gece yağmur yağdığından patika kaygandı, çitlerden de su damlıyordu. Yolun kenarından geçerek ırmağı Marise'in topraklarının sınırına kadar izledi. Sessizliğin ve yağmur sularının ağırlaştırdığı ağaçların seyrinin tadını çıkarıyordu. Bağda Marise'den bir iz yoktu. Jay öbür çiftlik evinin bacasından küçük bir

duman çıktığını görebiliyordu, ama tek hareket buydu. Kuşlar bile sessizdi. Irmağı Marise'in topraklarının kendisininkilerle buluştuğu yerdeki en dar ve sığ noktasından geçmeyi tasarlıyordu. İki yanda ağaçlık birer yamaç vardı. Marise'in tarafındakilerin meyve ağaçları olmasına karşın Jay'in tarafında mürver ağacı gibi karmakarışık çalılar yer alıyordu. Jay geçerken dallara bağladığı kırmızı kurdelelerin kaybolduğunu gördü, herhalde rüzgâr tarafından sürüklenmişlerdi. Onları daha sağlam bağlamanın bir yolunu bulsa iyi ederdi. Irmak bu noktada sığlaşıyor, yağmur yağdığı zamanlar da su yayılıyor, saz yığınlarından adalar oluşturuyor, su kıyısının kırmızı toprağını kazarak abartılı şekiller meydana getiriyor, güneş de bunları taş gibi sertleştiriyordu. Bu geçit yerinde üstüne basılacak taşlar vardı; bunlar ise nehrin etkisi ve ayaklar altında çiğnenmekten düzleşip parlamışlardı. Şu sırada buradan yalnız kendisinin geçtiğini düşünüyordu. En azından şimdilik.

Ama ırmağın geçit yerine vardığında bir kızın ırmağın kıyısına tehlikeli biçimde çömeldiğini ve sess.z suyu bir değnekle karıştırdığını gördü. Küçük bir kahverengi keçi yanında sakin sakin etrafına bakınıyordu. Jay'in hareketinin ürküttüğü kız taş kesildi. Keçininkiler kadar parlak ve meraklı gözler Jay'in üzerine dikilmişti.

Birbirlerine bir an bakakaldılar. Kız gözlerini iri iri açarak olduğu yerde donmuştu; Jay ise karşı konulamaz bir *déjà vu* [1] duygusunun pençesindeydi.

Küçük kız Gil'y idi.

Turuncu bir kazakla dizlerine kadar kıvrılmış yeşil bir pantolon giymişti. Ayaklarından çıkardığı papuçlarını biraz ötede otların üstünde atmıştı Yanında ise ağzı açık kırmızı bir sırt çantası göze çarpıyordu. Boynunda ki birbirine düğümlenmiş kırmızı kurdelelerden oluşan gerdanlık Jay'in tıl sımlarına ne olduğunu açıklıyordu.

Jay daha dikkatli bakınca, onun Gilly olmadığını gördü. Kıvırcık saç ları kızıldan çok kestane rengiydi, yaşı da küçüktü, sekiz veya dokuz ya şından büyük olamazdı, ama benzerlik buna rağmen çarpıcıydı. Gilly'nin

---

[1] Bir şeyi daha önce görmüş olma duygusu.

canlı, çilli yüzü, geniş ağzı ve kuşkulu bakan yeşil gözleri onda da vardı. Bakış tarzı da aynı olduğu gibi, dizini de aynı Gilly gibi kıvırmıştı. Hayır, Gilly değildi, ama ona o kadar benziyordu ki, Jay yüreğinin ağzına geldiğini hissetti. Bunun Rosa olduğunu anlamıştı.

Çocuk genç adama somurtarak uzun uzun baktı ve papuçlarını kaptığı gibi kaçtı. Keçi ürkerek zıpladı ve yolda terk edilmiş çantanın kayışlarını kemirmek için kısaca durduktan sonra Jay'e dans eder adımlarla yaklaştı. Kız da keçi kadar hızlı hareket ediyor, ırmağı çevreleyen kaygan bayırda ellerini kullanarak çite doğru kendini yukarı çekiyordu.

Jay onun arkasından, "Bekle!" diye bağırdı. Ama kız duymamış gibi davrandı. Bir sansar kadar hızlı bayırın tepesine ulaştı ve ancak orada durup döndü ve meydan okur gibi Jay'e dilini çıkardı.

"Bekle!" Jay kötü bir niyetinin olmadığını anlatmak ister gibi ellerini uzattı. "Korkacak bir şey yok. Kaçma."

Kız, merakla mı veya düşmanca mı belli olmayan bakışlarını ona dikti. Başını düşünür gibi hafifçe yana eğmişti. Jay'in söylediklerini anlayıp anlamadığını bilmenin bir yolu yoktu.

Genç adam, "Rosa," dedi.

Çocuk bakmakla yetindi.

"Adım Jay. Şurada oturuyorum." Genç adam ağaçların arasından hayal meyal gözüken çiftlik evini işaret etti.

Küçük kızın doğrudan ona değil, durduğu yerin hafifçe soluna ve aşağısına baktığını fark etmişti. Duruşunda her an zıplayacakmış gibi bir gerginlik vardı. Jay ona verebileceği bir şey bulmak için cebini karıştırdı -bu bir bisküvi ya da belki bir şekerleme olabilirdi- ama bula bula çakmağını bulabildi. Ucuz renkli plastikten yapılmış bir Bic'di ve güneşte parlıyordu.

Çakmağı suyun öbür yanına doğru uzatarak, "İstersen bunu alabilirsin," diye önerdi. Çocuk bir tepki vermedi. Genç adam, belki dudak hareketlerini okumasını bilmiyor, diye düşündü.

Irmağın kıyısındaki keçi meleyerek Jay'in bacaklarına hafif bir tos attı. Rosa önce Jay'e, sonra keçiye baktı. Yüzünde küçümsemeyle karı-

şık bir endişe okunuyordu. Genç adam, küçük kızın bakışının ırmağın kıyısında terk edilmiş sırt çantasına kaydığını fark ediyordu. Eğilip onu yerden aldı. Keçi ilgisini şimşek hızıyla Jay'in bacaklarından gömleğinin koluna kaydırdı. Genç adam sırt çantasını ileri uzattı.

"Senin mi bu?"

Küçük kız karşı kıyıda ileriye doğru bir adım attı.

"Korkma." Jay, onun dudak okuyamaması olasılığına karşı ağır ağır konuşuyordu. Gülümsedi. "Onu senin tarafına getireceğim." Ağır çantayı saplarından tutarak geçit yerindeki taşlara bastı. Keçi ona alay edermiş gibi bakıyordu. Sırt çantasının ağırlığı genç adamın ilerlemesini zorlaştırıyordu. Kıza gülümsemek için başını kaldırdı, yağmurun kayganlaştırdığı bir taşın üstünde ayağı kaydı. Az daha düşüyordu. Taşların üstünden onu merakla izleyen keçi, aniden ona sürtünerek geçince Jay ileriye doğru sendeledi ve kabarmış suyun içinde poposunun üstüne oturuverdi.

Rosa'yla keçi ses çıkarmadan ona bakıp sırıtıyorlardı.

"Kahretsin." Jay kıyıya yürümeye çalıştı. Fakat akıntı sandığından daha kuvvetliydi. Genç adam sarhoş gibi taşların üstüne basa basa ilerlerken çizmeleri de çamurda kayıyordu. Görünüşe bakılırsa üstünde kuru olan tek şey sırt çantasıydı.

Rosa yine sırıttı.

Gülümseyişi onu tamamen değiştirmişti. Bu, güneş çıkmış izlenimini veren son derece aydınlık bir gülümsemeydi. Beyaz dişleri çilli yüzünün ortasında ışıl ışıldı. Hemen hemen ses çıkarmayarak gülüyor, neşeden otların üstünde çıplak ayaklarıyla tepiniyordu. Sonra yine uzaklaşmaya başladı. Papuçlarını aldı ve meyve bahçesine çıkan meyili tırmanmaya koyuldu. Keçi de onu izliyor, sarkmış bir ayakkabı bağcığını kemiriyordu. Yokuşun tepesine vardıklarında Rosa dönüp elini salladı. Ama bunun bir meydan okuma mı yoksa bir sempati belirtisi mi olduğunu Jay anlayamadı.

Kız ortadan kaybolduktan sonra Jay sırt çantasının hâlâ elinde olduğunu hatırladı. Açıp içine bakınca ancak bir çocuğun biriktirebileceği

cisimlerle dolu olduğunu gördü: İçinde sümüklüböcekler olan bir kavanoz, birkaç tahta parçası, sicimler ve bir çelenk oluşturmak üzere kurdelelerinden birbirine bağlanmış kırmızı tılsımlardan birkaçı. Jay bütün bu hazineleri tekrar çantanın içine koydu, sonra onu çite yakın olan kapı kazığının üstüne, iki hafta önce ejderhanın başını oturttuğu yere astı. Rosa'nın onu bulacağından kuşkusu yoktu.

Joséphine sonradan kafede, "Onu aylardan beri görmedim," dedi. "Marise artık kızını okula göndermiyor. Çok yazık. Onun gibi bir küçük kızın arkadaşlara ihtiyacı var." Jay bunu başıyla onayladı.

Joséphine anımsamayı sürdürdü. "Eskiden köydeki oyun grubuna katılırdı. Üç yaşında ya da belki biraz daha küçüktü. O sıralarda hâlâ biraz konuşabiliyordu, ama kulaklarının duyduğunu sanmıyorum."

"Ya?" Jay merak etmişti. "Onun sağır olarak doğduğunu zannetmiştim."

Joséphine hayır gibilerden başını salladı. "Hayır. Bir enfeksiyon geçirdi. Tony'nin öldüğü yıldı. Kötü bir kıştı. Irmak taşmış, Marise'in tarlalarının yarısı üç ay boyunca sular altında kalmıştı. Ayrıca polisle o mesele de vardı..."

Jay bir açıklama beklermiş gibi kadına baktı.

"Evet. Tony öldükten sonra Mireille bütün suçu Marise'e yüklemeye kalkışmıştı. Karıkocanın kavga ettiğini söyledi. Onun dediğine göre Tony intihar edecek biri değildi. Arada başka bir erkek olduğunu, onunla Marise'in Tony'yi öldürmek için işbirliği yaptıklarını ima etti." Kadın kaşlarını çatarak başını salladı. "Mireille'in aklı başından gitmişti," dedi. "Sanırım, aklına ne gelse söylerdi. Tabii, umduğu sonuçları alamadı. Polisler gelip birkaç soru sordular ve gittiler. O vakte kadar Mireille'in notunu verdiklerini düşünüyorum. Ama Mireille bundan sonraki üç veya dört yılı mektuplar yazarak, mücadele ederek, dilekçeler yollayarak geçirdi. Bir iki kere birileri geldi, ama hepsi bu. Özetle hiçbir sonuç çıkmadı. Mireille, Marise'in çocuğu bir arka odada kilit altında tuttuğuna dair dedikodular yaymıştı."

"Bunun doğru olmadığına eminim." Jay'in gördüğü hayat dolu, çilli çocuk hiç de bir arka odaya kapatılmış izlenimini vermiyordu.

Joséphine omuzlarını silkti. "Ben de öyle olduğunu sanmıyorum," dedi. "Ama zarar verilmişti bir kere. Çiftliğin kapılarında ve nehir boylarında kalabalık toplanmıştı. Çoğunlukla iyi niyetli insanlardı ve yeterince zararsızdılar, ama Marise bunu bilemezdi. Dışarda meşaleler yakılıp, fişekler ateşlenirken ve pancurları taşlanırken kadıncağız evine kapandı." Joséphine içini çekti. "Ortalık durulduğunda artık çok geçti. Herkesin ona karşı olduğuna inanmıştı bir kere. Sonra Rosa da ortadan kaybolunca..."

Joséphine kahvesinin içine bir ölçü konyak kattı. "Sanırım, hepimizin işin içinde olduğumuza inanmıştı. Bir köyde herhangi bir şey gizli tutulamaz, Mireille'in de Rosa'yı evine aldığını herkes biliyordu. Çocuk o sırada üç yaşındaydı. Hepimiz kaynanayla gelinin uzlaştıklarını ve Rosa'nın bir ziyaret için oraya geldiğini düşünmüştük. Tabii ki Caro Clairmont'la birkaç kişi daha: o sıralar en iyi arkadaşı olan Joline Drou ve Dr. Cussonnet, öyle olmadığını biliyordu. Ama bizler hiçbir şey sormadık. İnsanlar, bütün olan bitenlerden sonra herkesin başkasının işine karışmamasının daha iyi olacağına karar vermişlerdi. Ve tabii ki hiç kimse Marise'i tanımıyordu."

Jay, "O da bu işi kolaylaştırmıyor," diye belirtti.

"Rosa üç gün ortadan kayboldu. Mireille onu yalnız bir kez evden çıkarmaya çalışmıştı. O ilk gün. Ama bu uzun sürmedi. Çocuğun bağırışları ta kafeden duyuluyordu. Derdi başka ne olursa olsun, sağlam akciğerlerinin olduğu kesindi. Hiçbir şey onu susturamıyordu; ne şekerler, ne armağanlar, ne sevilip okşanmak, ne de azarlar. Hepsi -Caro, Joline, Toinette- ellerinden geleni yaptılar, ama çocuğun feryatları kesilmiyordu. Mireille sonunda kaygılanarak doktoru çağırdı. Kafa kafaya vererek çocuğu Agen'deki bir uzmana götürdüler. O yaştaki bir çocuğun aralıksız bağırması normal değildi. Onun dengesiz olduğunu, belki bir şekilde hırpalandığını düşündüler." Joséphine kaşlarını çattı. "Sonra, Marise, Rosa'yı oyun grubundan almaya gelince Mireille'in onu Agen'e götürdüğü-

nü öğrendi. O zamana dek hiç kimseyi bu kadar öfkeli görmemiştim. Onları mopediyle izledi ve Mireille'in Rosa'yı bir tür hastaneye yatırdığını öğrendi. Bazı testlerin yapılması içinmiş. Bilmem, neyi kanıtlamaya çalışıyorlardı."

Joséphine yine omuzlarını silkti. "Başka biri olsaydı köyden bir yardım umabilirdi," dedi. "Ama Marise mecbur kalmadıkça ne bir şey söyler, ne de gülümser. Onun için de köy halkı bu işe burnunu sokmadı. Hepsi bu; başkaca bir garez yoktu. Marise yalnız bırakılmak istiyordu, insanlar-da onu yalnız bıraktı. Hoş, Mireille'in Rosa'yı nereye götürdüğünü Caro Clairmont'un dışında bir bilen yoktu ya. Evet, daha sonra pek-çok söylenti duyduk. Örneğin, Marise'in elinde bir tüfekle nasıl Cussonnet'in ameliyathanesine dalıp onu zorla arabasına götürdüğünü filan duyduk.' İnsanların olayı anlatmalarını dinleseniz Lansquenet halkının yarısının buna tanık olduğunu zannederdiniz. Hep aynı şey. Bütün söyleyebileceğim, benim orada bulunmadığım. Ve Rosa o haftanın sonu gelmeden evine döndüyse de onu bir daha köyde görmedik; ne okulda, ne temmuzun on dördündeki havai fişek gösterilerinde, ne de Paskalya'daki çikolata festivalinde." Joséphine birden kahvesini bitirdi ve ellerini önlüğüne sildi. Kesin bir tavırla, "Hepsi bu kadar," diye tamamladı. "Bu, Marise'le Rosa'yı son görüşümüz oldu. Evet, onları arada sırada -belki ayda bir-Agen'e veya Narcisse'in fide bahçesine giderken ya da ırmağın karşı yakasındaki tarlada görür gibi olmuşumdur. Tony'nin ölümünden sonra olanlardan dolayı ya da taraf tuttukları ya da Rosa'nın kayboluşunda sessiz kaldıkları için köy halkını hiç bağışlamadı. Bunun kendisiyle ilgili olmadığını söylesen bile inanmazdı.

Jay başını salladı. Bu anlaşılabilirdi. "Çok yalnız bir hayat sürüyor olmalılar," derken Maggie ile Gilly'yi, her gittikleri yerde dost edinmeyi başarmalarını, iki yakalarını bir araya getirmek için ticaretten onarımlar yapmaya; rasgele işler çevirmeye varıncaya kadar her çareye başvurmalarını, daima hareket halinde olmalarını, aynı şen meydan okuyuşla hakaretlere ve önyargılara katlanmalarını düşünüyordu. Bu asık yüzlü ve kuşkucu kadın Joe'nun Nether Edge'deki dostlarından ne kadar farklıy-

dı. Öyleyken çocuk Gilly'ye o kadar benziyordu ki. Çiftliğe dönerken Jay sırt çantasının bıraktığı yerde olup olmadığına baktı, ama tahmin ettiği gibi onu almışlardı. Geride yalnız ejderha kafası kalmıştı. Kırmızı krepon dili dışarı sarkan kafa, yeşil yelenin üstüne gösterişli biçimde oturtulmuş kırmızı kurdelelerden örülü bir çelenkle süslenmişti. Daha yakına gelen Jay, ejderhanın dişlerinin arasına kilden bir piponun sıkıştırılmış olduğunu gördü. Genç adam gülümseyerek geçerken yanındaki çalı kümesinin içinde bir şeyin hareket ettiğini, taze yeşilliğin altında bir turunculuğun bir an şimşek gibi çaktığını gördü, uzaktan ise bir keçinin arsızca melemesi kulağına ulaştı.

38

Sonradan kafede pek sevdiği kremalı kahvesinin tadını çıkarırken köydeki ilk çikolata festivalinin öyküsünü ve kilise katında nasıl bir direnişle karşılandığını anlatan Joséphine'i yarım kulakla dinliyordu. Üstünde sütsüz pralin tozu serpilmiş ve fincanın yanında bir tarçınlı bisküviyle servisi yapılan kahve çok lezzetliydi. Narcisse karşıda her zamanki tohum katalogu ve *frenküzümlü* kahvesiyle oturuyordu. Kafe öğleden sonraları daha kalabalıktı, ama Jay müşterilerin büyük kısmının satranç veya iskambil oynayan ve hızlı yerel lehçeleriyle konuşan ihtiyar adamlardan oluştuğunu gördü. Akşamleyin kafe tarlalarla çiftliklerden gelen işçilerle dolacaktı. Jay gençlerin geceleri nereye gittiklerini merak etti.

Joséphine, "Burada fazla genç kalmıyor," diye açıkladı. "Çiftçilik yapmak istemezseniz iş yok. Çiftliklerin çoğu da ailelerin oğulları arasında bölündüğünden kimse için fazla bir geçim olanağı kalmıyor."

Jay, "Daima oğullar," diye mırıldandı. "Kızlar asla."

Joséphine, "Lansquenet'te bir çiftlik yönetmek isteyebilecek kadınlar fazla değil," dedi kayıtsızca.

"Üreticilerle pazarcıların bazıları da bir kadın için çalışmak fikrinden hoşlanmıyorlar."

Jay kısa bir gülüş salıverdi.

Joséphine onun yüzüne baktı. "Buna inanmıyor musunuz?"

Jay hayır der gibi başını salladı. "Benim için anlaması zor," diye açıkladı. "Londra'da..."

"Burası Londra değil." Kadın Jay'in yanıtını komik bulmuştu. "Buradaki insanlar geleneklerine bağlıdırlar. Kilise. Aile. Toprak. Gençlerin birçoğunun burayı terk etmelerinin nedeni bu. Dergilerinde okuduklarının aynını istiyorlar. Kentleri, otomobilleri, kulüpleri, mağazaları istiyorlar. Ama kalanlar da daima vardır. Bir kısmı da geri dönerler."

Joséphine, Jay'in *kremalı kahvesini* tazeledi. "Bir zamanlar benim de Lansquenet'ten kurtulmak için yapmayacağım şey yoktu," dedi. Komşu masada kalmış boş bardakları toplarken devam etti. "Bir yerde uzunca bir zaman otursanız, ne demek istediğimi anlarsınız. İnsanlar bir süre sonra Lansquenet gibi bir yerden ayrılmakta zorlanırlar. Burası sadece bir köy değil. Evler de sadece içlerinde yaşanılacak yerler değildir. Her şey herkese aittir. Herkes de herkese aittir. Bir tek insan bile fark yaratabilir."

Jay onayladı. Onu Pog Tepesi Yolu'na ilk kez çeken de bu olmuştu. Gidişler ve gelişler. Duvarların üzerinden yapılan konuşmalar. Yemek tarifi, meyve sepeti ve şarap şişesi değiş tokuşları. Başka kimselerin sürekli varlığı. Joe hâlâ oradayken Pog Tepesi Yolu yaşıyor görünmüştü. Onun gidişiyle birlikte ise her şey ölmüştü. Birden Joséphine'in hayatını, dostlarını, Les Marauds'yı kapsayan manzarasını ve de anılarını kıskandı.

"Ya ben?" diye düşündü. "Ben bir şey fark ettirecek miyim?"

"Tabii."

Yüksek sesle konuştuğunu fark etmemişti.

"Herkes sizi biliyor, Jay. Herkes bana sizi soruyor. Bir kimsenin burada kabul edilmesi biraz zaman alır. İnsanlar kalacak mısınız diye bilmek istiyor. Kalmayacak birine bağlanmak istemiyorlar. İçlerinden bazıları da korkuyor."

"Neden korkuyorlar?"

"Değişiklikten. Size gülünç gelebilir, ama çoğumuz köyü olduğu gibi seviyoruz, Montauban ya da Le Pinot gibi olmak istemiyoruz. Turistlerin

gelip geçmesini, evleri yüksek fiyatlara satın alıp köyü kışın ölü gibi bırakmalarını istemiyoruz. Turistler bir eşekarısı belası gibidirler. Her yere girerler. Her şeyi yerler. Bizi bir yılın içinde silip süpürebilirler. Bizden geriye konuk evleriyle oyun alanlarından başka bir şey kalmaz. Lansquenet -gerçek Lansquenet- yok olur."

Kadın başını salladı. "İnsanlar sizi göz hapsinde tutuyor, Jay. Caro ve Georges Clairmont'la samimi olduğunuzu görüyor ve şöyle düşünüyorlar..." Joséphine tereddüt etti. "Sonra Mireille Faizande'ın sizi görmeye geldiğini görüyor ve belki de gelecek yıl kira süresi dolunca öbür çiftliği de satın almayı planladığınızı düşünüyorlar."

Jay merak etmişti. "Marise'in çiftliğini mi? Bunu niçin isteyeyim ki?"

"O çiftliğe sahip olan ırmağa kadarki bütün araziyi kontrolü altına alır. Toulouse'a giden ekspres yol bir iki kilometre uzağından geçiyor. O takdirde araziyi geliştirmek, inşaat yaptırmak kolaylaşır. Daha önce başka yerlerde de aynı şey oldu."

"Burada olmaz. Yani ben yapmam." Jay kadının gözlerinin içine baktı. "Ben yazmak için buradayım, hepsi bu. Kitabımı bitirmek istiyorum. Sadece bununla ilgileniyorum."

Joséphine ona inanmıştı. "Biliyorum. Ama onun hakkında o kadar çok şey soruyordunuz ki. Ben de düşündüm ki belki..."

"Hayır!"

Narcisse tohum katalogunun arkasından genç adama meraklı bir bakış fırlattı.

Jay hemen sesini alçalttı. "Bakın. Ben bir yazarım ve etrafımda olan bitenlerle ilgileniyorum. Öyküleri severim. Hepsi bu."

Joséphine fincanına yine kahve doldurdu ve köpüğün üstüne pralin tozu serpti.

Jay, "Doğru söylüyorum," diye diretti. "Değişiklikler yapmak için burada değilim. Burasını olduğu gibi seviyorum."

Joséphine ona bir an dikkatle baktıktan sonra hoşnut göründü. "Pekâlâ Bay Jay," dedi. Gülümsüyordu. "Onlara iyi biri olduğunuzu söyleyeceğim."

Joséphine'in kararını pralinli kahveyle kutladılar.

39

Jay ırmağın başındaki o günden beri Rosa'yı yalnız uzaktan görmüştü. Birkaç kere küçük kızın onu çitin arkasından gözetlediği hissine kapılmış, bir keresinde de evin yan tarafında hafif ayak sesleri duyar gibi olmuş, bu arada Rosa'nın arkasında bıraktıklarını görmüştü. Örneğin, ejderha başının uğradığı değişiklikler. Kapı sövelerinde ve çitlerde küçük kızın daha önce çaldığı kırmızı kurdelelerin yerini alan çiçekler, yapraklar ve tüylerden örülü küçük çelenkler. Bir iki kere de bir desen eline geçmişti -bir ağaç gövdesine tutturulmuş bir ev, bir bahçe ya da gerçek olamayacak mor renkli ağaçların altında oynayan değnek çocuklar- bu resimlerin çizildiği kâğıtlar ise güneşte şimdiden kıvrılıyor ve soluyordu. Bu şeylerin armağanlar, oyuncaklar ya da ona meydan okuma araçları olup olmadığını kestirmenin bir yolu yoktu. Rosa'da, annesi gibi insanlardan kaçıyordu kuşkusuz, öte yandan keçisi kadar meraklıydı, karşılaşmaları da küçük kızı Jay'in zararsız olduğuna inandırmış olmalıydı. Bir kere onları bir arada gördü. Marise çitin arkasında çalışıyordu. Jay bir an onun yüzünü görebilmişti. Bu kadının kitabının kadın kahramanından ne kadar farklı olduğunu bir kez daha saptadı. Kaşlarının güzel kavisini, ağzının ince, fakat zarif çizgilerini, güneşin belli belirsiz pembeleştirdiği çıkık elma-

cık kemiklerini o birkaç saniyenin içinde görmek fırsatını buldu. Doğru koşullar altında bu kadın adamakıllı güzel olabilirdi. Popotte gibi tombulca ve şirin ya da köyün genç kızları gibi esmer tenli, şehvetli değildi. Hayır, onunkisi, kızıl saçların altındaki ince çizgileriyle ciddi, solgun bir kuzey güzelliğiydi. Arkasında bir şey kıpırdadı. Genç kadın anında ayağa fırlarken aynı zamanda hızla döndü, Jay de o bir saniyenin içinde başka bir değişikliğe tanık olabildi. Marise bir kediden daha hızlıydı ve savunmaya hazır olarak onun bulunduğu yöne değil, aksi yöne dönmüştü. Hızı bile o bakışını gizleyememişti. Neydi bu?

Korku mu?

Her şey bir saniyeden kısa sürmüştü. Rosa tatlı bir ses çıkararak yüzünde tatlı bir gülümsemeyle kollarını açıp annesine doğru atıldı. Böylece bir yanlış daha düzeltilmiş oldu. Jay çocuğun sindirilmiş olduğunu, kendisinin Nether Edge günlerinde Zeth'den saklanması gibi asmaların arasında gizlendiğini sanmıştı, ama annesine çevrili bakışında sadece tapma derecesinde bir sevgi fark ediliyordu. Jay bakarken çocuk bir ağaca çıkar gibi Marise'in üstüne tırmandı, bacaklarını annesinin beline doladı, kollarını da onun boynunun etrafında kilitledi. Marise bir an ona sarıldı, Jay de anne kızın profilini bir an yan yana gördü. Rosa'nın eli annesinin yüzünün üstünde dolaşıyor, işaret diliyle bir şeyler anlatıyordu. Marise burnunu yavaşça kızınınkine sürttü. Yüzünde Jay'in hayal bile edemediği tatlı bir ışık vardı. Genç adam, Marise'in çocuğunu hırpaladığı yolundaki Mireille'in imalarına bir dakika bile inanabilmiş olmasına şimdi utanç duyuyordu. Anne, kızın birbirlerine duydukları sevgi etraflarındaki havayı adeta güneş gibi ışığa boğuyordu. Aralarındaki sevgi alışverişi tamamıyla sessizdi.

Marise, Rosa'yı yere bıraktı ve ona işaret etti. Jay daha önce kimsenin işaret diliyle konuştuğunu görmemişti, hareketlerin zarafeti, canlılığı ve yüz ifadelerinden çok etkilendi. Rosa da ısrarlı bir şekilde işaretlerle bir şeyler anlatıyordu. Genç adamın, üstüne ait olmayan bir işe burnunu soktuğuna dair duyduğu his kuvvetlendi. Hareketler konuşmanın konusunu tahmin etmesine olanak vermeyecek kadar hızlıydı. Anne, kız kendi özel dünyalarına çekilmişlerdi. Onların sessiz konuşmaları Jay'in tanık olduğu en içten şeydi.

Marise de kızı gibi sessiz sessiz güldükçe yüzünün ifadesi camdan içeri sızan güneş ışığı gibi onu aydınlatıyordu. Rosa gülerken midesini ovuşturup ayaklarını yere çarpıyordu. İletişim kurdukça birbirlerine daha sıkı sarılıyorlardı. Vücutlarının her noktası sohbetin anlamına sanki anlam katıyordu.

Jay bundan sonra o ikisini daha sık düşündü. Bu iş genç kadının öyküsüne duyduğu meraktan daha ileriye gitmiş, tanımlayamadığı bir şeye dönüşmüştü. Joséphine ona bu yüzden takılıyordu. Narcisse her ne kadar bir yorumda bulunmaktan kaçınıyor idiyse de, Jay kadından söz ettiği zaman gözlerinde çokbilmiş bir bakış beliriyordu. Jay bunu fazla sık yapıyordu. Başka türlüsü elinde değildi. Mireille Faizande tanıdıklarının arasında Marise hakkında hiç aralıksız olarak konuşan tek kişiydi. Jay kadını defalarca görmeye gitmiş, fakat anneyle kızı arasında tanık olduğu yakınlık ve sevgi sahnesinin lafını etmeye dili varmamıştı. İkisinin arasında Mireille'in sözünü ettiğinden daha sıcak bir ilişkinin varlığını ima edecek olduğunda ise kadın öfkeyle tepki vermişti.

"Sen bu işi nereden bileceksin?" diye tıslanmıştı. "Onun nasıl biri olduğunu nasıl bilebilirsin ki?" Gözleri masanın üstünde duran taze kesilmiş güllerle dolu vazoya kaymıştı. Vazonun yanında çerçeveli bir fotoğraf vardı. Bir motosikletin üstüne oturmuş gülen bir çocuk. Bu Tony idi.

Mireille daha alçak sesle, "Onu istemiyor," dedi. "Tıpkı oğlumu da istemediği gibi." Gözlerinde katı bir bakış vardı. "Her şeyi aldığı gibi oğlumu da aldı. İçine etmek için. Onunla oynamak için. Rosa'ya yaptığı da aynen bu. Onunla oynuyor, onunla işi bittiği zaman da atacak onu." Kadının elleri kıpır kıpırdı. "Çocuğun sağır olması onun suçu," dedi. "Tony kusursuzdu. Bu dert onun ailesi tarafından gelmiş olamaz. Kadın habisin biri. Dokunduğu her şeyi bozuyor."

Mireille yine vazonun yanındaki fotoğrafa baktı.

"Oğlumu ilk gününden aldatıyordu. İşin içinde başka bir erkek vardı. Hastaneden biri."

Jay birisinin bir hastaneden söz ettiğini anımsar gibi oldu. Paris'teki bir sinir hastalıkları kliniğinden.

"Gelininiz hasta mıydı?" diye sordu.

Mireille aşağılayıcı bir ses çıkardı. "Hasta mı dediniz? Tony öyle söyledi. Marise'in korunmayı gereksindiğini söylüyordu. Benim Tony'm genç yaşına rağmen karısı için kaya gibi bir dayanaktı. O çok güçlü ve dürüst bir erkekti. Herkesin de kendisi gibi güçlü ve dürüst olduğunu zannediyordu." Mireille güllere bakışını dikti. "Boş durmamışsınız," dedi. "Zavallı gül fidanlarımı dirilttiniz."

Cümle duman gibi aralarında asılı kalmıştı.

Mireille, "Ona acımaya çalıştım," diye devam etti. "Tony'nin hatırı için. Ama o zamanlar bile kolay olmadı. Kadın evde gizleniyor, kimseyle, hatta aileden olanlarla bile konuşmaya yanaşmıyordu. Sonra ortada hiçbir sebep yokken öfke krizleri başladı. Korkunç krizlerdi: bağırıp çağırıyor, eline ne geçerse fırlatıyordu. Bazen bıçaklarla, usturalarla, eline geçirebildiği her şeyle kendine de zarar veriyordu. Tehlikeli olabilecek her şeyi saklamak zorunda kaldık."

"Ne kadar zaman evli kaldılar?"

Kadın omuzlarını silkti. "Bir yıldan az. Oğlum ona uzun süre kur yapmıştı. Öldüğü zaman yirmi bir yaşındaydı."

Mireille'in elleri yine hareket halindeydi, avuçlarını sıkıyor, açıyor, tekrar sıkıyordu.

"O iş bir türlü aklımdan çıkmıyor," dedi sonunda. "İkisini düşünüyorum. Adam onu hastaneden sonra izlemiş olmalı. Herhalde buluşabilecekleri yakın bir yere yerleşmişti. *Aah*, Tony ile evli kaldığı bir yıl boyunca, karnında onun bebeğini taşırken bile onunla alay etti sürtük. Her ikisi de oğlumla alay ettiler." Kadın Jay'e sert sert baktı. "Anlamadığınız şeylerden bahsedeceğiniz zaman bu söylediklerimi düşünün, anlaşıldı mı? Bu olanların zavallı oğluma ne yaptığını düşünün."

"Üzgünüm. Eğer bunlardan söz etmek istemiyorsanız..."

Mireille kişner gibi bir ses çıkardı. "Asıl başkaları bunlardan söz etmek istemiyorlardır," dedi. "Değil söz etmek, düşünmek bile istemiyorlar. Sadece kaçık ihtiyar Mireille'in gevezelik ettiğini düşünmeyi yeğliyorlar. Oğlunun canına kıymasından beri aklı başında olmayan Mireille. Herkesin kendi işine bakması, o kadının hayatına devam etmesine göz yummak, oğlumu çalıp hayatını mahvetmesine, Rosa'mı çalmasına da göz yummak daha kolay, öyle değil mi?" Artık öfkeden mi, üzüntüden mi

belli değil, kadının sesi çatladı. Sonra yüzü yine yumuşadı, kendinden hoşnut bir ifadeye büründü.

"Ama ben ona göstereceğim," diye devam etti. "Hele gelecek yıl bir gelsin, o zaman kafasını altına sokacak bir dama ihtiyacı olacak. Hele kira süresi bir dolsun. Burada kalmak istediği takdirde bana gelmek zorunda, değil mi? Ve kalmayı istiyor." Mireille'in yüzünde kurnaz bir anlam biçimlenmişti.

"Niçin istesin ki?" Jay her kiminle konuşsa bu soruyu sormamazlık edemiyordu. "Niçin burada kalmak istesin ki? Burada hiç dostu, ondan yana olan hiç kimse yok ki. Lansquenet'ten gitmeyi istediği takdirde, onu kim durdurabilir?"

Mireille güldü. "Varsın istesin. Bana ihtiyacı var. Nedenini de biliyor."

Mireille bu son sözlerine bir açıklama getirmekten kaçındı, Jay onu tekrar görmeye geldiğinde de kadını tetikte ve suskun buldu. İçlerinden birinin haddini aştığını anladığından ileride daha dikkatli olmaya ve güllerle kadının gönlünü almaya çalıştı. Mireille armağanları isteyerek kabul ediyordu ama, ona bir daha açılmaya kalkışmadı. Jay şimdiye kadar elde edebildiği bilgilerle yetinmek zorundaydı.

Onu en çok meraka düşüren köy halkının Marise hakkındaki çelişkili görüşleriydi. Herkesin kendine göre bir düşüncesi vardı, ancak Mireille dışında hiç kimse ötekilerden daha fazla bilgi sahibi değildi. Caro Clairmont'un gözünde o topluluktan kaçan pintinin biriydi. Mireille'e göre, bir delikanlının saflığından bile bile yararlanmış güvenilmez bir eşti. Joséphine onu bir çocuğu yalnız başına büyüten cesur bir kadın olarak görüyordu. Narcisse'e göre yalnızlık arzusuna saygı gösterilmesi gereken akıllı bir iş kadınıydı. Nehirde yolculuk ettiği zamanlar her yıl *bağ bozumunda* onun için çalışan Roux, Marise'i, tarlalarda çalıştığı zamanlar bile bebeğini sırtındaki bir askının içinde taşıyan, hava sıcak olduğu zaman çalışanlarına soğuk bira getiren, ücretleri nakit olarak ödeyen sakin ve terbiyeli bir kadın olarak anımsıyordu.

"Bazı kimseler bizden şüpheleniyorlar, *di mi*?" dedi sırıtarak. "Daima hareket halindeki nehir yolcularıyız. İnsanlar neler düşünmüyorlar ki. Değerli eşyalarını kilit altında tutuyorlar. Kızlarını gözlerinin önünden

ayırmıyorlar. Ya da gereksiz çaba gösteriyorlar. Fazla sık gülümsüyorlar. Sırtınızı sıvazlayıp size *dostum* diyorlar. O böyle değildi. Bana daima *mösyö* diyordu. Fazla konuşmuyordu. Aramızdaki erkek erkeğe olduğu gibi bir iş ilişkisiydi." Adam omuzlarını silkip kutudaki birayı ağzına boşalttı.

Jay'in her konuştuğu kişinin Marise hakkında değişik düşünceleri vardı. Popotte törenden hemen sonraki bir sabahı anımsıyordu. Marise bir elinde bir bavul, ötekinde ise bebek çantasıyla Mireille'in evinin dışında belirmişti. Popotte posta dağıtıyordu ve tam Marise kapıyı vururken evin önüne gelmişti.

"Mireille kapıyı açtı ve Marise'i resmen içeri sürükledi," diye anlattı. "Bebek çantanın içinde uyuyordu, ama sarsıntıdan uyandı ve ağlamaya başladı. Mireille getirdiğim mektupları elimden kaptı ve kapıyı yüzüme çarptı. Ama kapının öbür yanından seslerini duyabiliyordum, bebek de hiç aralıksız ağlıyordu." Kadın başını salladı. "Öyle sanıyorum ki, Marise o sabah gitmeyi planlıyordu -yola çıkmaya hazır görünüyordu- ama Mireille nasıl yaptıysa onu vazgeçirdi. Bundan sonra köye hemen hiç gelmedi gibi bir şey. Belki de insanların hakkında çıkardıkları dedikodulardan korkuyordu."

Aradan çok geçmeden söylentiler başlamıştı. Herkes bir şeyler anlatıyordu. Kadının merak, düşmanlık, haset ve öfkeyi kışkırtmaya inanılmaz bir yeteneği vardı.

Lucien Merle, onun, ırmak kıyısındaki işlenmeyen batak toprakları vermeyi reddetmesinin yöreyi geliştirme planlarını engellediğine inanıyordu.

"O araziyle büyük işler yapabilirdik," diye yineleyip duruyordu. "Artık tarımda bir gelecek yok. Gelecek turizmde." İşadamı *naneli* içkisinden bir yudum aldıktan sonra başını salladı. "Le Pinot'ya bakın. Değişimi başlatmak için bir tek adam yeterli oldu. Vizyon sahibi bir adam." Merle devam etti. "O adamın şimdi mültimilyoner olduğuna eminim."

Jay bütün bu öğrendiklerini eleyip gerçeğe ulaşmaya çalışıyordu. Bazı bakımlardan Marise d'Api gizemini çözmeye yaklaştığını sanıyordu, ama başka bakımlardan ilk günkü kadar cahil olduğunun farkında-

dı. Anlatılanların hiçbiri kendi gördükleriyle uyuşmuyordu. Marise'in çok fazla çehresi vardı ve Jay tam bir şey yakaladığını sandığı anda kafasının içinde her şey siliniveriyordu. Ve hiç kimse onun o gün gördüğünden, çocuğuna duyduğu korkunç aşkı yansıtan bakıştan söz etmemişti. O korku anından, kendisini ve yavrusunu korumak için öldürmek dahil, her şeyi yapmaya hazır vahşi hayvan bakışından.

Korku mu? Lansquenet'te korkmasını gerektirecek ne olabilirdi ki? Jay bunu bilmeyi çok isterdi.

40

Pog Tepesi, 1977 Yazı

İşler bozulduğu sırada ağustos gelip çatmıştı. Eşekarısı yuvası olayı, Nether Edge'deki barınak, Elvis. Derken Ekmek Baronu bir mektup yazarak Candide'le evleneceklerini haber verdi, gazeteler de bir süre onlarla ilgili haberlerle dolu taştı: Cannes'deki plajın önünde limuzine binerlerken, bir sinema prömiyerinde, Bahamalar'daki bir kulüpte, Ekmek Baronu'nun yatında çekilmiş fotoğrafları. Jay'in annesi bu yazıları bir koleksiyoncu tutkusuyla topluyor, tekrar tekrar okuyor, Candide'in saçlarının, Candide'in giysilerinin keyfini çıkarıyordu. Jay'in büyükannesiyle büyükbabası bu durumu içlerine sindirememişlerdi. Jay'in annesinin her zamankinden fazla üstüne düşüyorlar, Jay'e de soğuk bir kayıtsızlıkla davranıyorlardı. Babasının genleri sanki çocuğun içinde her an patlayıverecek bir zaman ayarlı bombaymış gibi.

Gri hava daha da ısındı, bulandı ve donuklaştı. Arada yağmur yağmasına yağıyordu, ama hava hâlâ sıcaktı ve serinlemiyordu. Joe kiraladığı arazi parçasında keyifsiz olarak çalışıyordu; o yıl meyveler bozuldu, dalların üstünde çürüdü ve güneşsizlikten yeşil kaldı.

İhtiyar adam, "Zahmete değmez, delikanlı," diye homurdanarak bir armut ya da elmanın kararmış sapını elliyordu. "Bunları toplamak boşuna yorgunluk olur."

Ancak Gilly'nin annesi havadan iyi yararlandı. O sıralarda çok rağbet gören çan biçimindeki saydam şemsiyelerden her nasılsa bir kamyon dolusu ele geçirmişti ve onları pazarda büyük kârla satıyordu. Gilly yaptıkları kazançla aralık ayına kadar yaşayabileceklerini söylüyordu. Bu düşünce Jay'in karamsarlığını daha da artırıyordu. Ağustos sonuna sadece birkaç gün kalmıştı, okullar ise bir hafta sonra açılıyordu. Gilly de sonbaharda bölgeden taşınacaktı. Maggie güneye doğru yola çıkmaktan ve Abingdon yakınlarında olduğunu duyduğu bir komüne katılmaktan söz ediyordu. Bir daha döneceğinin hiçbir garantisi yoktu. Jay'in içi kıpır kıpırdı, kâh geleceği okur gibi oluyor, kâh dünyayı siyah görüyordu, düşündüğünün tam aksini söylüyor, ona söylenen her şeyde bir alay unsuru arıyordu. Sürekli olarak Gilly ile bir hiç uğruna kavga ediyordu. İhtiyatı elden bırakmayarak şöyle ya da böyle barışıyorlar, kuşkucu hayvanlar gibi birbirlerinin etrafında dönüyorlardı. Dayanılmaz bir kasvet her tarafın rengini emiyordu.

Jay ağustos ayının son gününde Joe'nun evine tek başına gitti, ama ihtiyar adam düşünceli gözüküyordu, mesafeli davrandı. Yağmur yağmasına rağmen Jay'i içeri davet etmedi, tuhaf kaçan resmi bir tavırla kapının ağzında durdu. Çocuk onun arka duvarın dibine bir yığın tahta kasa yığdığına, yarıda bıraktığı bir işe dönmeye sabırsızlanırmış gibi bakışının ikide birde o yana kaydığına dikkat etti. Jay ani bir öfke duydu. Daha iyisine layık olduğunu düşünüyordu. Joe'nun ona saygı duyduğuna inanmıştı. Yanaklarını ateş bastığını hissederek Nether Edge'e kadar koştu. Bisikletini Joe'nun evinin yakınına bırakmıştı, demiryolu köprüsündeki olaydan sonra o gizlenme yeri artık güvenli değildi. Terk edilmiş rayları izleyerek kestirmeden Edge'e indi ve ırmağa doğru ilerledi. Gilly'yi görmeyi beklemiyordu -buluşmak için sözleşmemişlerdi- öyleyken kızı suyun kıyısında görünce Jay şaşırmadı. Sarkan uzun saçları neredeyse suya değiyordu. Bir elinde bir değnek tutuyordu. Dizlerinin üstüne çökmüş, değnekle suyun içindeki bir şeyi iteliyordu. Jay ancak onun yanına yaklaşınca başını kaldırdı.

Yüzü ağlamış gibi dalga dalga kızarmıştı. Jay bu düşünceyi anında silkip attı. Gilly hiç ağlamazdı.

Kayıtsız bir tavırla, "Ay sen miydin?" dedi.

Jay bir şey söylemedi. Ellerini ceplerine sokarak aptalca olduğunu hissederek gülümsemeyi denedi. Gilly karşılığında gülümsemedi.

"Bu nedir?" Jay sudaki cismi işaret etti.

"Hiç." Kızın suya fırlattığı değneği akıntı aldı götürdü. Su köpük içinde ve kahverengimsiydi. Gilly'nin saçları, buklelerine diken gibi yapışmış su damlacıklarından benek benekti.

"Lanet olası yağmur."

Jay o zaman aralarındaki buzları eritecek bir şey söylemeyi isterdi. Ama gök sanki onları eziyordu, dumanla uğursuzluğun kokusu bir kötülük önsezisi gibi insanı boğuyordu. Jay birden Gilly'yi bir daha görmeyeceğini hissetti.

"Gidip çöplüğe bakalım mı?" diye önerdi. "Aşağı inerken işe yarayacak bazı şeyler gözüme ilişir gibi oldu. Biliyorsun, dergiler ve başka öteberi."

Gilly omuzlarını silkti. "Hayır."

"Eşekarısı avlamak için hava çok uygun." Son bir çaresiz manevraydı, bu. Eşekarısı avlamak için yapılan bir öneriyi Gilly'nin daha önce hiç reddettiğini görmemişti. Eşekarıları sıcak havalarda uyuşuk olduklarından yuvalarına yaklaşılması daha kolay ve güvenli oluyordu. "Gelip yuva aramamızı ister misin? Köprünün orada bir iki tane yuva bulabileceğimiz bir yer gördüm."

Yine aynı omuz silkiş. Gilly nemli buklelerini salladı. "Başka işim mi kalmadı."

Sessizlik bu kez daha da uzun sürdü, bir yumak gibi çözüldükçe hiç bitmemecesine uzuyordu.

Gilly sonunda, "Maggie gelecek hafta taşınıyor," dedi. "Oxfordshire'daki kahrolası bir komüne gidiyoruz. Orada onu bekleyen bir iş varmış diyor."

"Ya."

Bunu beklemişti zaten. Yeni bir şey değildi. Öyleyse o beklediği şeyi duyunca niçin yüreği burkulmuştu? Gilly'nin yüzü suya dönüktü, kahverengi yüzeydeki bir şeyi dikkatle izliyor görünüyordu. Jay'in ceplerinin içindeki elleri yumruk olmuştu. O sırada bir şeyin eline dokunduğunu hissetti. Joe'nun tılsımıydı bu.

Fazla ellenmekten yağlı ve muşambamsı bir hal almıştı. Jay onu taşımaya öylesine alışmıştı ki, orada olduğunu bile unutmuştu. Kızın yanına çömeldi. Irmağın kokusu burnuna doluyordu. Amonyağa batırılmış madeni paralar gibi ekşi ve metalik bir kokuydu bu.

"Geri dönecek misin?" diye sordu.

"Hayır."

Suyun yüzeyinde ilginç bir şey olsa gerekti. Gilly'nin gözleri Jay'inkilerle karşılaşmaktan kaçınıyordu.

"Sanmıyorum. Maggie artık doğru dürüst bir okula gitmemin gerektiğini söylüyor. Bu sürekli gidiş gelişler bize yaramazmış."

Yine o nefret dolu ve mantıksız öfke patlaması. Jay suya tiksintiyle baktı. Birdenbire birilerinin canını yakmak istedi. Bu Gilly de olabilirdi, kendi de. Hızla ayağa fırladı.

"Bok." Bildiği en kötü kelimeydi bu. Ağzı uyuşmuştu sanki. Kalbi de öyle. Irmağın kıyısına hiddetle bir tekme savurdu, bir toprak ve ot kitlesi koparak ırmağın içine yuvarlandı. Gilly hâlâ ona bakmıyordu.

Çocuk işte o zaman hiddetine iyice yenik düştü. Suyun kıyısına arka arkaya tekmeler savurdukça toprak ve otlar göçük gibi suyun içine yağıyordu. Bazıları Gilly'nin üstüne yağarak kot pantolonuyla işlemeli gömleğine sıçradı.

Küçük kız, "Kes artık!" diye tısladı. "Böylesine aptal ve çocuksu davranmaktan vazgeç."

Doğru, diye düşündü Jay, gerçekten de çocuksu davranmıştı, bunu küçük kızın ağzından duymak ise onu büsbütün kudurttu. Gilly ayrılığı nasıl böylesine kolay ve kayıtsızca kabul edebilmişti? Jay'in kafasının içinde karanlık bir boşluk oluşmuştu. Yüzünü buruşturdu.

"Patla öyleyse!" diye bağırdı. "Ben gidiyorum."

Başının hafiften döndüğünü hissederek döndü, ırmağın kıyısındaki yamacı tırmandı ve kanaldaki gemilerin çekilmesine yarayan yedek yola yöneldi. Kızın onu geri çağıracağına emindi. On adım attı. On iki adım attı.

Kızın onu bakışıyla izlediğine emin olduğundan arkasına bakmadan kanal kıyısındaki yedek yola ulaştı. Kızın onu göremeyeceği ağaç-

ları geçip döndü. Fakat Gilly hâlâ aynı yerde oturuyor, onu gözlemiyor, saçlarının yüzüne saçılmasına aldırış etmeyerek sıcak yaz göğünden yavaş yavaş üzerine serpilen yağmurun altında hâlâ suya bakıyordu.

Jay, kızın duymasını isteyerek daha yüksek olarak, "Patla öyleyse," diye yineledi. Ama Gilly hiç dönmedi, en sonunda arkasını dönerek öfkeyle, biraz da gururu kırılmış olarak köprüye doğru yürüyen Jay oldu.

Geri döndüğü ya da kız tam o sırada başını kaldırdığı takdirde ne olabileceğini sonradan çok merak etti. Nelerin kurtarılabileceğini ya da önlenebileceğini. Pog Tepesi'ndeki olaylar hiç kuşkusuz çok farklı olabilirdi. Hatta belki Joe'yla vedalaşabilirdi. Ama o tarihte bilmese dahi, ikisini de bir daha hiç görmeyecekti.

41

Lansquenet, Mayıs 1999

Mireille'in ziyaretinin ertesi gününden beri Joe'yu görmemişti. Jay önceleri ihtiyar adamın yokluğundan dolayı rahatlamıştı, ama günler geçtikçe huzursuzlaşmaya başladı. İhtiyar adama ortaya çıkması için ruhen baskı yapmaya çalıştı, fakat Joe, ortaya çıkmamakta inat etti. Böylece sanki ortaya çıkışlarının Jay'in seçimi olmadığını anlatmak istiyordu. Gitmesi ardında bir gariplik ve bir tür yas havası yaratmıştı. Jay onu her an bahçede sebzeleri incelerken, mutfakta ne piştiğine bakmak için bir tencerenin kapağını kaldırırken görmeyi bekliyordu.

Yazı makinesinin başında otururken Joe'nun yokluğunun, olayların merkezindeki Joe biçimli boşluğun bilincindeydi. Dahası, ne kadar uğraşırsa uğraşsın Joe'nun her gün radyoda o denli kolay bulduğu nostalji istasyonunu bir türlü bulamıyordu. Daha kötüsü, yeni kitabı Joe'nun yokluğunda soluk alamıyordu. Zaten yazmak Jay'in içinden de gelmiyordu. Canı içki içmek istiyordu, ancak sarhoşluk içindeki kayıp hissini daha da çok vurguluyordu.

Kendi kendine bunun gülünç olduğunu tekrarlıyordu. Bir kere gerçekte var olmayan bir şeyin özlemini çekemezdi. Ama öyle de olsa, bir şeyin korkunç derecede kayıp, korkunç derecede ters olduğu hissini silkip atamıyordu.

Biraz olsun inancın olsaydı.

Gerçek sorun da buydu, değil mi? İnanç. Eski Jay hiç duraksamazdı. Her şeye inanıyordu. Bir yolunu bulup eski Jay olmak, Joe'yla onun '77 yazında tamamlamadan bıraktıkları şeyi tamamlamak zorunda olduğunu biliyordu. Bunu nasıl yapacağını bilebilseydi keşke. Her şeyi yapacağına kendi kendisine söz veriyordu. Her şeyi.

Sonunda, Joe'nun kuşburnu şarabının sonuncusunu ortaya çıkardı. Şişe mahzende geçirdiği zaman içinde tozlanmış, boynundaki ip eskilikten saman rengini almıştı. Şişe sessizce onu bekliyordu. Kendini sıkılgan, ama aynı zamanda garip şekilde heyecanlı hissederek şarapla doldurduğu bardağı dudaklarına götürdü.

"Üzgünüm, ihtiyar. Dostuz, değil mi?"

Joe'nun gelmesini bekledi.

Ortalık kararıncaya kadar bekledi.

Mahzende gülüşmeler almış yürümüştü.

42

Joséphine onunla ilgili havadisleri en sonunda köyde yaymış olmalıydı. Jay insanların ona daha dostça davrandıklarının farkına varıyordu. Birçokları geçerken onu selamlıyorlardı, onunla daha önce bir dükkân sahibinin klişeleşmiş nezaketiyle konuşan fırıncı Poitou şimdi ona kitabını soruyor ve neyi satın alması gerektiği hakkında fikir veriyordu.

"*Cevizli ekmek* bugün çok iyi, Bay Jay. Keçi peyniri ve bir iki zeytinle yemeyi deneyin. Tatlarını salmaları için zeytinlerle peyniri yemeden önce bir saat kadar güneşli bir pencere kenarında bırakın." Adam parmak uçlarını öptü. "İşte *bu* Londra'da bulamayacağınız bir şey."

Poitou Lansquenet'te yirmi beş yıldır fırıncılık yapıyordu. Parmaklarına romatizma yerleşmişti, ama hamur yoğurması sayesinde parmaklarının esnekliğini koruduğunu iddia ediyordu. Jay ona yardımı olabilecek bir tohum lapası hazırlamayı vaat etti; bu da Joe'nun hünerlerinden biriydi. Her şey ne kadar kolay anımsanabiliyordu. Poitou'nun onayını başka tanışıklıklar izledi: emekli öğretmen Guillaume, birinci sınıf öğretmeni Darien, çocukları her gün okula götüren ve evlerine geri getiren minibüs sürücüsü Rodolphe, yakındaki huzurevinde hemşire olan Nénette, Les Marauds'nun öbür yanında arı yetiştiriciliği yapan Briançon, bütün bu kimseler sanki meraklarını yatıştırmak için bu işareti bekliyorlar-

dı. Jay Londra'da ne yapıyordu? Evli miydi? Hayır mı, ama mutlaka birivardı. Yok muydu? Hayret. Kuşkularının dindiği şu sırada insanların merakı doymuyor, aynı masumca ilgiyle en kişisel konulara el atıyorlardı. En son kitabı hangisiydi? Bir İngiliz yazarı kaç para kazanıyordu? Hiç televizyona çıkmış mıydı? Ya Amerika? Amerika'yı görmüş müydü? Yanıtı huşu dolu iç çekişler izliyordu. Bu bilgi kahveler veya biralar içilirken köye yayılacak, dükkânlarda fısıldaşılacak, ağızdan ağıza nakledilecek ve her anlatılışta daha da abartılacaktı.

Dedikodu Lansquenet'te geçer akçeydi. Açık yüreklilikle sorulduklarıiçin gücendirmeyen sorular birbirini kovalıyordu. Ya ben? Kitabının içinde ben de var mıyım? Ya ben? Ya ben? Jay önce tereddüt etti. İnsanlar gözetlendiklerini, yüz hatlarının ödünç alındığını, hareketlerinin kopyalandığını öğrenmeyi her zaman hoş karşılamazlar. Bazıları kendilerine bir ücret verilmesini beklerler. Başkaları bu şekilde betimlenmelerini hakaret olarak algılarlar. Ama burada durum farklıydı. Birdenbire herkesin anlatılacak bir öyküsü vardı. Bunu da kitabınıza katabilirsiniz diyorlardı. Bazıları, hatta anlatılarını yazıyorlardı; defter kâğıtlarına, ambalaj kâğıtlarına bir kere de bir tohum paketinin arkasına yazdılar. Bu kimselerin birçoğu özellikle yaşlı olanlar, ender olarak bir kitabı ellerine alırlardı. Narcisse gibi bazıları zaten okumakta güçlük çekiyorlardı. Ama kitaplara duyulan saygı buna rağmen çok büyüktü. Joe da onlar gibiydi. Madenci geçmişi küçük yaşından beri ona okumanın zaman kaybı olduğunu öğretmişti *National Geographic*'lerini yatağının altında gizliyordu, ama Jay'in ona okuduğu öykülerden büyük zevk alıyor, ciddi bir yüzle dinlerken başını sallayıp duruyordu. Ve Jay onu *Culpeper's Herbal*[1] ya da bir dergiden fazlasını okurken görmese de, arada ağzından kaçırdığı bir alıntı ya da edebi bir referansta bulunması ancak kapsamlı ve de gizli bir okumadan kaynaklanabilirdi. Joe şiirleri de çiçekleri olduğu gibi seviyor, sevgisini hemen hemen utangaç bir kayıtsızlık maskesinin arkasında gizliyordu. Ama bahçesi onu ele veriyordu. Üstü cam kaplı çerçevelerin içinden hercai menekşeleri yüzlerini gösteriyorlardı. Yabangülleri sırık fasulyeleriyle sarmaş dolaştı. Lansquenet de bu konuda Joe gibiydi. Pratikliğinin altında

[1] Culpeper'in Şifalı Otları

güçlü bir romans damarı gizliydi. Jay kaşla göz arasında sevilecek yeni biri, hakkında şaşkın şaşkın *dingue mais sympa*[1] denilen İngiliz yazarın eşit dozlarda kahkahalar ve huşu esinleyen biri olduğunu keşfetmişti. Lansquenet'in kutsal zıpırı olmuştu. Şimdilik ters bir şey yapamazdı. Okul çocukları artık arkasından *Rozbif!* diye bağırmıyorlardı. Ya armağanlar Üstüne armağanlar yağıyordu. Briançon'dan bir kavanoz içinde petek balı, yanında da küçük kız kardeşiyle ilgili bir anekdot. Genç kızdan bir gün bir tavşanı pişirmesi istenmişti, gelgelelim, mutfakta bir saat oyalandıktan sonra kızcağız, "Alın şunu. Musibet şeyin tüylerini yolamıyorum!" feryadıyla tavşanı kapıdan dışarı atmıştı. Bir de pusula vardı: "Onu kitabınızda kullanabilirsiniz." Popotte'dan posta çantasında mektuplarla birlikte yolculuk boyunca bisikletinin sepetinde taşıdığı bir kek. Narcisse'den beklenmeyen bir armağan: patates tohumlarıyla evin güneşli yanına ekilmeleri yolunda mırıldanarak verilen direktifler. Bir ödeme önerisi gücenmeye yol açardı. Jay de bu küçük iyilikler karşılığında kafede herkese içki ısmarlamaya çalışıyordu, ama sonuçta bu konuda herkesten yine de geri kalıyordu.

Bundan ona bahsettiğinde Joséphine, "Merak etme," dedi. "Bura insanları böyledir. Birine alışmak için biraz zaman gereksinirler. Ondan sonra da..." Kadın sırıttı. Jay'in elinde insanların Joséphine'in bar tezgâhının altına onun için bıraktıkları armağanlarla (kekler, kurabiyeler, şişe şişe şarap, Denise Poitou'dan bir yastık yüzü, Toinette Arnauld'dan bir sahan yahni) dolu bir poşet vardı. Sepete bakınca Joséphine'in yüzü daha da çok güldü. "Bu durumda kabul edildiğini söyleyebilirsin, değil mi?"

Bu olumlu havanın dışında kalan bir tek kişi vardı. Marise d'Api her zamanki gibi mesafeli davranıyordu. Jay'in onunla en son konuşma çabasının üzerinden üç hafta geçmişti. Genç adam onu gerçi görmüştü, ama uzaktan; iki kere traktöründe, bir kere de yürürken ve daima tarlalarında çalışırken. Küçük kız ise ortada yoktu. Jay hayal kırıklığı duymasının saçma olduğunu düşündü. Duyduğu kadarıyla Marise köyde olan bitenlerden etkilenecek biri değildi.

---

[1] *Zıpır ama sevilen.*

Nick'e bir mektupla birlikte yeni romandan elli sayfa daha yolladı. O zamandan beri çalışması yavaşlamıştı. Bu kısmen bahçe yüzündendi. Orada yapılacak iş çoktu, yaz da artık yaklaştığından yabani otlar yine duruma hâkim olmaya başlamıştı. Joe haklıydı. Henüz yapabilecekken orayı bir düzene sokması gerekiyordu. Karışıklığı düzeltebildiği takdirde, kurtarılmasına değecek bir sürü bitki vardı. Çapraz altı metrelik bir yararlı otlar karesi, çevresinde de minik bir kekik çitinin kalıntıları vardı. Patates, şalgam, enginar, havuç ve kereviz gibi sebzeler üçer sıra halinde ekilmişlerdi. Jay, kınkanatlıları kaçırmak için patates sıralarının arasına kadife çiçekleri ekmiş, salyangozlara karşı da havuçların etrafına limon özü uygulamıştı. Ama kış sebzeleriyle yaz salatalarını düşünmesi lazımdı. Narcisse'in tohum ve fide satış yerine gitti: eylül ayı için brokoli, temmuzla ağustos için roka ve kıvırcık istiyordu. Clairmont'un kapılarıyla oluşturduğu minik serada bazı turfanda sebzeler ekmişti bile: küçük marullarla parmak havuçlar bir aya kadar yenilecek duruma gelirlerdi. Joe haklıydı, buranın toprağı iyiydi. Kırmızı renkteki toprak bereketliydi, aynı zamanda ırmağın karşı tarafındakinden daha nemli ve hafifti. Taşlar da daha azdı. Jay, bulduklarını kayalık bahçesi olacak yere savurdu. Gül bahçesini düzenlemesi de hemen hemen tamamlanmıştı. Eski duvara iliştirilmiş güller kabarmaya ve tomurcuk vermeye başlamışlardı, yarı açılmış çiçeklerden oluşan bir çağlayan pembemsi tuğla duvardan dökülüyor ve şarabımsı kokularını salıyorlardı. Yaprak bitlerinden hemen hemen arınmışlardı. Kırmızı fanila keseciklerin içine doldurulmuş ve yerin hemen yukarısında saplara bağlanmış olan lavanta çiçeği, limon özüyle karanfilden oluşan Joe'nun eski reçetesi her zamanki sihrini kanıtlamıştı. Jay hemen hemen her pazar en fazla açılmış çiçeklerden bir buket yapıyor ve kilisedeki ayinden sonra Mireille Faizande'ın Saint- Antoine Meydanı'ndaki evine götürüyordu.

Jay'in ayinde bulunması beklenmiyordu. *En tous cas, tous les Anglais sont païens.*[1] Bu terim sevgiyle heceleniyordu. Ama ırmağın öbür yakasındaki *La Païenne*[2] kadın için durum aynı değildi. Kafenin *tera-*

---

(1) Dinsiz, putperest İngiliz
(2) Putperest

*sı*ndaki ihtiyar adamlar bile ona kuşkuyla bakıyorlardı. Belki de yalnız yaşayan bir kadın olduğu içindi. Jay bunu birdenbire sorunca sorusunun nazikçe engellendiğini gördü. Mireille uzun bir süre güllere baktı. Onları yüzüne götürerek kokularını içine çekti. Hacimli bedenine kıyasla garip şekilde narin gözüken artritli elleri güllerin yapraklarına tüy gibi dokunuyordu.

"Teşekkür ederim." Kadın resmi bir tavırla başını eğdi. "Güzel güllerim. Onları suya koyacağım. İçeri girin de size bir çay demleyeyim."

Mireille'in evi beyaz badanalı duvarları, taş taban karolarıyla temiz ve havadardı, ama basitliği aldatıcıydı. Duvarların birinde bir Aubusson halısı asılıydı, oturma odasının köşesinde ise Kerry'nin aklını başından alabilecek sarkaçlı büyük bir dolap saat vardı. Mireille onun saate baktığını görerek, "Büyükannemindi," dedi. "Ben çocukken odamda dururdu. Yatakta yattığım yerden çalmasını dinlerdim. Saat başları, yarım ve çeyrek saatler için farklı çalardı. Tony de bu saati çok severdi." Kadın dudaklarını sıktı ve gülleri vazonun içine yerleştirmek için arkasını döndü. "Tony'nin kızının da saati seveceğine eminim," diye ekledi.

Çay çiçek suyu gibi hafifti. Kadın onu en iyi Limoges'u olması gereken bir fincanda ikram etti, şekerle limonu da gümüş bir maşayla koydu.

"Evet, seveceğine eminim. Annesi keşke insanlardan bu kadar kaçmasa."

Mireille genç adama baktı. Alayla konuştu. "İnsanlardan mı kaçıyor? *Hıh!* O, insan düşmanı, Bay Jay. Herkesten nefret ediyor. Ailesinden ise herkesten daha fazla." Mireille çayından bir yudum aldı. "Eğer izin verse ona yardım ederdim. İkisini de birlikte yaşamamız için buraya getirecektim. Çocuğa en çok gereksindiklerini vermeliydim. Doğru dürüst bir yuva. Bir aile. Ama o kadın..." Fincanı elinden bıraktı. Jay onun Marise adını asla ağzına almadığına dikkat etmişti. "Kira kontratının maddelerine harfiyen bağlı kalmakta inat ediyor. Sürenin dolacağı gelecek temmuza kadar evde kalmakta ısrar ediyor. Köye inmeyi reddediyor. Benimle veya ona yardım öneren yeğenimle konuşmaya yanaşmıyor. Sonra da... Sonra da toprağı Pierre-Emile'den satın almayı planlıyor. Niçin mi? Bağımsız olmayı istediğini söylüyor. Bize borçlu olmak istemiyor." Mire-

ille'in yüzü sıkılmış bir yumruktan farksızdı. "Bize *borçlu* olmak ha! Her şeyini bana borçlu! Ona bir ev verdim. *Oğlumu* verdim. Şimdi ondan.bana çocuktan başka hiçbir şey kalmadı. Ve kadın onu da bizden almayı başardı. Kullandığı işaret diliyle kızla yalnız o konuşabiliyor. Çocuk ba basını ve onun nasıl öldüğünü hiçbir zaman bilemeyecek. Kadın onu d: halletti. Elimde olsaydı bile..."

Yaşlı kadın birdenbire sustu. Büyük bir çaba harcayarak, "Neyse! dedi. "Er veya geç yola gelecek. Mecbur buna. Sonsuza dek dayana maz. Özellikle ben..." Tekrar sustu ve dişleri hafif bir takırtıyla birbirin‹ çarptı.

Jay sonunda, "Niçin saldırgan davrandığına aklım ermiyor," dedi. "Köy sevecen insanlarla dolu. Bana ne kadar dostça davrandıklarına baksanıza. İnsanlara bir fırsat verse onu seve seve aralarına alacaklarına eminim. Tek başına yaşamak onun için de kolay olmasa gerek. İnsanların onunla ilgilendiğini bilse, sizce sevinmez..."

"Anlamıyorsun." Mireille'in sesi nefret doluydu. "Köyde yüzünü gösterecek olsa nasıl karşılanacağını çok iyi bildiği için tek başına yaşamayı yeğliyor. Oğlum onu Paris'ten getirdiği günden beri aynı şey. Buraya hiçbir zaman uymadı. Bunu denemedi bile. Ne yaptığını herkes biliyor. Bilinmesini ben garantiledim." Yaşlı kadının kısılan kara gözlerinde bir zafer parıltısı vardı.

"Oğlumu nasıl öldürdüğünü herkes biliyor."

43

Clairmont, "Onun abarttığını biliyorsun," dedi sakin bir tavırla. İşten çıkmakta olanlarla hızla dolmakta olan Joséphine'in kafesindeydiler. Yağ lekeleri içindeki iş tulumu, mavi beresiyle Clairmont ve aralarında Roux'un da bulunduğu işçilerinden bir grup Jay'in arkasındaki masada oturuyorlardı. Gauloise'ların ve kahvenin huzur veren kokusu havayı dolduruyordu. Arkalarında biri kısa zaman önceki bir futbol maçını tartışıyordu. Joséphine mikrodalga fırında pizza dilimleri ısıtmakla meşguldu.

"*Hey José, bana bir peynirli kruvasan lütfen.*"

Tezgâhın üstünde bir kâsenin içinde lop yumurtalar ve bir tuzluk vardı. Clairmont yumurtaların birini alıp kabuğunu dikkatle soymaya girişti. "Yani onu gerçekte *öldürmediğini* herkes biliyor. Ama tetiği çekmeden de bu işi yapmanın birçok yolu vardır, *değil mi*?"

"Yani onu intihar etmeye mi sürükledi demek istiyorsun?"

Clairmont başıyla doğruladı. "Uysal tabiatlı bir gençti. Karısının mükemmel olduğunu düşünüyordu. Hatta evlendikten sonra bile, onun için her türlü fedakârlığa katlandı. Onun aleyhinde tek bir söz söylenmesine dahi dayanamıyordu. Karısının çok gergin ve kırılgan olduğunu söylüyordu. Belki de öyleydi, *değil mi*?" Adam yumurtasına tuz serpti. "Ona nasıl davrandığını görseydin: kadın sanki camdan yapılmıştı. O hasta-

nelerin birinden çıktığını söylüyordu. Dediğine göre sinirleri bozukmuş." Clairmont güldü. "Sinirleri bozukmuş ha! *Kadının* sinirlerinde hiçbir şey yoktu. Ama onun aleyhine bir şey söyleyenin vay haline..." Clairmont omuzlarını silkti. "Zavallı Tony, onu hoşnut etmek uğruna öldü. Onun için canı çıkana dek çalıştı, sonra kadın onu terk etmeye kalkınca kendini öldürdü." Adam melankolik bir zarafetle yumurtasını ısırdı.

Jay'in şaşkınlığını görünce, "Evet, onu terk edecekti," diye ekledi. "Bavullarını toplamış, yola çıkmaya hazırdı. Mireille onları birlikte görmüştü. Aralarında bir kavga olmuştu." Clairmont yumurtasını bitirdi ve Joséphine'e birasını tazelemesini işaret etti. Devam etti: "O evde daima kavgalar çıkıyordu. Ama bu kez kadının gerçekten gideceği anlaşılmıştı. Mireille..."

"Neymiş o?" Joséphine mikrodalgadan çıkmış pizzaları bir tepsi içinde müşteriye götürüyordu. Yüzünü ateş basmıştı ve yorgun görünüyordu.

"İki bira, José."

Joséphine, Clairmont'a şişeleri uzattı. Adam bunları bar tezgâhına iliştirilmiş bir şişe açacağıyla açtı. Joséphine ona anlam' bir bakış fırlattıktan sonra pizzalarla birlikte yürüdü.

Clairmont bardaklara bira doldurarak, "İşte bu kadar," diye tamamladı. "Bir kaza olduğunu zapta geçtiler. Ama olayın arkasında o kaçık karısının olduğunu herkes biliyor." Adam sırıttı. "İşin komik yanı ise vasiyetnameden bir kuruş bile koparamaması. Kadıncağızın geleceği ailenin merhametine kaldı. Yedi yıllık bir kontratı var -buna karşı bir şey yapamazlar- ama süre dolduğu zaman, vay vay vay!" Clairmont anlamlı bir omuz silkişle ekledi. "O zaman gidecek ve bana sorarsanız ondan kurtulacağız."

Jay. "Eğer çiftliği satın almazsa," dedi. "Mireille bunu deneyebileceğini söyledi."

Clairmont'un bir an için suratı asıldı. Bardağındaki birayı bitirerek, "Yeterli paranı olsa ona karşı ben açık artırmaya girerdim," dedi. "Orası inşaat yapmaya çok elverişli bir arazi. O eski bağda bir düzine tatil evciği inşa edebilirim. Çiftliği ona kaptırırsa Pierre-Emile sersemin biridir derim." Başını salladı. "Biraz da şans yardım ederse Lansquenet'te top-

rak fiyatları füze gibi fırlar. Le Pinot'ya bakın. Bu arazi iyi geliştirilirse insanı zengin edebilir. Ama o kadın bunu asla yapmaz. Yolu genişletmek istedikleri zaman ırmağın yakınındaki bataklığı bile feda edemedi. Sırf hainlik olsun diye planı engelledi." Clairmont öfkeyle başını salladı.

"Ama artık işler düzelme yolunda, değil mi?" Clairmont'un neşesi yerine gelmiş gibiydi. Yüzündeki hazin sırıtış posbıyığıyla garip bir çelişki oluşturuyordu. "Bir ya da belki iki yıl sonra Le Pinot'yu belki Marsilya'nın bir *gecekondu* bölgesine benzetebiliriz. Artık her şeyin değişmesi yakın olduğuna göre." Adam yine alçakgönüllü bir tavırla gülümsedi. "Farkı yaratmak için bazen bir tek kişi yeter, Bay Jay. Doğru değil mi?"

Bardağın kenarını Jay'inkine vurup gözünü kırptı.

"Sağlığınıza!"

44

Her şeyin bu kadar kolay hatıra gelmesi gerçekten tuhaf. Joe'yu son görüşünden beri aradan dört hafta geçmişti. Jay hâlâ ihtiyar adam her an ortaya çıkacakmış gibi bir his duyuyordu. Kırmızı faniladan kesecikler sebze bahçesinde ve evin köşelerinde yerlerini almışlardı. Arazinin sınırlarındaki ağaçlar da rüzgârın onları sürekli uçurup götürmesine karşın aynı şekilde süslenmişti. Ev yapımı küçük seralarda yetiştirilen kadife çiçekleri şimdi Narcisse'in patateslerinin arasında parlak yapraklarını açmaya başlamışlardı. Poitou, herhangi ilaçtan daha çok yararını gördüğü tohum lapasına teşekkür olarak ona *çelenk* biçiminde özel bir ekmek pişirmişti. Jay onun nasılsa teşekkür edeceğini biliyordu tabii.

Bahçesi şimdi bütün köydeki en zengin şifalı ot koleksiyonunu barındırıyordu. Lavanta çiçekleri hâlâ yeşildi, ama şimdiden Joe'nunkilerden daha keskin kokuluydular. Ayrıca, kekik, kolonya nanesi, tatlı limon, biberiye ve yığınlar halinde fesleğen vardı. Postayı getirdiği zaman Popotte'a bunlardan bir sepet dolusu verdi, ikinci bir sepet de Rodolphe'a gitti. Joe arada sırada konuklarına küçük muskalar da armağan eder, bunlara iyi niyet muskaları derdi. Jay de aynı şeyi yapmaya başladı: minik lavanta çiçeği, nane veya adaçayı demetleri veriyordu. Bunlar farklı renklerde kurdelelerle bağlanmış oluyordu; koruma için kırmızı, şans için beyaz, sağlık için mavi... Her şeyin hatırlanması ne kadar garip. İn-

sanlar bunun başka bir İngiliz âdeti, Jay'in bütün acayipliklerinin bir açıklaması olduğunu zannettiler. Bazı kimseler bu demetçikleri paltolarına ve ceketlerine iğneleyerek dolaştılar. Aylardan mayıs olmasına rağmen hava yerli halkın yaz giysilerini giymelerine izin vermeyecek kadar serindi. Bununla birlikte Jay günlük kıyafet olarak çoktandır şortlarla ve tişörtlerle geziyordu. Garip değil mi, Joe'nun alıştığı âdetlerine dönmek onu rahatlatıyordu. Çocukluk günlerinde Joe'nun çevre ritüelleri, günlüğü, kesecikleri, Latince niyetine uydurma bir dille okuduğu büyü formülleri ve sağa sola ot serpiştirmeleri çoğu kez zıddına giderdi. Bunları, birinin okul toplantılarında fazla hararetli şarkı söylemesi gibi utanç verici bulurdu. Joe'nun günlük sihirleri, erişkinlik öncesi yıllarını yaşayan bir çocuk olarak ona yemek pişirmek ve gizemlerinden sıyrılmış bahçıvanlık gibi fazlasıyla sıradan ve doğal gelirdi. Joe yaptığı bu işleri ne kadar ciddiye alırsa alsın, keyifle uygulanışları Jay'in romantik ruhunu isyan ettiriyordu. O, çok ciddi yakarışları, siyah giysileri ve gece yarısı yapılacak törenleri yeğlerdi. Bunlara körü körüne inanabilirdi. Miki türünden çizgi kahramanlar ve değersiz romanlarla büyüyen bir çocuk olarak öylesi ona daha gerçek gelirdi. Artık iş işten geçtiği şu sırada Jay toprakla çalışmanın verdiği huzuru tekrar keşfediyordu. Joe günlük sihir derdi buna. Amatörün simyası. İhtiyar adamın ne demek istediğini şimdi anlıyordu. Ama buna rağmen Joe geri gelmiyordu. Jay toprağı onun gelişine hazırlık olarak tohum ekmek üzere iyice taranmış bir bahçe parçası gibi hazırladı. Joe'nun yapacağı gibi ayın döngüsüne uygun olarak bitkileri ekti ve yabani otları ayıkladı. Her şeyi en doğru şekilde yaptı. İnanç duymaya çalıştı.

Joe'nun nasıl olsa orada olmadığını, hepsinin hayal ürünü olduğunu kendi kendine anlattı. Ama aksi gibi, Joe şimdi gidince farklı olduğuna inanmak ihtiyacındaydı. İçinde bir his Joe'nun gerçekten orada olduğunda ısrar ediyordu. Gerçekten gelmişti, o ise öfkeyle inançsızlığının etkisiyle her şeyi mahvetmişti. İhtiyar adamı geri getirtebildiği takdirde, her şeyin farklı olacağına kendi kendine söz veriyordu. Bitirilmeden kalmış o kadar çok şey vardı ki. İçinde çaresizlikten doğan bir öfke duyuyordu. İkinci bir şans elde etmiş ve bunu aptalca tepmişti. Her gün akşama kadar bahçesinde çalışıyordu. Joe'nun geleceğine emindi. Onu geri getirteceğine emindi.

45

Belki de sürekli geçmişi düşündüğü için Jay ırmağın kıyısında giderek daha fazla vakit geçirmeye başlamıştı. Kestirme yol burada sert bir eğimle suyun içine iniyordu. Orada yakındaki çitin altında toprağın içinde bir eşekarısı yuvası buldu ve eşekarılarını büyülenmiş gibi izlemeye koyuldu. Eşekarıları tarafından sokulduğu 1977 yazını ve Gilly'nin Nether Edge'deki barınakta patlayan kahkahasını anımsıyordu. Karnının üstüne yatarak eşekarılarının yerdeki deliğe girip çıkmalarını seyrediyor ve onların yüzeyin altında hareket ettiklerini duyduğunu hayal ediyordu. Tepelerindeki gök beyaz renkte ve kaygı vericiydi. Kalan Özeller de sessizdiler ve gök kadar kaygı veriyorlardı. Fısıltıları bile susmuştu.

Irmağın kıyısında yerde yattığı sırada Rosa onu buldu. Jay'in gözleri açıktı, ama nereye baktığı anlaşılmıyordu. Suyun yukarsındaki bir daldan sarkan radyoda Elvis Presley'den bir parça çalıyordu. Yanında açılmamış bir şişe şarap duruyordu. Rosa'nın okuyamayacağı kadar uzakta olan şişenin etiketinde "Ahududu '75" yazılıydı. Şişenin boynunun etrafında düğümlenmiş kırmızı bir şerit küçük kızın dikkatini çekti. Küçük kız bakarken İngiliz şişeye uzandı ve içindeki içkiden biraz içti. Jay tat kötüymüş gibi yüzünü buruşturdu, ama Rosa genç adamın içti-

ği içkinin kokusunu ta ırmağın öbür yanından duydu; gizlice toplanmış koyu kırmızı renkli olgun yabani ahududuların kokusuydu bu. Jay'i bir süre ırmağın öbür yakasından inceledi. *Maman*'ın[1] söylediklerine karşın zararsız gözüküyordu. Ve bu, o komik kırmızı kesecikleri ağaç dallarına bağlayan adamdı. Nedenini merak ediyordu. İlk zamanlar ona meydan okumak, adamı çevresinden mümkün olduğunca silmek için kesecikleri almıştı, ama sonra sallanan dallarda küçük kırmızı meyvelere benzeyen o cisimciklerden hoşlanmıştı. Şimdi gizli yerini onunla paylaşmakta bir sakınca görmüyordu. Rosa ırmağın öbür yakasındaki uzun otların arasına daha rahat çömelmek için konumunu değiştirdi. Karşıya geçmeyi aklından geçirdi, ama üstüne basılan taşlar kısa zaman önce yağan sağanaklarda su altında kaldığından karşı kıyıya geçmeye çekiniyordu. Meraklı kahverengi keçi huzursuzca elbisesinin kolunu çekiştiriyordu. Rosa elinin tersiyle hayvanı yanından itti. *Sonra Clopette, sonra.* İngilizin eşekarısı yuvasını bilip bilmediğini merak etti. Yuvanın ağzının sadece bir metre uzağındaydı ne de olsa.

Jay yine şişeyi kaldırdı. Yarısından fazlası boşalmıştı, genç adam da başının döndüğünü ve hemen hemen sarhoş olduğunu hissediyordu. Ona bu duyguyu veren kısmen gökyüzüydü, yağmur damlaları is pulları gibi yüzüne dökülüyordu. Gökyüzü uzayıp gidiyordu.

Şişeden çıkan koku yoğunlaştı, köpüren ve kaynayan bir şey oldu. Şen bir kokuydu bu, yaz ortasının, dallardan sarkan ve demiryolunun kireçtaşı çakıllarından yansıyan güneşin alttan ısıttığı fazla olgun meyvelerin soluğuydu. Bu anı pek de hoş değildi. Belki de gökyüzü ona Pog Tepesi'nde geçirdiği son yazı, Zeth'le talihsiz karşılaşmasını, Gilly'le, kendisinin yere çömelip eşekarısı yuvalarını büyülenmiş gibi seyrettikleri günleri çağrıştırıyordu. Eşekarılarını avlamaktan hoşlanan Gilly idi. O olmasa Jay asla bir eşekarısı yuvasının yakınına sokulmazdı. Düşüncesi bile onu rahatsız ediyordu. Kendi kendine üzüntüyle bu şarap 1975'i geri getirmeli, diye söylendi. Şarap o yılın ürünüydü. Radyoda "Sailing" şarkısı çalıyordu. Umut ve keşif dolu parlak bir yıldı. Daha önce öbür şi-

[1] Anne.

şelerle böyle olmuştu. Ama içindeki zaman makinesi iki yıllık bir aradan sonra onu buraya getiriyor, Joe'yu daha da uzaklaştırıyordu. Şarabın kalanını yere döktü ve gözlerini kapadı.

Şişenin dibinden kırmızı bir kıkırtı yükseldi. Jay yine gözlerini açtı, huzursuzdu, birisinin onu gözetlediğine emindi. Tortular bu donuk gün ışığında göze hemen hemen kapkara gözüküyordu, siyah renkte ve şeker pekmezi gibi ağdalıydılar. Jay yattığı yerden, şişenin boynundan bir şeyin dışarı çıkmaya çabaladığını gördü. Genç adam doğruldu ve biraz daha yakından baktı. Şeker kokusunu alan birkaç eşekarısı şişenin içine girmişti. İkisi şişenin boynunun içinde yapış yapış sürünüyordu. Bir tanesi dipteki kalıntıyı incelemek için şişenin karnına inmişti. Jay ürperdi. Eşekarıları bazen şişelerle içki kutularının içinde gizleniyorlardı. O yazdan biliyordu bunu. Arının dili sokması çok acı verdiği gibi ayrıca da tehlikelidir. Eşekarısı camın içinde güçlükle sürünüyordu. Kanatlarına şurup bulaşmıştı. Jay, şişenin içindeki böceğin artan bir telaşla vızıldadığını duyar gibiydi. ama belki de seslenen şarabın kendisiydi. Sıcak kokusu havayı bulandırıyordu. Bir işaret ya da belki bir uyarı verir gibi kırmızı bir duman sütunu yükseliyordu.

Eşekarısı yuvasına bu denli yakın olması genç adamı birden dehşet içinde bıraktı. Toprağın hemen altında böceklerin vızıltısını duydu. Genç adam oradan uzaklaşmak için doğruldu, ama bir pervasızlığın onu pençesine almasıyla birdenbire arıların yuvasına biraz daha yaklaştı.

Keşke Gilly burada olsaydı...

Özlem durdurulmasına vakit bırakmadan onu birdenbire pençesine aldı. Dikenli bir çalıya takılmış gibi çekiştiriyordu onu. Belki de şişeden fışkıran ya da şaraptan yere yayılan kokuydu onu etkisi altına alan. Hapsedilmiş bu yaz parfümü onu sarhoş ediyor, onu kendinden geçiriyordu. Yanındaki radyoda bir çatırtı oldu ve hemen arkasından "Aşkı Hissediyorum" adlı şarkı çalmaya başlayınca, Jay ürperdi.

Bu saçma, dedi kendi kendine. Hissettiklerini kanıtlayacak bir şey yoktu elinde. Bir eşekarısı yuvasını en son ateşe vermesinden bu yana aradan yirmi yıl geçmişti. Bu şimdi yapılması düşüncesizce ve ölümcül

olan, ancak bir çocuğun tehlikeleri tartmadan yapacağı bir şeydi. Ayrıca...

Şişeden geldiğini düşündüğü bir ses biraz alayla ona gülüyordu. Bazen Gilly'nin, bazen da Joe'nun sesiymiş gibi geliyordu. Sabırsızdı, asabiyet örtüsünün altında alaycıydı. *Gilly burada olmuş olsaydı bu kadar ödlek olmazdın.*

Irmağın öbür yakasındaki yüksek otların arasında bir şey kımıldadı. Jay bir an onu gördüğünü sandı; saçları olabilecek bir pas rengi kırmızısı ya da belki yollu bir tişört ya da bir kazaktı bu.

"Rosa?"

Yanıt yoktu. Küçük kız otların arasından ona bakıyordu, yeşil gözleri meraktan ışıl ışıldı. Nereye bakması gerektiğini bildiği için Jay şimdi onu görebiliyordu. Az ötede de bir keçinin melemesi kulağına geliyordu.

Rosa ona cesaret vermeye çalışırmış, adeta ondan bir şey beklermiş gibi bakıyordu. Altında eşekarılarının vızıltılarını duyabiliyordu, mayalı gibi bir sesti bu, toprağın altındaki bir şey sanki çılgınca mayalanıyordu. Ses Rosa'nın gözlerindeki beklentiye eklenince Jay'in tahammül sınırını aştı. Bu heyecan akımı yılları alıp götürdü, onu yine hiçbir şeyin incitemeyeceği on dört yaşında bir çocuk yaptı.

"İyi bak," diyerek yuvaya yaklaşmaya başladı.

Rosa gözlerini ondan ayırmıyordu. Genç adam beceriksizce hareket ediyor, kıyıdaki deliğe santim santim yaklaşıyordu. Hareket ederken başını eğiyor, böyle yapmakla eşekarılarını kandıracağını, görünmez adam olacağını sanıyordu. Bir iki eşekarısı bir an için sırtına kondular. Rosa onun, cebinden mendilini çıkarmasını seyretti. Bir elinde bir çakmak vardı. O gün ırmak başında Rosa'ya uzattığı çakmaktı bu. Genç adam çakmağı açtı ve mendili çakmak yakıtıyla ıslattı. Mendili ileri uzatarak yuvaya daha da yaklaştı. Irmağın eğimli kıyısında bir zamanlar sıçanları barındırmış olabilecek irice bir deliğin çevresinde de çamurlu bir arı kovanı vardı. Bir an tereddütle nerede duracağına karar vermeye çalıştı. Sonra mendili yuvanın içine soktu. Bir ucu da fünye gibi dışarda sallanıyordu. Rosa gözlerini dikmiş bakıyordu. Jay'de sırıtarak ona baktı.

Tanrı uzun ömürler versin!

Herhalde sarhoş olmalıydı. Sonradan ancak bu açıklama aklına gelebildi, ama o sırada kendini hiç de sarhoş hissetmiyordu. O sırada yaptığı ona doğru gözükmüştü. İyi. Heyecanlı. Bu gibi şeylerin nasıl hatırlandığına şaşmamak olanaksızdı. Bic'i bir kere çakması yetti. Mendil hemen alev aldı ve inanılmayacak bir hızla yanmaya başladı. O delikte herhalde oksijen boldu. İyi. Jay yanında fişekler getirmediğine pişman oldu. Bir iki saniye boyunca eşekarılarından bir tepki gelmedi, derken yarım düzine kadarı sıcak korlar gibi dışarı fırladılar. Jay büyük bir neşeyle ayağa fırladı ve kaçmaya hazırlandı. Bu, yaptığı ilk yanlıştı. Gilly ona daima öfkeli arılar dışarı uçtukları zaman bir kökün ya da bir ağaç kütüğünün korumasında yere uzanmasını öğretmişti. Jay bu kez tüm dikkatini Rosa'yı gözlemeye vermişti. Eşekarıları korkunç bir sürü halinde delikten fırlayınca çalılara doğru koştu. İkinci yanlış. Hiçbir zaman koşma. Hareket onları çeker, onları heyecanlandırır. En doğrusu, yamyassı yere yatıp yüzü örtmektir. Ama Jay paniğe kapıldı. Yanan çakmak yakıtının kokusunu alıyor, bir halının yanışını hatıra getiren iğrenç bir koku burnuna geliyordu. Bir şey kolunu sokunca ona bir tokat attı. O zaman çok sayıda eşekarısı çılgınca saldırıya geçerek tişörtünün dışından bedenini, elleriyle kollarını soktular, kulaklarının dibinden mermi gibi geçerek adeta havayı kararttılar. Jay kalan soğukkanlılığını da kaybetti. Başka bir eşekarısı onu tam sol gözünün altından sokunca şiddetli bir acı mızrak gibi bütün yüzüne yayıldı. Jay bunun üzerine körü körüne kaçmaya kalkışarak yolun kenarından suya uçtu. Irmak daha sığ olsaydı, boynunu kırması işten değildi. Ama bu düşüş onu kurtardı. Yüzü suya çarptı, battı, bağırdı, ırmak suyu yuttu, yüzeye çıktı, yine battı, karşı kıyıya yöneldi, bir dakika sonra da kendini ırmağın akışı yönünde birkaç metre ileride buldu. Tişörtü boğulmuş eşekarılarıyla yumru yumruydu.

Yuvanın altında yaktığı ateş sönmüştü. Jay yuttuğu suları kustu. Öksürdü ve titrek bir sesle küfretti. On dördüncü yaşı ona hiç bu kadar uzak gelmemişti. Gilly'nin zamanı içindeki adasından güldüğünü duyar gibiydi.

Su ırmağın bu yakasında sığdı, genç adam da yürüyerek karaya çıktı ve otların içine yüzükoyun çöktü. Kollarıyla ellerinin düzinelerle arı

tarafından sokulan yerleri şişmeye başlamıştı, bir gözü de bir boksörünkü gibi kapanmıştı. Kendini bir haftalık bir ceset gibi hissediyordu.

Rosa'nın ırmağın daha yukarısındaki yerinden onu gözetlediğinin yavaş yavaş farkına varıyordu. Eşekarılarının gazabından kaçmak için akıllıca geri çekilmişti, ama Jay onun ejderha başının yanındaki çit kapısının üst sırığına tünemiş olduğunu görebiliyordu. Meraklı, ama kayıtsız görünüyordu. Keçi yanında otlamakla meşguldu.

Jay, "Bir daha asla," diye soludu. "Bir daha asla, Tanrım."

Ayağa kalkmaya niyetleniyordu ki, çitin öbür yanındaki bağda ayak sesleri duydu. Başını kaldırınca Marise d'Api'nin soluk soluğa kapıya gelerek Rosa'yı kucakladığını gördü. Kızıyla hızlı hızlı işaretleşmeye başladıklarından Jay'in varlığını fark etmesi birkaç saniyesini aldı. Jay ayağa kalkmaya çalıştı, kaydı, gülümsedi ve bölgenin kurallarına uymakla genç kadının başka şeyleri es geçeceğini umut etmiş gibi eliyle anlaşılmaz bir hareket yaptı. Birden şiş gözünün, ıslak giysilerinin ve çamura bulanmış pantolonunun fazlasıyla bilincine vardı.

"Bir kaza geçirdim," diye açıkladı.

Marise'in bakışı yamaçtaki eşekarısı yuvasına çevrildi. Jay'in kömürleşmiş mendili hâlâ delikten dışarı sarkıyordu, genç adam suyun öbür yakasında çakmak yakıtının kokusunu da hâlâ alabiliyordu. Amma da kaza.

"Sizi kaç kere soktular?" Jay genç kadının sesinde ilk kez bir alay izi fark ediyordu.

Genç adam elleriyle kollarına şöyle bir baktı.

"Bilmiyorum. Ben... Bu kadar çabuk saldırıya geçeceklerini düşünemedim." Marise'in yerdeki boş şarap şişesine bakıp kendine göre sonuçlar çıkardığını görebiliyordu.

"Alerjiniz var mı?"

"Sanmıyorum." Jay yine ayağa kalkmayı denedi, ama kayarak ıslak otların üstüne serildi. Başı dönüyor, kendini hasta hissediyordu. Üstüne başına ölü eşekarıları yapışıp kalmıştı. Marise hem dehşete düşmüştü, hem de gülmemek için kendini zor tutuyordu.

"Benimle gelin," dedi sonunda. "Evde arı sokmalarına karşı ilaçlarım var. Bazen uzun vadede bir reaksiyon görülebiliyor."

Jay kendini ırmağın kıyısından çite doğru dikkatle çekti. Rosa da arkasından yürüyor, keçi de peşlerinden geliyordu. Jay eve giden yolun yarısında küçük kızın soğuk elinin avucunun içine kaydığını hissetti, başını eğince de onun gülümsediğini gördü.

Ev yoldan göründüğünden daha büyüktü. Yan duvarları yukarı doğru üçgenler oluşturan eski bir samanlıktı. Dar ve yüksek pencereleri vardı. Ön duvarın ortasında eskiden saman balyalarının yığıldığı çatı arasında bir kapı göze çarpıyordu. Ek binalardan birinin önünde eski bir traktör park edilmişti. Evin yan tarafında küçük düzenli bir sebze bahçesi, arkada ufak bir meyve bahçesi -burada yirmi kadar elma ağacı vardı- öbür yanda da kış için özenle istiflenmiş çekilerle odun vardı. Küçük kahverengi keçilerin ikisi veya üçü bağın küçük patikalarında oynayarak dolaşıyorlardı. Jay asma sıralarının arasındaki delik deşik patikada Marise'i izledi, kapıya yaklaşırlarken genç kadın ona destek olmak için kolunu tuttu. Ancak genç adam bu hareketin onun için kaygı duymasından çok, hantal yürüyüşüyle zarar verebileceği asmaları korumak amacını güttüğünü hissetmişti.

Marise mutfak kapısını işaret ederek, "Buradan girin," dedi. "Oturun. İlkyardıın kutusunu getireceğim."

Marise'in mutfağı aydınlık ve düzenliydi. Porselen bir lavabonun yukarısındaki bir rafta taş testiler diziliydi. Jay'in kendi çiftliğindeki gibi uzun bir meşe masa ve dev bir siyah ocak vardı. Şöminenin yukarısındaki alçak kirişlerde tutam tutam otlar: biberiye, adaçayı ve yaban fesleğeni asılıydı. Rosa kilere geçerek limonata getirdi, bir bardağı doldurdu ve meraklı bakışlarını Jay'den ayırmadan içmeye koyuldu.

"Tu as mal?"[1] diye sordu.

Genç adam çocuğa baktı. "Demek konuşabiliyorsun," dedi.

Rosa muzip muzip güldü.

---

[1] Canın yanıyor mu?

Jay limonata bardağını işaretle, "Ben de bundan içebilir miyim?" diye sordu, küçük kız da bardağı masanın üstünden ona doğru sürdü. Jay demek ki işaretlerle konuşabildiği gibi, dudakların hareketlerini de okuyabiliyor, diye düşündü. Mireille'in bunu bilip bilmediğini merak etti. Her nedense bilmediğini tahmin etti. Rosa'nın sesi çocuksu, ama düzgündü ve sağırlarda görülen iniş çıkışları göstermiyordu. Limonata ev yapımı ve çok lezzetliydi.

"Teşekkür ederim."

İlkyardım kutusuyla mutfağa giren Marise ona şüpheci bir bakış fırlattı. Bir elinde kullanıldıktan sonra atılan bir enjektör tutuyordu.

"Adrenalindir," dedi. "Bir zamanlar hemşireydin."

Jay kısa bir duraklamadan sonra kolunu uzattı ve gözlerini kapadı.

"İşte."

Genç adam dirseğinin iç yüzünde hafif bir yanma duydu. Bir an başı döner gibi oldu, sonra bu da geçti. Marise ona alayla bakıyordu

"Eşekarılarıyla oynayan bir adama göre fazla nane mollasınız."

Jay kolunu ovuşturarak, "Pek öyle sayılmaz," dedi.

"Öyle davranırsanız sokulmayı beklemelisiniz. Yine de hafif atlattınız."

Jay bunun doğru olduğunu varsayıyor, fakat hiç de öyle hissetmiyordu. Kafası hâlâ zonkluyordu. Sol gözü şişmiş ve kapanmıştı. Marise mutfaktaki dolaptan içinde beyaz bir toz olan bir şişe çıkardı. Bundan bir miktarı bir fincana serpti, biraz su ekledi ve bir kaşıkla karıştırdı. Fincanı Jay'e uzatarak, "Karbonattır," dedi. "Arıların soktuğu yerlere uygulamalısınız."

Ama yardım etmeyi önermedi. Jay kendini budala gibi hissederek önerileni yaptı. Karşılaşmalarının bu şekilde olacağını hiç düşünmemişti. Bunu açıkça söyledi.

Marise omuzlarını silkerek yine dolaba döndü. Jay bakarken o bir kaba makarna boşalttı, su ekledi ve kabı ateşe koydu.

"Rosa'nın yemeğini hazırlamalıyım," diye açıkladı. "Siz istediğiniz kadar dinlenebilirsiniz." Genç adam, bu sözlerine rağmen kadının onun bir an önce mutfağından çıkıp gitmesini istediğini seziyordu. Karbonatla

savaşıyor, sırtında sokulan yerlere ulaşmaya çabalıyordu. Kahverengi keçi başını kapıdan içeri uzatarak meledi.

"*Clopette, non! Pas dans la cuisine!*"[1] Rosa oturduğu yerden fırlayarak keçiyi mutfaktan uzaklaştırdı. Marise onu bakışıyla uyarınca çocuk elini ağzına yapıştırdı. Jay şaşırarak çocuğa baktı. Marise acaba niçin kızının onun yanında konuşmasını istemiyordu? Masayı işaret ederek Rosa'dan tabakları koymasını istedi. Rosa dolaptan üç tabak çıkardı. Marise yine başını sallayınca çocuk isteksiz bir tavırla tabaklardan birini aldığı yere bıraktı.

Jay kelimelerini dikkatle seçerek, "İlkyardım için teşekkürler," dedi.

Marise bir yandan salça için domatesleri doğrarken, başını salladı. Pencere pervazındaki bir saksıda taze fesleğen vardı. Marise makarnaya bundan bir avuç ekledi.

"Çiftliğiniz çok güzel."

"Öyle mi?" Jay genç kadının sesinde sinirli bir ton sezer gibi oldu.

"Burasını da satın almayı düşündüğümü sanmayın sakın," diye hemen ekledi. "Demek istediğim sadece çok hoş bir çiftlik. Hem güzel, hem de bozulmamış."

Marise dönüp ona baktı.

"Ne demek istiyorsunuz?" Kadının yüzü duyduğu şüphenin etkisiyle sararmıştı. "Onu satın almaktan kast ettiğiniz nedir? Yoksa birisiyle mi konuştunuz?"

Genç adam, "Hayır!" diye itiraz etti. "Sadece laf olsun diye söyledim. Yemin ederim..."

Marise, "Yapmayın," dedi donuk bir sesle. Jay'in kadında sezer gibi olduğu sıcaklık kaybolmuştu. "Sakın söylemeyin. Clairmont'la konuştuğunuzu biliyorum. Kamyonetini evinizin önünde gördüm. Size çeşitli fikirler verdiğine eminim."

"Fikirler mi?"

Kadın güldü.

---

[1] "Clopette, hayır! Mutfağa girme!"

"Evet, sizi biliyorum Bay Mackintosh. Sağa sola gidip, sorular soruyorsunuz. Önce eski Foudouin Şatosu'nu satın aldınız, sonra ırmak boyundaki araziyle ilgilenmeye başladınız. Neler planlıyorsunuz? Tatil evleri mi? Le Pinot'daki gibi bir spor kompleksi mi? Yoksa daha da heyecan verici bir şey mi?"

Jay hayır gibilerden başını salladı.

"Hakkımda yanılıyorsunuz. Ben bir yazarım. Buraya kitabımı bitirmeye geldim. Hepsi bu."

Marise ona alayla baktı. Gözleri sanki lazer ışınları saçıyordu.

Jay, "Lansquenet'in bir Le Pinot'ya dönüşmesini istemiyorum," diye ısrar etti. "Bunu en başından Clairmont'a söyledim. Kamyonetini görmenizin nedeni evime sürekli *eski püskü* eşya taşıması. Döküntü satın almaya meraklı olduğuma kafasını takmış."

Marise doğradığı yabani sarmısakları makarnanın salçasına katmaya başladı, ama belkemiğinin eğiliminden Jay onun biraz rahatladığını düşündü.

Genç adam, "Sorular soruyorsam bu bir yazar olduğum için," dedi. "Meraklıyım. Birçok yazarın başına geldiği gibi, esin perimin kaybolması benim de yazmamı engelledi. Ama Lansquenet'e geldikten sonra..." Artık neler söylediğinin farkında değildi. Bakışı, giydiği erkek gömleğinin altında seçilen genç kadının sırtının alt yarısına kilitlenmişti. "Buranın havası çok farklı," diye geveledi. "Geldiğimden beri çılgınlar gibi yazıyorum. Burada olmak için her şeyimi yüzüstü bırakıp geldim..."

Marise o zaman döndü. Bir elinde bir kırmızı soğan, öbüründe de bir bıçak vardı.

Jay ısrarla devam etti. "Herhangi bir ticari amaçla burada olmadığıma yemin ederim. Tanrı aşkına, mutfağınızda sular içinde ve karbonata bulanmış olarak oturuyorum. Bir girişimciye benzer halim var mı benim?"

Marise bir an bunu düşündükten sonra, "Belki yok," dedi sonunda. "Bir dürtüme uyarak bu mülkü satın aldım. Sizin varlığınızdan bile haberim yoktu... Sizi bilmiyordum bile... Genelde dürtülerim falan yoktur," diye geveledi.

"İşte buna inanmakta zorlanıyorum." Marise sonunda gülümsemişti. "Elini kasten bir eşekarısı yuvasına sokan bir adamın dürtüleri olmadığına nasıl inanabilirim ki?"

Çok zayıf bir gülümsemeydi bu, birden ona kadar uzayan bir skalada belki iki ölçüsündeydi, ama yine de bir gülümsemeydi.

Bundan sonra konuştular. Jay genç kadına Londra'yı, Kerry'yi ve *Pata Joe*'yu anlattı. Evin yanındaki gül bahçesini ve sebze bahçesini anlattı. Joe'nun gizemli ortaya çıkışlarının, sonra da kayboluşunun ya da altı şişenin ya da Marise'in nasıl yeni kitabına sızdığının tabii ki sözünü etmedi. Genç kadının, onun deli olduğunu düşünmesini istemiyordu.

Marise yemeği hazırladı -fasulyeli makarna pişirmişti- ve Jay'i onlara katılmaya davet etti. Daha sonra kahveyle Armagnac içtiler. Rosa dışarda Clopette'le oynarken Marise, Jay'e ıslak giysilerini çıkarmasını söyleyerek ona giymesi için Tony'nin tulumlarından birini getirdi. Tony'den kocası olarak değil de "Rosa'nın babası" diye söz etmesi Jay'in çok tuhafına gitmişti, ama aralarındaki dostça ilişki o kadar yeni ve kırılgandı ki, sorular sorarak bunu tehlikeye düşürmekten çekindi. Marise eğer Tony'yi anlatmak isterse bunu işine geldiği zaman yapacaktı.

Şimdilik pek az şey ele veriyordu. Genç kadında vahşi bir özgürlük tutkusu, küçük kızına karşı sonsuz bir sevgi vardı. İşiyle, eviyle, toprağıyla gurur duyuyordu. Kendine özgü görünürde ciddi, fakat örtülü bir tatlılığı olan bir gülümseyişi vardı. Sessizce dinleyiş biçimi de kendine özgüydü. Pratik cevval zekâsını ve arada sırada su yüzüne çıkan mizah yeteneğini hesaplı hareketlerinin altında gizliyordu. Jay, onu ilk görüşünü, önceki varsayımlarını, Caro Clairmont'la Mireille Faizande gibi kişilerin onun hakkındaki fikirlerini dinleyişini ve kısmen onlara inandığını anımsadıkça şimdi utanç duyuyordu. Romanının kahramanının -davranışları kestirilemeyen, tehlikeli, belki de kaçık yaratığın- bu sakin ve soğukkanlı kadına benzer hiçbir yanı yoktu. Hayal gücü gerçeği çok gerilerde bırakmıştı. Genç adam kahvesini içti ve Marise'in işlerine bir daha burnunu sokmamaya karar verdi. Marise'in hayatıyla Jay'in romanının ortak hiçbir yanı yoktu.

Huzursuzluk ancak sonra, çok sonra yüzeye çıktı. Evet, Marise çok hoş ve çekiciydi. Hele Jay'i kendi hakkında konuşturduğu halde, kadın kendi geçmişi hakkında en küçük bir imada bulunmamayı başaracak kadar da zekiydi. Yarım günde Jay hakkında öğrenmek istediği her şeyi öğrenmişti. Buna rağmen daha başka bir şey vardı. Rosa'yla ilgili bir şey. Rosa'yı düşündü. Mireille, küçük kızın hırpalandığına inanıyordu, ama bunu doğrulayacak hiçbir belirti yoktu. Tam aksine, anne ile kızın arasındaki sevgi apaçık görünüyordu. Jay onları çitin yanında görüşünü anımsadı. Bu seslendirilmeyen sevgi bağı. Tamam *seslendirilmeyen* uyum. Ama Rosa doğal olarak kolaylıkla *konuşabiliyordu.* Keçiye mutfakta bağırışı, o heyecanlı seslenişi bunu kanıtlıyordu. Keçiyle her zaman konuşmak âdetiymiş gibi *Clopette, non! Pas dans la cuisine!* diye bağırınca Marise, sesini çıkarmaması için uyarır gibi ona bakmıştı.

Onu neden uyarmıştı? Jay aklına takılan bu soruyu defalarca düşündü. Yoksa onun duymamasını Marise'in istediği bir şey mi vardı? Ya çocuk, keçi içeri girdiği sırada kapıya arkası dönük olarak oturmuyor muydu?

Öyleyse hayvanın orada olduğunu nasıl bilebilirdi?

46

Nether Edge, 1977 Yazı

Gilly'den ayrıldıktan sonra Jay bir süre köprünün başında oturdu. Öfke ve suçluluk duyuyor, Gilly'nin geri döneceğine inanıyordu. Ama küçük kız görünmeyince bir süre ıslak otların arasında oturarak toprakla bitkilerin keskin kokusunun keyfini çıkardı ve çiseleyen yağmur başını döndürünceye kadar gökyüzüne baktı.

Sonunda üşümeye başlayınca ayağa kalktı ve artık kullanılmayan demiryolu yatağı boyunca Pog Tepesi'ne doğru yürümeye başladı. İlgiden çok alışkanlıkla arada bir durup rayların yanında gözüne ilişen bir şeyi inceliyordu. Öylesine düşüncelerine dalmıştı ki, arkasındaki ağaçların arasından çıkan ve yelpaze gibi açılarak onu izlemeye girişen dört silueti ne duydu, ne de gördü.

Sonunda onları gördüyse de artık çok geçti. Glenda oradaydı. Yanında arkadaşlarından ikisi: sıska sarışın -adı Karen olacaktı- ve daha küçük bir kız olan Paula -ya da Patty- vardı. Bu sonuncusu on veya on bir yaşlarında gözüken, kulakları delik, hain anlamlı, somurtkan ağzı olan bir yaratıktı. Bir tarafta Glenda, öbür tarafta da Karen'le Paula olduğu halde yana açılarak yolunu kesmeye hazırlanıyorlardı. Yüzleri yağmurdan ve heyecanlı bir beklentiden ışıl ışıldı. Bir ara Glenda'yla

bakışları karşılaşan Jay, gözleri parlayan kızın oldukça güzel göründüğünü fark etti.

Daha beteri de vardı: Zeth de kız kardeşinin yanındaydı.

Jay bir iki saniye boyunca dondu kaldı. Kızlar pek önemli değillerdi. Daha hızlı koşarak, konuşarak ve blöf yaparak onları daha önce de atlatmıştı. Ayrıca sadece üç kişiydiler. Tıpkı maden kuyusu veya kanal aktarma havuzunun yukarısındaki taş yığını gibi tanıdıktılar, Edge'in bir parçasıydılar; eşekarıları gibi doğal bir tehlike -dikkat gerektiren- fakat korku esinlemeyen bir şeydiler.

Ama Zeth bambaşkaydı.

Kolları yukarı kıvrılmış bir tişört giymişti. Bir koluna bir paket Winston sıkıştırmıştı. Uzun saçları zeki anlamlı, zayıf yüzünün iki yanında dalgalanıyordu. Aknesi kalmamıştı, ama yanaklarında timsah gözyaşı kanalı gibi derin sivilce izleri vardı. Sırıtıyordu.

"Kız kardeşime sataştın, di mi?"

Zeth daha cümlesini bitirmeden Jay koşmaya başlamıştı bile. Düşünülebilecek en berbat yerde sıkıştırılmıştı, kanalın ve bir sürü gizlenme yerinin çok yukarısındaydı; açık ve dümdüz demiryolu yatağı önünde bir çöl gibi uzayıp gidiyordu. İki yandaki çalılar içinden geçilemeyecek kadar sık, koruma sağlayamayacak kadar kısaydılar. Derin bir hendek ve çalılardan oluşan bir duvar onu en yakındaki evlerden bile gizliyordu. Çocuğun lastik tabanlı ayakkabıları çakılların üstünde tehlikeli şekilde kayıyordu. Glenda'yla arkadaşları önünü kesmişlerdi, Zeth de hemen hemen ensesindeydi. Jay en akıllıca seçeneği seçti. İki kızın önünden kaçarak doğru Glenda'nın üzerine gitti. Kız yolunu kesmeye yeltendi, şişman kollarını bir topu tutmaya çalışır gibi ileri uzatmıştı, ama Jay onu var gücüyle iterek bir Amerikan futbolcusu gibi yana fırlattı ve terk edilmiş rayların aşağısına doğru koşmaya başladı. Arkasında Glenda'nın cıyakladığını duyuyordu. Zeth'in sesi çok, hem de çok yakından onu izliyordu: "Vay orospu çocuğu!"

Jay arkasına bakmadı. Pog Tepesi'ne çeyrek mil kala bir demiryolu köprüsü ve bir sokağa çıkan kestirme bir patika, bunun ötesinde de çöp-

lük vardı. Oraya bir varabilse... Köprü pek uzak sayılmazdı. Zeth'den daha genç ve zayıftı. Daha hızlı koşup onu geride bırakabilirdi. Köprüye bir ulaşabilse orada saklanacak yerler de bulabilirdi.

Omzunun üzerinden arkaya baktı. Araları otuz, kırk metre kadar açılmıştı. Glenda da ayağa kalkmış ve koşmaya başlamıştı. Ama kızın iriliğine rağmen Jay ondan korkmuyordu. Şimdiden soluk soluğaydı, iri göğüsleri gerilmiş gömleğinin altında gülünç şekilde hopluyordu. Zeth onun yanında daha ağır bir tempoyla koşmaya devam ediyordu. Ama Jay arkasına baktığı sırada birden ileriye doğru bir hamle yaptı; kolları bir aşağı, bir yukarı hareket ediyor, ayaklarının altından çakıllar sağa, sola sıçrıyordu.

Jay'in artık başı dönmeye başlamıştı, soluğu göğsünün içinde sımsıcak bir taş gibi ağırlaşmıştı. Demiryolu çizgisinin kavisinin hemen ilerisinde köprüyü ve terk edilmiş noktaları işaretleyen bir sıra kavak ağaçlarını görebiliyordu. Bir beş yüz metre daha koşabilse kurtulurdu.

Joe'nun tılsımı hâlâ cebindeydi. Koşarken kalçasına çarptığını hissediyordu. Onu beraberinde getirdiği için rahatladı. Evden çıkarken unutabilirdi de. O yaz çok fazla yapacak işi olmuştu; sihir falan düşünemeyecek kadar kafası karışıktı.

Tüm umudu tılsımın hâlâ işlerliğinin olmasıydı.

Arayı daha da fazla açarak köprüye vardı ve saklanabileceği bir yer aradı. Yola çıkan yokuşu tırmanmak fazlasıyla riskliydi. Jay artık iyice tıkanmıştı, yol ve güvenlikle arasında ise belki on beş metrelik dönemeçli bozuk bir patika vardı. Jay, Joe'nun tılsımını avucuna alarak aksi yöne, sapacağını olası görmeyecekleri köprü altına ve arkaya, Pog Tepesi'ne yöneldi. Kemerin altında koca bir yakıotu kümesi vardı. Bunun içine daldı. Başı zonkluyor, göğsünün içinde kalbi sıkışıyordu.

Artık güvendeydi.

Gizlendiği yerden sesleri duyabiliyordu. Zeth'inki yakından geliyordu. Glenda'nınki daha uzaktaydı, köprüyle kestirme yol arasındaki boşluktan yansıyordu.

"Kaahrolaası nerede ki?"

Jay onun kemerin öbür yanında durduğunu ve patikayı kolladığını, mesafeleri ölçtüğünü hayalinde canlandırabiliyordu. Otların salınan beyaz kafalarının altına büzüldükçe büzüldü.

Glenda koşmaktan soluk soluğaydı.

"Onu kaybettin, serseri!"

"Hayır, kaybetmedim. Buralarda bir yerde. Uzağa gitmiş olamaz."

Dakikalar geçti. Jay bölgeyi taradıkları süre boyunca tılsıma yapıştı kaldı. Daha önce etkisini görmüştü. O sıralar yararının olacağına inanmamıştı, ama şimdi biliyordu. Sihre inanıyordu. Gerçekten inanıyordu. Köprünün altında birikmiş çerçöp yığınının birisinin ayaklarının altında çatırdadığını duydu. Çakılların üstünde ayak sesleri vardı. Ama o güvendeydi. Görünmez olmuştu. İnanıyordu buna.

"Bu...rada!"

Konuşan, beline kadar çıkan otların arasında duran on yaşındaki Paula ya da Patty idi.

"Çabuk, Zeth, yakala onu! Yakala onu!"

Jay köprüye doğru gerilemeye başladı. attığı her hareketle beyaz tohum bulutları etrafa saçılıyordu. Tılsım parmaklarının arasında sallanıyordu. Glenda'yla Karen kemerin kavisini döndüler. Yüzleri kanlar içindeydi. Kemerin hemen ötesinde ağzına kadar ısırgan otlarıyla dolu derin bir hendek vardı. O yandan kaçış olanaksızdı. Derken Zeth köprünün altından çıktı, kolunu yakalayarak Jay'i dostça bir hareketle omuzlarından kendisine doğru çekti ve gülümsedi.

"Yakaladım seni."

Sihir sonunda etkisiz kalmıştı.

Jay, bundan sonra olanları hatırlamak bile istemeyecekti. Her şey bazı düşler gibi garip bir sessizlik içinde oldu bitti. Önce tişörtünü çıkardılar ve bağırmasına, tekmeleriyle karşı koymaya çalışmasına aldırış etmeden ısırgan otlarıyla dolu hendeğin içine ittiler. Çocuk dışarı tırmanmaya çalıştı, ama Zeth her defasında onu yine aşağı itti. Yapraklar Jay'in vücudunda günlerce kaşınacak ve yanacak olan izlerle bereler bırakıyordu. Çocuk yüzünü korumak için kollarını kaldırdı, *Nasıl oluyor da bu Clint'in başına gelmiyor*, diye düşündü. Derken biri saçlarından çekerek onu

ayağa kaldırdı ve Zeth'in çok yumuşak sesle, "Şimdi sıra bende, orospu çocuğu," dedi.

Olay bir öykünün içinde yer alsa, dövüşerek karşı koyardı. Ama o yapmadı. En azından meydan okumalı, numaradan kabadayılık taslamalıydı. Onun bütün kahramanları öyle yapardı.

Jay bir kahraman değildi.

Daha ilk darbeyi hissetmeden bağırmaya başladı. Belki de tehlikeli bir dayak yemekten o sayede kurtuldu. Sonradan zararı ölçerken daha da kötü olabilirdi, diye düşündü. Kanayan bir burun, birkaç bere, demiryolu balastının üstünde kaymaktan pantolonunun her iki dizinin yırtılması. Tek kırılan saati olmuştu. Ama sonradan şunu anladı: o gün bir saatten, hatta bir kemikten daha ciddi, daha kalıcı bir şeyi kırılmıştı. Bunun inançla ilgili olduğunu düşündü. İçinde bir şey onarılamayacak şekilde zarar görmüştü.

Joe'nun diyeceği gibi hüner sona ermişti.

Annesine bisikletten düştüğünü söyledi. Bu, akla yakın bir yalandı; lime lime olmuş kot pantolonunu ve şiş burnunu açıklamaya yeterli akla yakın bir yalan. Annesi Jay'in korktuğu kadar telaş etmedi; vakit geçti, herkes Elvis'in ölümü sonrası mevsiminin bir parçası olarak *Mavi Hawaii*'nin yeni gösterimini seyrediyordu.

Jay bisikletini ağır ağır yerine koydu. Kendine bir sandviç yaptı ve buzdolabından bir kutu kola alarak odasına gitti, radyo dinledi. Gilly, Zeth ve Pog Tepesi şimdiden uzak geçmişte kalmış gibi her şey insanı aldatacak kadar normal gözüküyordu. Radyoda The Stranglers grubunun "Straighten Out," (1) adlı parçası çalıyordu.

Jay'le annesi o hafta sonu gittiler. Çocuk veda etmedi.

---

(1) Düzelmek.

47

Lansquenet, Mayıs 1999

Popotte posta çantasıyla geldiği sırada Jay bahçesinde çalışıyordu. Al renkli bir kazak giymiş ufak tefek, yusyuvarlak ve kırmızı yüzlü bir kadındı. Bisikletini daima yolun kenarında bırakır, patikadan yürüyüp postayı getirirdi.

Bir mektup paketi uzatarak, "Selam, Bay Jay," diye seslendi. "Keşke yola biraz daha yakın otursaydınız! Sizin için bir şey olduğu zaman yolum yarım saat uzuyor. Buraya her gelişimde on kilo zayıflıyorum. Bu böyle gidemez! Bir posta kutusu koydurmalısınız!"

Jay sırıttı. "Haydi içeri girin ve Poitou'nun taze elmalı çöreklerinden birini yiyin. Ocakta kahvem de var. Ben de zaten kahve içecektim."

Popotte şen yüzünün olanak verdiği kadar sert gözükmeye çalıştı. "Yoksa bana rüşvet vermeye mi çalışıyorsun, *Rozbif?*"

"Hayır, *madam.*" Genç adam sırıttı. "Sizi sadece ayartmaya çalışıyordum."

Popotte güldü. "Belki bir tane yerim. Kaloriye ihtiyacım var."

Popotte çöreği yerken Jay de mektupları açtı. Bir elektrik faturası, Agen belediyesinden gelen bir form, kahverengi bir kâğıda sarılı olan küçük, hemen hemen tanıdık bir yazıyla onun adına gönderilmiş yassı bir paket.

Kirby Monckton damgasını taşıyordu.

Jay'in elleri titremeye başladı.

Çöreğini bitiren ve ikincisini alan Popotte, "Umarım hepsi fatura değildir." dedi. "Size hoşunuza gitmeyecek bir posta getirmek uğruna kendimi yıpratmak istemem."

Jay paketi güçlükle açtı.

Ellerinin titremesinin durması için iki kere duraklamak zorunda kaldı. Ambalaj kalındı ve bir kartonla daha da sertleştirilmişti. Paketin içinde herhangi bir pusula yoktu. Bunun yerine az sayıda minik kara tohumun üzerine özenle katlanmış sarı bir kâğıt tabakası vardı. Kâğıdın üstüne kurşunkalemle bir tek kelime kaydedilmişti.

"Özeller."

"İyi misiniz?" Popotte kaygılanmış gözüküyordu. Jay, bir elinde tohumlar, öbüründe de kâğıt parçasıyla donuk donuk bakarken göze garip gözükmüş olmalıydı.

Genç adam güçlükle konuşarak, "Sadece İngiltere'den gelmesini beklediğim bir miktar tohum." dedi. "Geleceklerini unutmuşlum."

Çeşitli olasılıklar aklına geldikçe Jay'in başı dönüyordu. O minik tohum paketinin karşısında donup kalmıştı. Kahvesinden bir yudum aldıktan sonra tohumları sarı kâğıdın üstüne yaydı ve onları inceledi.

Popotte, "Pek bir şeye benzemiyorlar," diye fikir yürüttü.

"Hayır. benzemiyorlar, değil mi?" Hepsi, hepsi yüz tane kadardı ve avucunu bile doldurmuyordu.

Joe arkasında, "Sakın hapşırayım deme," deyince, Jay'in tohumları düşürmesine ramak kaldı. İhtiyar adam mutfak dolabına dayanmış duruyordu. Üstünde pamuklu şortu, Springteen tişörtü, ayaklarında madenci çizmeleri ve başında Lepiyle hiç gitmemiş gibi rahattı. Orada durduğu yerde tamamen gerçek görünüyordu. Fakat doğrudan ona bakar göründüğü halde Popotte'ün bakışında hiçbir değişiklik olmadı. Joe sırıtarak parmağını dudaklarına götürdü.

"Acele etme. delikanlı." diye sevecen bir tavırla önerdi. "Beklerken gidip bahçeye bir göz atayım."

Joe mutfaktan bahçeye çıkarken Jay çaresizlik içinde onu bakışıyla izliyor, arkasından koşmaya hemen hemen dayanılmaz bir istek du-

yuyordu. Popotte kahve fincanını masanın üstüne bıraktıktan sonra ona merakla baktı.

"Bugün yoksa reçel mi yaptınız, Bay Jay?" diye sordu.

Genç adam hayır gibilerden başını salladı. Mutfak penceresinin öbür yanında Joe'nun sera görevi yapan üstü camla örtülü çerçevenin üzerine eğildiğini görebiliyordu.

"Yaa." Popotte hâlâ kuşkulu görünüyor, bir yandan da havayı kokluyordu. "Burnuma bir koku geldi," dedi. "Böğürtlen gibi. Yanık şeker gibi."

Demek kadın da Joe'nun varlığını hissetmişti. Joe şarap yapsın yapmasın, Pog Tepesi Yolu'nda daima bu maya, meyve ve karamelize edilmiş şeker kokusu vardı. Halılara, perdelere, tahtalara sinmişti bu koku. Onunla her yere gidiyor, giysilerine siniyor, hatta çoğu kez etrafını çevreleyen sigara dumanına bile karışıyordu.

Jay sakin konuşmaya kendini zorlayarak, "Artık işime dönmeliyim," dedi. "Bu tohumları bir an önce ekmem gerek."

"Ya?" Kadın yine tohumlara baktı. "Özeller, değil mi?"

"Çok doğru," dedi Jay. "Hem de çok özeldirler."

48

Pog Tepesi, 1977 Sonbaharı

Eylül de diğer aylardan daha iyi geçmedi. Elvis, "Way Down"la[1] yine listelerdeydi. Jay hevessiz de olsa sıkı çalışıyordu. Görünüşe göre normallik yine egemen olmuştu. Ama havadaki uğursuzluk kokusu kaybolmak şöyle dursun, sıradanlığın devamıyla daha da vurgulanıyordu. Jay, Joe'yla Gilly'den bir haber alamayışına şaşırmıştı. Oysa ikisiyle de vedalaşmadan Kirby Monckton'dan ayrıldığına göre bunda şaşılacak bir taraf yoktu. Annesi yirmi dört yaşlarındaki bir jimnastik eğitmeninin kolunda bir Soho gece kulübünden çıkarken *Sun*'ın fotoğrafçılarına yakalanmıştı. Marc Bolan bir oto kazasında ölmüş, aradan birkaç hafta geçmeden de Ronnie Van Zant'la Steve Gaines düşen bir uçakta hayatlarını kaybetmişlerdi. Etrafında her şey ve herkes ölüyor, dağılıyordu sanki. Hiç kimse fark eder görünmüyordu. Arkadaşları yasadışı sigaralar içiyorlar ve geç saatlerde sinemaya kaçıyorlardı. Jay onlara küçümsemeyle bakıyordu. O sigarayı bırakmış gibiydi. Sigara o kadar amaçsız, hemen hemen çocuksu görünüyordu ki. Onunla sınıf arkadaşlarının arasındaki uçurum giderek derinleşiyordu. Bazı günlerde olduğundan on yaş büyük hissediyordu kendini.

---

[1] Uzakta.

Şenlik ateşi gecesi geldi. Bütün öğrenciler avluda şenlik ateşini yakıp patates kızarttılar. Jay yatakhanede kalıp olayları uzaktan seyretti. Havada acı ve nostaljik bir koku vardı. Şenlik ateşinden dumanın içine ve göğe kıvılcım yağmurları püskürüyordu. Kızaran yağın sıcak kokusu ve sosislerin keskin buharı Jay'e kadar geliyordu. Joe'yu ne kadar özlediğinin ilk kez farkına vardı.

Aralık ayında kaçtı.

Paltosuyla uyku tulumu, radyosunu ve jimnastik torbasına tıktığı bir miktar parayı yanına aldı. Sahte bir izin kâğıdıyla olabildiğince zaman kazanmak için sabah kahvaltısından sonra okuldan kaçtı. Kentten otoyola kadar otostop yaptı. Sonra M1 otoyolundan Sheffield'e doğru bir otostop daha yaptı. Nereye gideceğini biliyordu.

Kirby Monckton'a ancak iki gün sonra ulaşabildi. Otoyoldan ayrıldıktan sonra kırlara sapıp tepeleri aşarak yolun büyük bir bölümünü yürüdü. Bir polis devriye otosu gelene dek bir otobüs durağına sığınıp uyudu. Ama sonra yakalanmak korkusuyla, durup dinlenmeye cesaret edemedi. Hava soğuktu ama kar yağmıyordu, gökyüzü somurtkandı. Jay yanındaki tüm giysileri arkasına geçirdiyse de, ısınmayı başaramadı. Ayakları su toplamış, çizmeleri çamur içinde kalmıştı, ama Pog Tepesi Yolu'nun anısı, Joe'nun orada onu beklediğini bilmesi çektiği tüm eziyetlere değerdi doğrusu. Joe'nun evi, sıcak mutfağı, sıcak reçel ve fırınlanmış elmaların kokusu, domateslerin yukarısındaki pencere pervazının üstünde çalan radyo gözünde tütüyordu.

Hedefine vardığında vakit akşama geliyordu. Pog Tepesi Yolu'nun arkasındaki birkaç metreyi de tırmandıktan sonra, spor torbasını Joe'nun duvarının öte tarafına attı. Ardından kendi de o yana atladı. Bahçede kimseler yoktu.

Bunun ötesindeki kiralanmış arazi çıplak ve terk edilmiş gözüküyordu. Joe'nun orada mükemmel bir kamuflaj başardığı kesindi. Bahçeden bakılınca bile orada aylardan beri kimse yaşamamış gibi görünüyordu. Yassı taşların arasından yabani otlar fışkırmış ve kırağıdan gümüşe boyanarak soğuktan donmuşlardı. Pencereler çivilenmişti. Kapı da kilitliydi.

"Joe!" Jay kapıyı vurdu. "Joe? Açar mısın?"

Sessizlik. Ev kış ışığında kör ve duygusuz görünüyordu. Kapı tokmağı Jay'in elinde anlamsız şekilde takırdadı. Sesi içerden tekrar, boş bir odadaki sönük bir yankı gibi geri döndü.

"Joe!"

"Orası boş, oğlum."

İhtiyar kadın duvarın öbür yanından ona bakıyordu. Sarı bir eşarbın altındaki kara gözlerinde merak okunuyordu. Jay onu tanır gibi oldu; o ilk yaz eve sık sık gelmişti, bazen çilekli tartlar yapıp ihtiyar adamın yetiştirdiği sebzeler karşılığında Joe'ya getiriyordu.

"Bayan Simmonds?"

"Evet, benim. Bay Cox'u arıyordun, değil mi?"

Jay başını salladı.

"O gitti. Öldüğünü sanmıştım, ama sonra bizim Janice onun eşyalarını toplayıp bir gün çıkıp gittiğini söyledi." Kadın, "Çıkıp gitmiş," diye yineledi. "Onu artık buralarda bulamazsın."

Jay kadına bakakalmıştı. Mümkün değildi bu. Joe gitmiş olamazdı. Joe söz vermişti...

Bayan Simmonds havadis vermek amacıyla, "Zaten Pog Tepesi Yolu'nu yıkıyorlar," diye devam etti. "Buraya lüks apartmanlar inşa edeceklermiş. Bunca çektiklerimizden sonra biraz lüks hiç de fena olmasa gerek."

Jay kadını duymamış gibi davrandı. "İçerde olduğunu biliyorum, Joe! Çık dışarı! Çık dışarı kahrolası!" diye bağırdı.

Bayan Simmonds, "Terbiyeni bozmana gerek yok," diye uyardı.

"Joe! Joe! Kapıyı aç, Joe!"

"Kendine gel, çocuk, yoksa polis çağırırım."

Jay kadını yatıştırmak ister gibi kollarını iki yana açtı. "Tamam. Tamam. Üzgünüm. Gidiyorum. Üzgünüm."

Kadının uzaklaşmasını bekledi. Sonra geri dönüp evin etrafını dolaştı. Joe'nun hâlâ oralarda bir yerde saklandığına, belki de ona kızgın olduğu için kapıyı çalmaktan vazgeçip gitmesini beklediğine emindi. Ot-

ların istila ettiği kiralık araziyi dolaştı. Onu ağaçlarını ya da sinyal kulübesindeki serasını incelerken göreceğini umuyordu. Ama etrafta yakın zamanlarda birinin dolaştığına işaret eden hiçbir belirti yoktu. Neden sonra gerçek kafasına dank etti. Etrafta ne üstüne dizeler yazılmış bir kâğıt parçası, ne bir kurdele, ne de bir ağaç gövdesine veya ağaca karalanmış işaret vardı. Kırmızı kesecikler limonluğun yanlarından, duvarlardan ve ağaç dallarından yok olmuştu. Patikalarda çakıllarla yapılmış düzenlemeler de dağılarak anlamsız döküntülere dönüşmüştü. Sundurmanın ve limonluğun duvarına yapıştırılmış ay şemaları, ağaçlara seloteyple tutturulmuş gizemli semboller, Joe'nun kalıcı çözümünün bir parçası olarak yerleştirdiği bütün işaretler yok olmuştu. Üstü camı kaplı çerçevelerden oluşan seracıklar da devrilmiş, içlerindeki bitkiler kaderlerine terk edilmişlerdi. Meyve bahçesindeki meyveler yerlere dökülmüştü. Grimsi kahverengiye dönüşmüş meyveler yarı yarıya toprağa gömülmüşlerdi. Yüzlercesi. Armutlar, elmalar, erikler, kirazlar. Jay işte o zaman anladı. Ağaçtan dökülen meyveler her şeyi anlatıyordu.

Joe gitmişti.

Evin arka kapısı iyi kapanmamıştı. Jay onu açmayı başarıp boş eve girdi. İçerisi kötü kokuyordu, mahzende çürümüş meyvelerin kokusu gibi bir şey. Mutfaktaki domates fidelerinin ince uzun sapları karanlıkta hayalet gibi lavabonun üstündeki pencereden sızan ince ışığa doğru uzanıp susuzluktan kurumuşlardı. Görünüşe bakılırsa, Joe her şeyi olduğu gibi bırakmıştı: ocağın üstündeki tenceresini, bisküvi kutusunu -içindeki birkaç tanesi bayatlamıştı, ama hâlâ yenilebilir durumdaydı- kapının arkasındaki çiviye asılı ceketini. Mahzen karanlıktı, ama mutfaktan sızan ışıkta raflardaki sıra sıra şişeler, kavanozlar, hasır örgülü damacanalar sanki denizin dibine gömülü değerli taşlar gibi parlıyordu.

Jay evin içini aradı. Bulunabilecek fazla bir şey yoktu; Joe'nun zaten fazla eşyası olmamıştı, üstelik ihtiyar adam, Jay'in görebildiği kadarıyla yanında hemen hemen hiçbir şey götürmemişti. Yalnız eski alet çantası, *Culpeper's Herbal* adlı botanik kitabı ve birkaç parça giysisi -kepiyle eski madenci çizmeleri dahil- ortada yoktu. Tohum kasası hâlâ yatağının

yanındaki yerindeydi, ama Jay kapağını kaldırınca içinin boş olduğunu gördü. Tohumlar, kökler, paketçikler, zarflar ve özenle etiketlenip bükülmüş buruşuk gazete kâğıtları gitmişti. Kasanın içinde toz tabakasından başka bir şey kalmamıştı.

Joe her nereye gittiyse, tohumlarını da beraberinde götürmüştü.

Ama nereye gitmişti? Haritaları hâlâ duvarlardaki eski yerlerinde asılı duruyordu. Joe'nun özenli küçük el yazısıyla işaretlenmişlerdi, ama Joe'nun nereye gitmiş olabileceği hakkında hiçbir ipucu vermiyorlardı. Çeşitli seyahat programlarının belirli bir düzeni yoktu, renkli çizgiler yarım düzine farklı noktada buluşuyordu: Brezilya, Nepal, Haiti, Fransız Guyanası. Jay, ihtiyarın yatağının altına da baktı, fakat eski dergilerle dolu büyük bir karton kutudan başka bir şey bulamadı. Onları merakla dışarı çekti. Joe okumaya hiçbir zaman fazla meraklı olmamıştı. Jay, onun *Culpeper's Herbal*, arada da bir gazete dışında bir şey okuduğunu ender olarak görmüştü. Okuduğu zamanlar bir ilkokul çocuğunun somurtkan yavaşlığıyla okur, yazıyı parmağıyla izlerdi. Fakat bu dergiler eski ve solmuş olmakla beraber, tozdan zarar görmemeleri için özenle o kutuya yerleştirilip, üstleri örtülmüştü. Kapaklarındaki tarihler çok şey anlatıyordu: 1947, 1949, 1951, 1964... Kapakları o çok iyi bilinen sarı ve siyah renklerdeki eski dergilerdi bunlar. *National Geographic*'in eski sayıları.

Joe birkaç dakika boyunca yerde oturarak eskilikten gevrekleşen sayfaları çevirdi. Bu dergilerde onu rahatlatan bir özellik vardı: onları elledikçe Joe sanki biraz daha yakına gelecekti. Joe'nun gördüğü yerler, aralarında yaşadığı insanlar, belki de yollarda geçirdiği uzun yılların anıları buradaydı.

Fransız Guyanası, Mısır, Brezilya, Güney Afrika, Yeni Gine işte buradaydı. Bir zamanlar parlak olan kapaklar tozlu kutunun içinde yan yana sıralanmışlardı. Jay onun bazı bölümleri kalemle işaretlediğini, diğerlerine notlar eklediğini gördü. Haiti, Güney Amerika, Türkiye, Antarktika. Bunlar onun yolculukları, yolda geçen yıllarının programıydı. Her birine tarih ve imza atılmış, birçok renklerle şifrelenmişlerdi.

Üstlerine tarih ve imza atılmıştı.

Şüphenin soğuk gölgesi onu ürpertti.

Önce yavaş yavaş, sonra da kesinleşen bir bilinçle anlamaya başladı. Haritalar. Anekdotlar. Ta savaş yıllarına kadar uzanan *National Geographic*'in eski sayıları...

Dergilere bakarak başka bir neden, başka bir açıklama bulmaya çalıştı. Ama ancak bir tek açıklama olabilirdi.

Yolda geçirilen yıllar masaldı. Joe Cox bir madenciydi, okuldan ayrıldığı günle emekliye ayrıldığı zamana kadar hep madenci olarak kalmıştı. Nether Edge madeni kapanınca belki de sol elinin sakatlanması nedeniyle malulen aldığı emekli aylığıyla Pog Tepesi Yolu'nda belediyenin verdiği evlerin birine yerleşmiş ve seyahat etmenin hayalini kurmuştu. Tüm deneyimleri, anekdotları, serüvenleri, atlattığı tehlikeler, kabadayılıkları, Haiti'deki sevgilileri, göçer çingeneleri, bunların hepsi bu eski dergi yığınından derlenmişti. Sihri, bahçıvan simyası, bir yandan tek başına oturup düşlerini *-yalanlarını-* örerken herhalde üreticilerden veya posta siparişlerinden edindiği değerli tohumları gibi bunların hepsi sahteydi.

Yalandı. Hepsi yalandı. Sahtekârlık ve yalancılık.

Jay birden müthiş bir öfkeye kapıldı. Mantıkdışı bir şeydi bu; geçmiş birkaç ayın tüm kırgınlığı ve şaşkınlığıydı; Gilly tarafından terk edilişi ve Joe'nun ihanetiydi; annesi babası, kendisi ve okuluydu; Zeth'di; Glenda ve çetesiydi; eşekarılarıydı; her şeye duyduğu öfkenin tek bir acı ve hiddet akımı şeklinde harmanlanmasıydı. Dergileri yerlere saçarak üstlerinde tepinmeye başladı. Kapaklarını kopardı. Fotoğrafları toz ve çamurla yoğurdu. Haritaları da duvarlardan kopardı. Boş tohum kasasını devirdi. Mahzene koşarak görebildiği her şeyi; şişeleri, kavanozları, meyveleri ve içkileri tuzla buz etti. Cam kırıkları ayaklarının altında çatırdıyordu.

Joe nasıl olup da yalan söylemişti?

Nasıl, nasıl?

Kaçanın, inancını kaybedenin kendisi olduğunu unutmuştu. Bütün düşünebildiği Joe'nun aldatmacasıydı. Hem kendisi geri dönmüştü, değil mi? Geri dönmüştü. Ama eğer işin içinde sihir olmuş olsaydı bile, bu çoktan yok olmuştu.

Sırtı ağrıyordu; mahzende sağa, sola saldırırken incitmiş olmalıydı. Yoğun bir kasvet ve çaresizlik içinde mutfağa döndü. Kırık bir cam elini kesmişti. Onu lavaboda yıkamaya çalıştıysa da suyu kesmişlerdi. Ancak o zaman zarfı gördü.

Pencerenin altında yıkanmış bulaşıkların süzüldüğü oluklu yüzeyin baş tarafına, kurumuş sabunun yanına dayanmıştı. Zarfın üstüne küçük ve titrek matbaa harfleriyle adı yazılmıştı. Sadece bir mektup olamayacak kadar büyüktü ve tombul küçük pakete benziyordu. Jay, Joe'nun belki de onu unutmadığını düşünerek hantal hareketlerle zarfı yırttı. Bu mutlaka bir açıklamaydı, bir işaretti...

Bir tılsım.

Zarfın içinde mektup yoktu. İki kere bakmasına rağmen bir kâğıt parçacığı bile göremedi. Sadece küçük bir paket vardı. Jay kasadaki küçük tohum paketlerinden birini tanıdı. Kırmızı kalemle "Özeller" diye etiketlenmişti.

Jay paketin bir ucunu yırttı. İçinde tohumlar vardı. Anlamaya çalışırken yüz tane ya da daha fazla minicik kara tohum parmaklarının arasında yuvarlandı. Pusula yoktu. Mektup yoktu. Talimat yoktu. Sadece tohumlar vardı.

Bunlarla ne yapması bekleniyordu? Yine öfkeye kapıldı. Onları bahçesine mi ekecekti? Masaldaki gibi hayal ülkesine gitmek için bir fasulye sırığı mı yetiştirecekti? Çirkin bir gülüş salıverdi. Onlarla ne yapması bekleniyordu?

Tohumlar anlamsız şekilde parmaklarının arasında yuvarlandılar. Öfkeyle gitmek isterken gözlerinden yaşlar fışkırdı.

Jay dışarı çıkıp arka duvara tırmandı. Paketi yırttı ve tohumların nemli kış rüzgârına kapılıp uçuşmasını seyretti. İçinde acı bir coşku hissediyordu.

Sonradan belki de öyle yapmaması gerektiğini, bu tohumlarda her şeye rağmen belki bir sihir olduğunu düşünecekti. Ama artık iş işten geçmişti. Joe bulması için her ne bıraktıysa bulamamıştı.

49

Lansquenet, 1999 Yazı

Haziran ayı mavi yelkenleri açılıp kabaran bir gemi gibi geldi. Yazmak için iyi bir zamandı -Jay'in kitabı da bir elli sayfa daha uzadı- ama bir şeyler ekmek, yeni fideleri alıp taranmış yerlerine dikmek, patates bitkilerini budamayıp onları sıralar halinde yerleştirmek, yabani otları ayıklamak, frenküzümü çalılarını yer mürverlerinden ayırmak veya çileklerle ahududuları yeşil yuvalarından toplayıp reçel yapmak için daha da iyi bir zamandı. Joe özellikle bundan çok hoşlandı.

"Kendi bahçenden kendi meyveni toplaman gibisi yoktur," derken bir sigara izmaritini dişlerinin arasına sıkıştırmıştı. O yıl çilekler çok boldu -ellişer metre uzunluğunda üç sıra, eğer istese satacak kadar boldu- fakat Jay satmakla ilgilenmiyordu. Aksine, onları yeni dostlarına dağıttı, reçel yaptı, bazen doğrudan tarladan toplayarak üstünde hâlâ pembe toprağın yapışık olduğu kilolarca çilek yedi. Joe'nun korkulukları -folyo serpantinleri, hiç eksik olmayan kırmızı tılsımlarla süslü esnek sopalar- kuş nüfusunu kaçırmaya yetiyorlardı.

Joe, "Biraz şarap da yapmalısın, delikanlı," diye önerdi. "Ben hiç çilek şarabı yapmadım. İlgilenecek kadar çok yetiştirmedim onları. Nasıl olduğunu görmek isterim." Jay, Joe'nun varlığını artık sorgusuz, sualsiz ka-

bulleniyordu. Ama bu sorulacak sorusu olmadığı için değildi. Sadece onları sormayı bir türlü başaramıyordu. Olduğu gibi kalıp bunu günlük mucizelerden biri olarak kabullenmek en iyisiydi. Çok fazla araştırmak, incelemek isteyeceğinden daha fazlasını yüzeye çıkarabilirdi. Öfkesi de tamamıyla dinmiş sayılmazdı. Uygun koşulları bulunca filiz sürmeye hazır uykudaki bir tohum gibi onun bir parçası olarak kalmıştı. Fakat diğer şeylerin yanında şimdi bu başka bir hayata aitmiş gibi daha önemsiz gözüküyordu. Joe, çok fazla safra insanı yavaşlatır derdi hep. Hem yapılacak çok fazla şey vardı. Haziran çok faal bir aydı. Sebze bahçesi ilgi gereksiniyordu: yeni patatesler toprağın içinden çıkarılıp kuru toprakla dolu platformların üstünde depolanacaktı. Körpe pırasalar değneklerle sabitleştirilecek, hindibalar güneşten korunmaları için siyah plastikle örtüleceklerdi. Havanın serinlediği akşamlar Jay kitabının üzerinde çalışıyor, odanın köşesindeki yatağında çizmelerini duvara dayayarak yatan ya da sigara içen ve tarlaları parlak gözleriyle gözleyen Joe onu göz ucuyla izliyordu. Tıpkı bahçeyle meyve bahçesi gibi kitap da bu aşamada daha fazla bir çalışma gereksiniyordu. Son yüz sayfa tamamlanmaya yüz tutarken yazar yavaşlamaya ve duraklamaya başladı. Kitabın sonu kafasında ilk yazmaya başladığı zamandaki kadar sisli ve belirsizdi. Yazı makinesine ya da pencereden dışarıya bakarak ya da beyaz badanalı duvarlarda gölge motifleri arayarak giderek daha fazla zaman geçirmeye başlamıştı. Yazdığı sayfaları düzeltme sıvısıyla taradı. Yapraklara tekrar numara koydu, başlıkların altını çizdi. Hâlâ çalıştığına kendi kendini inandırmak için bir şeyle ilgileniyor gibi davranıyordu. Ama Joe aldanmıyordu.

Verimsiz bir akşam, "Bu gece fazla bir şey yazmadın," diye belirtti. Alaycı olduğu zamanlarda Kuzeyli şivesi daha da belirginleşiyordu. Jay başını salladı.

"Çalışmalarım iyi gidiyor."

Joe, "Ama başladığını bitirmek istersin," diye devam etti. "Henüz elindeyken ne yapacaksan yap da kurtul."

Jay sinirlendi. "Acele edemem."

Joe omuzlarını silkti.

"Sahi söylüyorum, Joe. Bu iş o kadar çabuk gidemez."

"Bu gece bir tek kahrolası kelime yazmadın. O kahrolası kitabı bitirmek istiyor musun, istemiyor musun? Biliyorsun, sonsuza dek burada olmayacağım."

Bu, kalmayacağını Joe'nun ilk ima edişiydi. Jay hızla başını kaldırdı.

"Ne demek istiyorsun? Daha yeni döndün."

Joe yine o omuz silkişiyle karşılık verdi. "Biliyorsun..." Bazı şeylerin söylenmesi gerekmezdi. Ama Joe daha dobraydı. "Senin başlamanı sağlamak istedim," dedi sonunda. "Ama *kalmak* başka..."

"Demek gidiyorsun."

"Yani herhalde hemen değil, ama..."

Herhalde. Bu sözcük durgun suya bir taşın düşmesi gibi etki yaptı.

"Demek yine." Ses tonu fazlasıyla suçlayıcıydı.

"Hemen değil."

"Ama yakında, değil mi?"

Joe omuzlarını silkti. Sonunda, "Bilmiyorum," dedi.

Öfke, o eski dost. Tıpkı yinelenen bir ateş gibi. Jay bunu içinde hissedebiliyordu: bir kızartı ve ensesinde bir karıncalanma. Kendi kendine, hiç tatmin olmayacak bu ihtiyaca kızıyordu.

"Ergeç günün birinde yola devam etmem gerek, delikanlı. Her ikimiz için de geçerli bu. Senin için ise her zamankinden de fazla."

Bu sözleri kısa bir sessizlik izledi.

"Ama herhalde bir süre daha buralarda oyalanırım. En az sonbahara kadar."

Jay, ihtiyar adamı kışın hiç görmemiş olduğunu birden anımsadı. Sanki yaz havasının bir hayal ürünüydü.

"Zaten niçin buradasın, Joe? Bir hayalet misin? Öyle misin? Yoksa beni rahatsız etmek için mi peşimi bırakmıyorsun?"

Joe güldü. Pancurlardan içeri sızan ay ışığında gerçekten bir hayalete benziyordu, ama sırıtışında hiçbir iğrençlik yoktu.

"Oldubitti çok soru sorarsın sen." Şivesinin koyulaşması başlı başına bir alay, bir nostalji dürtüsüydü. Jay bunun da ne kadarının aldatmaca olduğunu merak etti. "Sana daha başında söylemiştim ya, delikanlı.

Aynı zamanda iki ayrı yerde olunabildiğini duymadın mı sen? Ben uykumda yolculuk ediyorum. Bunu sanat haline getirdim. Her yerde başarabilirim bunu. Mısır, Bangkok, Güney Kutbu, Hawai'de dans eden kızlar, gece ışıkları. Hepsini yaşadım ben. Onun için o kadar çok uyuyorum ya." İhtiyar adam güldü ve sigarasının uzayan külünü beton zemine silkti.

"Eğer bu doğruysa şimdi neredesin?" Jay bu soruyu, Joe'nun onunla alay ettiğini düşündüğü zamanlardaki gibi kuşkucu tonla sormuştu. "Yani gerçekte neredesin? Tohum paketinde Kirby Monckton damgası vardı. Yoksa..."

"Her neyse." Joe bir sigara daha yaktı. Kokusu küçük odada insana fazla kuvvetli geliyordu. "Bunun hiç önemi yok," dedi. "Şimdi buradayım ya."

Daha fazlasını söylemeye yanaşmadı. Kalan Özeller altlarındaki mahzende özlemle beklentinin pençesinde birbirlerine sürtündüler. Hiç ses çıkarmıyorlardı, ama ben faaliyetlerini, ufukta bir derdin belirişini bekler gibi hızlı hızlı fokurdamalarını hissedebiliyordum. Karanlık içindeki cam beşiklerinde *yakında* diye fısıldar gibiydiler. Yakında. Yakında. *Yakında.* Artık hiç sessiz kalmıyorlardı. Mahzende benim yanımda her zamankinden daha canlı, daha tetikte gözüküyorlar, sesleri yükseldikçe yükseliyor, gıcırtılardan, homurtulardan, gülüşlerden ve cıyaklamalardan oluşan uyumsuz gürültü evi temellerine kadar sarsıyordu. Böğürtlen mavisi, mürdüm siyahı. Yalnız bu ikisi kaldığı halde sesler kuvvetlenmişti. Öbür şişelerin salıverdiği enerji sanki hâlâ yerli yerindeydi ve kalan üç taneyi daha da büyük taşkınlıklara sürüklüyordu. Hava enerjileriyle ışıldıyordu. Toprağa bile sızmışlardı. Joe da sürekli buradaydı ve başka insanlar geldiği zamanlarda bile ender olarak kayboluyordu. Jay gelenlerin Joe'yu göremediklerini kendi kendine hatırlatıyordu, ama gösterdikleri tepkiler genelde bir şey hissettiklerini gösteriyordu. Popotte geldiği zaman havada pişen meyve kokusu oluyor. Narcisse geldiği zaman ise sanki bir egzoz patlaması duyuluyordu. Joséphine geldiği zaman bir fırtınanın yaklaşmasındaki gibi kollarındaki tüyler dikiliyor, kadın sinirli bir kedi gibi kabarıyordu. Jay'in pek çok konuğu vardı. Bosta-

nındaki ürünlerden getiren Narcisse, Jay'le iyi dost olmuştu. En sonunda düzene giren sebze bahçesine onaylayarak baktı.

Kokularını salmaları için bir tutam fesleğeni parmaklarının arasında ovuşturarak, "Hiç fena değil," dedi. "Yani bir İngilize göre. Bu gidişle bir çiftçi olmayı başaracaksın."

Joe'nun o çok özel tohumları artık ekildiğine göre Jay meyve bahçesiyle ilgili çalışmalarına başlamıştı.

İstilacı ökseotlarını yolacak ve genç meyveleri kuşlardan koruyan ağları yerleştirmek için ağaçların tepesine çıkacak bir merdivene ihtiyacı vardı. Orada son yıllarda ihmale uğramış, ama hâlâ iyi durumda belki yüz ağaç vardı: armut, elma, şeftali ve kiraz ağaçları. Narcisse önemsemiyormuş gibi omuzlarını silkti.

"Meyve para getirmiyor," dedi. "Herkes yetiştiriyor, sonuçta da ürün çok fazla olunca domuzlara yedirmek zorunda kalıyoruz. Ama konserve severseniz..." Alışılagelmişin dışında bir öneride bulunmuş gibi başını salladı. "Herhalde bir zararı olmaz, değil mi?"

Jay, "Şarap yapmaya çalışabilirim," dedi gülümseyerek.

Narcisse şaşırmış göründü. "Meyvelerden mi şarap yapacaksınız?"

Jay üzümlerin de meyve olduklarını belirtti. Fakat Narcisse ikna olmamıştı.

"İsterseniz yapın. Bu tam İngiliz işi."

Jay de gerçekten İngiliz işi olduğunu itiraf etti. Narcisse belki o tür şaraplardan tatmak isterdi. Hınzırca gülümsedi. Kalan Özeller hoş bir beklenti içinde birbirlerine sürtündüler. Hava neşeleriyle doldu.

Böğürtlen 1976. Böğürtlenler için iyi bir yıldı. Mor renkli olgun meyveler koyu kırmızı bir suyun içinde yüzüyorlardı. Keskin bir kokuları vardı Jay şarabın tadına Narcisse'in nasıl bir tepki vereceğini merak etti.

İhtiyar adam içkiden bir yudum aldı ve dilinin üstünde yuvarladı. Bir an müzik duyduğunu sandı, suyun ötesinden sanki küstah bir boru ve davul sesi kulağına gelmişti. Nehir çingeneleri, diye düşündü. Oysa daha çok mevsimlik çalışan, sonbaharda gelen çingeneler için vakit henüz erkendi. Onunla birlikte duman, patates kızartması ve Marthe'ın yaptığı domuz sucuğu kokusu da geldi. Ama Marthe on yıl önce ölmüş-

tü, hele o yaz çingenelerle birlikte geldiği yazın üzerinden belki otuz yıl, belki de daha uzun zaman geçmişti.

"Fena değilmiş." Boş bardağı masanın üstüne bırakırken ihtiyarın sesi biraz boğuktu. "Tadının neye benzediğini nasıl söyleyeyim..." Tadın neye benzediğini doğru dürüst hatırlayamıyordu bile, ama o koku burnuna yapıştı kaldı. Bu, Marthe'ın pişirdiği yemeklerin, saçlarına sinen ve yanaklarını elma gibi kızartan dumanın kokusuydu. Kadın geceleri saçlarını tarar, kestane rengi bukleleri gündüz onları hapsettiği topuzun içinden dökerdi. O gün pişen yemeklerin kokusu ensesindeki perçemlerin içinde hapsolurdu. Zeytinli ekmeğin, domuz sucuğunun ve odun ateşinin kokusuydu bu. Narcisse dumanı parmak uçlarıyla serbest bırakır, kadının saçları adamın ellerine özgürce dökülürdü.

"Biraz duman tadı var."

Duman. Narcisse gözlerini sulandıranın duman olduğunu düşündü kendi kendine. Bu ya da alkol. İngilizin, şarabına koyduğu her neyse...

"Çok kuvvetli."

50

Temmuz ufukta belirirken hava ısındı, sonunda da kavurucu oldu. Jay bakması gereken sadece birkaç sıra sebzesi ve meyvesi olmasına şükrediyordu. Çünkü ırmağın yakınlığına rağmen toprak kuruyup çatlamış ve her zamanki koyu kırmızı rengi güneşin saldırısıyla önce pembeleşmiş, sonra da beyazlaşmıştı. Jay şimdi günde iki saat süreyle her şeyi sulamak zorundaydı. Toprağın neminin kaybolmaması amacıyla bu iş için serin akşamları ve sabahın erken saatlerini seçiyordu. Foudouin'in terk edilmiş sundurmasında bulduğu gereçlerden: suyu ırmaktan alıp taşımakta yararlandığı süzgeçli büyük sulama kovalarından, kendi arazisiyle Marise'in bağının sınırında ejderha başının yakınına yerleştirdiği elle çalışan pompadan yararlanıyordu.

Narcisse Les Marauds'da kahvesini yudumlarken, "Kadın bu havadan zarar görmeyecektir," dedi. "Onun toprakları yaz ortasında bile hiçbir zaman kurumaz. Öyle sanıyorum ki, yıllar önce ben çocukken araziye suların boşalması için borular ve tuğlalarla bir tür drenaj sistemi yerleştirilmişti. Ama bu, ihtiyar Foudouin'in çiftliği satın almayı düşünmesinden önceydi. Sistem şimdi bakımsızlıktan harap durumda, o kadının ise drenajı onarmayı düşündüğünü hiç sanmıyorum." Adamın sesinde her-

hangi bir düşmanlık sezilmiyordu. "İşi kendi yapamazsa, hiç yaptırmaz. Huyu böyle," diye dobra dobra konuştu.

Narcisse temmuz ayının aşırı sıcağından dolayı sıkıntı çekiyordu. Kendi fidanlığı, dükkânlara satılmayı bekleyen glayölleri, şakayıkları, kamelyaları, çok nazik turfanda sebzeleri ve ağaçlarının dallarında yeni yeni oluşmaya başlayan meyveleriyle belirsiz durumdaydı. Ani bir sıcak dalgası çiçekleri solduracak -her biri her gün bir kova su gereksiniyordu- dallardaki meyveleri yakacak, yaprakları kavuracaktı.

"*Pöf.*" İhtiyar adam filozofça omuzlarını silkti. "Böyle olacağı yılın başından belliydi. Şubattan beri doğru dürüst yağmur yağmadı. Yağan miktar ancak toprağı ıslatacak kadardı, derine inip vazifesini yapmaya yetmezdi. İşler yine kötü gidecek." Narcisse yanındaki sebze sepetini işaret etti. "Bu, Jay'in sofrası için bir armağan." Başını salladı. "Bakın şunlara." Domatesler pingpong topundan büyük değildi. "Onları satmaya utanırım," dedi. "Onun için de sağa sola armağan ediyorum." Yaslı bir yüzle kahvesini içti. "Bu işten vazgeçmek daha iyi olacak galiba."

Tabii ki sözlerinde samimi değildi. Bir zamanlar tek kelimelik yanıtlar veren Narcisse son haftalarda geveze kesilmişti. Suratsız görünüşünün ardında iyi bir kalp ve onu tanımaya vakit ayıranlara kendisini sevdiren bir sıcaklık vardı. Köyde Marise'in iş yaptığı tek insandı, bu belki de aynı işçileri kullanmalarından ileri geliyordu. Üç ayda bir genç kadının çiftliğine suni gübre, asmalar için böcek ilacı, ekilecek tohumlar gibi malzeme getiriyordu.

"Kendi başının çaresine bakıyor. Diğer kadınların da aynı şeyi yapması gerekir." Bu, konuyla ilgili yaptığı tek yorumdu. Genç kadın bir yıl önce ikinci tarlasının uzak ucuna yakındaki ırmağın suyundan yararlanan bir su püskürtücüsü yerleştirmişti. Narcisse makineyi taşımasına ve montajını yapmasına yardım etmişti. Ama makineyi yerine yerleştiren, tarlada suya ulaşan hendekler kazan, sonra da boruları derine gömen yine kadının kendisi olmuştu. Orada mısır ve üç yılda bir de ayçiçeği yetiştiriyordu. Bu bitkiler kuraklığa asmalar kadar karşı koyamazlardı.

Narcisse tesisat işi için yardımını önermiş, ama genç kadın kabul etmemişti.

"Eğer bu iş yapılmasına değerse, insanın onu kendi başına yapmasına da değer," diye belirtmişti. Su püskürtücüsü o sırada bütün gece çalışıyordu; gündüz saatlerinde işe yaramıyordu, su daha bitkiye ulaşmadan havada buharlaşıyordu. Jay onu açık penceresinden duyabiliyordu: sakin havada hafif bir iniltiyi anımsatıyordu. Borulardan fışkıran beyaz köpük hayaletvari, sihirli gözüküyordu. Narcisse, Marise'in başlıca ürününün üzümler olduğunu söyledi. Kadın darıyla ayçiçeklerini sığırları beslemek, sebzelerle meyveleri de kendisiyle Rosa'nın kullanımı için yetiştiriyordu. Peynirle süt için birkaç keçi vardı, bu hayvanlar da evcil hayvanlar gibi çiftlikte serbestçe dolaşıyorlardı. Bağ küçüktü, yılda yalnız 8000 şişelik bir verimi vardı. Bu kadarı Jay'e çok fazla gözüktü ve fikrini söyledi. Narcisse gülümsedi.

"Yeterli değil," dedi kısaca. "Tabii iyi bir şaraptır. Bu asmaları ekerken ihtiyar Foudouin ne yaptığını biliyordu. O arazinin bataklıklara doğru ne kadar sert bir eğimle indiğini gördünüz mü?"

Jay başıyla doğruladı.

"Bu asmaları o sayede yetiştirebiliyor. Chenin üzümleri. Onları, ekimde veya kasımda asmanın üstünden elle teker teker topluyor ve ayırıyor. O zamana kadar hemen hemen kurumuş oluyorlar. Fakat her sabah bataklıktan yükselen sis asmayı nemlendiriyor ve *pourriture noble*'u, üzüme tatlılığını ve tadını veren soylu çürümeyi teşvik ediyor." Narcisse düşünceli gözüküyordu. "Şimdiye kadar yüz fıçılık bir stoku olsa gerek. Mahzeninde meşe tahtasının içinde olgunlaşıyorlar. Geçen yılki teslimatı yaparken gördüm onları. On sekiz ay sonra o şarabın bir şişesi yüz frank belki de daha fazla edecektir. Marise o sayede çiftliğiniz için bir fiyat teklifinde bulunabildi."

Jay, "Gerçekten de burada kalmayı istiyor olmalı," diye fikir yürüttü. "Parası olduğu takdirde bir an önce kaçmaya hevesli olacağını düşünürdüm. Duyduğum kadarıyla köy halkıyla arası iyi değilmiş."

Narcisse genç adamın yüzüne baktı. "O kendi işiyle meşgul. Hepsi bu."

Bundan sonraki konuşmaları çiftlik işleriyle ilgili oldu.

51

Yaz gizli bir bahçeye açılan kapıydı. Jay'in kitabı tamamlanmamış yarım kalmıştı, ama şimdilerde onu ender olarak aklına getiriyordu. Marise'e duyduğu ilgi, malzeme derlemek gereksiniminden daha ileri gitmişti. Temmuz sonuna doğru ısı daha da arttı; mısırları kurutan, başakların tarlalarda takırdamasına yol açan sıcak, kuru bir rüzgârın etkisiyle daha da şiddetlendi. Narcisse suratını asıyor ve bunun kendisi için bir sürpriz olmadığını tekrarlıyordu. Joséphine'in içki satışları ikiye katlandı. Joe gelgit ve ay şemalarına danışarak en iyi sonuçları almak için bitkileri ne zaman sulayacağına dair Jay'e talimatlar veriyordu.

"Hava pek yakında değişecek, delikanlı. Göreceksin," dedi.

Hoş, kaybedilecek fazla bir şey yoktu ya. Birkaç sıra sebze. Meyve bahçesi kuraklığa rağmen Jay'in kullanabileceğinden daha bol meyve verecekti. Kafede Lucien Merle tadını çıkara çıkara başını salladı.

"Ne demek istediğimi anlıyorsunuz," dedi. "Çiftçiler bile biliyorlar. Bu işte bir gelecek yok artık. Narcisse gibi adamlar başka bir şey yapmayı bilmedikleri için devam ediyorlar, ama yeni kuşak *hıh*! Bu işte para olmadığını biliyorlar. Ürün her yıl daha ucuza gidiyor. Hükümetin yardımlarıyla yaşıyorlar. İşler bir yıl kötü gittiği takdirde, gelecek yıl tarlalarınızı ekebilmek için kredi alıyorsunuz. Asmaların durumu da daha parlak değil."

Adam küçük bir gülüşle ekledi. "Çok fazla bağ, çok az para. Küçük çiftliklerden artık geçim sağlanamıyor. Narcisse gibi kimseler işte bunu anlayamıyorlar." Lucien sesini alçaltarak biraz daha yaklaştı. "Ama bütün bunlar değişecek," diye sinsice ekledi.

"Öyle mi?" Jay, Lucien'le Lansquenet'e ilişkin parlak planlarından sıkılmaya başlıyordu. Bugün tek konuşma konusu yalnız Lansquenet ve Le Pinot'ya nasıl daha fazla benzetilebileceğiyle ilgiliydi. O ve Georges Clairmont anayolla yakındaki Toulouse yoluna turist akımını sözüm ona hızlandıracak posterler asmışlardı.

LANSQUENET- sous- Tannes'ı ziyaret edin!
Tarihi kilisemizi gezin
Roma viyadüğümüzü görün
Çok özel yemeklerimizi tadın

Çoğu kişi bu reklamı hoşgörüyle karşılıyordu. Memlekete iş ve kazanç getirdiği takdirde güzel. Georges ve Lucien'in hiçbir zaman sonuçlanmayan muhteşem planlar hazırladıkları bilindiğinden, insanlar çoğunlukla kayıtsızdı. Caro Clairmont, Jay'i defalarca akşam yemeğine davet etmeye çalışmış, fakat genç adam şu ana dek kaçınılmaz olanı erteletmeyi başarmıştı. Genç kadın onun Agen'deki edebiyat grubuna bir konuşma yapacağını umut ediyordu. Bunun düşüncesi bile dehşet içinde bırakıyordu Jay'i.

O gün haftalardan beri ilk kez yağmur yağdı. Ak kora benzeyen gökten inen sert bir yağmur ortalığı belli belirsiz serinletmişti. Narcisse her zamanki gibi homurdanıyor, yağmurun çok geç kaldığını, yerleri ıslatacak kadar bile sürmeyeceğini ileri sürüyordu. Öyleyken yağmur gecenin ileri saatlerine kadar yağdı, kavrulmuş yerlere yağmur borularından şen şapırtılarla boşanmaya devam etti.

Ertesi gün hava sisliydi. Sağanak durmuş, donuk bir çisintiye dönüşmüştü. Jay bahçedeki su oranına bakarak sağanağın ne kadar şiddetli olduğunu anladı. Ama yerleri kurutacak bir güneşin olmamasına rağmen, su birikintisi çekilmeye, topraktaki çatlaklardan derinlere süzülmeye başlamıştı.

Eğilip bazı fideleri inceleyen Joe, "Buna ihtiyacımız vardı," diye belirtti. "İyi ki şu patateslerin üstünü örtmüşsün, yoksa suyla akıp giderlerdi." Özeller evin yanına sokulmuş camlı bir çerçevenin içinde olduklarından hiç zarar görmemişlerdi. Jay şaşılacak kadar hızlı gelişen bir bitki olduklarına dikkat etti: ilk ektikleri şimdiden otuz santimi bulmuş, yürek biçimli yaprakları yelpaze gibi açılarak cama dayanmıştı. Jay'in şimdiden ekilmesi gereken yaklaşık elli fidesi vardı. Bu, böylesine emek isteyen bir türe göre mükemmel bir başarıydı. Joe, toprağa en uygun bileşimi vermenin tam beş yılını aldığını söylemekten bıkıp usanmıyordu.

O sabah Nick'den bir mektup daha geldi. Jay'in tamamlanmamış romanı için yeni iki yayıncının tekliflerini içeriyordu. Nick bunların son teklifler olmadığını söyleyedursun, söz konusu rakamlar Jay'e abartılı, hatta gülünç görünüyordu. Londra'daki yaşantısı, Nick, üniversite, hatta romanla ilgili pazarlıklar burada anlamsız kalıyor, beklenmedik yağmur ve fırtınanın açtığı küçük hasarın yanında ikinci plana itiliyordu. Genç adam sabahın kalan kısmını hiçbir şey düşünmeden bahçede çalışarak geçirdi.

52

Ağustos ayı Lansquenet'e göre acayip yağmurlu geçti. Gün aşırı yağmur yağıyor, geri kalan zamanlar gökyüzü kapalı oluyor, rüzgârlar ise ürünleri kırbaçlıyor, yapraklarını söküyordu. Joe bu manzarayı başını sallayarak seyrediyor, her şeyin beklediği gibi olduğunu söylüyordu. Yağmur acımasızdı, toprağın üst katmanını söküp sürüklüyor, ağaçların köklerini çırçıplak ortada bırakıyordu. Jay yağmur altında meyve bahçesine gitti ve suyla çürümeden korunmaları için ağaçların dibine eski keçe parçaları sardı. Bu, Pog Tepesi Yolu'ndan kalan başka bir âdetti ve işe yarıyordu. Ama yeterli güneşin yokluğunda meyveler olgunlaşmadan dallardan düşeceklerdi. Joe omuzlarını silkti. Başka yıllar da olacaktı. Ama Jay buna pek o kadar emin değildi. İhtiyar adamın dönüşünden beri Joe'daki değişiklikler karşısında anormal derecede hassaslaşmış, ifadesindeki her değişikliği kaydetmeye, ağzından çıkan her kelimenin üstünde durmaya başlamıştı. Joe'nun eskiye göre daha az konuştuğuna, bazen siluetinin bulanıklaştığına, mayıs ayından beri sürekli nostalji istasyonuna ayarlanmış olan radyonun bazen bir sinyal yakalayıncaya kadar dakikalarca parazit yaptığına dikkat ediyordu. Joe da sanki bir sinyaldi ve yavaş yavaş unutulmaya doğru gidiyordu. Daha kötüsü, Jay'in

olanlardan kendini sorumlu hissetmesi, Lansquenet'in yavaş yavaş ön plana çıkması ve Joe'yu silmeye başlamasıydı. Yağmurla düşen ısı ihtiyar adamın ortaya çıkmasına eşlik eden kokuları, şekerle meyve, mayayla duman kokularını da hafifletmişti. Son birkaç haftanın içinde bunlar neredeyse tamamıyla silinmişti, öyle ki bazı dayanılmaz anlarda Jay, ölmek üzere bulunan bir dostun yatağının başında oturan ve hastanın bir sonraki nefesini duymak için kulak kabartan biri gibi kendini tamamen yalnız hissediyordu.

Eşekarısı olayından sonra Marise artık ondan kaçmıyordu. Çitin veya ağaç sınırının iki yanından selamlaşıyorlardı; ender olarak samimi veya konuşkan davranmasına rağmen, Jay, Marise'in ondan biraz da olsa hoşlanmaya başladığını seziyordu. Bazen konuşuyorlardı. Üzümlerin son biçimlerini aldıkları ve renklerinin de sarıya döndüğü eylül genç kadının işinin fazlalaştığı bir dönemdi, fakat bir ay öncesinden beri kesintisiz yağan yağmur yeni sorunlara yol açmaktaydı. Narcisse felaket yazın suçunu küresel ısınmaya yüklüyordu. Başkaları belli belirsiz bir dille El Niño'yu, Toulouse'daki kimya tesislerini veya Japonya'daki depremi suçluyorlardı. Mireille Faizande dudaklarını büzerek dünyanın sonunun yaklaştığını ileri sürdü. Joséphine, Tannes'nın kuruduğu, kuduz tilkilerin de bataklıklardan fırlayıp köye daldıkları korkunç 1975 yazını anımsıyordu. Belki her gün yağmur yağmıyordu, ama öyle de olsa güneş varla yok arası, gökte kararmış bir madeni paraya benziyor, pek az ısı yayıyordu.

Narcisse asık bir suratla, "Böyle giderse bu sonbahar kimsede meyve kalmayacak," dedi. Şeftaliler, kayısılar ve başka yumuşak derili meyveler mahvolmuştu. Yağmurun yumuşak meyve etinin içine sızması henüz gelişmelerini tamamlamadan çürüyüp yere dökülmelerine neden oldu. Domatesler olgunlaşmadılar. Elmalarla armutların durumu da farklı değildi. Mumlu gibi derileri onları bir dereceye kadar koruyabilirdi, ama bu kadarı yeterli değildi. En kötü durumda olanlar ise üzümlerdi.

Joe, üzümlerin gelişimlerinin bu evresinde güneş ışığı gereksindiklerini, bunun geç toplananlar, soylu şarapların yapıldığı ve güneşte ku-

ruması gereken Chenin üzümleri için özellikle önemli olduğunu söylüyordu. Bu üzümler Lansquenet'in batak topraklarının olağanüstü koşullarına: uzun ve sıcak yazlara, güneşin ırmağın üzerinden sürüklediği sislere bağımlıydılar. Bununla birlikte bu yıl *pourriture noble*un[1] bu kez soylulukla ilgisi yoktu. Düpedüz çürüme başgöstermişti. Marise elinden geleni yapmıştı. Kentten getirttiği plastik örtüleri metal çemberlerin yardımıyla asma sıralarının üzerine geçirmişti. Yaptığı bu düzen, asmaları her ne kadar yağmurun hışmından kurtardıysa da meydandaki kökleri koruyamazdı. Olan güneş ışığının örtüler tarafından engellendiği yetmezmiş gibi, meyve plastiğin içinde terledi. Toprak zaten çiğnenmekten bir çamur çorbasına dönüşmüştü. Joe gibi Marise de yerin daha fazla zarar görmesini önlemek için sıraların arasına keçelerle kartonlar yerleştirdi. Ama yararsız bir girişim oldu bu.

Jay'in kendi bahçesinin durumu da daha parlak değildi. Bataklığa daha uzak ve su düzeyinin yukarısında olduğundan arazisinin fazla suyu ırmağa taşıyan doğal boşaltma kanalları vardı. Tannes buna rağmen her zamankinden daha fazla yükselip, Marise'in tarafındaki bağı kapladı, hatta Jay'inkine tehlikeli şekilde yaklaştı, bu arada kıyı yamacını fena halde aşındırdı, öyle ki koca koca toprak kitleleri ırmağa yuvarlandılar. Rosa hasar görmüş kıyıya yaklaşmaması için kesin şekilde uyarılmıştı.

Arpa ürünü felaketti. Lansquenet'in çevresindeki tarlalar tamamen yağmura terk edilmişti. Briançon'un tarlalarından birinde kocaman bir daire belirmişti ve Joséphine'in kahvesinin saf müdavimlerinden bazıları uzaylılardan söz etmişlerdi. Doğrusu, Roux, Clairmont'un muzip genç oğluyla kız arkadaşının söylediklerinden daha fazlasını bildiklerine emindi. Briançon'un bildirdiğine göre, arılar bile bu yıl daha az çiçek ve düşük kaliteli ballar yüzünden daha az verimliydiler. Kış boyunca herkes kemerleri sıkmak zorunda kalacaktı.

Narcisse, "Gelecek ilkbahara ekim yapabilmek için bu yılın ürününden para elde etmek yeterince zor olacak," diye açıkladı. "Ürün kötü ol-

---

[1] Asil çürüme.

duğu zaman gelecek ekimi krediyle yapmak zorunda kalırsınız. Kiralanmış topraklar da verimliliklerini yitirirlerse görün felaketi!" İhtiyar adam kahvesinin telvesinin içine dikkatle Armagnac kattı ve hepsini bir yudumda içti. "Ayçiçekleriyle mısırda artık yeterli para yok," diye itiraf etti. "Çiçeklerle fidanlık ürünleri bile eski kazancı sağlamıyorlar. Yeni bir şey gereksiniyoruz."

Roux, "Pirinç nasıl acaba?" diye soracak oldu.

Yaz boyunca iyi iş yapmamasına rağmen Clairmont daha az karamsardı. Kısa bir zaman önce Lucien Merle ile birkaç günlüğüne kuzeye gitmiş ve Lansquenet projesiyle ilgili heyecan içinde dönmüştü. Çok geçmeden Lucien'le onun Agen bölgesinde Lansquenet'in promosyonunu sağlamak için ortaklığa girdikleri haberi yayıldı. Bununla beraber ikisi de bu konuda bir şey anlatmıyorlardı. Caro da hoşnut görünüyordu. Yolundan kilometrelerce uzakta olmasına rağmen sözde "geçerken" iki kere çiftliğe uğramış ve kahveye kalmıştı.

Bilmediği dedikodu yoktu. Jay'in çiftliğe getirdiği yeniliklere hayran kalmıştı, kitabı da çok merak ediyor, bölgesel edebiyat grupları üzerindeki etkisinin eserin başarısını garantileyeceğini ima ediyordu.

"Kendinize Fransız bağlantılar bulmaya çalışmalısınız," dedi saf saf. "Toinette Merle medyadan çok kişi tanıyor. Belki size yerel bir dergiden bir röportaj ayarlayabilir."

Jay gülümsememeye çaba göstererek kadına, Lansquenet'e kaçmasının başlıca nedenlerinden birinin medyadaki bağlantılarından uzaklaşmak olduğunu açıkladı.

Caro aptal aptal sırıtarak sanatkâr kaprisinden yakındı.

"Yine de bu konuyu düşünün," diye ısrar etti. "Aramızda ünlü bir yazarın varlığının olmasının bize gereksindiğimiz reklamı sağlayacağına eminim."

Jay o sırada bu sözlere fazla dikkat etmedi. Yeni kitabını tamamlamak üzereydi, büyük bir uluslararası yayıncı olan WorldWide'la bir kontratı vardı ve ekim ayını romanın bitiş tarihi olarak saptamıştı. Bu arada arazisindeki eski su boşaltma kanallarını geliştirmeye de çalışıyordu.

Bunun için Georges'dan beton borular getirtmişti. Damı akmaya başladığından, Roux da onarımında ve tuğla işinde ona yardım etmeyi önermişti. Genç adamın günleri o kadar doluydu ki, Caro'yla planlarının fazla üzerinde durmamıştı.

Gazetedeki yazı bu nedenle onun için bir şok oldu. Popotte bir Agen gazetesinde görüp onun okuması için kesmeseydi tamamen gözünden kaçacaktı. Çıkan haberden Popotte her ne kadar hoşlandıysa da, Jay'in hemen huzuru kaçtı. Nerede olduğunu duyulduğunun ilk belirtisiydi bu. Tam kelimelerini hatırlayamasa da eski günlerdeki parlak meslek hayatı hakkında bir sürü saçmalık yazmışlardı. Londra'dan kaçıp Lansquenet'te kendini bulması hakkında da pohpohlayıcı satırlar vardı. Ama yazının en büyük kısmı ikinci elden beylik laflarla belirsiz spekülasyonlardan oluşuyordu. Daha beteri, Jay'i, Georges'u, Roux'yu, Briançon'u ve Joséphine'i 14 Temmuz'da ellerinde bira bardaklarıyla Café des Marauds'da otururken gösteren bir de fotoğraf vardı. Resimde Jay'in arkasında siyah bir tişörtle pamuklu kumaştan bir şort görülüyordu, Georges da bir Gauloise tüttürüyordu. Jay, fotoğrafı kimin çektiğini anımsayamıyordu. Resim altında "Jay Mackintosh'la dostları Lansquenet-sous-Tannes'daki Café des Marauds'da" deniliyordu.

Jay bunu ona söyleyince Joe, "Sonsuza dek gizlenemezdin, oğul," dedi. "Gerçek er veya geç ortaya çıkacaktı."

Jay oturma odasında yazı makinesinin başındaydı. Bir elinin altında bir şişe şarap, ötekinin altında da bir fincan kahve vardı. Joe'nun arkasındaki tişörtte "Elvis hayatta ve sağlıklı olarak Sheffield'de yaşıyor," yazılıydı. Jay şimdilerde Joe'nun siluetinin kenarlarda yarı saydam göründüğüne dikkat ediyordu.

"Niçin açıklamak zorunda olacaktım?" dedi. "Eğer burada yaşamak istersem bu benim bileceğim iş, öyle değil mi?"

Joe başını salladı.

"Olabilir. Ama sonsuza dek böyle yaşayamazdın," dedi. "Düzenlenecek belgeler, izin kâğıtları, bir sürü pratik şey var. Kırtasiyecilik var. Para konuları da tabii. Yakında para sıkıntısı çekebilirsin." Gerçekten de Lans-

quenet'te geçirdiği dört ay genç adamın birikiminin büyük bir kısmını götürmüştü. Yapılan onarımlar, eşyalar, araç gereçler, bahçeye gerekli malzeme, drenaj boruları; günlük yiyecek, giyim masrafları ve tabii çiftliğin satın alınışı bankadaki hesabını umduğundan fazla azaltmıştı.

"Yakında bol param olacak," dedi. "Kitap için kontratı yakında imzalıyorum." Söz konusu telif hakkını duyunca Joe'nun şaşkınlıktan dilinin tutulacağını sanmıştı. İhtiyar adam bunun yerine omuzlarını silkti.

"Bana sorarsan, elimdeki parayı postadaki çeke yeğlerim," dedi. "Sadece seni hayatını düzene soktuğumu görmek, iyi olacağına emin olmak isterim."

Gitmeden önce. Bunu söylemesine gerek yoktu. Kelimeler yüksek sesle söylenilmiş gibi apaçık duyulmuştu.

53

Yağmur hiç hafiflememecesine devam etti. Garip değil mi, ısı yüksek olarak kaldı, rüzgâr da sıcak estiğinden insanı ferahlatmıyordu. Geceleri çoğunlukla fırtına çıkıyor, ufukta yıldırım sanki kazıkların üstünde dans ediyor, gökte uğursuzluk habercisi kırmızı ışıklar beliriyordu. Montauban'da yıldırımın isabet ettiği bir kilise temellerine kadar yandı. Eşekarılarıyla başından geçenlerden beri Jay akıllılık edip ırmağa yaklaşmıyordu. Zaten bu tehlikeliydi de. Sürekli olarak akıntının kemirdiği kıyılardaki taş, toprak koparak akıntıyla sürükleniyordu. Düşüp boğulmak olasıydı. Her an kazalar olabilirdi. Genç kadın konuşmaları arasında Tony'nin sözünü etmiyordu. Jay konuya değinince Marise lafı değiştirdi. Rosa'nın bile ancak laf arasında sözü geçiyordu. Jay o günkü şüphelerinin bir dayanağı olmadığını düşünmeye başlamıştı. O gün ne de olsa ateşi vardı ve acı çekiyordu. Eşekarısı zehirinin yol açtığı bir hayal. Marise onu niçin aldatsındı ki? Ya da Rosa? Marise endişeliydi. Yağmur mısırları mahvetmiş, ıslak parmaklarını olgunlaşan başakların içine sokmuş, dokunduğu yeri çürütmüştü. Ayçiçekleri de sudan yumuşamış ve ağırlaşmış, başları eğilmiş ya da kırılmıştı. Fakat en büyük felakete asmalar uğramıştı.13 Eylül'de Tannes en sonunda taşarak bağı kapladı. Arazinin baş tarafı sert eğim nedeniyle daha az zarara uğradı, fakat alt

uç: diz boyu su altındaydı. Başka çiftçiler de zarara uğradılar, fakat en kötü etkilenen batak kırları nedeniyle Marise oldu. Tarlalarını daha fazla zarardan kurtarmak için keçileri samanlığa sokmak zorunda kalmıştı, fakat samanlar yaş ve lezzetsizdi; dam akmaya başladı, stoklar da nemden bayağı etkilenmişti.

Durumundan kimseye bahsetmedi. Bu, onun için her zamanki itiyat, bir gurur konusuydu. Zararı kısmen görebilen Jay bile tüm olan biteni tahmin edemiyordu. Ev bağın aşağısında, bir çöküntünün içindeydi. Tannes'nın suları bir göl gibi etrafını çeviriyordu. Mutfağı su basmıştı. Genç kadının taşların üstünden süpürdüğü su mutlaka geri geliyordu. Mahzen diz boyu su içindeydi. Meşe fıçıların birer birer güvenlikli bir yere taşınmaları gerekti. Küçük ek binaların birinde bulunan elektrik jeneratörü kısa devre yaparak çalışmaz oldu. Yağmur da bir yandan hiç durmamacasına devam ediyordu. Marise en sonunda Agen'deki tesisatçısıyla bağlantı kurdu. Elli bin frank değerinde drenaj borusu ısmarladı ve bir an önce getirilmelerini istedi. Var olan boşaltma kanallarını kullanarak suyu evden uzaklaştıracak bir boru sistemi yerleştirmeyi planlıyordu. Su bu sistem sayesinde bataklıklara sürülecek, oradan doğal şekilde Tannes'a akacaktı. Set görevi yapacak olan toprak kitlesi çiftlik evini bir dereceye kadar koruyacaktı. Fakat bu iş kolay olmazdı. İnşaatçı kasım ayına kadar işçi yollayacak durumda değildi -Le Pinot'da bitirilmesi gereken büyük bir proje vardı- Marise ise Clairmont'dan yardım istemeye yanaşmıyordu. Zaten ondan bunu istese bile Clairmont ona yardım edemezdi. Hem Marise onu topraklarında görmek istemiyordu. Onu çağırmak yenilgiyi kabul etmek olurdu. Marise çalışmaya kendisi başladı. Bir yandan boruların teslim edilmesini beklerken kanalları kazmaya girişti. Bu, savaşta siper kazmak gibi ağır gelişen bir işti. Genç kadın bunun gerçekten de bir savaş olduğunu düşünüyordu, kendisiyle yağmur, toprak ve insanlar arasındaki bir savaş. Bu düşünce onu biraz keyiflendirdi. Çok romantikti.

Marise 15 Eylül'de başka bir karara vardı. Rosa o zamana dek evin saçaklarının altındaki küçük odasında Clopette'le uyuyordu. Ama şimdi evde elektrik olmayınca ve yakılacak kuru odunlar da yok denecek kadar azalınca fazla bir seçeneği kalmadı. Çocuk evden uzaklaşmalıydı.

Tannes'nın bundan önceki taşkınında Rosa, her iki kulağını da sağır eden bir enfeksiyon geçirmişti. O sırada üç yaşındaydı, annesinin onu gönderebileceği hiç kimse yoktu. Bütün kışı saçakların altındaki odada birlikte yatarak geçirmişlerdi. Ateş sürekli kara bir duman kusuyor, yağmur camlardan nehir gibi akıyordu. Her iki kulağı da apse olan çocuk geceleri aralıksız bağırıp durmuştu. Hiçbir şey, hatta penisilin bile onu rahatlatmamıştı. Bir daha asla, diye düşünüyordu Marise. Rosa bu kez yağmur durana, jeneratör onarılana, boşaltma sistemi devreye girene kadar başka bir yere gitmeliydi. Yağmur sonsuza dek sürmeyecekti. Neden şimdiye kadar durmamıştı ki! Hâlâ çalışmalar tamamlanabildiği takdirde ürünün bir kısmı kurtarılabilirdi.

Başka bir seçenek yoktu. Rosa birkaç günlüğüne evden uzaklaşmalıydı. Ama Mireille'in evine gidemezdi. Mireille aklına geldikçe Marise kalbinin sıkıştığını hissediyordu. Öyleyse kim? Herhalde köyden birinin evine gidemezdi. Marise hiçbirine güvenmiyordu. Söylentileri yayan Mireille'di. Ama herkes de onu dinliyordu. Evet belki herkes değil. Roux veya onun gibi köye yeni gelenler olmazdı. Narcisse de öyle. Marise, her ikisine de bir dereceye kadar güveniyordu. Ama Rosa'yı ikisinden birine bırakması olanaksızdı. İnsanlar öğrenirlerdi. Köyde hiçbir şey uzun zaman sır olarak kalamazdı.

Agen'deki bir *pansiyon*u, Rosa'nın bir süre güven içinde kalabileceği bir yeri aklından geçirdi. Ama bu da tehlikeliydi, çocuk yalnız kalamayacak kadar küçüktü. İnsanlar sorular sormaya başlarlardı. Ayrıca, Rosa'nın o kadar uzağında olmasının düşüncesi bile kalbini paramparça ediyordu. Birbirlerine yakın olmayı gereksiniyorlardı.

Geriye yalnız İngiliz kalıyordu. Evinin yeri idealdi: köyden uzaklığı mahremiyet anlamına geliyordu, buna karşın Marise'in çiftliğine yakınlığı annenin kızını her gün görmesini sağlayacaktı. Jay, eski yatak odalarının birini Rosa'ya verebilirdi. Marise sağdaki çatı üçgeninin altındaki mavi odayı anımsıyordu. Eskiden Tony'ye ait olmalıydı. Odada sandala benzeyen bir çocuk yatağı ve aslında lamba olan mavi bir cam top vardı. Bu düzenleme sadece birkaç gün, belki bir iki hafta için olacaktı. Marise adama bir ücret ödeyecekti. Tek çözüm buydu.

54

Bir akşam ansızın çıkageldi. Jay günlerdir onunla konuşmamıştı. Zaten evden de pek çıkmamış, sadece ekmek almak için köye inmişti. Kafe yağmurda kasvetli bir yerdi, masalarla sandalyeler içeri alınınca teraça yola katılmıştı. Güneşin soldurduğu şemsiyelerden yağmur suları damlıyordu. Les Marauds'da Tannes kokmaya, pis kokulu sıcak hava esintileri bataklıklardan köye doğru sürüklenmeye başlamıştı. Çingeneler bile göçmüşler, yüzen evlerini daha sakin ve temiz sulara götürmüşlerdi. Arnauld yağmur sorununu çözümlemesi için bu konuda uzman bir kişi çağırmaktan söz ediyordu; çevrede bu işi yapan birkaç kişi hâlâ vardı. Bu fikir birkaç hafta önce olacağından daha az alayla karşılandı. Narcisse başını sallayıp hiç böyle bir şey görmediğini tekrarladı. Hatırlanabilir geçmişte hiç buna benzer bir şey olmamıştı.

Saat ona yaklaşmıştı. Marise'in arkasında sarı bir yağmurluk vardı. Rosa da gök mavisi yağmurluğu ve kırmızı çizmeleriyle annesinin arkasındaydı. İkisinin de yüzlerinden yağmur damlaları süzülüyordu. Gökyüzü arkalarında donuk turuncu renkteydi, arada uzaktaki şimşeğin ışıltısıyla aydınlanıyordu. Rüzgâr ağaçları sarsıyordu.

"Bir şey mi oldu?" Anne kızı ansızın karşısında görmek Jay'i öylesine şaşırtmıştı ki, onları içeri davet etmeyi önce akıl edemedi. "Bir aksilik mi var?"

Marise hayır gibilerden başını salladı.

"Lütfen içeri girin. Donmuşsunuzdur." Jay hızlı bir baş hareketiyle omzunun üzerinden arkaya baktı. Oda onu mahcup etmeyecek kadar düzenliydi. Sadece masanın üstünde boşalmış bir iki kahve fincanı kalmıştı. Marise'i köşedeki yatağa merak içersinde bakarken yakaladı. Jay dam onarıldıktan sonra bile onu taşımaya vakit ayıramamıştı.

"Size içecek bir şey hazırlayayım," diye önerdi. "Ama önce paltolarınızı çıkarın." Anne kızın yağmurluklarını sularının süzülmesi için mutfaktaki çivilere astı ve bir ibriği ateşe koydu. "Kahve mi içersiniz? Çikolata mı? Yoksa şarap mı?"

Marise, "Rosa'ya çikolata verirseniz sevinirim," dedi. "Bizde elektrik kesik. Jeneratör kısa devre yaptı."

"Tanrım."

"Önemi yok." Genç kadının sesi sakindi. "Ben onu onarabilirim. Daha önce de böyle sorunlar yaşadık. Bataklık taşkın yapmaya çok elverişli." Erkeğin yüzüne baktı. İstemeye istemeye, "Sizden yardım istemek zorundayım," dedi.

Jay, *sizden istemek zorundayım* sözlerini yadırgamıştı.

"Tabii," dedi. "Ne isterseniz yaparım."

Marise kazık gibi masanın başına oturdu. Arkasında kot pantolonla gözlerinin rengini daha da belirginleştiren yeşil bir kazak vardı. Çekine çekine daktilonun tuşlarına dokundu. Jay, genç kadının tırnaklarının çok kısa kesildiğini ve içlerine toprak dolduğuna dikkat etti.

Marise, "Evet demek zorunda değilsiniz. Benimkisi sadece bir fikir," diye başladı.

"Devam edin."

"Bununla mı yazıyorsunuz?" Genç kadın yine yazı makinesine dokundu. "Yani romanlarınızı demek istiyorum?"

Jay evet gibilerden başını eğdi. "Oldu bitti gerici bir tarafım vardı," diye itiraf etti. "Bilgisayarlara tahammülüm yok."

Marise gülümsedi. Jay onun yorgun gözüktüğüne dikkat etti. Gözleri yorgundu, altları morarmıştı. Genç adam ilk kez olarak onun kırılgan olduğunu görerek şaşırdı.

Marise, "Sorun Rosa," dedi sonunda. "Evde kalırsa üşüteceğinden -hasta olacağından- korkuyorum. Acaba onu birkaç gün çiftliğinizde konuk edebilir misiniz? Yalnız birkaç gün için," diye yineledi genç kadın. "Evi derleyip toplamama kadar. Size bir ücret öderim." Pantolonunun cebinden bir banknot tomarı çıkardı ve masanın üstünden Jay'e doğru itti. "Rosa iyi bir kızdır. Çalışmanıza engel olmaz," diye ekledi.

Jay, "Para istemem," dedi.

"İyi ama..."

"Rosa'yı seve seve konuk ederim. İsterseniz siz de kalabilirsiniz. İkiniz için de bol bol yerim var." Marise, bu kadar çabuk razı olmasına şaşmış gibi Jay'e kulaklarına inanamayarak baktı.

Genç adam, "Taşkının yol açtığı sorunları tahmin edebiliyorum," dedi. "Çiftlikte istediğiniz kadar kalabilirsiniz. Giysilerinizi de getirmek isterseniz..."

Genç kadın, "Hayır," diye atıldı. "Benim evde yapmam gereken pek çok iş var. Ama Rosa..." Yutkundu. "O burada kalabilirse minnettar olurum."

Rosa odada keşfe çıkmıştı. Jay onun, yatağının ayak ucundaki bir kutunun içine dizdiği kâğıt destesine baktığını gördü.

"Bu İngilizce mi?" diye merakla sordu. "Bu senin İngilizce kitabın mı?" Jay evet gibilerden başını eğdi. "Gidip bak, mutfakta bisküviler var mı bakalım. Çikolata da birazdan hazır olur." Rosa odadan dışarı fırladı.

Mutfaktan seslendi. "Geldiğim zaman Clopette'i de getirebilir miyim?"

Jay, "Niçin olmasın?" diye yanıt verdi.

Rosa yandaki odadan bir zafer kahkahası attı. Marise ellerine bakıyordu. Yüzündeki anlam değişmemişti. Rüzgâr dışarda pancurları takırdatıyordu.

Jay, "Belki şimdi şu şarabı içmek istersiniz," diye önerdi.

55

Sonunda yalnız bir tane kaldı. Joe'nin Özeller'inin sonuncusu. Jay şişeyi raftan almak üzere elini uzatırken onu açmak için içinde bir isteksizlik duydu, ama şişe şimdiden canlanmıştı. '76 yılı ürünü mürdüm şarabı köpürüyor, Jay dokundukça kokusunu salıveriyordu. Joe, Jay'in konukları olduğu zamanlarda yaptığı gibi göze çarpmamaya çalışıyordu, ama Jay onun mutfak kapısının yanındaki gölgelerin arasında durduğunu, masa lambasının ışığının dazlak alnında ışıldadığını görebiliyordu. Yine logolu bir tişört giymişti ve madenci kepini elinde tutuyordu.

Yüzü bulanmıştı, ama Jay onun gülümsediğini biliyordu.

Genç adam bardağa şarap koyarken, "Beğenir misiniz bilmem," dedi. "Özel bir ev yapımıdır." Mor koku yoğundu, insanın içini bayıltıyordu. Ağzında bıraktığı lezzet Jay'e, Gilly'nin hoşlandığı dondurmaları çağrıştırıyordu. Marise icin ise daha çok uzun zaman kapalı kalan ve şekerlenen bir reçel kavanozuna benziyordu. Tadı keskin ve tanenliydi. Kadının içini ısıttı.

Uyuşmuş dudaklarının arasından, "Garip ama," dedi. "Galiba hoşuma gitti." Marise bir yudum daha aldı ve sıcaklığın boğazından vücuduna sızdığını hissetti. Süzülmüş güneş ışığı gibi bir koku odayı doldurdu.

Jay, Joe'nun şişelerinin sonuncusunu birlikte içmelerinin en doğrusu olduğunu hissetti. Tadın da alışılmamış olmakla birlikte hoş olması garipti. Belki de Joe'nun daha önce söylediği gibi buna alışıyordu.

Kapı aralığında beliren Rosa, "Bisküvileri buldum," dedi. Her iki elinde de birer bisküvi tutuyordu. "Yukarı çıkıp odama bakabilir miyim?" diye sordu.

Jay olur der gibi başını eğdi.

"Çık. Çikolata hazır olunca seni çağırırım."

Marise ona baktı. Dikkatli davranması gerektiğini biliyordu, ama bunun yerine içinde tüm gerginliği silen bir yumuşaklık vardı. Kendini yine çok genç hissediyordu. Garip şarabın kokusu sanki çocukluğundan bir şeyi salıvermişti. Şarapla aynı renkte bir parti elbisesi anımsıyordu. *Méméenin*[1] eski bir etekliğinden biçilmiş şarap renginde kadifeden bir parti elbisesini, piyanoda çalınan bir melodiyi, yıldızlarla benek benek olmuş bir gece göğünü anımsıyordu. Erkeğin gözleri tıpatıp aynı renkteydi. Onu sanki yıllardan beri tanırmış gibi bir his duydu.

Jay, "Marise, benimle konuşabileceğinizi biliyorsunuz," dedi yavaşça.

Genç kadın sanki son yedi yıldır arkasında çok ağır bir şeyi sürüklediğini ancak şimdi fark etmişti. Bu kadar basitti. *Benimle konuşabilirsiniz.* Joe'nun şişesi sanki bir sırlar kovanıydı ve bunlar sarılgan bitkiler gibi havada çözülüp gölgelerin arasını dolduruyorlardı.

"Rosa'nın kulaklarında hiçbir şey yok, değil mi!" Bu bir soru değil, bir gerçeğin ifadesiydi. Genç kadın hayır gibilerden başını salladı. Kelimeler birer mermi gibi ağzından dökülüyordu.

"Kötü bir kıştı. Kulaklarında enfeksiyon oluştu. Anlaşılmaz bir sorun ortaya çıktı. Rosa altı ay sağır kaldı. Onu uzmanlara götürdüm. Bir ameliyat geçirdi; çok pahalı bir ameliyat. Fazla bir şey beklememem için uyarıldım." Genç kadın Joe'nun şarabından biraz daha içti. Şeker içeriği kuvvetliydi. Bardağın dibinde mürdüm jölesi tadı veren şurupsu bir tortu vardı. Marise, "Ona özel dersler aldırdım," diye devam etti. "İşaret lisanı dersleri aldım ve onu kendim eğitmeyi sürdürdüm. Daha da pahalı bir

---

[1] Çocuk dilinde nine.

ameliyat geçirdi. İki yıl sonra işitme duyusunun yüzde doksanına kavuşmuştu."

Jay onayladı. "Ama yaptığınız numara niye? Gizliliğin ne anlamı vardı?"

"Mireille." Bu şarabın Marise'in dilini çözmesi gerekirken aksine kısa ve öz konuşmaya itmesi garipti. "Çocuğumu zaten daha önce elimden almaya kalkışmıştı. Tony'den ona yalnız Rosa'nın kaldığını söylüyordu. Rosa'yı bir kez ele geçirdiği takdirde, onu bir daha geri alamayacağımı biliyordum. Onu durdurmak istedim. Aklıma tek çare olarak bu geldi. Rosa onunla konuşamadığı, Mireille de onu özürlü zannettiği takdirde..." Genç kadın yutkundu. "Mireille hiçbir şeyin kusurlu olmasına tahammül edemez. Biraz olsun kusurlu olmak bile onun için sorundur. O yüzden Tony..." Genç kadın birden sustu.

Bu erkeğe güvenmemesi gerektiğini düşünüyordu. Şarap çenesini açmış, onu niyet ettiğinden daha fazla konuşturmuştu. Şarap konuşturur, konuşmak ise tehlikelidir. Güvendiği son erkek ölmüştü. Dokunduğu her şey -asmalar, Tony, Patrice- ölmüştü. Bunun kendinde taşıdığı ve temas ettiği herkese geçirdiği bir şey olduğuna inanmak kolaydı. Fakat şarap kuvvetliydi. Genç kadını kokularla anılardan oluşan bir dünyaya doğru ağır ağır kaydırdı. Onu okşayarak sırlarını ağzından döktürdü.

Güven bana. Şişeden gelen ses kıkırdıyor, tatlı tatlı mırıldanıyordu. *Güven bana.*

Marise bardağına tekrar şarap doldurdu ve hepsini kayıtsızca birden yuvarladı.

"Size anlatacağım," dedi.

56

Genç kadın, "Onunla tanıştığım sırada yirmi bir yaşındaydım," diye başladı. "Yaşça benden çok büyüktü. Bir öğrenci hemşire olarak bulunduğum Nantes'daki psikiyatri koğuşunda bir gündüz hastasıydı. Adı Patrice'di."

Jay gibi uzun boylu ve esmerdi. Üç yabancı dil biliyordu. Marise'e Rennes Üniversitesi'nde bir öğretim görevlisi olduğunu söylemişti. Boşanmış bir erkekti. Çok esprili ve iğneleyiciydi, depresyonunu zarafetle yaşıyordu. Başarısız bir intihar girişiminden kolunda merdiven gibi bir kesikler dizisi kalmıştı. İçki içiyordu. Uyuşturucu da kullanmıştı. Marise onun iyileştiğini sanmıştı.

Marise, Patrice'i anlatırken başını kaldırmıyor, ellerinin camdan bir flüt çalar gibi şarap kadehinin sapında yukarı aşağı hareket edişini izliyordu.

"Yirmi bir yaşındaki bir kız aşkı bulmaya o kadar heveslidir ki, bunu her yabancının yüzünde gördüğünü sanır," dedi yavaşça. "Patrice de tam bir yabancıydı. Onu birkaç kez hastanenin dışında gördüm. Bir kere de onunla yattım. Bu kadarı yetti."

Patrice bundan sonra tamamen değişmişti. Bir çelik kafes sanki üzerlerine inmiş, onları hapsetmişti. Marise'i sahiplenmeye başlamıştı,

ama bunu genç kızı çeken o sevimli, biraz da güvensiz tarzda değil, onu korkutan, soğuk ve şüpheci bir şekilde gösteriyordu. Onunla sürekli kavga ediyordu. İşine giderken kızı izliyor, koğuşta onunla tartışıyordu. Öfke nöbetlerini bağışlatmak için Marise'i zengin armağanlara boğması kızı daha da fazla korkutuyordu. Sonunda bir akşam Marise'in oturduğu daireyi basmış ve kıza bıçak tehdidiyle sahip olmaya çalışmıştı.

Marise, "Artık bıkıp usanmıştım," diye o günleri anımsamayı sürdürdü. "Kısa bir süre ona uyarmış gibi davrandım, sonra bir bahane uydurarak banyoya gittim. Patrice bir sürü plan kuruyordu. Kırlarda onun bildiği bir yere gidecektik ve ben orada güvende olacaktım. Evet, öyle dedi. Güvende olacaktım." Genç kadın ürperdi.

Marise banyo kapısını kilitlemiş, sonra pencereden dama tırmanmış ve yangın merdivenini kullanarak sokağa inmişti. Ama polis geldiğinde Patrice gitmişti. Marise kapılarının kilitlerini değiştirmiş, pencerelerini de garantiye almıştı.

"Ama bununla iş bitmedi. Arabasını evimin dışında park ediyor ve beni göz hapsine alıyordu. Kapıma armağanlar yolluyordu. Tehditler ve çiçekler de." Patrice çok ısrarcıydı. Haftalar geçtikçe verdiği rahatsızlık daha da artıyordu. Marise'in işyerine gönderilen bir cenaze çelengi. Marise işteyken kapısının zorlanması ve bütün dairenin siyah ve beyaz renklere boyanması. Doğum gününde bir armağan gibi yaldızlı kâğıda sarılı olarak gelen bir dışkı paketi. Kapısına yazılar yazılması. Marise adına posta siparişiyle gönderilen bir sürü istenmeyen öteberi: fetiş yerine geçecek giyim eşyası, tarım aletleri, ortopedik malzeme, erotik eserler. Genç kızın fena halde morali bozulmaya başlamıştı. Polis de ona yardım edebilmekten âcizdi. Bedensel bir zarar olmadığından Patrice'i suçlamak için ellerinde bir kuvvet yoktu. Patrice'in hastaneye verdiği adrese gidince, burasının Nantes dışındaki bir odun deposu olduğunu gördüler. Orada kimse genç adamın adını duymamıştı.

Marise, "Sonunda taşınmak zorunda kaldım," dedi. "Daireden ayrılıp Paris'e gittim. Rue de la Jonquiére'de küçük bir apartman dairesi kiraladım ve Marne-la-Vallée'deki bir klinikte iş buldum. Artık güvende olduğumu sanıyordum."

Patrice'in genç kadını bulması sekiz ay sürmüştü.

Marise, "Hastane kayıtlarımdan yararlanmıştı," diye açıkladı. "Hastanedeki birini bunları kendisine vermeye razı etmiş olmalıydı. İsteyince çok ikna edici olabiliyordu. Çok da mantıklı."

Marise tekrar taşınmış, adını değiştirmiş ve saçlarını boyamıştı. Başka bir hemşirelik işi buluncaya kadar altı ay boyunca Clichy Caddesi'ndeki bir barda garsonluk yapmıştı. Her türlü resmi belgeden adını sildirmek için gerekeni yapmıştı. Sağlık sigortasını sona erdirmiş ve kayıtlarını transfer ettirmemişti. Kredi kartını da iptal ettirmiş, bütün ödemelerini nakit olarak yapmaya başlamıştı. Yeni adresini bulmak bu kez Patrice'in bir yılını almıştı.

Adam bir yılın içinde değişmişti. Saçlarını tıraş ettirmişti ve askeri giysiler giyiyordu. Marise'in apartmanını kuşatmasını aynen bir askeri harekâtın hassasiyetiyle yürütüyordu. Artık çirkin şakalar, istenmeyen pizzalar veya yalvaran bir dille yazılmış pusulalar yoktu. Tehditler bile durmuştu. Marise onu iki kez penceresinin altındaki bir arabada otururken görmüş; ama aradan iki hafta geçip de adam görünmeyince yanıldığını düşünmeye başlamıştı. Birkaç gün sonra bir gece bir gaz kokusuyla uykusundan uyanmıştı. Patrice nasıl yaptıysa ana borudan bir tür by-bass yapmayı başarmış, Marise de gazı kesmenin yolunu bulamamıştı. Bunun üzerine kapıyı açmayı denemiş, ama kapı dışardan kıskıyla sıkıştırılarak açılamaz hale getirilmişti. Dairesinin üçüncü katta olmasına rağmen, pencereleri de çivilenmişti. Telefon kesikti. Marise bir cam kırmayı ve bağırarak imdat istemeyi sonunda başarmıştı, ama her şeyin bitmesine ramak kalmıştı. Bunun üzerine Marsilya'ya kaçmış ve yeni bir hayata başlamıştı. Tony ile de orada tanışmıştı.

Marise anılarına dalmıştı. "On dokuz yaşındaydı. Ben Marsilya devlet hastanesinin psikiyatri bölümünde çalışıyordum, o ise bir hastaydı. Anladığım kadarıyla babasının ölümünün sonrasında depresyona girmişti."

Genç kadın kendi kendisiyle alay edermiş gibi gülümsedi. "Bir başka hastayla yakınlaşmamak akıllılığını göstermeliydim, ama ikimiz de çok hassas durumdaydık. O kadar da gençti ki. Bana gösterdiği ilgi gururumu okşamıştı, hepsi bu. Ben de onun için önemliydim. Onu güldürebiliyordum. Bu da gururumu okşuyordu."

Marise delikanlının duygularını kavradığında artık çok geçti. Tony ona tutulmuştu bile.

Genç kadın, "Onu sevebileceğime kendimi inandırdım," dedi. "Tony esprili ve nazik bir gençti, idare edilmesi de kolaydı. Patrice'den sonra tüm istediğimin bu olduğunu düşünüyordum. Bana bu çiftliği, bu yeri anlatıp duruyordu. Kulağa öylesine güvenli, o kadar güzel geliyordu ki. Her gün uyandığımda bunun Patrice'in beni bulacağı gün mü olacağını merak ediyordum. Marsilya'ya kadar izimi sürdüğü takdirde bu hiç de zor olmazdı. Kontrol edebileceği hastanelerle klinikler sınırlıydı. Tony buna karşı bana bir tür koruma sağlıyordu. Ve bana ihtiyacı vardı. Bu benim için çok önemliydi."

Marise ikna edilmesine göz yummuştu. Önceleri Lansquenet'te hayatta istediği her şeye kavuşmuş gibi hissetmişti kendini. Ama çok geçmeden Tony'nin annesiyle arasında çekişmeler başgöstermişti. Yaşlı kadın oğlunun hastalığını bir türlü kabul etmek istemiyordu.

Marise, "Beni kesinlikle dinlemiyordu," dedi. "Tony'nin durumu inişli çıkışlıydı. Sürekli ilaç kullanmalıydı. İlaç almadığı takdirde kötüleşiyor, günlerce eve kapanıyor, yıkanmıyor, sadece TV seyrediyor, bira içiyor ve yiyordu. Evet, yabancılara çok normal gözüküyordu. Sorunun bir kısmı da buydu. Onu her an denetlemek zorundaydım. Dırdırcı eş rolünü oynuyordum. Buna mecburdum."

Jay şarabın sonunu genç kadının kadehine doldurdu. Şarabın tortuları aşırı parfüm kokuyordu. Jay, bir an için o son kadehte Joe'nun bütün şaraplarının: ahududuyla gülün, mürverle böğürtlenin, mürdümle, patates kokusunu alır gibi oldu. Artık Özeller yok, dedi üzülerek kendi kendine. Sihir sona ermişti. Marise susmuştu. Kızıl kahverengi saçları yüzünü gölgeliyordu. Jay, bu kadını yıllardır tanıyormuş gibi bir hisse kapıldı. Masasındaki varlığı tıpkı eski yazı makinesininki gibi doğal ve tanıdıktı. Jay elini onunkinin üstüne koydu. Öpücüklerinin herhalde gül tadı vardı. Marise başını kaldırdı; gözleri Jay'in meyve bahçesi gibi yeşildi.

"*Maman!*"

Rosa'nın sesi tiz bir ısrarla konuşmalarını böldü.

"Yukarda küçük bir oda buldum! Yuvarlak bir penceresi ve sandal biçiminde mavi bir yatağı var! Etraf biraz tozlu, ama temizleyebilirim, değil mi *Maman*? Değil mi?"

Marise elini çekti.

"Tabii. Eğer *mösyö*... eğer Jay..." Genç kadın düş görürken birdenbire uyanmış gibi şaşkın görünüyordu. Yarı yarıya boşalmış şarap kadehini önünden uzaklaştırdı.

"Artık gitmeliyim," dedi. "Vakit geç oldu. Rosa'nın eşyasını getireceğim. Yaptığınız iyilik için size çok teşekkür ederim."

"Önemli değil." Jay genç kadının koluna dokunmaya çalıştıysa da Marise geri çekildi. "İsterseniz ikiniz de kalabilirsiniz. Yeterli yerim var."

"Hayır." Dertleşme faslı sona erince genç kadın birdenbire eski Marise olmuştu. "Rosa'nın uyurken giyeceği şeyleri getirmeliyim. Şimdiye kadar yatakta olması gerekirdi." Rosa'yı sert bir hareketle kısaca kucakladı. "Uslu otur," diye önerdi. "Ve lütfen..." Bu kez Jay'e döndü. "...sakın bundan köyde bahsetmeyin. Hiç kimseye bahsetmeyin."

Marise kapının arkasındaki çividen sarı yağmurluğunu aldı ve üstüne geçirdi. Dışarda yağmur hâlâ yağıyordu.

Marise, "Söz verin," dedi.

"Tabii."

Genç kadın böylece aralarındaki işi tamamlarmış gibi kısaca başını salladı. Sonra yağmurun içinde gözden kayboldu.

Jay onun arkasından kapıyı kapadı ve Rosa'ya döndü.

Küçük kız, "Ee, çikolata hazır mı?" diye sordu.

Genç adam sırıttı. "Göreceğiz."

Çikolatalı sütü kenarı çiçeklerle süslü geniş ağızlı bir fincana boşalttı. Rosa elinde fincanla yatağın üstüne kıvrıldı; genç adamın kirli fincanlarla bardakları kaldırmasını ve boşalmış şişeyi bir kenara koymasını seyretti.

Küçük kız sonunda, "O kimdi?" diye sordu. "O da İngiliz mi?"

Lavaboda suyu açmakta olan Jay mutfaktan, "Kimmiş o?" diye seslendi.

"İhtiyar adam," dedi Rosa. "Yukardaki ihtiyar adam."

Jay musluğu kapayarak ona baktı.

"Onu gördün mü? Onunla konuştun mu?"

Rosa evet gibilerden başını eğdi.

"Başında komik bir şapka olan ihtiyar bir adamdı," dedi. "Sana bir şey söylememi istedi." Rosa çikolatadan bir yudum aldı. Ağzının yukarısında köpükten bir bıyık oluşmuştu. Jay birden ürperdi. Korkmaya başlıyordu.

"O ne dedi?" diye fısıldadı.

Rosa kaşlarını çattı.

"Özeller'i hatırlamanı söyledi," dedi. "Ne yapacağını biliyormuşsun."

"Başka bir şey söyledi mi?" Jay'in ağzı kurumuştu, şakakları zonkluyordu.

"Evet." Küçük kız hızla başını salladı. "Hoşça kal dememi söyledi."

57

Pog Tepesi Yolu, Şubat 1999

Jay tekrar Pog Tepesi'ne dönene kadar yirmi iki yıl geçecekti. Bu kısmen öfkeden, kısmen de korkudan ileri geliyordu. Daha önce bir yere ait olduğunu hiç hissetmemişti. Londra'nın evi olmadığı muhakkaktı. Yaşadığı yerler sadece ufak tefek değişikliklerle birbirinin eşi gibi gözüküyordu ona. Apartman daireleri. Küçük otel odaları. Hatta Kerry'nin Kensington'daki evi. Geçerken uğradığı yerler. Ama bu yıl farklıydı. İlk kez Pog Tepesi'ne dönmekten daha büyük korkular yaşıyordu. *Pata Joe*'nun üzerinden hemen hemen on beş yıl geçmişti. O zamandan beri hiçbir kitabı basılmamıştı. Bu yazarların bazen karşılaştıkları yazı engelinden de öte bir şeydi. Zaman içinde mıhlanmış, çocukluğunun fantezilerini tekrar tekrar yazmak zorunda kalmıştı.

Pata Joe yazmış olduğu ilk -biricik- erişkin kitaptı. Ama onu azat edeceğine çocukluğunun içinde hapsetmişti. 1977'de sihri reddetmişti. Bıktığını düşünüyordu. Yetmişti artık. Kendi başınaydı, aynen istediği gibi. Joe'nun tohumlarını Pog Tepesi'ndeki demiryoluna serpmekle son üç yıldır yapıştığı her şeyi: tılsımları, kırmızı kurdeleleri, Gilly'yi, barınakları, eşekarısı yuvalarını, demiryolu hattını izleyen patikaları ve Nether Edge'deki kavgaları terk ediyordu. Çöplerle ve küllerle birlikte her şey demiryoluna uçmuştu. Arkasından *Pata Joe* hepsini en sonunda gömmüş-

tü. Ya da Jay öyle sanmıştı. Ama geriye bir şey kalmış olmalıydı. Belki de meraktı bu. Kafasının gerilerinde kaşınmayı reddeden bir kaşıntı. Bir inanç kalıntısı.

Belki de işaretleri yanlış anlamlandırmıştı. Zaten ne gibi kanıtlar bulmuştu ki? Birkaç kutu dolusu dergi? Renkli kalemlerle işaretlenmiş bir harita? Belki yanlış bir sonuca varmıştı. Belki Joe doğru söylüyordu.

Belki Joe geri dönmüştü.

Bunu düşünmeye bile cesaret edemiyordu. Joe Pog Tepesi'ne dönmüş olabilir miydi? Bu düşünce her şeye rağmen yüreğini ağzına getirdi. Evi eski haliyle gözünün önünde canlandırıyordu. Bahçesini otlar bürümüş olabilirdi. Ama kiralanmış arazi Joe'nun kamuflajının ardında düzgündü, ağaçlar kırmızı kurdelelerle süslü, mutfak da mayalanan şarap kokusuyla sıcacık... Harekete geçene kadar birkaç ay bekledi. Kerry onu destekliyordu, hem de bıktırırcasına. Belki de bu yolculuğun Jay için yeni bir esin kaynağı olacağına, tüm ilgileri genç adamın yine üzerinde toplayacak yeni bir kitapla sonuçlanacağına inanıyordu. Onunla gelmek de istiyordu: o kadar ısrar etti ki, Jay en sonunda razı oldu.

Yanlış olmuştu. Daha geldikleri an anladı bunu. Bulutlardan is renginde bir yağmur süzülüyordu. Nether Edge nehir kenarındaki bir inşaat alanına dönüşmüştü; terk edilmiş demiryolunun üstünde ilerleyen buldozerlerle traktörler, düzgün küçük kulübeler. Tarlalar ise otomobil galerileri, süpermarketler, satış merkezleri olmuştu. Jay'in defalarca sigarayla dergi satın almaya gittiği büfe bile başka bir şeydi şimdi.

Kirby'nin kalan madenleri kapatılmıştı. Kanal da yenileniyordu. Milenyum fonunun yardımıyla bir konuk merkezinin geliştirilmesi için planlar yapılıyordu. Turistler restore edilmiş bir maden kuyusuna inebilecekler veya temizlenmiş kanalda bir mavnayla küçük bir yolculuk yapabileceklerdi.

Söylemeye gerek yok, Kerry bütün bu yapılanları çok sevimli buldu.

Ama en kötüsü bu değildi.

Jay, Pog Tepesi'nin her şeye rağmen ayakta kalmış olacağını ummuştu. Ana yol, isten hafifçe kararmış Kral VII. Edward dönemi tarzındaki zarif evleri ve ıhlamur ağaçlarıyla hemen hemen değişmemiş sayılır-

dı. Köprü de hatırladığı gibiydi. Bir ucunda bir yaya geçidi olmakla beraber, Pog Tepesi Yolu'na girişi işaretleyen kavak dizisi yerinde duruyordu. Arabayı sarı çizginin başında durdurup tepeye bakarken Jay'in kalbinin atışları acayip şekilde hızlanmıştı.

"Burası mı?" Kerry yolcu koltuğu aynasındaki yansımasını inceliyordu. "Herhangi bir şey görmüyorum."

Jay bir şey söylemeyerek arabadan indi. Kerry de onu izledi.

"Demek her şey burada başladı." Genç kadın hayal kırıklığına uğramışa benziyordu. "Tuhaf. Burada etkileyici bir atmosfer bulacağımı düşünmüştüm."

Jay duymamış gibi davranarak tepeye doğru birkaç adım attı.

Yolun adını değiştirmişlerdi. Artık Pog Tepesi'ni veya Nether Edge'i ya da uzak geçmişteki o üç yaz süresince hayatının geçtiği yerlerin hiçbirini haritalarda bulamazdınız. Orasına artık Meadowbank View deniliyordu. Evler yıkılıp yerlerini ikişer katlı, küçük balkonlu ve pencerelerinde plastik saksılar içersinde sardunyalar göze çarpan tuğla binalara bırakmışlardı. En yakın binanın duvarındaki bir ilanda "Meadowbank Emeklilik Fonu Apartman Daireleri" yazılıydı. Jay, Joe'nun evinin bulunması gereken yere gidip durdu. Hiçbir şey yoktu orada. Yanda binaların sakinlerine mahsus asfalt kaplı bir otomobil park alanı yer alıyordu. Apartmanların arkasında bir zamanlar Joe'nun bahçesinin olduğu yerde bir tek ağaç bulunan çimenlik bir alan vardı. Joe'nun sebze ve meyve bahçesinin, yararlı otları yetiştirdiği alanın, sıra sıra böğürtlenlerin, ahududuların, bektaşi üzümleri sıralarının, asmaların, eriklerin, armutların, havuçların, Özeller'in yerinde yeller esiyordu. Geride hiçbir şey kalmamıştı.

"Hiçbir şey."

Kerry genç adamın elini avucunun içersine aldı. Kulağına, "Zavallı sevgilim," diye fısıldadı. "Çok üzülmedin, değil mi?"

Bu olasılık hoşuna gitmişe benziyordu. Jay hayır gibilerden başını salladı.

"Beni arabada bekle, olur mu?"

Kerry kaşlarını çattı. "İyi ama, Jay..."

"Yalnız iki dakika. Tamam mı?"

Tam zamanında. Jay daha fazla durduğu takdirde patlayacağını hissetmişti. Bahçenin arkasına koşup demiryolu çukuruna baktı. Burası çerçöple doluydu. Evlerden atılan çöplerle dolu torbalar her tarafı doldurmuştu: ıskartaya çıkarılmış buzdolapları, otomobil lastikleri, kasalar, şilteler, teneke kutular, sicimle bağlanmış dergi desteleri. Jay göğsünün içinde kopan bir kahkahanın boğazına kadar yükseldiğini hissetti. Gördüğü düş gerçek olmuştu. Çöpler gelen geçenler tarafından fırlatılmış gibi yamaca serilmişti. Bir bebek arabası. Bir alışveriş arabası. Eski bir bisikletin iskeleti. Pog Tepesi çukuru bir çöplüğe dönüştürülmüştü. Jay duvarı aşmak üzere kendini yukarı çekti. Demiryolunun tabanı buraya kıyasla çok derinde gözüküyordu; dikey bir düşüşle çalı kümelerinin ve çöp yığınlarının içine iniliyordu. Duvarın uzak ucunda duvar yazısı ustaları çirkin mesajlarını karalamışlardı. Cam kırığı kümeleri güneşte ışıldıyordu. Tozlu tabanı ışıldayan kırılmamış bir şişe, topraktan fırlamış bir ağaç kütüğüne yaslanmıştı. Boynuna yılların pislettiği kırmızı bir şerit geçirilip bağlanmıştı. Jay bunun Joe'ya ait olduğunu görür görmez anladı.

Joe'nun evinin yıkımından nasıl kurtulduğuna, hele hele onca zamandır nasıl sağlam kaldığına genç adamın aklı ermiyordu. Ama Joe'nun şişelerinden biri olduğu kesindi. Renkli şerit ve üstündeki etiket bunu kanıtlıyordu. Etiketin üstüne ihtiyar adamın silik, fakat hâlâ okunabilir yazısıyla "Özeller" diye kaydedilmişti. Jay köprüye doğru inişe geçerken Joe'dan kalan diğer şeylerin de yamaca serilmiş olduğunu görür gibi oldu. Kırık bir saat. Bir kazma. Bir zamanlar içinde bitkiler yetişmiş olan bazı kovalarla saksılar. Sanki biri yükseltinin tepesinde durmuş, Joe'nun evinde ne bulduysa aşağı fırlatmıştı. Jay cam kırıklarına basmamaya dikkat ederek döküntülerin arasında kendine yol açtı. *National Geographic*'in eski sayıları ve bir mutfak sandalyesinin parçaları da vardı. Sonunda biraz daha aşağıda tohum dolabını buldu. Ayakları kırılmış, bir kapısı sarkmıştı. Birden müthiş bir öfke içini sardı. Bu karmaşık bir duyguydu; kendisiyle ahmakça beklentilerine olduğu kadar bunların olmasına izin verdiği için Joe'ya ve yükseltinin başında durup ihtiyar bir adamın hayatını atılacak çerçöpmüş gibi çukura fırlatan kişiye yönelmişti. Daha kötü-

sü içinde korku da vardı. Buraya daha önce gelmesi gerektiğinin, o zaman burada bir şeyler bulabileceğinin her zamanki gibi çok geç kaldığının bilinci ve bunun yol açtığı korku.

Kerry'nin bir saat sonra onu almaya gelmesine kadar arandı durdu. Pislik içinde kalmış, dizlerine kadar çamura batmıştı. Aşağıya inerken çeşitli yerlerde bulduğu ve bir mucize sonucu kırılmadan kalan altı şişeyi karton bir kutunun içinde taşıyordu.

Özeller.

58

Lansquenet, 1999 Yazı

Bütün mesele buydu. Jay onun gittiğini hemen anladı. O vedada görmezlikten gelinemeyecek bir kesinlik vardı. İhtiyar adam sanki şarabının son damlasıyla birlikte tamamen yok olmuştu. Jay birkaç gün boyunca bunu reddetti, Joe'nun geri döneceğini, dönmemek üzere gitmediğini, ikinci bir kez gidemeyeceğini kendi kendine tekrarladı durdu. Ama evin ruhu gitmişti. Evde artık sigarasının kokusu yoktu. Nostalji istasyonu susmuş, yerinde aynı frekans üzerinde modern parçaların çaldığı yerel bir radyo ortaya çıkmıştı. Üstü camlı çerçevelerin birinin köşesinde veya sundurmanın arkasında veya meyve bahçesinde ağaçları incelerken artık Joe göze çarpmıyordu. Hiç kimse oturup onu yazı makinesinin başında çalışırken seyretmiyordu. Yalnız Rosa bazen usulca aşağı inerek yatağının üstünden onu izliyordu. Şarap da özel etkisi olmayan bir şaraptı. Jay bu kez öfke duymuyordu. Bunun yerine kaçınılmaz olana boyun eğiş vardı. Sihir bir kez daha yitirilmişti.

Aradan bir hafta geçti. Yağmur hafiflemeye yüz tutmuş, arkasında daha da fazla hasar bırakmıştı. Jay'le Rosa daha çok evin içinde kalıyorlardı. Rosa'yı memnun etmek kolaydı. Çocuk kendi kendisine uğraşlar buluyordu.

Saçakların altındaki yeni döşenmiş odasında oturup okuyor veya yerde Scrabble[1] oynuyor veya kırda Clopette'le yürüyüşlere çıkıyordu Bazen de radyo dinliyor veya mutfakta hamurlarla oynuyordu. Ya da bo unlu, katı küçük kurabiyeler pişiriyordu. Marise akşamları onlara katılıp yemek pişiriyor, ancak yemek yiyecek ve Rosa'yla ilgilenecek kadar kal dıktan sonra çalışmalarının başına dönüyordu. Jeneratör onarılmıştı Boşaltma çukurlarının yapımı vakit alıyordu, ama onlar da birkaç güne kadar tamamlanırlardı. Genç kadın yardım etmeleri için Roux'yu ve Cla irmont'un şantiyesinden birkaç işçi tutmuştu. Bağ buna rağmen yarı ya rıya su içinde yüzüyordu.

Jay'in ziyaretçisi azdı. Popotte iki kez posta vermek için uğradı, bir kere de Joséphine'in yolladığı bir keki getirdi.

Bu ziyaretler sırasında Rosa evin arkasında olduğundan kimse onu görmedi. Clairmont da bir kere başka bir hurda yığınıyla geldi, fakat uzun kalmadı. Kötü hava sona ermeye yüz tuttuğundan diğer insanların da yapmaları gereken işler vardı.

Rosa'nın varlığı evi dolduruyordu. Joe'nun gidişinden sonra bu özellikle önemliydi, çünkü ev alışılageldik bir şeyi yok olmuş gibi garip şekilde boş gözüküyordu. Küçük kız kendi yaşındaki bir çocuğa göre çok sessizdi, Jay'in bazen onun, kendi dünyasından çok Joe'ninkine ait olduğuna inanacağı geliyordu. Rosa annesini özlüyordu. Yalnız bir kez dışında hiç ayrı kalmamışlardı. Her akşam Marise geldiğinde onu tek söz söylemeden şiddetle kucaklıyordu. Birlikte yedikleri yemekler şen ve canlı geçiyordu, fakat Marise'de Jay'in henüz içine sızamadığı bir ihtiyat, bir mesafe vardı. Kendinden ender olarak söz ediyordu. Tony'den de bahsetmediği gibi, taşkın günü başladığı öyküyü tamamlamaya yanaşmamıştı. Jay ona baskı yapmıyordu. Bu iş bekleyebilirdi.

Birkaç gün sonra Popotte, Nick'den gelen bir paketi getirdi. İçinde Jay'in yeni yayıncısının kontratları ve temmuzdan eylüle kadarki gazetelerden kesilmiş kupürler vardı. Nick'in yazdığı küçük pusulada, "Bununla ilgilenebileceğini düşündüm," diyordu.

---

[1] Bir tahta üstünde harflerle oynanan bir oyun. Bir sözcük dominosu.

Jay kupürleri zarfın içinden çıkardı.

Hepsi şu veya bu şekilde onunla ilgiliydi. Onları okudu. İngiliz gazetelerinden kesilmiş kısa üç kupürde ortadan kayboluşuyla ilgili tahminler yürütülüyordu. *Publishers Weekly*'den kesilmiş bir haberde de tekrar yazarlığa dönüşü ele alınmıştı. *The Sunday Times*'daki geriye dönük bir yazıya PATA JOE'YA NE OLDU? diye bir başlık atılmıştı. Yazıya Kirby Monckton'un resimleri de eklenmişti. Jay sayfayı çevirdi. Joe'nun bir fotoğrafı küstahça bir gülümseyişle ona bakıyordu.

Başlıkta GERÇEK PATA JOE BU MUYDU? diye soruyordu.

Jay resme baktı. Joe bunda elli, belki de elli beş yaşlarında kadardı. Başı çıplaktı, ağzının köşesinde bir sigara, burnunun ucunda yarım ay biçimli küçük gözlüğü vardı. Ellerinin arasında bir yarışmadan alınmış nişanla süslü büyük bir krizantem saksısı tutuyordu. Manşette, "Kirby Monckton'un Eksantrik Adamı" yazıyordu.

Yazı şöyle devam ediyordu: "Mackintosh her zamanki gibi sıkı ağızlı davranıp gerçek Joe'nun kimliğini açıklamama yolunu seçmiştir. Bununla birlikte, çeşitli kaynaklar, ulusun favori bahçıvanının esininin bu adam olabileceğini öne sürmektedir. 1912'de Sheffield'de doğan Joseph Cox önce bir aristokratın malikânesinde başbahçıvan olarak çalışmış, daha sonra sağlık nedeniyle emekliye ayrılana dek otuz yıl süreyle Kirby Monckton kömür madenlerinde çalışmalarını sürdürmüştü. Yaşadığı yörede ilginç kişiliğiyle tanınan Bay Cox uzun yıllar boyunca Pog Tepesi Yolu'nda yaşamış, fakat kaldığı Meadowbank Huzurevi'nde kendisiyle görüşülememiştir. Yurtta gündüz hemşireliği yapan Bayan Julie Moynihan, muhabirimize onu aşağıdaki şekilde anlatmıştır: 'Çok zengin bir anekdot dağarcığı olan sevimli, yaşlı centilmendir ki. Gerçek Joe'nun o olabileceğini düşünmek insanı heyecanlandırıyor.'"

Jay yazının devamının üzerinde durmadı bile. Çelişkili duyguların pençesindeydi. Joe'nun bu kadar yakınında olup da bunu bilmemesine, en azından varlığını hissetmemesine şaşıyordu. En çok da büyük bir ferahlama ve sevinç duyuyordu. Geçmiş her şeye rağmen bağışlatılabilecekti demek. Joe hâlâ Pog Tepesi'nde yaşıyordu. Her şey yeniden başlayabilecekti.

Yazının kalanını okumaya kendini zorladı. Özellikle yeni olan hiçbir şey yazmıyordu. *Pata Joe*'nun bir özetiyle özgün kapağının resmi. Ekmek Baronu'nun, kolunda Candide'le boşanmalarından iki yıl önce çekilmiş küçük bir fotoğrafı. Gazetecinin yazının sonundaki adı K. Marsden'di. Bu ad Jay'e yabancı gelmedi. Birkaç dakika sonra hatırladı: Bu, Kerry'nin televizyon öncesindeki adıydı.

Tabii. Kerry. Her şey anlaşılıyordu. Pog Tepesi Yolu'nu ve Joe'yu biliyordu. Özellikle de Jay hakkında çok şey biliyordu. Fotoğraflara, hatıra defterlerine, belgelere ulaşması mümkündü. Tam beş yıl boyunca Jay'in abuk sabuk konuşmalarına ve anılarını tazelemesine kulak misafiri olmuştu. Kısa bir endişe anı yaşadı. Kerry'ye tam olarak ne söylemişti acaba? Neleri ağzından kaçırmıştı? Ama kadını terk edip gitmesinden sonra ondan çenesini tutmasını beklemeye hakkı olduğunu sanmıyordu. Tek umudu onun profesyonellik çizgisinden ayrılmayıp özel hayatını özel tutmaya özen göstermesiydi. Kerry'yi ne yapacağını kestirebilecek kadar iyi tanımadığının birden farkına vardı.

Ama o sırada bunların hiçbiri ona önemli gözükmedi. Önemli olan Joe'ydu. Bir iki saate kadar Londra uçağında olabilir, ondan sonra kuzey ekspresine yetişebilirdi. Akşama da orada olurdu. Tekrar Joe'yu görebilirdi. İhtiyar adam kabul ettiği takdirde, birlikte buraya dönebilirlerdi, ona Foudouin Şatosu'nu tanıtabilirdi. Küçük bir kâğıt parçası o sırada kupürlerin arasından uçup yere düştü. Jay onu alıp öbür yanını çevirdi. Bir yazı olamayacak kadar küçüktü. Öbür kupürlerin arasında gözünden kaçmış olmalıydı.

Kâğıdın başında tükenmez kalemle alınmış notta "Kirby Monckton Post" adı göze çarpıyordu.

Vefat

Joseph Edwin Cox uzun bir hastalık devresinin ardından 15 Eylül 1999'da vefat etmiştir.

"Bağışlanmak için güneşin öpücüğü,
Neşe için kuşların ötüşü,
İnsan bir bahçede Tanrı'nın kalbine
Dünyada başka her yerden yakındır."

Jay bu ölüm ilanına uzun bir süre bakakaldı. Kâğıt parmaklarının arasından yere kaydı, ama günün loşluğuna rağmen onu kafasının içinde bütün parlaklığıyla görebiliyordu. Öyleyken kafası bu bilgiyi özümlemeyi reddediyordu. Kafasının içi boşalmıştı sanki. Reddediyordu. Jay hiçbir şeye bakmıyor, hiçbir şey düşünmüyordu.

59

Bundan sonraki birkaç gün bir boşluktan farksız oldu. Jay şaşkın halde uyuyor, yiyor, içiyordu. Hayatındaki Joe biçimli delik bütün ışığı kesen, korkunç bir şey olmuştu. Bitmesine az kalmış olan kitabı yatağının altındaki bir kutuda terk edilmiş halde tozlanıyordu. Yağmur sona ermiş olmasına rağmen genç adam bahçeye bakmaya katlanamıyordu. Saksıların içinde boy atan Özeller de bakımsız kalmış bahçedeki yerlerine nakledilmeyi bekliyorlardı. Hava koşullarını fazla bir zarar görmeden atlatmış meyveler bu kez ilgisizlikten yere düşüyorlardı. Islak havada azmış olan yabani otlar bahçeyi işgale başlamışlardı. Bir aya kalmaz Jay'in bütün çalışmalarının izleri yok olurdu.

Bağışlanmak için güneşin öpücüğü...

En kötüsü bilmemekti. Sırrın iki adım ötesinde olmasına rağmen onu aptalca, hiçbir açıklamasız kaybetmekti. Her şey o kadar anlamsızdı ki. Joe'nun kenardan köşeden onu gözetlediğini, *sürpriz* diye zıplayıp ortaya çıkmayı beklediğini hayal ediyordu. Hepsi bir şakaymış meğer. Çok karmaşık bir aldatmaca. Arkadaşların hepsi, Gilly ile Maggie ve Joe, Pog Tepesi Yolu'ndaki herkes gerçek yüzlerini göstermek için maskelerini yana itmiş, serpantinlerle perdenin arkasına dizilmişlerdi. Gerçek ortaya çıkınca üzüntüler kahkahalara dönüşüyordu. Ama bu Jay'in

davet edilmediği bir partiydi. Özeller yoktu artık. Hepsi; böğürtlenlerle mürverler, patatesler ve kuşburnu hepsi kurumuştu. Sihir yoktu artık. Sonsuza dek olmayacaktı.

Öyleyken ben onları hâlâ duyabiliyordum. Özlerinin bir kısmı sanki havaya karışarak bu yerin bir parçası olmuş, sigaralarla yanık şekerin kokusu gibi tahta doğramaların ve alçının içine yerleşmişti. Her şey bu kaybolmuş varlığıyla vızıldıyor, vızıldıyor ve şarkı söylüyor; her zamankinden daha gürültülü gülüyor, taşlarla fayanslar ve cilalanmış tahtalar telaş, heyecanla fısıldaşıyor, sürekli hareket edip hiç susmuyorlardı. Yalnız Jay bunları duymuyordu. Nostaljiyi aşarak hiçbir şeyin onu çekip çıkaramayacağını hissettiği bir kasvetin içine yuvarlanmıştı. Joe'dan nefret ettiği bütün o zamanları anımsıyordu. İhtiyar adam tarafından terk edilişine kızıp kudurduğunu; kendi kendisine ve başkalarına söylediklerini. O korkunç şeyleri. Joe'nun izini bulabileceği, ama bu yönde hiçbir gerçek çaba göstermediği yılları düşünüyordu. Bir dedektif tutabilirdi. Kendisi yapamasa bile Joe'yu bulması için parayla birini görevlendirebilirdi. Bunun yerine oturup Joe'nun onu bulmasını beklemişti. Gurura kurban edilen boşa gitmiş bütün o yıllar. Şimdi ise çok geçti.

Geçmişin zamanla çevrili bir ada oluşu hakkında pek iyi hatırlayamadığı bir deyiş vardı. Adaya giden son vapuru kaçırdığını acı acı tekrarlıyordu kendi kendine. Pog Tepesi şimdi geri gelmeyecek şekilde kaybettiği yerlerin listesine katılmıştı. Kaybedilmekten de beter. Joe gidince Pog Tepesi hiç var olmamış olsa bu kadar olurdu.

Bağışlanmak için güneşin öpücüğü...

Ama onun yaptığı bunun ötesinde bir şeydi. Joe oradaydı diyordu kendi kendine. Joe o yaz boyunca Pog Tepesi'nde hayattaydı. *Aynı zamanda iki ayrı yerde olmak* demişti. *O yüzden bu kadar çok uyuyorum.* Joe her şeye rağmen ona gelmişti. Joe bir şeyleri düzeltmek, özür dilemek istemişti. Buna rağmen yalnız olarak ölmüştü.

Rosa'nın hâlâ yanında olması Jay için iyiydi. Marise'in ziyaretleri de geçici olarak moralini düzeltiyordu. O yüzden en azından gündüzleri ayık kalmak zorundaydı. Anlamsız olsalar da rutinlere bağlı kalmak gerekiyordu.

Marise de onda bir değişiklik fark eder gibi oluyordu, fakat çiftlikte düşünmesi gereken öylesine çok şey vardı ki, ona ancak kısa süreli ilgi gösterebiliyordu. Drenaj çalışmaları hemen hemen tamamlanmış, bağ da durağan sudan kurtulmuş, Tannes Irmağı en sonunda sularını normal sınırları içine çekmişti. Marise çalışmalar ve yeni malzeme için birikiminin bir bölümünü feda etmek zorunda kalmasına rağmen, moral bulmuştu. Ürün kurtarılabildiği takdirde gelecek yıl için bir umut var demekti. Toprağı satın almak için yeterli parayı bir de sağlayabilse... İnşaat yapmak için elverişsiz, bir şeyler ekmek için de bataktı. Pierre-Emile'in mülkü kiraya vermekle ilgilenmediğini bilmiyordu: böyle bir düzenleme çok az kâr getirirdi. Adamın Toulouse'da bir ailesi vardı. Hayır. Satacaktı. Marise onun satacağını biliyordu. Fiyatın düşük olması olasılığı olduğunu kendi kendine tekrarlıyordu. Burası Le Pinot değildi ne de olsa. Şu anda bile parayı sağlama şansı olduğunu biliyordu. Bütün gereksindiği yüzde yirmiydi. Sadece Mireille'in bu işe burnunu sokmayacağını umut ediyordu. İhtiyar kadının, onun gitmesinden yana bir menfaati yoktu ne de olsa. Tam tersine. Ama Marise malının sahibi olmayı istiyordu. Bir kira anlaşmasının insafına kalmayacaktı. Mireille bunun nedenini anlıyordu. İhtiyar kadın bunun düşüncesinden ne kadar nefret etse de birbirlerini gereksiniyorlardı. Bir köprünün üstünde dengede duruyorlar, her biri ipin bir ucunu tutuyordu: Birisi düşerse ikisi de düşeceklerdi.

Yalan söylemenin Marise için bir sakıncası yoktu. Ne de olsa Mireille'e bir iyilik yapmıştı. Yalan, savaşta kullanılamayacak kadar korkunç bir silah gibi koruyordu onları. Fakat her ikisi için de zaman tükeniyordu.

Kendisi için kira süresinin bitimine az kalmıştı. Mireille ise ihtiyarlıkla hastalığın tehdidindeydi. İhtiyar kadın kolayca incinebilir durumda olacağı için onu çiftlikten uzaklaştırmak istiyordu. Marise eski tehdidin hâlâ geçerli olup olmayacağını merak ediyordu. Belki de artık Mireille için bir anlamı kalmamıştı. Rosa'yı kaybetmek korkusu bir zamanlar ikisini de susturmuştu. Ama şimdi... Rosa'nın Mireille için ne kadar bir değeri vardı acaba?

Marise, ikisinin de hâlâ kaybedecek neleri olduğunu merak ediyordu.

60

Jay kuş sesleriyle uyandı. Rosa'nın yukarda dolaştığını duyabiliyordu, pancurların arasından saman renginde bir güneş ışığı içeri süzülüyordu. Genç adam kısa bir süre için huzur duydu. Sonra Joe'nun ölümünü hatırlamanın acısı birden ok gibi yüreğine saplandı. Hâkim olamadığı bu keder onu birden gafil avladı. Her gün her şeyin farklı olacağını bekleyerek uyanıyor, fakat her sabah bir öncekinin eşi oluyordu.

Yarı giyinik halde yataktan fırladı ve ocağa kaynaması için su koydu. Mutfaktaki musluktan yüzüne soğuk su çarptı. Kendine kahve yaptı ve bunu kaynar halde içti. Yukarda Rosa'nın banyo küvetine su doldurduğunu duyabiliyordu. Küçük kızın kahvaltısı için masanın üstüne yiyecek ve süt koydu. Tabağında üç küp şekerle bir kâse dolusu *sütlü kahve*. Bir kavun dilimi. Yulaf. Rosa iştahlı bir çocuktu.

"Rosa! Kahvaltı!" Sesi boğuk çıkmıştı. Masadaki bir tabağın içinde birkaç sigara izmaridi vardı, oysa değil sigara içmek, satın aldığını bile anımsamıyordu. Bir an umut olabilecek bir şeyler duydu. Ama izmaritlerin hiçbiri Player's değildi.

Kapı vuruldu. Jay, Popotte, diye düşündü. Ya bir fatura getirmişti ya da kontratları niçin iade etmediğini bilmek isteyen Nick'den endişeli bir

mektup. Genç adam bayat tatlı kahvesinden bir yudum daha içtikten sonra kapıya doğru yürüdü.

Kapının dışında biri duruyordu. Gri pantolonu ve kaşmir hırkası, çok kısa ve şık saç kesimi, Burberry yağmurluğu ve kırmızı Louis Vuitton evrak çantasıyla kusursuz biri.

"*Kerry?*"

Bir an kendini onun gözleriyle gördü: ayakları çıplak, sakalları uzamış, somurtkan biri. Genç kadın ona pırıl pırıl bir gülümsemeyle baktı.

"Zavallı Jay. Resmen *perişan* görünüyorsun. İçeri girebilir miyim?"

Jay durakladı. Kerry insanı kuşkulandıracak kadar kibar görünüyordu. Hem de fazlasıyla kibar. Kerry'nin bu yanından oldu bitti şüphe duymuştu. Bu, çoğu kez savaşın yakın olduğunun sinyaliydi. "Tabii. Girebilirsin," dedi.

"Ne kadar *nefis* bir yer. Hele şu baharat dolapçığına bayıldım. Ya şu konsol." Genç kadın zarif hareketlerle şöyle bir dolaşıp kendine oturabileceği boş bir yer aradı. Jay bir sandalyenin arkasından birkaç kirli giysiyi çekerek ona oturmasını işaret etti.

"Ne yazık ki ortalık karışık," dedi. "Üzgünüm." Özür dileyen bir tonda konuşmakla avantajı Kerry'ye kaptırdığını çok geç fark etti. Genç kadın ona o klişeleşmiş Kerry O'Neill gülümsemesini yönelttikten sonra oturup bacak bacak üstüne attı. Çok güzel bir Siyam kedisine benziyordu. Ne düşündüğü hakkında Jay'in hiçbir fikri yoktu. Hiçbir zaman da olmamıştı zaten. Gülümsemesi içten bile olabilirdi. Kim bilebilirdi?

"Beni nasıl buldun?" Sesindeki o özür dileyen tonu yine uzaklaştırmaya çalıştı. "Nerede oturduğumu reklam ettiğim söylenemez de..."

"Ne zannettin ki? Nicky söyledi." Kerry gülümsedi. "Tabii onu *ikna* etmem gerekti. Herkesin senin yüzünden kaygılandığını biliyor musun? Böyle kaçıp gitmen. Bu yeni projeyi kendine saklaman."

Genç kadın Jay'e kaşlarını çatarak baktı ve elini onun omzuna dayadı. Genç adam kadının gözlerinin renk değiştirdiğini fark etti; yeşilken mavi olmuştu. Joe lensler konusunda haklıymış.

Jay kendini hiç de çekici hissetmeyerek omuzlarını silkti.

"Tabii, seni çok iyi anlıyorum." Kerry elini erkeğin saçlarının üstüne koydu, onları alnından arkaya doğru sıvazladı. Jay onun bir anne gibi davrandığı zamanlar her zamankinden daha tehlikeli olduğunu hatırlıyordu. "Ama çok *bozuk* görünüyorsun. Kendine ne yaptın böyle? Kendini gece hayatına mı kaptırdın?"

Jay kadının elini üstünden itti.

"Yazını okudum," dedi.

Kerry omuzlarını silkti. "Evet edebiyat ekleri için birkaç makale yazdım," dedi. *Forum*'un biraz fazla sınırlı olmaya başladığını düşünüyordum. Ne diyorsun?"

"Bir terslik mi var? Sana yeni bir dizi yapmanı önermediler mi?"

Kerry kaşlarını kaldırdı.

"Alaycı olmayı öğrenmişsin, sevgilim. Senin hesabına sevindim. Ama Beşinci Kanal şimdi müthiş bir fikir yakaladı." Kerry masanın üstündeki yulafla, kahveye ve meyveye baktı. "Alabilir miyim? Açlıktan ölüyorum." Jay onun bir kâseye *sütlü kahve*den doldurmasını seyretti. "Buradaki yerlilerinden biri gibi olmuşsun. Sabah kahvaltısı için kâse içinde sütlü kahve ve Gauloise sigaraları. Bir konuk mu bekliyordun yoksa sormamam mı gerekir?"

Jay savunmaya geçmiş izlenimi bırakmamaya çalışarak, "Bir komşunun çocuğuyla ilgileniyorum," dedi. "Taşkın suları çekilinceye kadar birkaç gün için."

Kerry gülümsedi. "Ne kadar güzel. Bunun kimin çocuğu olduğunu tahmin edebiliyorum. Müsveddelerini okuduktan sonra normal..."

"Okudun demek?" Gel de savunmaya geçme şimdi. Jay'in kolunu hızla çekmesiyle yere sıcak kahve döktüğünü görmemek için genç kadının kör olması gerekirdi. Kerry yine gülümsedi.

"Yazılarına bir göz attım. Bu naif üslup çok etkileyici. Çok güncel. Yöresel özelliklerde kullandığın ifadeler de çok güçlü. Öyle ki buraları kendi gözlerimle görmek istedim. İşte o zaman kitabınla programımın birbirlerini ne kadar güzel bütünleyebileceğini fark ettim." Jay başını salladı. Şakakları zonkluyor, önemli bir şeyi gözden kaçırmış olduğunu hissetmekten kendini alamıyordu.

"Ne demek istiyorsun?"

Kerry ona yapmacık bir sabırsızlıkla baktı. "Sana söyleyecektim. Beşinci Kanal'ın programını kast ediyorum," dedi. "*Yeni Diyarlar.* Konu yurtdışında yaşayan İngilizler. Nicky bu *nefis* yeri anlatıp üstüne üstlük senin kitabında olan bitenlerden söz edince bu bana harikulade bir buluş gibi göründü."

"Bir dakika dur." Jay fincanını masanın üstüne bıraktı. "Beni bu programına katmayı düşünmediğini umarım."

Kerry, "Tabii ki," dedi sabırsız bir tavırla. "Bu yer ideal. Yerli halktan birkaç kişiyle konuştum. Müthiş ilgi uyandırıyor. *Sen* de idealsin. Reklamı düşünsene bir kere. Yeni kitabın piyasaya çıkınca..."

Jay hayır gibilerden başını salladı. "Hayır. İlgilenmiyorum," dedi. "Bak, Kerry, yardım etmek istediğini biliyorum, ama şu anda istediğim son şey reklam. Buraya sırf yalnız olmak istediğim için geldim."

Kerry, "*Yalnız mı?*" dedi alayla. Jay onun başının üzerinden mutfağa baktığını gördü. Hızla döndü. Rosa arkasında kırmızı pijamasıyla kapının ağzında duruyordu. Gözleri meraktan pırıl pırıldı. Saçları da karışmıştı.

"*Salut*"(1) dedi Rosa sırıtarak. "*C'est qui, cette dame? C'est une Anglaise?*" (2)

Kerry daha da fazla sırıttı. "Sen Rosa olmalısın," dedi. "Hakkında o kadar çok şey duydum ki. Ve biliyor musun, tatlım, hep sağır olduğunu düşünmüştüm."

"Kerry." Jay sinirli gözüküyordu. "Seninle sonra konuşuruz. Şimdi zamanı değil. Tamam mı?"

Kerry kahvesini tembel tembel yudumluyordu. "Bana merasim yapman gereksiz," dedi. "Ne kadar güzel küçük bir kız. Annesine çektiğine eminim. Şimdiden onları tanır gibiyim. Romanının bütün karakterlerini gerçek insanlar arasından seçmen ne kadar hoş. Programa çok güzel oturacak."

---

(1) "Selam."

(2) "Bu bayan kim? İngiliz mi?"

Jay genç kadına baktı. "Kerry, herhangi bir program yapmayacağım."

"Biraz düşünme fırsatını bulunca fikrini değiştireceğine eminim."

Jay, "Değiştirmeyeceğim," dedi.

Kerry kaşlarını kaldırdı. "Ama niçin? Kusursuz bir program olacak. Ayrıca kariyerin için yeni bir başlangıç oluşturabilir."

Genç adam, "Seninkinin de," dedi.

"Belki. Bu o kadar kötü mü? Senin için bütün yaptıklarımdan -sana harcadığım bütün emeklerden- sonra, sen de karşılığında bana bir şeyler borçlusun belki. Bütün bunlar rayına oturduktan sonra belki biyoğrafini yazar, Jay Mackintosh'la ilgili görüşlerimi açıklarım. Kariyerine hâlâ çok büyük yararlarım dokunabilir. Yeter ki sen iste."

"Sana *borçluyum* ha?" Bir zamanlar bu sözler onu kızdırabilirdi. Hatta suçluluk hissi duyurabilirdi. Ama şimdi hemen hemen komik geliyordu ona. "Bana bu numarayı gereğinden fazla uyguladın. Artık işe yaramıyor. Duygusal şantaj herhangi bir ilişkiye temel olamaz. Hiçbir zaman da olmamıştır."

"Oh, lütfen." Kadın kendini güçlükle kontrol altına aldı. "Sen nereden bileceksin bunu? Hayatında değer verdiğin biricik ilişki seninle ihtiyar bir düzenbaz arasındakiydi. O da seni üçkâğıda getirdi, sonra da işine geldiği zaman seni silkip attı. Hep Joe şunu yaptı, Joe şunu söyledi deyip duruyordun. Şimdi o artık öldüğüne göre, sen de biraz büyür ve dünyayı döndürenin sihir değil, para olduğunu anlarsın."

Jay gülümsedi. "Hiç fena propaganda değil," dedi. "Ama senin de belirttiğin gibi Joe öldü. Konu artık o değil. Buraya ilk geldiğim sıralarda belki öyleydi. O zaman belki geçmişi canlandırmaya çalışıyordum. Bir anlamda Joe olmaya özeniyordum. Ama artık değil."

Genç kadın ona baktı. "Sen değişmişsin," dedi.

"Olabilir."

Kerry devam etti. "Önce değişikliğin bu yerden kaynaklandığını sanmıştım," dedi. "Tek dur işaretinin bulunduğu ve ırmak kıyısındaki küçük tahta evleriyle bu zavallı küçük yerden. Tutup buraya âşık olmak, burayı bir başka Pog Tepesi yapmak tam senden beklenecek bir davranıştı. Ama öyle değil sanırım."

Genç adam başını salladı. "Hayır, tamamen değil."

"Gerçek çok daha beter. Ve *gün gibi ortada.*" Kerry neşesiz bir gülüş salıverdi. "Tam senden beklenecek bir şey bu. Burada ilham perini buldun. öyle değil mi? Burada o gülünç keçilerle uyuz küçük bağların arasında. Ne kadar ilkel. Tam sana göre."

Jay genç kadına baktı. "Ne demek istiyorsun?"

Kerry omuzlarını silkti. Aynı zamanda hem eğleniyor görünmeyi hem de kırıcı davranmayı başarıyordu. "Seni biliyorum. Jay. Tanıdığım en bencil insansın. Kimse için kılını kıpırdatmazsın. Öyleyken niçin o kadının çocuğuna bakıyorsun? Sadece bu *yer*e âşık olmadığını kim görse anlar." Genç kadın öfkeli bir kıkırtı salıverdi. "Günün birinde bunun olacağını biliyordum. Birisi fitilini ateşlemeyi başaracaktı. Bir ara o kişinin ben olacağımı bile sandım. Tanrı biliyor ya. sana fazlasıyla yardımım dokundu. O kadın olmayı *hak etmiştim.* Yani *o kadın* senin için ne yaptı ki? Çalışmalarından haberi var mı bari? Bunu umursuyor mu?"

Jay fincanına ikinci kez kahve koydu ve bir sigara yaktı. "Hayır," dedi. "Umursadığını sanmıyorum. Ama bu toprakları seviyor. Asmaları seviyor. Kızını seviyor. Gerçek olan her şeyleri seviyor." Bu düşünce onu gülümsetti.

Kerry, "Buralardan kısa zamanda bıkacaksın," diye öngördü. "Gerçek dünyada yaşamaya hiç meraklı değildin. Şimdiye kadar kaçamadığın hiçbir sorunun olmadı. Biraz bekle de her şey senin için *fazlaca* gerçek olsun. O zaman fişek gibi fırlayıp gidersin."

"Bu kez hayır." Genç adamın sesi sakindi. "Bu kez hayır."

Kerry, "Göreceğiz," dedi. "Hele şu *Yeni Diyarlar*'ı tamamlayalım da."

Kerry gider gitmez Jay, evden çıkmaması için Rosa'yı sıkı sıkı tembihledikten sonra arabasına atlayıp Lansquenet'e doğru yola çıktı. Nick'e telefon açıp ağzına geleni söylemeye niyetleniyordu. Ama Nick oralı olmadı.

"Senin için yararlı bir reklam olacağını düşündüm," dedi. "Yayıncılık işinde ikinci bir şans elde etmek enderdir, Jay ve doğrusu senin de bu fırsatı kaçırmak istemeyeceğini sanırdım."

"Ya." Jay'in beklediği yanıt bu değildi ve bir an şaşaladı. Kerry'nin adama ne anlattığını da merak ediyordu.

"Ayrıca, seni sıkıştırmak istemem, ama imzalanmış kontratlarla yeni müsveddenin son bölümünü hâlâ bekliyorum. Yayıncılar ne zaman bitireceksin diye meraklanıyorlar. Hiç değilse bana ilk taslağı postalasan."

"Hayır." Jay'in sesi gergindi. "Aceleye getirilmek istemem, Nick."

Nick'in ses tonu birden değişli, korkunç derecede kayıtsızlaştı. "Şimdilerde fazla tanınmamış biri olduğunu unutma, Jay. Bir efsanesin belki. Bu aslında fena bir şey değil. Ama bir de ünün var."

"Ne ünüymüş bu?"

"Bu noktada pek olumlu olmayan bir şey..."

"*Neymiş* bu ünüm?"

Nick yine kayıtsızca konuştu. "Pekâlâ. Sen güvenilmez birisin, Jay. Parlak fikirlerle dolusun, ama yıllardan beri doğru dürüst bir eser veremedin. Saatin saatine uymuyor. Verdiğin sözleri tutmuyorsun. Toplantılara daima geç kalıyorsun. On yıl öncesine ait modası geçmiş bir ünle geçinen, bu işte reklamı küçümseyecek durumda olmadığını anlayamayan kahrolası bir primadonnasın."

Jay sesinin kayıtsız çıkmasına çalıştı. "Ne söylemeye çalışıyorsun, Nick?"

Nick içini çekti. "Bütün söylediğim biraz esnek olmanın gerektiği," dedi. "Yayıncılık *Pata Joe*'dan beri çok ilerledi. O günlerde senin ilginç bir kişilik olmanın sakıncası yoktu. Hatta senden bu bekleniyordu. Şirin görünüyordu. Ama şimdi sen sadece bir ürünsün, Jack, ve kimseyi düş kırıklığına uğratabilecek durumda değilsin. En başta da beni."

"Öyle mi?"

"Bu yüzden de sana şu kadarını söyleyebilirim: kontratları imzalamaz ve makul bir süre -diyelim bir ayın- içinde romanının müsveddelerini tamamlamazsan WorldWide pazarlıktan çekilir, ben de tüm saygınlığımı boş yere yitirmiş olurum. Başka müşterilerim de var, Jay. Onları da düşünmek zorundayım."

Jay içini çekti. "Anlıyorum."

"Bak Jay, senden yana olduğumu biliyorsun."

"Biliyorum." Birden kaçmak istedi. "Kötü bir hafta geçirdim, Nick. Çok fazla şey oldu. Kerry de kapımda belirince..."

"Sana yardım etmek istiyor, Jay. Seni seviyor. Hepimiz seni seviyoruz."

"Tabii. Biliyorum." Genç adam öfkeden titremesine rağmen sakin bir sesle konuşuyordu. "Her şey iyi olacak, Nick. Göreceksin."

"Tabii ki iyi olacak."

Telefonu kaparken Jay bu söz düellosunda yenik düşen taraf olduğunu düşünüyordu. Bir şey değişmişti. Joe'nin koruyucu etkisinin kaybolmasıyla yine kırılgan olmuştu sanki. Genç adam yumruklarını sıktı.

"Bay Jay? İyi misiniz?"

Soran duyduğu kaygıdan yüzü pembe pembe olan Joséphine'di.

Jay evet gibilerden başını eğdi.

"Bir kahve içer misiniz? Pastamdan bir dilim ister misiniz?"

Jay, Rosa'nın ne yaptığına bakmak için geri dönmesi gerektiğini biliyordu, ama kalmak dürtüsü de bir o kadar kuvvetliydi. Nick'in sözleri ağzında pis bir tat bırakmıştı. Özellikle de doğru oldukları için.

Joséphine'de haber çoktu.

"Georges'la Caro Clairmont bir İngiliz hanımla görüşmüşler; televizyondan biriymiş. O bayan burada bir film çevirmek istediğini söylemiş. Seyahatla ilgili bir film. Lucien Merle çok heyecanlı. Öyle bir filmin Lansquenet'in başarı nedeni olabileceğini söylüyor."

Jay bezgin bir tavırla başını eğdi. "Biliyorum."

"Onu tanıyor musunuz?"

Jay yine başını eğdi. Pasta güzeldi: bademli bir kekin üstünde elma şekerlemesi. Jay dikkatini yemeye vermişti. Joséphine, Kerry'nin, günlerden beri onunla bununla konuştuğunu, küçük kayıt cihazıyla notlar aldığını, fotoğraflar çektiğini anlattı. Yanında bir fotoğrafçı da vardı, çok *comme*

il faut[1] bir İngiliz. Jay, Joséphine'in yüzündeki anlamdan Kerry'yi onaylamadığını okudu. Bunda da şaşılacak bir taraf yoktu. Kerry başka kadınların sempati duydukları kadınlardan değildi. Sadece erkeklerin hoşuna gitmeye çalışırdı. Anlaşıldığına göre ikisi de birkaç zamandır bölgedeydiler ve Merlelerde kalıyorlardı. Jay, Toinette Merle'in gazeteci olduğunu anımsadı. Bu da *Courrier d'Agen*'deki fotoğrafla yazıyı açıklıyordu.

"Benim yüzümden buradalar," dedi.

Londra'dan alelacele ayrılışından Kerry'nin gelişine kadarki durumu anlattı. Joséphine sesini çıkarmadan onu dinledi.

"Ne kadar zaman kalırlar dersiniz?"

Jay kayıtsız bir tavırla omuzlarını kaldırdı. "İstediklerini elde edene kadar."

"Ya." Joséphine kısa bir aradan sonra devam etti. "Georges Clairmont daha şimdiden Les Marauds'deki harap mülkleri satın almaktan söz ediyor. Haber duyulunca arsa fiyatlarının fırlayacağını düşünüyor."

"Herhalde fırlar da."

Joséphine ona bir garip baktı. "Yaş yazdan sonra şimdi satın almanın zamanı," diye devam etti. "İnsanların paraya ihtiyaçları var. Doğru dürüst bir hasat olmadı. Verimsiz toprakları ellerinde tutmalarının bir yararı yok. Lucien Merle şimdiden Agen'de haberi yaymış."

Jay, kadının bakışlarından onaylamadığını görür gibi oluyordu. Havai gözükmek çabasıyla, "Herhalde işinize zarar vermez," dedi. "O susayan kişiler kafenize akın edeceklerdir."

Joséphine dudak büktü. "Burada uzun sürmez," dedi.

Jay onun ne demek istediğini anlıyordu. Le Pinot'da yirmi kafe, restoranlar, bir McDonald's ve bir eğlence merkezi vardı. Yerel işyerleri kapanmışlar, meydanı kentten gelen daha girişimci firmalara bırakmışlardı.

Zamana yeterince hızlı ayak uyduramayan yerli halk başka yere taşınmıştı. Çiftlikler artık eski kâr getirdikleri günleri geride bırakmışlar-

[1] Seçkin. Nitelikli.

dı. Kiralar ikiye, üçe katlanmıştı. Jay, Joséphine'in rekabete karşı koyup koyamayacağını merak etti. Sanki pek olası gözükmüyordu.

Joséphine onu suçluyor muydu acaba? Yüzündeki anlamdan bunu kestirmek olanaksızdı. Genelde pembe pembe ve güleç olan yüzü sanki duygulara kapanmıştı. Boş fincanları toplarken saçları pırasa gibi alnına dökülüyordu.

Jay, Joséphine'in kayıtsız güle güle deyişinin gideremediği bir huzursuzluğun pençesinde çiftliğe döndü. Yolda Narcisse'i gördü ve ona elini salladı. ama ihtiyar adam onun selamına karşılık vermedi.

Jay Foudouin Şatosu'na dönene kadar yaklaşık bir saat geçmişti. Arabayı evin önünde park etti ve karnının acıktığını düşündüğü Rosa'yı aramaya çıktı. Ev boştu. Clopette sebze bahçesinin kıyısında dolaşıyordu. Rosa'nın yağmurluğuyla şapkası mutfak kapısının arkasında asılıydı. Ona seslendi. Yanıt çıkmadı. Bunun üzerine biraz kaygılanarak evin arkasına geçti, oradan da Rosa'nın ırmak kıyısındaki en sevdiği yere yürüdü. Yine bir şey bulamadı. Ya suya düştüyse? Tannes hâlâ tehlikeli derecede kabarık, kıyıları çöküverecek kadar aşınmıştı. Ya o eski tilki kapanlarından birine bastıysa? Ya mahzen merdiveninden aşağı düştüyse?

Evi, arkasından da arazisini tekrar aradı. Meyve bahçesini. Bağı. Sundurmayla eski samanlığı. Hiçbir şey bulamadı. Ayak izleri bile yoktu. Çocuğun belki de annesini görmeye gittiğini ümit ederek sonunda Marise'in topraklarına geçti. Fakat başına kırmızı bir eşarp bağlamış olan Marise yeni bir boya katı sürdüğü ve artık kurumuş olan mutfağındaki son rötuşlarını yapıyordu. Kot pantolonunun dizleri boya içindeydi.

"Jay!" Genç kadın onu gördüğüne sevinmiş görünüyordu. "Her şey yolunda mı? Rosa nasıl?"

Jay söyleyemedi.

"Rosa iyi. Köyden bir şey gereksiniyor musun diye merak ettim." Marise başını salladı. Jay'in huzursuzluğunu fark etmemiş görünüyordu.

"Hayır, hiçbir şey gereksinmiyorum." Neşeliydi. "Burada işim bitti. Rosa sabaha evine dönebilir."

Jay, "Harika," dedi. "Yani..."

Genç kadın ona ender, sıcak gülümseyişlerinden birini yöneltti. "Biliyorum," dedi. "Çok nazik ve sabırlı davrandın. Ama evde yalnız kalıp kafanı dinlemenin hoşuna gideceğine eminim."

Jay yüzünü buruşturdu. Başı yine ağrımaya başlamıştı. Yutkunarak, "Artık dönmeliyim," dedi. "Rosa..."

Marise başını sallayarak doğruladı. "Biliyorum," dedi. "Ona büyük yakınlık gösterdin. Sen olmasaydın ne yapardım bilemiyorum." Jay, genç kadının minnettarlığını daha fazla dinlemeye dayanamadı. Çiftliğe kadar hiç durmamacasına koştu.

Olası gizlenme yerlerini birer birer araştırarak bir saat daha geçirdi. Çocuğu hiç yalnız bırakmaması gerektiğini biliyordu. Rosa türlü kaprisleri ve fantezileri olan muzip bir kızdı. Çiftlikteki ilk haftalarında yaptığı gibi şimdi de ondan saklanıyor olabilirdi. Bu pekâlâ onun şaka anlayışına sığardı. Ama zaman geçip de Rosa bir türlü bulunamayınca başka seçenekleri tartmaya başladı. Örneğin, Tannes'ın kıyısındaki yamacı tırmanırken kayıp suya düştüğünü, suyun alt boylarına doğru birkaç kilometre sürüklendikten sonra karaya vurduğunu, hatta belki Les Marauds'a kadar gittiğini düşünmek kolaydı. Aynı zamanda, yola çıkıp Lansquenet'e doğru yürüdüğü, belki de otomobilli bir yabancı tarafından kaçırıldığı da düşünülebilirdi.

Bir yabancı mı? İyi de Lansquenet'te yabancı yoktu ki. Herkes herkesi tanıyordu. Kapılar kilitlenmezdi. Ama... Jay, birden Paris'teki günlerinden beri Marise'in izini süren Patrice'i anımsamıştı. Yedi yıl sonra olabilir miydi? Bu pek çok şeyi açıklıyabilirdi. Marise'in köyde gözükmekte isteksiz davranmasını. Onun için güvenli bir köşe oluşturan bu yerden ayrılmaya yanaşmamasını. Rosa'ya karşı aşırılığa varan korumacılığını.

Patrice onları Lansquenet'e kadar izlemiş olabilir miydi? Harekete geçme fırsatını beklerken çiftliği göz hapsinde tutmuş olabilir miydi? Köylülerden biri kisvesi altında uygun anı mı kollamıştı acaba? Gülünç bir fikirdi bu. Tam çizgi romanlara layık bir öykü, kendisinin on dört yaşındayken kanal kıyısındaki tembel öğleden sonralarının birinde yazmış olabileceği bir şey. Yine de bu düşünce göğsünü sıkıştırıyordu. Patrice'i, geçen yıllar boyunca daha uzayan, karakteri de daha kötüleşen çökük yanaklı ve gözlerinde vahşi, çılgın bir bakış olan bir Zeth'le özdeşleştiriyordu. Bu kez koltuğunun altında gerçek bir tüfek ve gözünde o hain durum değerlendirmesiyle kapıda bekleyen bir Zeth'e. Gülünç de olsa oldukça olası, o yazın kalanına, Joe'nun son kayboluşuna, olayların son ekim ayına ve Pog Tepesi Yolu'na kayışına mantıklı bir sonuç gibi gözüküyordu bu. Herhalde kalanından daha gülünç bir açıklama değil.

Jay arabayı almayı düşündü ama sonra bu fikirden caydı. Rosa yol kenarındaki bir çalının içinde saklanıyor olabilir, bu durumda da yavaş araba süren birinin bile gözünden kaçabilirdi. Bunun üzerine Lansquenet'ye giden yolda yürümeye, vakit vakit durarak çocuğun adını seslenmeye başladı. Hendeklerin içine ve ağaçların arkasına baktı. Meraklı bir çocuğu kendine çekmiş olabilecek ördek göletine, sonra da terk edilmiş bir samanlığa göz atmak için yolunu uzattı. Ama Rosa'dan hiçbir iz yoktu. Sonunda köye varınca son gerçekçi seçeneği denedi. Mireille'in evine yürüdü.

Oraya varınca ilk gözüne ilişen, evin önünde park etmiş otomobil oldu: Dumanlı ön camı ve kiralık araba plakasıyla uzun gri Mercedes. Bir gangsterin ya da bir televizyon yarışması sunucusunun arabası diye düşündü. Birden durumu kavramasıyla birlikte heyecan içersinde kapıya doğru yürüdü. Zile basmak zahmetine katlanmayarak kapıyı itti ve, "Rosa?" diye bağırdı.

Küçük kız merdiven başında arkasında turuncu kazağı ve kot pantolonuyla oturuyor, bir fotoğraf albümünü karıştırıyordu. Çizmelerini ka-

pının yanına bırakmıştı. Adının seslenildiğini duyunca başını kaldırdı ve Jay'e sırıttı. Genç adam duyduğu ferahlamadan dolayı dizüstü düştü.

"Bu oyunun anlamı ne?" diye çocuğa çıkıştı. "Seni her yerde aradım. Buraya nasıl geldin?"

Rosa ona istifini bozmadan baktı. "Arkadaşın beni almaya geldi," dedi. "İngiliz arkadaşın."

"O nerede?" Jay duyduğu ferahlamanın müthiş bir öfkeye dönüştüğünü hissetti. "O kahrolası nerede?"

"Jay, sevgilim." Kerry elinde bir bardak şarapla mutfağın ağzında duruyordu. "Bakımına verilmiş bir çocuğun yanında böyle konuşman hiç yakışık almıyor doğrusu." En sevimli gülümseyişiyle Jay'e bakıyordu. Siyah ev elbisesinin içinde büsbütün irileşen Mireille arkasında duruyordu.

Kerry, "Seninle biraz daha konuşmak için uğramıştım, ama sen çıkmıştın," diye tatlı tatlı açıkladı. "Kapıyı Rosa açtı. Onunla çok hoş bir konuşma yaptık, öyle değil mi, Rosa?" Arkasında tek kelime etmeden duran Mireille'i de konuşmaya katmak için bu son cümleyi Fransızca söylemişti. "Her konuda çok sıkı ağızlı davrandığın kesin, Jay'ciğim. Zavallı Bayan Faizande'ın olanlar hakkında hiçbir fikri yoktu."

Jay, ellerini kocaman göğüslerinin üstünde kenetleyerek onları izleyen Mireille'e baktı.

"Kerry," diye başladı. Genç kadının yüzünde yine o katı ve parlak gülümseyişlerinden biri belirmişti.

"Çok tatlı bir buluşma," diye belirtti. "Biliyor musun, buranın sana niçin çekici geldiğini anlamaya başlıyorum. O kadar çok sır gizliyor ki. O kadar büyüleyici tipleri var ki. Örneğin, Bayan d'Api. Bayan Faizande bana onun hakkında her şeyi anlattı. Ama o hanımın senin kitabındaki yansımasına *pek* uymuyor doğrusu."

Jay başını kaldırarak Rosa'ya baktı. Sakin bir sesle, "Rosa, gel," dedi. "Eve gitme zamanı geldi."

Kerry, "Burada çok popüler olduğun kesin," dedi. "*Yeni Diyarlar* gösterime girince yörede süksen daha da artacak, yerel bir kahraman olacaksın. Bu arada Lansquenet'in reklamı da yapılmış olacak."

Jay onu duymamış gibi davrandı. "Rosa," dedi yine. Çocuk abartılı bir iç çekişle ayağa kalktı.

Çizmelerini ayaklarına geçirirken, "Sahiden televizyona mı çıkacağız?" diye sordu. "*Maman*, sen ve herkes. Evde bir televizyonumuz var. *Cocoriboy* ile *Dostumuz Hayvanlar*'ı çok seviyorum, ama annem Geceyarısı Sineması'nı seyretmeme izin vermiyor." Küçük kız yüzünü buruşturdu. "Çok fazla öpüşme var."

Jay, Rosa'yı elinden tuttu. "Kimse televizyona çıkmayacak."

"Ya."

Kerry, "Bir seçeneğin olacağını sanmıyorum," dedi. "Olağanüstü bir programın ön hazırlığını yaptım bile. İçinde sen ol ya da olma bu program gerçek olacak. Sanatçı, etkileri, bunun gibi şeyler. Peter Mayle'i unut. Sen daha ne olduğunu anlayamadan insanlar Jay Mackintosh'un ülkesine gelmeye başlayacaklar. Bana teşekkür etmen gerekir."

"Lütfen, Kerry."

"Yapma, Tanrı aşkına! Bilmeyen de kafana bir tabanca dayadığımı sanacak. Senin yerinde bir başkası olsa böylesi bedava reklam için sağ kolunu feda ederdi!"

"Ama ben hayır."

Genç kadın güldü. "Bütün çalışmayı her zaman benim yapmam gerekir zaten. Toplantılar, röportajlar. Seni en doğru partilere götürmek. Sana torpil yaptırmak. Şimdi ise müthiş bir fırsata sırt çeviriyorsun. Hem de ne diye? Büyü artık, sevgilim. *Beceriksizliği* artık kimse sevimli bulmuyor."

Genç kadın o an sanki Nick'in ağzıyla konuşmuştu. Jay, ikisinin işbirliği yaptıklarına, bu işi birlikte planladıklarına inandı.

"İnsanların buraya akın etmelerini istemiyorum," dedi. "Lansquenet'e turist akını olmasını, burger büfelerinin, hatıra eşyası satan dükkânların mantar gibi yerden bitmelerini istemiyorum. Bu tür reklamın bir yeri ne hale soktuğunu bilirsin."

Kerry omuzlarını silkti. "Bana kalırsa, bu yerin aynen buna ihtiyacı var," dedi. "Yarı ölüye benziyor." Kaşlarını çatarak bir an tırnaklarını in-

celedi. "Hem bunun kararını verecek olan sen değilsin. Kimsenin kârlı bir işe sırt çevireceğini sanmıyorum."

Tabii ki haklıydı. İşin en kötüsü de buydu ya. İş bir kere hız kazandıktan sonra sen iste ya da isteme her şeyi önü sıra sürüp götürecekti. Genç adam, Lansquenet'in de Pog Tepesi gibi yalnız geçmişte var olan ve sayısı giderek artan varlıklar safına sürüldüğünü hayalinde canlandırdı.

"Burada hayır. Burada dediğin olmayacak."

Kerry'nin kahkahaları sokakta uzaklaşırken ona eşlik ediyordu.

61

Marise her zamanki gibi saat yedide geldi. Yanında bir şişe şarapla üstü kapalı bir sepet getirmişti.

Saçlarını da yıkamıştı ve Jay'in onunla tanıştığından beri ilk kez siyahı kazağının altına uzun bir kırmızı eteklik giymişti. Bu kıyafet onu farklı gösteriyordu. Bir çingene güzeline benzemişti. Dudaklarına hafif bir zembelik sürmüştü. Gözleri parlıyordu.

Şişeyi masanın üstüne koyarak, "İçimden bugünü kutlamak geldi," dedi. "Peynir, *foie gras* (1) ve cevizli ekmek getirdim. Bir pastayla bademli kurabiyeler de var. Evet, mumlar da."

Sepetin içinden iki pirinç şamdan çıkardı ve masanın üstüne oturttu. Sonra yuvalarının içine bir çift mum sıkıştırdı.

"Güzel görünüyor, değil mi?" dedi. "En son ne zaman mum ışığında yemek yediğimizi hatırlamıyorum bile."

Rosa, "Geçen yıl," diye atıldı. "Jeneratör arızalandığı zaman."

Marise güldü. "O sayılmaz."

O akşam Jay'in onu hiç görmediği kadar rahat gözüküyordu. Rosa'yla birlikte parlak renklere boyanmış tabaklar ve kristal şarap kadeh-

(1) Kazciğeri.

leriyle sofrayı kurdular. Rosa sofranın ortasına konulmak üzere bahçeden çiçekler topladı. Cevizli ekmekle birlikte *foie gras* yediler, balla şeftali ve kızarmış badem kokan Marise'in şarabından içtiler. Arkasından salataya, sıcak keçi peynirine, sonra kahveyle keke ve *pötifur*lara sıra geldi. Jay küçük parti sırasında düşüncelerini toparlamaya çalıştı. Lansquenet'ye yaptığı ziyaretten annesine söz etmemesi için uyarılmış olan Rosa çok neşeliydi. *Canard*'ının -şaraba batırılmış şekerinin- kendisine verilmesinde ısrar etti, bu arada Clopette'i masanın altında besledi, keçi bahçeye çıkarıldıktan sonra da aralık pencereden ona öteberi vermeyi sürdürdü. Marise şen ve konuşkan, altın renkli ışıkta çok da güzeldi Kusursuz bir yemek olması gerekirdi.

Jay, doğru zamanı beklediğini kendi kendisine yineliyordu. Tabii ki doğru zaman diye bir şey olmadığını, sadece bir erteleme taktiği uyguladığını biliyordu. Marise olanları keşfetmeden önce kendisi ona söylemeliydi. Özellikle de Rosa ağzından kaçırmadan önce.

Fakat saatler geçtikçe söylemesi giderek zorlaşıyordu. Konuşma konuları tükendi. Başı da ağrımaya başladı. Marise hiçbir şey fark etmemiş görünüyordu. Drenaj planının bundan sonraki aşaması ve mahzene yapılacak uzantının ayrıntılarını anlata anlata bitiremiyordu. Çok azalmış olsa da bir şarap ürünü olacağı için çok mutluydu, gelecek yıla bakışı da iyimserdi. Kira süresi dolunca araziyi satın almayı planladığını söyledi. Bankada parası, ayrıca mahzeninde pazarlanmayı bekleyen elli fıçı *cuvee speciale*[1] vardı. Lansquenet'te toprak ucuzdu, özellikle kendisininki gibi suları güç süzülen toprakları. Yazdan sonra fiyatlar daha da düşebilirdi. Mirasa konan Pierre-Emile ise bir işadamı değildi. Çiftlikle bağ için Marise'in verebileceği kadar paranın eline geçmesine sevinecekti. Bakiyeyi ise banka uzun vadeli bir krediyle karşılardı.

O konuştukça Jay kendini giderek daha kötü hissediyordu. Joséphine'in ona arazi fiyatları hakkında söylediklerini anımsadıkça bütün bütün neşesi kaçıyordu. Fiyatların yükselmesi halinde ne yapacağını çekine çekine genç kadına sordu... Marise'in yüzü sertleşti. Sonra omuzlarını silkti.

---

[1] Özel kav.

"O zaman gitmek zorunda kalırım," dedi. "Her şeyi bırakıp Paris'e veya Marsilya'ya dönerim. Kalabalık bir şehre. Varsın Mireille..." Cümlenin arkasını getirmeyerek neşeli gözükmeye kendini zorladı. "Ama bunların hiçbiri olmayacak. Hep böyle bir yerin hayalini kurardım," diye devamı etti. Yüzündeki anlam yumuşadı. "Bir çiftlik, kendime ait bir toprak, ağaçlar, belki küçük bir ırmak. Özel bir yer. Güvenli." Gülümsedi. "Toprağıma sahip olduğum, başımın üstünde Demokles kılıcı gibi bir kira kontratı olmayınca belki her şey farklı olur," dedi birdenbire. "Belki Lansquenet'le de barışırım. Rosa'ya kendi yaşında arkadaşlar bulurum. İnsanlara bir şans daha veririm." Kadehine altın renkli tatlı şaraptan doldurdu. "Kendime bir şans daha veririm."

Jay şarabını güçlükle yutabildi. "Peki ya Mireille?" diye sordu. "Sana sorunlar çıkarmaz mı?"

Marise hayır gibilerden başını salladı. Gözleri bir kedininkiler gibi yarı kapalı ve uykuluydu. "Mireille sonsuza dek yaşamayacak," dedi. Birden ekledi. "Mireille'yle başa çıkabilirim. Yeter ki çiftlik benim olsun."

Bir süre başka şeylerden konuşuldu. Kahve ve Armagnac likörü içildi, Rosa da pancurdaki aralıklardan keçiye küçük pastalardan yedirdi. Derken Marise pek az şikâyetle karşılaşarak Rosa'yı yatmaya yolladı. Vakit gece yarısına yaklaşıyordu, küçük kız da alışık olduğundan çok daha geçlere kalmıştı. Jay, çocuğun yemek sırasında onu ele vermeyişine inanmakta zorlanıyordu. Bir anlamda buna üzülmüştü. Rosa iki elinde birer bisküvi ve sabah kahvaltısında krep yemek vaadiyle yukarıya çıktıktan sonra, Jay radyoyu açtı, bir kadehe tekrar Armagnac doldurdu ve Marise'e verdi.

"Mmm. Teşekkür ederim."

"Marise."

Genç kadın ona tembel tembel baktı.

Jay, "Niçin Lansquenet'e yerleştin?" diye sordu. "Tony öldükten sonra başka bir yere taşınamaz mıydın? Mireille'yle bu mücadeleden kaçınamaz mıydın?"

Genç kadın sonuncu küçük pastaya uzandı. "Burası olmalıydı," dedi. "Burası olması kaçınılmazdı."

"İyi ama niçin? Niçin Montauban veya Nérac ya da çevredeki öbür köylerden biri değil? Lansquenet'te başka bir yerde bulamayacağın ne var ki? Rosa burada büyüdüğü için mi? Tony'nin... yüzünden mi?"

Marise bunun üzerine güldü. Belki kırıcı olmayı amaçlamayan, fakat Jay'in ne olduğuna parmak basamadığı bir gülüştü. "Sen nasıl istersen öyle düşün."

Jay'in birden içi sıkıldı. "Onun hakkında fazla konuşmuyorsun," dedi.

"Hayır. Hayır, konuşmuyorum."

Genç kadın devam etmeyerek içkisinin içine baktı.

"Üzgünüm. İşine burnumu sokmamalıydım. Söylediklerimi unut."

Marise ona bir tuhaf baktıktan sonra yine içkisine bakışını dikti. Uzun parmaklarını sinirli şekilde kıpırdatıyordu. "Aldırma. Bana yardım ettin. Bana çok iyi davrandın. Ama durum karmaşık. Sana ne zamandır açıklamak istiyordum."

Jay yanıldığını, bilmek istemediğini, asıl ona söylemeye ihtiyaç duyduğu başka bir şey olduğunu anlatmak istiyordu. Ama konuşamadı.

Marise, "Uzun süre bir güven sorunu yaşadım," diye ağır ağır konuştu. "Tony'den sonra. Patrice'den sonra. Başka bir kimseyi gereksinmediğimi kendi kendime yineliyordum. Rosa'yla birlikte kendi başımıza daha güvende olacağımızı düşünüyordum. Zaten gerçeği söylesem bile kimsenin inanmayacağına emindim." Genç kadın sustu ve masanın üstüne parmağıyla karmaşık bir şekil çizdi. "Gerçek böyledir," diye devam etti. "Birine söylemeyi ne kadar istersen söylemek o kadar zorlaşır. Hatta olanaksızlaşmış görünür."

Jay başının hareketiyle söylediklerini doğruladı. Bunu çok iyi anlıyordu.

"Ama senin yanında..." Genç kadın gülümsedi. "Belki de bir yabancı olduğun için. Seni uzun zamandır tanıyormuşum gibi bir his duyuyorum. Sana güvendim. Aksi halde Rosa'yı sana nasıl emanet ederdim?"

"Marise." Jay yine yutkundu. "Bir şey var..."

"Şşşt." Şarapla odanın sıcaklığından genç kadın uyuşmuş, yüzü kızarmıştı. "Sana her şeyi anlatmak, açıklamak istiyorum. Daha önce de denedim, ama..." Başını salladı. "Her şeyi çok karmaşık zannediyordum.

Ama çok basitmiş," diye fısıldadı. "Bütün trajediler gibi. Basit ve aptalca." Derin bir soluk aldı. "Daha ne olduğumu anlayamadan ben de işin içine karışmış oldum. Aklım başıma gelince artık çok geçti. Bana biraz daha Armagnac ver lütfen."

Jay onun kadehine konyak doldurdu.

"Tony'den hoşlanıyordum. Onu sevmiyordum. Zaten aşk hiçbir şeyi uzun zaman sürdürmez. Ama para bunu yapar. Güvenlik, çiftlik, toprak da. Benim de buna ihtiyacım olduğunu düşünüyordum. Patrice'den kaçmak. Kentten, yalnızlıktan kurtulmak. Başka hiçbir şey gereksinmediğimi düşünerek kendi kendimi aldattım."

İşler bir süre iyi gitmişti. Fakat Mireille giderek daha mızmız, Tony'nin davranışları da değişken oluyordu. Marise bu konuda Mireille'le konuşmaya çalışmış, ama bir yararı olmamıştı. Mireille'e sorarsanız, Tony'de yolunda gitmeyen hiçbir şey yoktu.

"O güçlü ve sağlıklı bir delikanlıdır," diye ısrarla tekrarlıyordu. "Kırılıverecekmiş gibi üzerine düşmekten vazgeç. Sonuçta onu kendin gibi sinirli yapacaksın."

O günden sonra Tony'nin bütün acayipliklerinin, öfke krizlerinin, depresyon nöbetlerinin, marazi tutkularının suçu Marise'e yüklenmişti.

"Bir ara aynalara taktı," diye anımsadı Marise. "Evdeki bütün aynaların örtülmesi gerekti. Aynalardaki yansımanın kafasının içindeki bütün ışığı emdiğini söylüyordu. Aynasız tıraş oluyor, tıraş olurken daima yüzünün bir yerini kesiyordu. Bir keresinde kaşlarını da tıraş etti. Öylesinin daha hijyenik olduğunu söyledi."

Marise'in hamile olduğunu öğrenince Tony anormalliğinin başka bir evresine geçmişti. Marise'e karşı son derece korumacı bir tavır sergilemeye başlamıştı. Genç kadını adım adım izliyor, hatta tuvalete bile onunla birlikte giriyordu. Ona her an ilgi gösteriyordu. Mireille bunu sevgisinin bir belirtisi olarak algılıyordu. Ama Marise boğuluyordu. Derken mektuplar gelmeye başlamıştı.

Marise, "Bunların arkasında Patrice'in olduğunu hemen anladım," diye itiraf etti. "Tam onun tarzıydı. Her zamanki tacizi. Ama her nedense burada beni korkutmuyordu. Burada bekçi köpeklerimiz, tüfeklerimiz

vardı, etrafımız geniş bir araziyle çevriliydi. Patrice'in de bunu bildiğini düşünüyordum. Her nasılsa hamile olduğumu öğrenmişti. Mektupları hep bununla doluydu. Ondan kurtulursan seni affederim türünden şeylerle. Anlamamış gibi davrandım."

Derken Tony durumu fark etmişti.

Marise, "Ona her şeyi anlattım," dedi. "Bunu ona borçlu olduğumu düşünüyordum. Ayrıca, güvende olduğumuzu, bütün bunların geçmişte kaldığını anlamasını istiyordum. Mektuplar da seyrelmişti zaten. Olay şiddetini yitirmişti."

Marise içini çekti. "Kendi kendimi aldatmakla hata etmiştim. Bundan sonra bir kuşatma halinde yaşadık. Tony öteberi almak için ayda yalnız bir kere kente iniyordu, hepsi bu. Arkadaşlarıyla kahveye gitmekten de vazgeçmişti. Bunun hiç de kötü olmadığını düşünüyordum. En azından ayık kalıyordu. Geceleri gözüne uyku girmiyordu. Vaktinin en büyük kısmını tetikte geçiriyordu. Tabii ki Mireille beni suçluyordu."

Rosa evde doğmuştu. Ebeliği Mireille yapmıştı. Rosa'nın erkek olmaması onu hayal kırıklığına uğratmıştı, ama ileride başka çocuklar da olurdu. Rosa'nın o kadar ufak ve narin olmasına şaşmıştı. Bebeğin beslenmesi, altının değiştirilmesi ve bakımı için gelinine sürekli akıl veriyordu. Bu işi çoğu kez despotluk derecesine vardırıyordu."

Marise devam etti. "Tony hiç kuşkusuz annesine her şeyi anlatmıştı. Bunu tahmin etmeliydim. Annesinden hiçbir şey gizleyemiyordu. Mireille'in hayalinde öykünün kötü kişisi oldum hemen. Erkekleri baştan çıkaran, sonra da kocasının bunun sonuçlarından onu korumasını bekleyen kadın."

İki kadının arasında dayanılmaz bir soğukluk başgöstermişti. Mireille daima evdeydi, ama Marise'le ender olarak doğrudan konuşuyordu. Tony ile Mireille'in, haklarında Marise'in hiçbir şey bilmediği insanları hararetli hararetli tartıştıkları upuzun akşamlar geçiyordu. Tony, karısının sessizliğine dikkat etmiyordu bile. Daima neşeli ve canlıydı, yeni doğmuş bir bebeği olan evli bir erkek değil de hâlâ bir çocukmuş gibi annesinin üstüne düşmesine izin veriyordu. Sonra bir gün Patrice apansız çıkagelmişti.

Marise, "Yaz sonlarıydı," diye anlattı. "Akşam sekiz suları. Rosa'yı henüz doyurmuştum. Evin önündeki yolda bir araba sesi duydum. Ben yukardaydım, kapıyı Tony açtı." Patrice, Marise'in onu son görüşünden beri çok değişmişti. Şimdi hüzünlü ve boynu büküktü. Marise'i görmek istememişti. Bunun yerine Tony'ye olanlardan dolayı çok üzgün olduğunu, hasta olduğunu ve yaptıklarının ne kadar kötü, haksız olduğunu ancak şimdi kavrayabildiğini anlatmıştı. Yanında para getirdiğini söylemişti: 20.000 frank. Verdiği zararı karşılamaya belki bu kadarı yetmezdi, ama bebek için bir banka hesabı açtırmaya yarayabilirdi.

"O ve Tony çıkıp arkaya doğru yürüdüler. Aradan uzun zaman geçti. Tony geri döndüğü zaman ortalık kararmıştı ve yalnızdı. Bana her şeyin bittiğini, Patrice'in artık bizi rahatsız etmeyeceğini söyledi. Bana karşı uzun zamandır olmadığı derecede sevecen davranıyordu. İşlerin en sonunda yoluna gireceğine inanmaya başlamıştım."

Birkaç hafta boyunca mutlu olmuşlardı. Marise, Rosa'yla ilgileniyordu. Mireille de fazla gelmiyordu. Tony artık geceleri nöbet tutmaktan vazgeçmişti. Derken bir gün genç kadın evin yan tarafında maydanoz, nane falan toplamaya çıkmış, samanlık kapısının aralık durduğunu görmüştü. Bunu kapamaya gidince içerde saman balyalarının pek de gizleyemediği Patrice'in arabasını bulmuştu.

Marise, "Önce inkâr etti," dedi. "Tıpkı bir çocuk gibi. Her şeyi görüp anladığımı kabul etmek istemiyordu. Sonra, öfke nöbetlerinden birini geçirmeye başladı. Bana fahişe dedi. Gizlice Patrice'i görmekle suçladı beni. Sonunda itiraf etti. O gün Patrice'i samanlığa götürmüş ve orada bir kazmayla öldürmüştü."

Herhangi bir pişmanlık duymuyordu. Başka seçeneği olmadığını söyledi. Suçlu olan biri varsa bu Marise'di. Kabahat yapmış küçük bir çocuk gibi sırıtarak arabayı samanlığa sokup gizlediğini, sonra da Patrice'i çiftliğin bir yerine gömdüğünü anlattı.

"Nereye gömdün?" diye sormuştu Marise.

Tony yine sırıtarak başını sallamış, "Bunu hiçbir zaman öğrenemeyeceksin," demişti.

Tony'nin davranışları bundan sonra daha da kötüleşmeye başlamıştı. Annesiyle saatlerce baş başa kalıyor, sonra odasına kapanarak televizyonu sonuna kadar açıyordu, Rosa'nın ise suratına bile bakmıyordu. Şizofreni belirtilerini fark eden Marise, tekrar tedavi olmasını önermişti, ama genç adam artık ona güvenmiyordu. Aradan çok geçmeden hayatına son vermiş, Marise de suçluluk duymakla beraber bir anlamda ferahlamaktan kendini alamamıştı.

Genç kadın, "Ondan sonra gitmeye çalıştım," dedi donuk bir sesle. "Lansquenet'te benim için kötü anılar dışında hiçbir şey kalmamıştı. Hatta Rosa'yla kendim için Paris'e tren bileti bile aldım. Ama Mireille bana engel oldu. Dediğine göre, Tony ona her şeyi anlatan bir mektup bırakmıştı. Patrice Foudouin mülkünün bir yerinde, bizim topraklarımızın ucunda ya da ırmağın karşı yakasında bir yerde gömülüydü. Bunun neresi olduğunu yalnız Mireille biliyordu."

Yaşlı kadın zafer sevinci içinde, "Artık burada kalmak zorundasın," demişti. "Rosa'mı alıp götürmene izin vermeyeceğim. Aksi halde Marsilya'dan gelen adamı senin öldürdüğünü, oğlumun ölmeden önce bunu bana itiraf ettiğini ve seni korumanın yüküne katlanamadığı için canına kıydığını söylerim."

Marise üzgün bir tavırla, "Çok inandırıcıydı," dedi. "Rosa'nın iyiliği için sustuğunu, aile sırrını açıklamadığını söylüyordu."

Bundan sonra Marise'i köyün kalan kısmından koparma kampanyasına girişmişti. Bu hiç de zor olmamıştı; genç kadın orada geçirdiği bir yılın içinde hemen hemen hiç kimseyle konuşmamış, vaktinin büyük kısmını çiftlikte dünyanın kalan kısmından yalıtılmış olarak geçirmişti. Mireille bununla kalmayarak bütün gizli hıncını açığa vurmuştu. Köyde birtakım söylentiler yaymış, karanlık sırların varlığını ima etmişti. Tony Lansquenet'te sevilen biriydi. Marise ise kentten gelen bir yabancıydı. Aradan çok geçmeden misillemeler başlamıştı.

Marise, "Aslında fazla ciddi şeyler değildi," dedi. "Pencerelerimin altında patlatılan fişekler. Mektuplar. Genel anlamda bezdirme amaçlı rahatsızlık vermeler. Patrice'le beraberken daha fazlasını yaşamıştım."

Ama Mireille'in giriştiği kampanyanın sadece kinden kaynaklanmadığı çok geçmeden belli olmuştu.

Marise, "Rosa'yı istiyordu," diye açıkladı. "Beni Lansquenet'ten uzaklaştırdığı takdirde Rosa'ya sahip olabileceğini düşünüyordu. Kızımı ona bırakmak zorunda kalacaktım. Bildiklerinin yüzünden. Patrice'i öldürmekten tutuklandığım takdirde de tek yakın akrabası olarak Rosa yine onun olacaktı."

Genç kadın ürperdi.

Böylece herkesi kendisinden uzak tutmuştu. Çiftliğine kapanarak kendini Lansquenet'teki herkesten yalıtmıştı. Rosa'nın geçici sağırlığından yararlanarak Mireille'i aldatıp çocuğu da herkesten yalıtmıştı. Patrice'in arabasını bataklığa sürerek sazların ve durağan suyun altında derine çökmesini seyretmişti. Arabanın varlığı gerçi onu suçluyordu, ama yakında olması gerekliydi. Onun arazisinde. Neresi olduğunu bildiği bir yerde. Geriye sadece ceset kalıyordu.

Bana, "Önce onu aradım," dedi. "Binaları aradım. Taban tahtalarının altına baktım. Her yeri planlı bir şekilde araştırdım. Ama hiçbir yararı olmadı. Bataklığa kadarki bütün arazi şatoya aitti. Her metre karesini arayamazdım ya."

İhtiyar Emile de vardı tabii. Tony onun arazisine kadar gitmiş olabilirdi. Mireille ekşi suratıyla sırıtarak bunu ima etmişti tabii. Gücünün ve elindeki kozun katre katre zevkini çıkardığı belliydi. Marise bu nedenle Foudouin çiftliğini satın almak için bir teklifte bulunmuştu. Onu evin içinde görünce, tarhları kazmasını ve meyve bahçesinde dolaşmasını seyrettikçe genç kadının neler hissettiğini Jay gözünün önüne getirmeye çalıştı. Belki bugün diye kaygı duymuş olmalıydı hep.

Birden içinden gelerek genç kadının elini tuttu. Buz gibiydi. Parmak uçlarında belli belirsiz bir titreme hissedebiliyordu. Onun cesaretine duyduğu hayranlıktan başı dönüyordu.

"O yüzden topraklarında kimsenin çalışmasını istemiyordun," dedi. "Bataklığı bu yüzden yeni hipermarket için vermeye yanaşmamıştım. Bu yüzden burada kalmak zorundasın."

Marise başının hareketiyle doğruladı. "Tony'nin neyi sakladığını birisinin bulmasını göze alamazdım," dedi. "Olayın üzerinden o kadar uzun zaman geçtikten sonra bu işle bir ilgimin olmadığına kimse inanmazdı. Mireille'in beni desteklemeyeceğini de çok iyi biliyordum. Değerli Tony'sinin gerçek yüzünü asla açıklamazdı." Genç kadın derin bir soluk aldı.

"Artık biliyorsun," dedi sonunda. "Şimdi başka biri de biliyor." Genç kadın kekik ve yağmur kokuyordu. Saçları bir çiçek çağlayanı gibiydi. Jay o gün olanları ona söylediğini aklından geçirdi, gözlerindeki ışığın söndüğünü, yüzünün yine taşlaştığını görür gibi oldu.

Bir başkası olsa o zaman ona söylerdi. Aynı derecede cesur olan, aynı derecede net olarak düşünen biri. Jay bunun yerine genç kadını kendine doğru çekti, onun saçlarını yüzünün üstünde, onun dudaklarını dudaklarında, istekli yumuşaklığını kollarının arasında, soluğunu da yanağının üstünde hissetti. Öpücüğü aynen hayal ettiği gibi ahududu ve gül tadındaydı. Orada, Jay'in yapılmamış yatağında seviştiler. Keçi o sırada yarı kapalı pancurun öte yanından onları merakla seyrediyor, altın renkli ışık donuk mavi duvarların üstünde dans ediyordu.

Bir süre için bu yeterli gözüktü.

62

Yakında, yakında. Özeller artık her şeyin içindeydiler; havada, yerde, sevgililerin içinde, uyanık yatarak göğe bakan erkeğin, yüzünü yastığa bastırarak uyuyan, parlak saçları beyaz ketenin üstünde bir flamayı andıran kadının. Şimdi her zamankinden güçlü olduklarını hissedebiliyor, heyecanlı seslerinin zorladığını, dil döktüğünü duyabiliyordum. *Yakında,* diye fısıldıyorlardı. *Yakında olmalı, Şimdi olmalı.*

Jay yanında uyuyan Marise'e baktı. Kendini güvende hissettiği belliydi. Uykusunda yavaşça anlaşılmayan bir şey mırıldandı. Gülümsedi. Jay battaniyeyle onu daha fazla sardı, genç kadın da derin bir iç çekerek yüzünü bunun içine gömdü.

Jay onu seyrederken bir yandan da sabahı düşünüyordu. Yapabileceği bir şey olmalıydı. Genç kadının çiftliği kaybetmesine göz yumamazdı. Lansquenet'i çehresini değiştirecek inşaatçılara bırakamazdı. Film ekibi ertesi gün geliyordu. Bu da ona altı saat veriyordu. Ya da yedi mi?

Ne yapmak için? Yedi saatte ne yapabilirdi ki? Zaten yetmiş saat bile ne fark ettirebilirdi ki? *Kim* ne yapabilirdi?

Joe bir şey yapabilirdi.

Ses hemen hemen tanıdıktı. Hafif alaycı, enerjik ve şen.

Yapabileceğini biliyorsun.

Tabii. Neredeyse yüksek sesle konuşuyordu. Ama Joe ölmüştü. Joe'yu her anımsayışında olduğu gibi Jay yine kedere kapıldı. Joe ölmüştü. Artık sihir yoktu, büyü yoktu. Özeller gibi bu da tükenmişti

Sende hiçbir zaman akıl olmadı ki, delikanlı.

Bu kez gerçekten Joe'nun sesiydi. Jay'in bir an yüreği hopladı, ama sonra Joe'nun sesinin sadece kafasının içinde, belleğinde olduğunu kavradı. Joe'nun varlığı, gerçek, bağımsız varlığı gitmişti. Bu sadece gerçeğin yerine geçen bir şeydi. Bir oyun. Karanlıkta ıslık çalmak gibi bir şey.

Sana Özeller'i anımsa dedim ya. Hatırlamıyor musun?

Jay çaresizlik içinde, "Tabii ki hatırlıyorum," dedi. "Ama Özeller artık yok. Hepsi bitti. Onları ben tükettim. Onları önemsiz şeyler, örneğin insanlara bana şunu bunu anlattırmak uğruna tükettim. Marise'yi de..."

Niçin beni dinlemiyorsun kahrolası? Joe'nun sesi, eğer ses Joe'ya aitse, şimdi her yerdeydi; havada, sönmek üzere olan korlarda, genç kadının yastığın üstüne saçılan saçlarının parıltısında. *Pog Tepesi'nde seni eğittiğim onca zaman neredeydin? Hiç mi bir şey öğrenmedin?*

"Tabii." Jay şaşkın halde başını salladı. "Ama Joe olmayınca o şeylerin hiçbiri işe yaramıyor. Tıpkı Pog Tepesi'ndeki o son defa olduğu gibi..."

Duvarlardan kahkahalar yansıyordu. Hava onlarla doluydu. Kömürlerden hayalet bir elma ve duman kokusu yükseliyor gibiydi. Gece ışıl ışıldı.

Joe'nun sesi, *elinizi sık sık bir eşekarısı yuvasına sokarsanız, sokulmanız kaçınılmaz,* diyordu. *Sihir bile bunu önleyemez. Sihir bile doğaya ters düşemez. Sihre bazen bir el vermen gerekir, delikanlı. Ona kullanabileceği bir şey ver. Başarması için bir şans ver. Sihrin başarılı olması için doğru koşulları yaratman gerekir.*

"Ama tılsım elimdeydi ya. Öyle sanmıştım ki..."

Ses, *tılsıma hiçbir zaman ihtiyacın yoktu,* diye karşılık verdi. *Kendi başının çaresine bakabilirdin. Onlara karşı gelebilirdin, değil mi? Ama hayır. Sadece kaçtın. İnanç bu mu? Bana kalırsa bu sadece budalalık. Onun için de bana bu inanç saçmalığını kesme.*

Jay bu söylenenleri bir an düşündü.

Ses neşeli neşeli devam etti. *Gereksindiğin her şeye zaten sahipsin. Her şey senin içinde delikanlı. Hep de içindeydi. Senin için çalışması için ihtiyar bir moruğun ev yapımı iksirini gereksinmiyorsun. Her şeyi kendi başına yapabilirsin.*

"Ama yapamam ben..."

O kahrolası kelimeyi duymayayım senden, dedi ses. *O kahrolası kelimeyi duymayayım.*

Derken sesler kayboldular. Jay'in kafası zonkluyordu, ama başı döndüğünden değil, her şey açıklık kazandığı için. Ne yapması gerektiğini biliyordu.

Altı saat, dedi kendi kendine. Kaybedecek zamanı yoktu.

Kimse evden çıktığını görmedi. Kimse onu gözetlemiyordu. Öyle biri olmuş olsaydı bile kimse varlığını sorgulamaz ya da garipsemezdi. Otlarla dolu derin sepeti de olağandışı gözükmüyordu. İçindeki geniş yapraklı bitkiler birine verilecek bir armağan ya da cansızlaşmış bir bahçeye deva olabilirdi. Latinceye benzer bir şeyler fısıldaması bile kimseyi şaşırtmayacaktı. Ne de olsa İngilizdi, dolayısıyla da biraz çılgın. *Un peu fada, Monsieur Jay.*[1]

Joe'nun çevre ritüellerini çok iyi anımsadığının farkına vardı. Günlük yakmaya ya da yeni kesecikler hazırlamaya vakit yoktu, ama artık bunun önemli olduğunu zannetmiyordu. O bile etrafında Özeller'i hissedebiliyor, fısıltı halindeki seslerini, panayır alanı gülüşlerini duyabiliyordu. Tohumların taşıyabildiği kadarını dikkatle camlı kutudan çıkardı. Bir de el küreğiyle küçük çatal çıkardı. Tohumları aralıklı olarak yol kenarına dikti. Birkaçını Toulouse yolu sapağına, ikisini dur işaretinin yanına, ikisini ise Les Marauds'ya giden yola ekti. Lansquenet'in özel sisi, bataklıklardan yuvarlanıp gelerek bağlara süzülen sis sabah güneşinin altındaki parlak bir yelken gibi etrafında yükseldi. Jay Mackintosh turuna hızla devam etti, zamana karşı adeta koşuyor, yolda bir sapak, bir kapı boşluğu, bir işaret olan her yere Joe'nun *tuberosa rosifea*sını ekiyordu.

---

[1] Biraz kaçık, Bay Jay.

Yol işaretlerinin etrafını döndü ya da onları topraktan çekip çıkaramadığı yerlerde yeşilliklerle örttü. Georges'la Lucien'in hoş geldiniz yazısını tamamen söktü. İşini bitirdiğinde Lansquenet-sous-Tannes'da bir tek işaret levhası kalmamıştı. On dört millik turu tamamlaması, Toulouse yoluna doğru köyün etrafını dönmesi, sonra Les Marauds'dan geçerek geri dönmesi hemen hemen dört saatini aldı. En sonunda bitkin düşmüştü. Başı ağrıyor, bacakları titriyordu. Arna işini tamamlamıştı. Yapacağını yapmıştı.

Joe'nun Pog Tepesi Yolu'nu gizlemesi gibi kendisinin de Lansquenet-sous-Tannes köyünü gizlediğine zafer sevinciyle karar verdi.

Geri döndüğünde Marise'le Rosa gitmişlerdi. Gökyüzü aydınlanmaya başlıyordu. Sis dağılmıştı.

63

Kerry gelene kadar saat on bir olmuştu. Beyaz bluzuyla gri eteği, bir elindeki evrak çantasıyla zinde ve sakindi. Jay onu bekliyordu.

"Günaydın, Jay."

"Geri döndün demek."

Genç kadın erkeğin omzunun üzerinden odaya baktı, boşalmış kadehlerle şarap şişelerini gördü.

"Daha önce gelmeliydik," dedi. Ardından ekledi. "Ama inanır mısın, siste yolumuzu kaybettik. Bir heavy metal konserindeki kuru buzlara benzeyen koca koca beyaz sis yığınları." Güldü. "İnanır mısın? Yarım gün ziyan oldu. Hem de bütçemiz hesabından. Hâlâ kamera ekibini bekliyorum. Anlaşılan yanlış bir sapağa girerek Agen yolunun yarı yerine kadar gelmişler. Ah, bu yollar yok mu. Neyse ki ben hangi tarafa gideceğimi biliyordum."

Jay genç kadına baktı. Yararı olmadı, diye acı acı düşündü. Her şeye rağmen, inancına rağmen.

"Demek planına devam edeceksin, öyle mi?"

Kerry, "Tabii ki devam edeceğim," diye karşılık verdi. "Kaçırılamayacak kadar mükemmel bir fırsat bu." Tırnaklarını inceledi. "Sen ünlü bir kişisin. Kitap piyasaya çıkınca, ben de nereden esinlendiğini bütün

dünyaya gösterebileceğim." Genç kadın gülümseyerek ekledi. "O kadar nefis bir kitap ki. Müthiş tutacak, seni yeniden ünlendirecek. Diyebilirim ki *Pata Joe*'dan bile üstün."

Jay başıyla onayladı. Haklıydı tabii. Pog Tepesi'yle Lansquenet; aynı donuklaşmış paranın iki yüzü. İkisi de bir şekilde Jay Mackintosh'un yazarlık kariyerine kurban edilmişlerdi. Kitabın yayınından sonra bu yer eskisi gibi olmayacaktı. Kaçınılmaz olarak yoluna devam edecekti o. Narcisse, Joséphine, Briançon, Guillaume, Arnauld, Roux, Poitou, Rosa -hatta Marise- hepsi bir sayfadaki kelimelere indirgenecekler, üzerlerinden geçilip unutulacaklar, yokluğunda ise inşaatçılar gelecek, planlayacak ve yıkacaklar, tekrar tekrar düşünüp modernleştireceklerdi...

Kerry, "Niçin böyle baktığını bilmiyorum," dedi. "Ne de olsa WorldWide kontratı var. Çok cömertçe bir tutar bu. Cömertten de öte. Ya da bayağılaştığımı mı düşünüyorsun?"

"Hiç de değil." Sarhoşluğa yakın garip bir sükûnet duygusu Jay'i pençesine almaya başlamıştı. Kafasının içi hava kabarcıklarıyla doluymuş gibi bir his duyuyordu. Fokur fokur hava için için köpürüyor ve tıslıyordu.

Kerry, "Seni çok istiyor olmalılar," diye belirtti.

"Evet," dedi Jay. "Öyle sanıyorum."

Joe, *elinizi sık sık bir eşekarısı yuvasına sokarsanız, sokulmanız kaçınılmaz,* demişti. *Sihir bile bunu önleyemez. Sihre bazen bir el vermen gerekir, delikanlı. Ona kullanabileceği bir şey ver... doğru koşulları.*

Aynen böyle, diye düşündü. Şaşkın haldeydi. O kadar basit ki. O kadar... basit.

Jay güldü. Başı birden ışıkla dolmuştu. Dumanla bataklık sularının ve insanın kafasına vuran olgun böğürtlenlerin tatlı kokusunu duyabiliyordu. Hava mürver çiçeği şampanyası gibiydi. Joe'nun onunla olduğunu, Joe'nun hiç gitmediğini biliyordu. '77'de bile. Joe hiçbir zaman gitmemişti. Jay neredeyse onun, eski madenci kepi ve çizmeleriyle kapının ağzında durduğunu, bir şeyden hoşnut olduğu zamanki gibi sırıttığını görüyordu. Ve her şeyin hayalinde olduğunu bilmesine rağmen gerçek olduğunu da biliyordu. Gerçekle hayali bazen her şeye rağmen aynı oluyordu.

Attığı iki adım onu müsveddeyle WorldWide'ın kontratının hâlâ kutularının içinde bulunduğu yatağına götürdü. Kutuyu önüne çekti. Kerry ona merakla bakıyordu.

"Ne yapıyorsun?"

Jay müsveddeyi kollarının arasında tutarak gülmeye başladı.

"Bunun ne olduğunu biliyor musun?" diye sordu. "Kitabın elimdeki biricik müsveddesi. Bu da..." Görmesi için imzalı kontratı uzattı. "...malum belge. Bak, her şeyi tamam. Postalanmaya hazır."

"Jay, ne yapıyorsun?" Kadının sesi sertleşmişti.

Jay sırıttı ve şömineye doğru bir adım attı.

Kerry, "Yapamazsın..." diyecek oldu.

Jay ona baktı.

"Acaba?"

Kerry'nin aniden kopardığı çığlığın arkasında ihtiyar bir adamın kıkırtısını duyar gibi oldu.

Kerry, Jay'in ne yapacağını birden anladığı için bağırmıştı. Çılgın ve de gülünç bir şey, Jay'in hiçbir zaman yatkın olmadığı bir dürtüydü bu. Ancak gözlerinde daha önce hiçbir zaman görmediği garip bir parıltı vardı.

Biri birdenbire bir fişek ateşlemiş olsa bu kadar olurdu. Yüzü aydınlığa boğulmuştu. Kontratları ellerinin arasına alarak buruşturdu ve ocak ızgarasının arkalarına itti. Sonra daktiloyla yazılmış sayfalara da aynı şeyi yapmaya başladı. Kâğıtlar tutuşmaya başlamıştı, önce gevrekleştiler, sonra esmerleştiler, arkadan da alev alıp yanmaya başladılar. Havada sanki siyah kelebekler uçuşuyordu.

"Bu da ne oluyor?" Kerry'nin sesi giderek tizleşiyordu. "Ne halt ediyorsun, Jay?"

Jay ona sırıttı. Gülmekten soluk soluğa kalmıştı.

"Ne zannettin?" dedi. "Bir iki gün bekle, o zaman Nicky ile görüşürsen emin olursun."

Kerry, "Sen delisin," diye onun sözünü kesti. "O sayfaların sende bir kopyası olmadığına beni inandıramazsın. Kontratlar ise yenilenebilir."

"Tabii ki yenilenebilirler." Jay gayet rahattı. Gülümsüyordu. "Ama yenilenmeyecekler. Hiçbir şey yenilenmeyecek. Hem hiç yazmayan bir

yazar kimin işine yarar ki? Halkın buna ilgisini ne kadar zaman sürdürebilirsin ki? Yazılarım olmayınca kaç para ederim?"

Kerry ona dikkatle baktı. Altı ay önce giden adamı şimdi tanımak mümkün değildi. Eski Jay anlaşılmazdı, somurtkandı, ne yapacağı bilinmezdi. Bu adam ise azimliydi, sanki aydınlanmıştı. Gözleri parlıyordu. Attığı her şeye, tüm aptallığına ve kaçıklığına rağmen mutluydu.

Genç kadın, "Sen gerçekten delisin," dedi boğuk bir sesle. "Her şeyi feda ediyorsun, hem de niçin? Bir jest uğruna mı? Bu kaçık sen değilsin, Jay. Seni tanıyorum. Çok pişman olacaksın."

Jay ona gülümseyerek baktı. Sabırla.

Kerry devam etti. "Burada bir yıldan fazla kalacağını düşünemem bile." Küçümser tonuna rağmen sesi titriyordu. "Ne yapacaksın ki? Çiftliği mi çalıştıracaksın? Paran kalmadı gibi bir şey. Varını yoğunu buraya yatırdın. Bütün paran tükenince ne yapacaksın?"

"Bilmiyorum." Sesi şen ve kayıtsızdı. "Umurunda mı senin?"

"Hayır!"

Genç adam omuzlarını silkti. "Sen iyisi mi kamera ekibini geri çağır ve seninle başka yerde buluşmalarını söyle," dedi yavaşça. "Burada senin için bir öykü yok. Belki ırmağın karşı yakasındaki Le Pinot'yu denemelisin. Orada yeterince olumlu ve ilginç bir şey bulacağına eminim."

Genç kadın ona şaşkın bir halde baktı. Bir an şekerle elmalardan, böğürtlen jölesiyle dumandan oluşan garip bir koku duyar gibi oldu. Nostaljik bir parfümdü bu, genç kadın da Jay'in küçük bağları, elma ağaçları ve batak kırlarda başı boş dolaşan keçileriyle bu yeri niçin sevdiğini bir an anlar gibi oldu. O an yine küçük bir kızdı, sahilden esen rüzgâr telefon tellerini öttürürken mutfakta turtalar pişiren büyükannesiyle beraberdi. Her nasıl olduysa o kokunun genç adamın bir parçası olduğunu, eskimiş bir duman gibi üzerine yapıştığını hissetti. Jay'e bakınca da arkasından aydınlanmışçasına göze yaldızlı gözüktüğünü, saçlarından, giysilerinden ışık tellerinin fışkırdığını görür gibi oldu. Ama sonra o güzel koku ve ışık kayboldu. Geride havasız odanın bayat kokusundan ve önlerindeki masada duran şarabın tortularından başka bir şey kalmadı. Kerry omuzlarını silkti.

"Karar sana ait," dedi sonunda. "İstediğini yap."

Genç adam, "Dizin ne olacak?" diye sordu.

"Le Pinot'ya gidebilirim. Georges Clairmont geçenlerde orada *Clochemerle*'in filme çekildiğini anlatıyordu. Bundan ilginç bir yazı çıkabilir."

Jay gülümsedi. "Sana iyi şanslar, Kerry."

Genç kadın gittikten sonra Jay yıkandı ve temiz bir tişörtle kot pantolon giydi. Bundan sonra ne yapacağını bir an düşündü. Şu noktada bile kesin olan bir şey yoktu. Hayatta mutlu sonun garantisi yoktur. Ev etrafımızda kesin bir sessizliğe gömülmüştü. Duvarlara sinmiş enerji kaybolmuştu. Hayalet şeker ve duman kokusu da kalmamıştı. Mahzen bile sakindi. Şarap şişeleri, Sauterness ve Saint-Émilion ile bir düzine genç Anjou sakin ve sessizdiler. Bekliyorlardı.

64

Popotte öğleye doğru bir paket ve köyden haberler getirdi. Kamera ekibinin gelmediğini heyecanla bildirdi. İngiliz bayan da kimseyle röportaj yapmamıştı. Georges'la Lucien öfkeden kuduruyorlardı. Popotte isabet oldu der gibi omuzlarını silkti. Yaptıkları planların hiçbir zaman bir sonuca varmadığını herkes biliyordu. Georges daha şimdiden yeni bir gelişimden, Montauban'da başarısız olması olanaksız bir kalkınma planından söz etmeye başlamıştı. Lansquenet tehlikeyi atlatmıştı.

Paket Kirby Monckton damgasını taşıyordu. Jay onu dikkatle açarak sert kahverengi kâğıtları ayırdı, sicimi çözdü. Paket büyük ve ağırdı. Genç adam ambalajı çıkardığı sırada bir zarf yere düştü. Jay, Joe'nun yazısını tanıdı. Zarfın içinde bir tek rengi solmuş kâğıt vardı.

Pog Tepesi Yolu, 15 Eylül.

Sevgili Jay,

Acelemi bağışla. Vedalaşmalardan yana hiçbir zaman becerikli olmamışımdır. Biraz daha uzun kalmayı amaçlıyordum, ama nasıldır biliyorsun. Kahrolası doktorlar son dakikaya kadar sana bir şey söylemezler.

İhtiyar olduğum için nasılsa bir şey bilmez diye düşünüyorlar. Sana koleksiyonumu yolluyorum, onu ne yapacağını sanırım biliyorsundur. Bu eline geçene kadar bir şeyler öğrenmiş olmalısındır. Toprağın uygun olmasına dikkat et. Sevgilerle, Joseph Cox.

Jay mektubu tekrar okudu. Kâğıdın üstüne o dikkatli, biçimsiz el tarafından siyah mürekkeple yazılmış kelimelere dokundu. Hatta geride ondan bir şey -bir nefeslik duman ya da belki olgun böğürtlenlerin kokusunun- kalmış olması olasılığına karşı kâğıdı yüzüne bile götürdü. Ama hiçbir şey yoktu. Bir zamanlar sihir olmuş olsa bile, artık başka yerdeydi. Bundan sonra paketin içine baktı. Hepsi oradaydı. Tohum sandığındaki her şey: yüzlerce minik zarf ya da gazete kâğıdından külah, kurutulmuş soğanlar, tohumlar, bazı bitki saplarının alt ucundaki yumrular, tozdan daha somut olmayan tohum tüyleri, hepsi de işaretlenmiş ve numaralanmıştı. Hepsi o başka yerlerin kokusunu taşıyorlardı. *Tuberosa rubra maritima, tuberosa diabolica, tuberosa panax odarata*, binlerce patates, kabak, biber, havuç, yalnız soğanın üç yüzü aşkın türü. Ve tabii ki Özeller, tüm görkemiyle *tuberosa rosifea*, gerçek yerelması, tekrar keşfedilen özgün tür.

Onlara uzun bir zaman baktı. Sonradan hepsine bakacak, her paketi eski baharat dolabının doğru çekmecesine koyacaktı. Daha sonra ayırmaya, etiketlemeye, numaralamaya ve dosyalamaya, her birini yine kendi yerine iade etmeye vakit olacaktı. Ama önce yapması gereken bir şey daha vardı. Birisini görmesi lazımdı. Ve bir şeyi bulması gerekiyordu. Mahzendeki bir şeyi.

Olası bir tek seçenek vardı. Camın üstüne oturmuş tozları bir bezle silerken geçen zamanın içeriğini ekşitmemiş olmasını diliyordu. Çok özel bir neden için ayrılmış bir şişe olduğunu düşünüyordu. Kendi Özeller'inin sonuncusu 1962, o iyi yıl; bir sürü iyi yılın ilki olmasını umut ediyordu. Şişeyi bir paket kâğıdına sardı ve ceketinin cebine soktu. Bu bir barış armağanıydı.

Jay geldiği sırada genç kadın mutfağında oturmuş, bezelye ayıklıyordu. Kot pantolonunun üzerine beyaz bir gömlek giymişti. Güneş ışı-

ğı saçlarına kızıl renkli ışıltılar veriyordu. Jay dışarda Rosa'nın Clopette'i çağırdığını duyabiliyordu.

Genç kadına, "Sana bunu getirdim," dedi. "Özel bir neden için saklıyordum onu. Seninle ben birlikte içebiliriz, diye düşündüm."

Marise ona uzun bir süre baktı. Yüzünden bir şey okunamıyordu. Yeşil bakışları sakindi, bir şeyleri değerlendirir gibiydi. Sonunda Jay'in uzattığı şişeyi aldı ve etiketine baktı.

"Fleurie 1962," diyerek gülümsedi. "En sevdiğim şarap."

Öyküm burada sona eriyor. Lansquenet'teki küçük çiftliğin mutfağında. Genç adam burada beni bardaklara doldururken unutulmuş yazların ve çoktan geçmiş yerlerin kokularını saçıyordu. Joe'yla Pog Tepesi Yolu'na içiyordu: kaldırdığı kadeh hem bir selam hem de bir vedaydı. Siz ne derseniz deyin, iyi bir üzümün kokusunun kesinlikle üstüne yoktur. Siyah frenküzümü tadı olsun ya da olmasın, benim otuz yedi yıllık bir bekleyişten sonra mantarı çıkarılan kendi sihrim vardır. Dudakları birbirine yapışmış ve elleri birbirine kenetlenmiş o ikisinin bunu takdir etmelerini diliyorum. Konuşma sırası şimdi onlardaydı. Benim rolüm sona erdi. Onlarınkisinin de aynı mutlu sonla bağlandığını düşünmek isterim. Ama bu bilgiye ulaşmak şimdi benim çok ötemde. Farklı bir kimyaya aittim. Parlak havanın içine buharlaşan kendi gizemim yaklaşıyor ve ben hiçbir hayalet görmüyor, hiçbir geleceği okuyamıyorum. Neşe dolu bugün bile bir camın ötesinden bakılmış gibi belli belirsiz gözüküyor.

SON SÖZ

Parasız Lansquenet gazetesinden:

Vefat

Mireille Annabelle Faizande kısa bir hastalıktan sonra vefat etmiştir. Arkasında Pierre-Emile adında bir yeğen, Marise adında bir gelin ve Rosa adında bir torun bırakıyor.

Mülk Satışı

Rue des Marauds, St-Espoir Bulvarı ve Tannes Irmağı arasında dört hektarlık ekili ve ekili olmayan arazi, mülke dahil bir çiftlik evi ve ek binalarla birlikte Toulouse'da Rue Genevièvre adresindeki Pierre-Emile Foudouin tarafından Bayan Marise d'Api'ye satılmıştır.

Courrier d'Agen'den:

Tuberosa rosifea patatesini on yedinci yüzyıldan beri ilk kez yerel bir toprak sahibi yetiştirmiştir. 1643'de Güney Amerika'dan getirildiği düşünülen bu eski tür, kireç açısından zengin bataklık topraklarımızda çok iyi gelişen iri ve tatlı kokulu pembe bir yumrudur. On sekiz ay önce İngilte-

re'den göç etmiş eski bir yazar olan Bay Jay Mackintosh bu patateslerle birlikte başka ender sebze türlerini Lansquenet-sous-Tannes'daki çiftliğinde yetiştirmeyi planlamaktadır.

Kısa zaman önce muhabirimize, "Bu eski türlerin birçoğunu genel tüketime tekrar sunmak niyetindeyim. Bu eski türlerin birçoğu büyük bir şans eseri kaybolmamıştır," demiştir. Bu değerli tohumların kaynağı hakkındaki soruları Bay Mackintosh kaçamak yanıtlarla atlatmasını bilmiştir. "Ben bir koleksiyoncuyum," diye alçakgönüllülükle açıklamıştır. "Dünyanın dörtbir yanına yaptığım yolculuklarda bol miktarda farklı tohumlar toplamıştım."

İyi de birkaç eski tohumun neden bu kadar önemli olduğunu sorabilirsiniz. *Pommes frites*'lerimiz[1] için hangi patates türünü kullandığımız neyi fark ettirir ki?

Bay Mackintosh, "Evet," diyor. "Bu önemli. Modern tarım yöntemleri binlerce bitki ve hayvan türünden yoksun kalmıştır. Geleneksel türleri yaşatmak çok önemli. Bitkilerin bugün hâlâ tamamen anlaşılmayan çeşit çeşit özellikleri vardır. Kim bilir, bilim adamları belki birkaç yıla kadar yeniden keşfedilen bu türlerden birini kullanarak hayat kurtarabileceklerdir."

Bay Mackintosh'un göreneklere uymayan yöntemleri şimdiden kendi küçük çiftliğinden ötelere yayılmıştır.

Bölgenin çiftçileri ona katılarak topraklarının bir kısmını bu eski türlerin üretimine ayırmışlardır. Bay André Narcisse, Bay Philippe Briançon ve Bayan Marise d'Api de yeni tohumları denemeye karar vermişlerdir. *Tuberosa rosifea*'nın bir kilosunun perakende satış fiyatı yüz frank veya daha fazla olduğuna göre, Lansquenet-sous-Tannes'daki çiftçilerin geleceği parlak gözükmektedir. Lansquenet'teki Cox Şatosu'nda yaşayan 36 yaşındaki Bay Mackintosh büyük başarısına rağmen şaşılacak kadar alçakgönüllü kalmıştır. Bu çarpıcı başarısını neye yorduğu sorulunca, "Sadece şansa," diyor. Ve habercimize muzip muzip gülümseyerek ekliyor. "Ve tabii ki biraz da sihire."

---

[1] Kızartılmış patates.

Joanne Harris

BÖĞÜRTLEN ŞARABI

Jay Mackintosh'un çocukluk anıları belleğinden silinmemiştir. O unutulmaz büyüleyici günlere dönebilmenin özlemini çekmektedir. Çoktan kayıplara karışmış bir dostun vermiş olduğu ev yapımı bir şişe şarap, Jay'e eski günlerin ve başka bir dünyanın kapısını açar...

ISBN 975210232-8

ALTIN KİTAPLAR